

ბაზისბანკი
ჰუალინგ ჯგუფის წევრი

წლიური ანგარიში

2

0

1

9

2019

სელიური ანგარიში

ბაზისბანკი
ჰუაღინგ ჯგუფის წევრი

შინაარსი

ბაზისბანკის 2019 წლის წლიური ანგარიში

◆ მენეჯმენტის ანგარიში	6
ჯგუფის საქმიანობის შედეგები	6
სამეთვალყურეთ საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა	8
დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა	12
სტრატეგიის მიმოხილვა/პრიორიტეტები	18
ჯგუფის სტრუქტურა	21
ოპერაციები და ფინანსები	26
ეკონომიკური გარემო	26
საბანკო სისტემა	30
სტრატეგიის განხორციელება	34
სტრატეგიის განხორციელებაში მიღწეული შედეგები	35
საერთაშორისო თანამშრომლობა	36
ციფრული სტრატეგია	37
მომხმარებლის გამოცდილების გაუმჯობესება	41
ჯგუფის ფინანსური შედეგები	56
რისკების მართვა	78
რისკის აპეტიტი და სიმძლავრე/რისკის ძირითადი მაჩვენებლები	85
კორპორაციული მართვა	96
◆ ბაზისბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება	107

ბაზისბანკის მუშაობის შედეგები

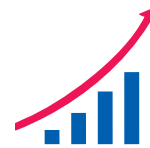
4

აქტივებით

18% ↑

აქტივები

GELm

გრძელვადიანი B+
სტაბილური მოკლევადიანი B

FITCH RATINGS

6

დაკრედიტებით

9% ↑

დაკრედიტება

GELm

66
24

ბანკომათი

სარეზერვუო

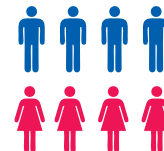
5

ვალდებულებებით

19% ↑

ვალდებულებები

GELm

510

თანამშრომელი

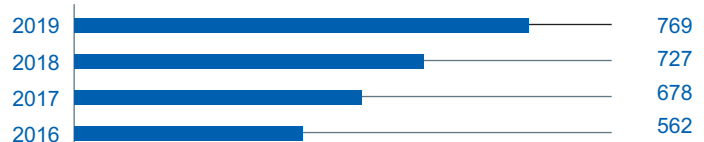
6

დეპოზიტებით

6% ↑

დეპოზიტები

GELm

132 000

მომხმარებელი

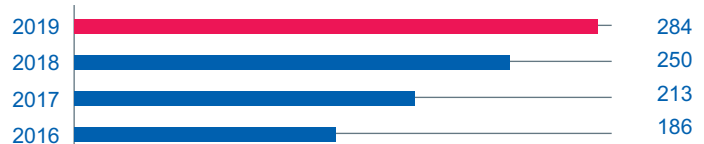
4

კაპიტალით

14% ↑

სულ აქციონერთა კაპიტალი

GELm

საერთაშორისო კარტინორები

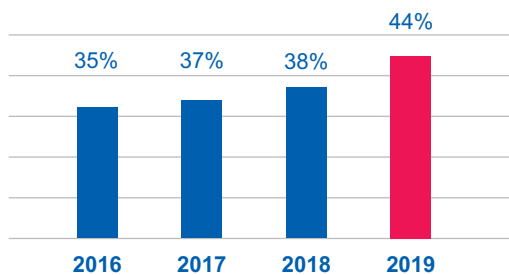
15 კარტინორი
ინსტიტუცი

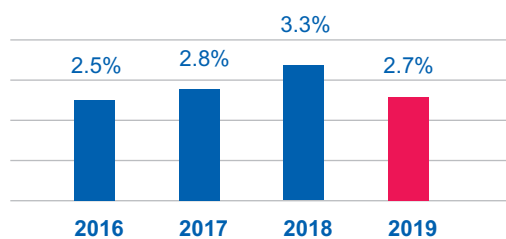
\$ 61M საერთაშორისო

გზარდავრა 2019

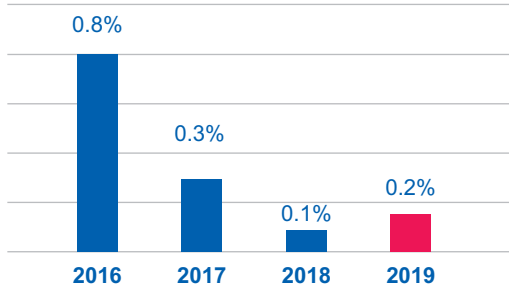
ხარჯი/შემოსავალი

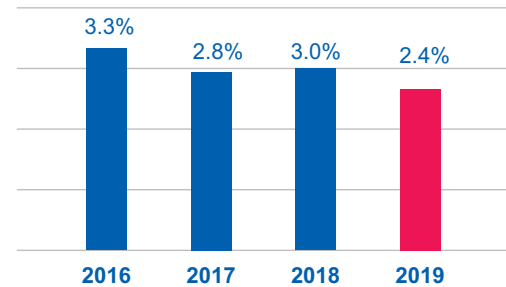
უმოქმედო სესხები*

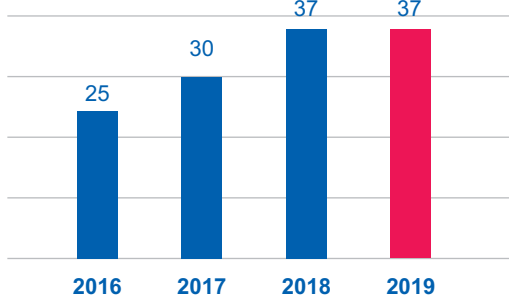
რისკის ღირებულება**

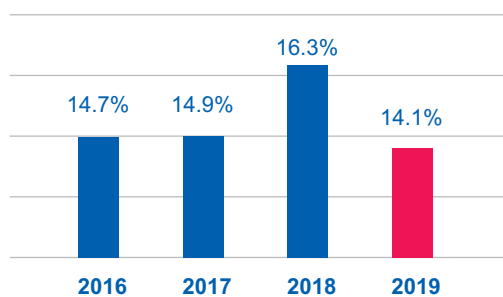
ROAA

წმინდა მოგება

ROAE

* 90 დღეზე მეტი ხნის ვადაგადაცილების მქონე სესხები და პოზიციები, რომელთა დაფარვაც მენეჯმენტის შეფასებით საეჭვოა

** საშუალო სასესხო პორტფელის გაუფასურების ხარჯები

ქან ძუნ
სამეთვალყურეო საბჭოს
თავმჯდომარე

ძვირფასო აქციონერებო,

მოხარული ვართ ჯგუფის კარგი შედეგებით. ჯგუფის მთავარი მიზანი კვლავ მისი კლიენტების ინტერესების დაცვა და დაინტერესებულ მხარეთა წინაშე დაპირებების ასრულებაა. დაუღალავად ვილწვოდით ჩვენი ხალხის, კლიენტების, აქციონერების და საზოგადოების ხანგრძლივი ნდობის მოსაპოვებლად.

2019 წელს მეტად რთულ და გამოწვევებით სავსე, პოლიტიკური და სოციალური დაძაბულობის მქონე გარემოში მოგვიხდა მუშაობა, რასაც კიდევ უფრო ანთულებდა რთული ეკონომიკური პირობები და რუსეთთან პოლიტიკურ ნიადაგზე გაღვივებული დაპირისპირებით გამოწვეული პოლიტიკური კრიზისი. პოლიტიკური პოლარიზაცია ძირითადად საარჩევნო და სასამართლო რეფორმებით იყო გამოხატული, რაც გასულ ზაფხულს მოსახლეობასა და პოლიტიკურ ჯგუფებს შორის მასობრივ უკმაყოფილებასა და პროტესტში გადაიზარდა.

კიდევ ერთი სირთულე რაც რუსეთის მიერ სანქციების და აკრძალვების დაწესებას უკავშირდებოდა, ტურისტულ ბიზნესსა და სხვა სექტორებზე და მკეროპრუდენციულ პოლიტიკაზე უარყოფითი ეფექტის ზეგავლენაა. ამან თავის მხრივ მეტი გაურკვეველობა და სპეკულაცია გამოიწვია საქართველო-რუსეთის ურთიერთობაში, საქართველოს საგადახდო ბალანსის საშუალოვადიან პერსპექტივაზე, ალდგენის საგარეულო პერიოდზე და ა.შ.

საქართველომ კიდევ ერთხელ აჩვენა მოქნილობა საგარეო პოლიტიკურ-ეკონომიკური გამოწვევების მიმართ. საპაერო მიმოსვლაზე დაწესებული აკრძალვის მიუხედავად, საერთაშორისო ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავალმა კვლავ ზრდა დაიწყო, ფულადი გადარიცხვები კიდევ უფრო სწრაფი ტემპით იზრდებოდა წმინდა ექსპორტთან ერთად, რამაც ხელი შეუწყო მკერო პარამეტრების გაუმჯობესებას და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ისტორიულ მინიმუმამდე, მშპ-ის 5,1%-მდე შემცირებას. სანქციების ერთჯერადმა გავლენამ უცხოურ ვალუტაზე ზეწოლა მოახდინა, რამაც გაზრდილ ინფლაციურ ზეწოლასთან ბრძოლის და ეროვნული ბანკის გამკაცრებული მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის კვალდაკვალ ფასების ზრდა გამოიწვია. ამის მიუხედავად, საქართველომ მშპ-ის მოსალოდნელზე მაღალი, 5,1%-იანი ზრდა აჩვენა, რამაც 2019 წლის ბოლოს სარეიტინგო კომპანიების Fitch და S&P გაუმჯობესებული შეფასებები განაპირობა.

“

აღნიშნული გამოწვევების ფონზეც კი, ბაზისბანკის ჯგუფისთვის ზრდის და განვითარების ბევრი შესაძლებლობა არსებობს. ჩვენ წარმატებით შევძელით ამ შესაძლებლობების გამოყენება. 2019 წელს ჯგუფმა ბაზარზე მე-4 პოზიციაზე გადაინაცვლა. ის ბიზნესის დაფინანსების სფეროში ერთ-ერთი მოწინავე ინსტიტუტია და ეკონომიკის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან სეგმენტებს ხელმისაწვდომი და პასუხისმგებლიანი ფინანსური რესურსით და სერვისებით უზრუნველყოფს. ჯგუფმა მიზნობრივ დონეს მიაღწია და წლის ბოლომდე მოგების, ხარისხის და კაპიტალიზაციის, ჯანსაღი ოპერირების და ზრდის პოტენციალი გამოავლინა. ჰუალინგ ჯგუფი მხარს უჭერს ჯგუფის ფინანსურ მდგრადობას და მის სტაბილურ განვითარებას, რისთვისაც წლის განმავლობაში, როდესაც ბანკს დაძაბულ ეკონომიკურ პირობებში და კაპიტალისა და აქტივების ხარისხზე მზარდი სტრესის ფონზე უწევდა ოპერირება, ასევე ზაფხულის პერიოდში ეროვნული ვალუტის გაუფასურების და გარე შოკების გამო განიცდიდა ზეწოლას, მეორად კაპიტალში ინვესტიცია განახორციელა.

მენეჯმენტის ანგარიში

ბანკმა მოახერხა სტაბილურობის, ფინანსური მდგომარეობის, ფართო აღიარების, ჯანსაღი შედეგების და მდგრადი განვითარების შენარჩუნება და სრულიად ახალი იდენტობის შესაქმნელად რესურსების მობილიზება - რასაც დღესდღეისობით ბაზისბანკის ჯგუფი წარმოადგენს. ერთგულ თანამშრომელთა გუნდის ძლიერი მხარეების სინერგიით ჯგუფი კლიენტებს დივერსიფიცირებულ სერვისებს სთავაზობს და წარმატებით ემსახურება ფინანსური ბაზრის უფრო ფართო სპექტრს, რითაც ახალი სიმაღლეების დაპყრობის საფუძველს ქმნის.

შემდეგი დიდი ამოცანა ახალ ამპლუაში წარმატების შენარჩუნება და სამივე ფართის: ბანკის, დაზღვევის და ლიზინგის ჰარმონიული ფუნქციონირების უზრუნველყოფაა. ჯგუფს ამ მიზნის მისაღწევად ყველა საჭირო რესურსი გააჩნია: სტაბილური და მდგრადი ზრდის ისტორია, დაკრედიტების, შიდა კონტროლის და მენეჯმენტის სისტემების მაღალი სტანდარტები, და რაც მთავარია, მისი თანამშრომლები. ჯგუფის წევრები მთელ ძალისხმევას ახმარენ ჯგუფის ამპიციური მიზნის მიღწევას - რაც ჯგუფის სახით ერთიანი პლატფორმიდან მომხმარებლისთვის ამომწურავი ფინანსური მომსახურების ხარისხიან და ეფექტურ მიწოდებას გულისხმობს, სიღრმისეული ფინანსური ექსპერტიზის, ინდუსტრიის სექტორების საფუძვლიანი ცოდნის და გრძელვადიანი ხედვისა კვალდაკვალი. ჩვენ კიდევ უფრო შორს და სწრაფად უნდა ვიაროთ, ჩვენი შექმნილი ღირებულებების ფინანსური მდგრადობის და მომსახურების ქსელის გასამყარებლად. ჩვენი მიზანი აუცილებელი ცვლილებების სწრაფი დანერგვაა.

ამ მიზნის მისაღწევად მთელი რიგი ინიციატივები ჩამოვიწყეთ, რომლებიც ჩვენს შედეგებს და ზრდას სრულყოფენ. 2019 წელს ჩვენ გავაძლიერეთ ჩვენი მმართველობა, სტრუქტურულად დაგხვეწეთ და გავზარდეთ საბჭოსა და მისი დანაყოფების პასუხისმგებლობა და ფუნქციები: შევქმენით სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე მოქმედი რისკების მართვის კომიტეტი, გავაუმჯობესეთ აუდიტის კომიტეტის ფუნქციები და აუდიტის ფუნქცია, რომელიც უშუალოდ საბჭოს ექვემდებარება. ჩვენ გავაძლიერეთ ჩვენი ბიზნესი და გავაუმჯობესეთ მენეჯმენტის საბჭო მაღალი პროფესიონალი ლიდერებით და დავიწყეთ ბანკის სტრუქტურაში ცვლილებები, მისი შესაძლებლობების გაძლიერება და ძირითადი სტრატეგიული ამოცანებზე ზრდასა და ხარისხზე ფოკუსირება. ბანკის სტრუქტურაში ორი ახალი, კომერციული და ოპერაციული მიმართულების დირექტორებით დაკომპლექტდა - შესაბამისად ორი მნიშვნელოვანი მიმართულება განცალკევდა. ამ ცვლილებებმა ხელი უნდა შეუწყოს ჩვენი უმთავრესი პრიორიტეტული ბიზნეს-სფეროების: კომერციული ბიზნესის განვითარებისა და საბანკო ოპერაციების ფუნქციების გაღრმავებას და დიჯიტალიზაციას. ჩვენ გავზარდეთ ჩვენი შედარებით მცირე შვილობილი კომპანიების მხარდაჭერა. გაიზარდა BHL ლიზინგის და ჰეალთიკ დაზღვევის კაპიტალი. 2020 წელს იგეგმება კიდევ მეტი სიახლეები ამ კომპანიებისთვის, ბაზარზე საკუთარი ძალისა და პოზიციის მოსაპოვებლად, როგორც ამას კომპანიების პროფილი და სტრატეგია გვთავაზობს.

საქართველო-ჩინეთის ურთიერთობა

2019 წელს ჩინეთსა და საქართველოს შორის სავაჭრო ურთიერთობები კვლავ ვითარდებოდა, რაც ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ერთ-ერთი უსწრაფესად მზარდი სფერო იყო. ტურისტთა რიცხვი სულ უფრო იზრდება ჩინეთიდან საქართველოში და პირიქით მიმართულებით. ჩინელი ინვესტორები მაღალ ინტერესს გამოხატავენ ქართული ბაზრის მიმართ, რაც ბაზისბანკის ჯგუფს ხელსაყრელ მდგომარეობაში აყენებს. ჯგუფი კარგად არის პოზიციონირებული საიმისოდ, რომ ხელი შეუწყოს საქართველოს ეკონომიკას ჩინეთთან არსებული კავშირების და ბიზნესშესაძლებლობების გამოყენებით.

ვადასტურებ, რომ ჯგუფს აქციონერის - ჰეალთიკის ჯგუფის სრული მხარდაჭერა აქვს. ის ხელს შეუწყობს ჯგუფს მიზნის მიღწევაში - იყოს ბაზარზე წამყვან მოთამაშეთა შორის და კიდევ უფრო გააძლიეროს მისი უნიკალური როლი, როგორც საქართველო-აზიის სავაჭრო ურთიერთობების მნიშვნელოვანმა ხელშემწყობმა. ჯგუფში შექმნილია სპეციალური განყოფილება, რომელიც ჩინელ კლიენტებს ემსახურება. ჯგუფის მთავარი მიზანია, სრული ფინანსურ მომსახურება ჰქონდეს, რომელიც მხარს უჭერს იმ ჩინელ ფიზიკურ პირებს და კომპანიებს, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან საქართველოსთან ბიზნესის

კეთებით. BHL ლიზინგი მათ ალტერნატივითა ფართო სპექტრს სთავაზობს, ქართველი კლიენტებს კი შესაძლებლობას აძლევს ჩინური ლიზინგის პროდუქტებით ისარგებლონ. ამას ემატება სადაზღვევო და საბანკო მომსახურება, რაც უფრო მიმზიდველს გახდის ჯგუფთან ბიზნეს-ურთიერთობას.

ჩვენმა პროფესიონალთა გუნდმა გამოავლინა ცოდნის სინერგიის შესაძლებლობა და უნარი, ბაზისბანკი კიდევ უფრო გაძლიერდეს ფინანსური მომსახურების ჯგუფის ახალი შესაძლებლობების ათვისებაში. ამ ჰარმონიის შედეგად, ჯგუფმა შესანიშნავი შედეგები აჩვენა, ერთგული დანჩა თავისი კორპორატიული ღირებულებებისადმი და განაგრძო ხარისხიანი მომსახურების და ინოვაციური პროდუქტების დროულად და პასუხისმგებლობით მიწოდება. მინდა მადლობა გადავუხადო ძლიერი მენეჯმენტის გუნდს მათი პროფესიონალიზმისა და ერთგულებისათვის, ასევე პროფესიონალ, მოტივირებულ პერსონალს, იმისთვის, რომ მათ ყველა ღონე იხმარეს წარმატების მისაღწევად. მოუთმენლად ველი მომავალ წლებში წარმატების ისტორიის გაგრძელებას, გაზიარებას და აღნიშვნას.

მენეჯმენტის ანგარიში

დირექტორთა საბჭოს
თავმჯდომარის მიმართვა

დავით ცაავა
დირექტორთა საბჭოს
თავმჯდომარე

ბაზისბანკის ჯგუფმა კიდევ ერთი წარმატებული წელი ბიზნესის განვითარებასა და ფინანსურ საქმიანობაში შესანიშნავი მიღწევებით დაასრულა. ბაზისბანკმა მთლიანი აქტივებითა და კაპიტალით ბაზარზე მეოთხე პოზიციაზე გადაინაცვლა და შთამბეჭდავი შედეგები აჩვენა, რითაც დიდი წვლილი შეიტანა ჯგუფის საერთო შედეგებში და გააძაბრა ჩვენი გუნდის ძალა და ერთგულება, რიგითი თანამშრომლიდან დაწყებული აღმასრულებელი გუნდით და მენეჯმენტით დამთავრებული, და მეტი შემართებით განეწყო ჩვენი ბიზნესის სტრატეგიული მიზნების მიღწევისთვის და კლიენტების, დაინტერესებული მხარეების და ჩვენი საზოგადოების წინაშე დაპირებების შესრულებისათვის.

ვცდილობთ, კარგად მოვერგოთ მომხმარებელთა მუდმივად ცვალებად მოლოდინებს არსებულ ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და ციფრულ არენაზე.

ჩვენ გავამართივეთ და დავხვეწეთ შიდა პროცესები და ის აუცილებელი სტრუქტურული ცვლილებები განვახორციელეთ, რაც შვიდი წლის წინ არჩეულმა ზრდის გზამ განაპირობა. ცვლილებებისკენ გვიბიძგა იმ გამოწვევებმაც, რომლებიც ჩვენგან სწრაფსა და ეფექტურ მოქმედებას მოითხოვს. ჩვენ განვაგრძეთ თანამშრომლობა წამყვან საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან და დავიწყეთ უფრო ეფექტურად მოქმედება, როგორც საბანკო, სადაზღვევო და სალიზინგო ფინანსური მომსახურების ჯგუფმა.

2019 წელს ჩვენი გუნდი აღმასრულებელი საბჭოს ახალ წევრებით გამდიდრდა. ესენია: კომერციული დირექტორი გიორგი გაბუნია და ოპერაციული დირექტორი რატი დვალაძე. გიორგი გაბუნია გამოცდილი კომერციული/კორპორაციული ბანკირია, რომელსაც 15 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება აქვს. უფლებამოსილების შესაბამისად, გიორგი გაბუნია ბიზნესის საკვანძო მიმართულებების განვითარებას კურირებს, ესენია: კორპორაციული, მცირე და საშუალო ბიზნესის, Unique და ა.შ. რატი დვალაძე გამოცდილი პროექტების მართვის და IT მენეჯერია, ფართო საშუალო გამოცდილებით კომერციული ბანკების და საერთაშორისო განვითარების სექტორებში. იგი ზედამხედველობას უწევს მიმდინარე პროექტების მხარდაჭერას, ბექოფისის მუშაობას, ტექნიკური და ტექნოლოგიების სფეროების სწორად ფუნქციონირებასა და განვითარებას. ახალ დირექტორებს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ ბაზისბანკის ჯგუფის ეფექტური ფუნქციონირების შენარჩუნების და მოკლე და საშუალოვადიანი მიზნების მიღწევის საქმეში.

ჩვენი სტრატეგია

ჩვენ, როგორც ჯგუფს, მთელი რიგი უპირატესობები გვაქვს, რომლებიც განგვასხვავებს ჩვენი კონკურენტებისგან. ვაპირებთ გავაძლიეროთ ჩვენი ეს უპირატესობები, რაც საშუალებას მოგვცემს ბაზარზე მოთხოვნადი სერვისების მიმწოდებელი დესპანის უნიკალური ადგილი დავიკავოთ, რომელიც ამასთანავე

მენეჯმენტის ანგარიში

საცალო ბიზნეს მიმართულების პროფესიონალიცაა და ციფრული გადაწყვეტილებების ხარისხიანი მიმწოდებელიც. ჩვენი მკაფიო მიზანია, გავაუმჯობესოთ პოზიციონირება და ბრენდის ღირებულება და ცნობადობა, ბანკი და მთელი ჯგუფი მეტი ყურადღების ცენტრში მოვაქციოთ, ჩვენს დაინტერესებულ მხარეებთან კი მყარი ურთიერთობები გვქონდეს, რაც საშუალებას მოგვცემს ჩვენი სტრატეგია გრძელვადიანი ღირებულებების შესაბამისად განვახორციელოთ, და ბიზნესი მდგრადი გზით წარვმართოთ.

ჩვენი მიზანია გავზარდოთ მოგება, დავაბანდოთ მომავალში და შევექმნათ მდგრადი ზრდის საფუძველი, ისეთი ბანკი, რომელიც მომხმარებელს ცენტრში აყენებს. ამისათვის ჩვენ დიდ ყურადღებას ვუთმობთ ინვესტიციებს, რაც ხელს შეუწყობს უახლოეს მომავალში ჩვენს განვითარებას. ტექნოლოგია და ინოვაცია საშუალებას მოგვცემს, გავაუმჯობესოთ ჩვენი მომსახურება და კლიენტები დავაკავშიროთ ჩვენს მიერ შეთავაზებულ შესაძლებლობებსა და სერვისებთან.

2019 წელს კლიენტებისთვის ყოველდღიური საბანკო საქმის გასამარტივებლად ახალი ციფრული ფუნქციები ავაშუშავეთ, მათ შორის, შევთავაზეთ მობილური და ინტერნეტ ბანკინგის გაუმჯობესებული ციფრული ანგარიშის მომსახურება, სესხსა და იპოთეკურ პროდუქტებზე განაცხადის შექმნის და დამუშავების ავტომატური პროცესები, ფულადი გზავნილების და დაცვის გაუმჯობესებული ინსტრუმენტები. ჩვენ პირველები ვიყავით ადგილობრივ ბაზარზე, რომლებმაც ჩვენს კლიენტებს შევთავაზეთ ინტერნეტ-დილინგის პლატფორმა, რაც მათ საშუალებას აძლევს უფრო ეფექტური გახადონ გარიგების შესრულების პროცესი, ინსტრუმენტი გამოიყენონ ბანკის სახაზინო ფუნქციასთან ონლაინ ინტერაქციისთვის, წამებში მიიღონ გადაწყვეტილებები და ავტომატურად შეასრულონ გარიგება. წლის განმავლობაში ჩვენი ციფრული ბანკინგის გუნდმა უამრავი მნიშვნელოვანი ახალი სერვისი და პორტალი აამუშავა, რათა ჩვენს მომხმარებლებს მეტი კონტროლი ჰქონოდათ მათ მიერ მიღებულ მომსახურებაზე, მათ შორისაა ახალი აპლიკაციები, რომლებიც სპეციალურად ჩვენი ჩინელი კლიენტებისა და ვიზიტორებისთვის შეიქმნა.

კომერციული საბანკო საქმიანობის მიმართულებამ ჩვენი საერთაშორისო პარტნიორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით მცირე და საშუალო ბიზნესის და შედარებით მსხვილი ბიზნესის დაკრედიტებისთვის არაერთი ბიზნეს-პროექტი და ინიციატივა განახორციელა, რაც კლიენტებს დაეხმარა უფრო იოლ და იაფ საკრედიტო რესურსზე ჰქონოდა წვდომა მწვანე სესხების და ენერგოეფექტურობის პროგრამების სახით, რაც მათ საშუალებას მისცემს მაქსიმალურად აამოქმედონ საწარმოო სიმძლავრეები და თავიანთი პროდუქცია ევროკავშირთან ასოციაციის ხელშეკრულების სტანდარტებს შეუსაბამონ.

ჩვენი ხალხი

ჩვენი მიზნების მისაღწევად და ჩვენი სტრატეგიული ამოცანების განსახორციელებლად, საჭიროა გვყავდეს პროფესიონალების სწორად შერჩეული გუნდი და შევძლოთ თანამშრომლების პოტენციალის გაზრდა. ჩვენ მუდმივად ვახორციელებთ ინვესტიციებს ჩვენს თანამშრომელთა გამოცდილებაში, ტრანსფორმაციასა და ლიდერობის განვითარებაში. რეგულარულად ვმსჯელობთ, თუ რა კრიტიკული უნარებია საჭირო, მაგალითად მონაცემებთან მუშაობის და ციფრული უნარები, რისკების და შესაბამისობის ცოდნა, მომსახურების გაუმჯობესება და ჩვენს ხალხს საშუალებას ვაძლევთ განავითარონ თავიანთი ცოდნა და ექსპერტიზა, ვეხმარებით პირად და პროფესიულ განვითარებაში, ქოუჩინგის, სამუშაო ადგილზე სწავლების გზით, ოფიციალური და სავალდებულო ტრენინგების და სხვადასხვა სემინარების მეშვეობით. დავწერეთ სამუშაოს შესრულების სისტემატური შეფასება, KPI-ების გამოყენებით. მუშაობის შეფასება ჯგუფის საერთო სტრატეგიასა და მიზნებთან შესაბამისობაზეა აგებული. ბანკის წინსვლა შეუძლებელი იქნებოდა ჩვენი კოლეგების შრომისმოყვარეობისა და თავდადების გარეშე. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ეკონომიკური გამოწვევებისა და მკაცრი კონკურენციის ვეაღაპრად გვიხდებოდა მუშაობა. მიუხედავად ამ გამოწვევებისა, ჩვენი თანამშრომლების ერთგულება და ჩართულობა უმაღლეს დონეზე შენარჩუნდა და ჯგუფს წლიდან წლამდე შესანიშნავი შედეგი მოუტანა.

ბიზნესის გარემო

2019 წელს საქართველოს ეკონომიკა კვლავ უმკლავდებოდა საგარეო შოკებს. რეგიონულ შოკებთან მიმართებაში საქართველოს მაკროეკონომიკური მოქნილობის რეკორდული მაჩვენებელი საერთაშორისო რეიტინგში აისახა - "BB" სტაბილური პერსპექტივით, რომელიც Fitch Ratings-მა 2019 წლის 16 აგვისტოს დაადასტურა. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 23 ოქტომბერს რეფინანსირების განაკვეთი 100 პროცენტული პუნქტით 8,5%-მდე გაზარდა (სექტემბერში ორჯერ გაზარდა 50 პროცენტული პუნქტით 9%-მდე). ინფლაციამ გადააჭარბა ეროვნული ბანკის 3%-იან მაჩვენებელს. ის დეკემბერში 7%-მდე გაიზარდა, სექტემბრის 6 4%-იანი, აგვისტოს 4,9%-იანი და ივლისის 4,6% - იანი მონაცემებიდან. ეს ნაწილობრივ განაპირობა ლარის გაუფასურებამ, აგრეთვე ისეთმა ერთჯერადმა ფაქტორებმა, როგორიცაა თამბაქოზე აქციზის გადასახადის ზრდა. ლარზე ზეწოლა 2019 წლის 8 ივლისიდან რუსეთის მიერ საქართველოს მიმართულებით ფრენების შეჩერებას მოჰყვა. 2018 წლის ბოლოს ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ გაუფასურდა: US\$ /GEL2,8677 (2018 წლის ბოლოს USD/GEL2,6766) ამათ ეროვნული ბანკი აიძულა 2018 წლის შუა პერიოდის შემსუბუქების შემდეგ ისევ გაემკაცრებინა მონეტარული პოლიტიკა.

მიუხედავად დაბრკოლებებისა, საქართველომ მოსალოდნელზე მაღალი ზრდა და საკვანძო მაკრო პარამეტრების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება აჩვენა, რამაც დაადასტურა მისი გამძლეობა გარე შოკებისადმი. 2019 წელს საქართველომ მშპ-ის 5,1% -იანი ზრდა დააფიქსირა და შეძლო რუსეთის მიერ ინიცირებული სანქციების შედეგად გამოწვეული გარე დაფინანსების სირთულეების გადალახვა.

საბანკო გარემოში კვლავ აღინიშნებოდა მარეგულირებელი სტანდარტების გამკაცრება, განსაკუთრებით ახალი საცალო სესხებისთვის (დოლარიზაციის და საცალო ვაჭრობის გადაჭარბების საპირისპიროდ). საბანკო სექტორის ზრდამ + 19% -ს მიაღწია. ის კვლავ ძლიერი და მომგებიანია, ძლიერი კაპიტალიზაციით, ადეკვატური ლიკვიდობით და აქტივების კარგი ხარისხით.

ბანკების საკრედიტო და გადახდისუნარიანობის მაჩვენებლები კვლავ პოზიტიურია, მაგრამ სესხების მაღალი დოლარიზაციის პირობებში მგრძნობიარეა ვალუტის კურსის ცვალებადობისადმი, (2019 წლის ბოლოს სექტორის სესხების 56% უცხოურ ვალუტაში იყო). საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები უკვე ითვალისწინებს თითოეული ბანკის სპეციფიკურ რისკებს ბაზელ III კაპიტალის ბუფერებით (1 და 2 პილარი). გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტები აღემატებოდა წლის საზედამხედველო მინიმუმს (მათ შორის ბუფერებს), თუმცა ბანკებმა გარკვეული ზეწოლა განიცადა CAR-ის დონეზე, ადგილობრივი ვალუტის მკვეთრი გაუფასურების შემდეგ, რაც ივლისის დასაწყისში დაფიქსირდა, მაგრამ მათ მხარი დაუჭირა კაპიტალის დამატებითმა წყაროებმა, როგორც ეს იყო ბაზისბანკის შემთხვევაში.

ფინანსური შედეგები

ჩვენს მიზნობრივ სფეროებში კარგი შედეგი და შემოსავლის ზრდა ვაჩვენეთ. ჯგუფმა წელი 1,7 მილიარდი ლარის მთლიანი აქტივებით და 1 მილიარდი ლარის მთლიანი სესხის პორტფელით დაასრულა, 2019 წლის წმინდა მოგება კი 37 მილიონ ლარს შეადგენდა. 2019 წლის განმავლობაში ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი თითქმის 36,6 მილიონი ლარით გაიზარდა, რის შემდეგაც კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 19%-ს გაუტოლდა.

Fitch Ratings-მა ბაზისბანკის გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი (IDR) 'B +' -ზე დაადასტურა, სტაბილური პერსპექტივით. რეიტინგში აისახა ბანკის აქტივების გონივრული ხარისხი, პორტფელის სტრუქტურა და მომგებიანობა, აგრეთვე მყარი კაპიტალიზაცია. ჩვენ ვამაყობთ ამ მიღწევით, ის სტიმულს გვაძლევს, რომ მუშაობა ასეთი შემათებით განვაგრძოთ.

ვსარგებლობ შემთხვევით და მაღლობას ვუხდი ჩემს შესანიშნავი გუნდს ერთგულებისა და

მენეჯმენტის ანგარიში

შრომისმოყვარეობისთვის, რაც საუკუნის მეოთხედზე მეტი ხნის წარმატების საწინდარი გახდა. შიდა კონტროლის გონივრული სისტემის და ოპერაციული სიძლიერის გამო, ბაზისბანკმა შეძლო შეენარჩუნებინა თავისი ეფექტურობის მაღალი დონე, რაც ხარჯების ოპტიმიზაციასა და აქტივების სტაბილურ ზრდაში აისახა. კიდევ უფრო მეტ ყურადღებას ვაქცევთ ჩვენს სიძლიერეს ფინანსური სერვისების ჯგუფის ამპლუაში და ბიზნესის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან პარტნიორად ვრჩებით. ჩვენი დაკრედიტების პოლიტიკა და ექსპერტიზა ჩვენს კლიენტთა საუკეთესო ინტერესებს ემსახურება. როგორც ფინანსური სერვისების ცენტრი, მათ დამატებით ფინანსურ პროდუქტებს ვთავაზობთ.

წლის განმავლობაში უამრავი მნიშვნელოვანი პროექტი განვახორციელეთ, კიდევ უფრო დავხვეწეთ ჩვენი პროდუქტები და მომსახურება და გავააქტიურეთ წარმატებული თანამშრომლობა საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან, რაც ჩვენი ინსტიტუტისადმი ნდობის მაღალ ხარისხზე მიუთითებს.

რადგან მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება კერძო სექტორის ზრდის მთავარი მამოძრავებელია, ის საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მთავარ პრიორიტეტად რჩება, რადგან კონკურენტული საშუალო ადგილების შექმნას განაპირობებს. 2019 წელს კვლავ მხარს ვუჭერდით მცირე და საშუალო ბიზნესის სექტორის განვითარებას და ჩვენს სტრატეგიულ სექტორებზე ვიყავით ორიენტირებული. ბიზნეს-სესხებს შორის აქტიურად ვაფინანსებდით ტურიზმის და სასტუმროების სექტორს, სოფლის მეურნეობას, ვაჭრობას, ენერგეტიკას, წარმოებას და მომსახურებას.

2019 წელს ბაზისბანკმა კიდევ უფრო გააძლიერა საერთაშორისო თანამშრომლობა და ახალი პარტნიორული ურთიერთობები დაამყარა. პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან 61 მილიონი აშშ დოლარი იქნა მოზიდული, მათ შორის იყო ახალი პარტნიორი, ევროპული ფონდი სამხრეთ ევროპისთვის (EFSE). მათ მიერ ბაზისბანკისთვის ეროვნულ ვალუტაში გამოყოფილი კრედიტით ქართული ოჯახები საცხოვრებელი ფართის შესყიდვას და გარემონტებას შეძლენ, რაც საბოლოოდ ქვეყანაში მდგრად დაფინანსებას და ცხოვრების გაუმჯობესებულ პირობებს შეუწყობს ხელს. ბაზისბანკმა ხელი მოაწერა საკრედიტო შეთანხმებას შავი ზღვის ვაჭრობის და განვითარების ბანკთან (BSTDB), რომლის მიზანია მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების ხელშეწყობა იყო ResponsAbility-სთან თანამშრომლობით ბაზისბანკი საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებას უწყობს ხელს. ბაზისბანკს ამ ინსტიტუტთან კიდევ ერთი მსხვილი პროექტი აქვს, ესაა „მწვანე დაფინანსება“. OFID – OPEC-ის საერთაშორისო განვითარების ფონდი ბაზისბანკს მხარს უჭერს რეგიონის მცირე და საშუალო საწარმოების და კორპორაციების საერთაშორისო ვაჭრობის მოთხოვნათა დაკმაყოფილებას. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს შორის ენერგიის დაზოგვის ღირებულების გაზრდის და ევროგაერთიანების სტანდარტების და ღონისძიებების დანერგვის მიზნით, თანამშრომლობით ჩვენს დიდი ხნის პარტნიორთან - ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან EBRD.

საამაყო, რომ ჩვენმა გუნდმა ენერგოეფექტურობისა და განახლებადი ენერგიის საუკეთესო პროექტებისთვის EBRD-ის 2012 წელს დაწყებული ენერგოკრედიტის პროგრამის ფარგლებში EBRD-სგან ჯილდო მიიღო. ეს EBRD-ის მხარდაჭერით საქართველოში მწვანე ეკონომიკის მშენებლობაში ჩვენ მიერ შეტანილი წვლილის აღიარებაა და მწვანე ენერგოპროექტების დაფინანსების მიზნისადმი ერთგულებას აჩვენებს. ჩვენი თანამშრომლობა გრძელდება EBRD-ის ახალი მწვანე ეკონომიკის დაფინანსების სისტემის (GEFF) ფარგლებში. მისი საშუალებით ჩვენი ბანკი შეძლებს გააგრძელოს მცირე და საშუალო საწარმოების, კორპორაციებისა და ოჯახების მხარდაჭერა ენერგოეფექტურობის, კლიმატის ადაპტაციის და მიტიგაციის პროექტებისთვის გამიზნული კრედიტების საშუალებით.

ბაზისბანკის ჯგუფი, როგორც ფინანსური სერვისების უამავალი ჩინურ და ქართულ ბიზნესს შორის, რომელიც ქართულ ბიზნესს ესმარება ჩინური ინვესტიციებით და ვაჭრობით სარგებლობაში, კარგად არის მომზადებული, რომ ეფექტურად მოემსახუროს როგორც ქართულ ბიზნესს, ისე ჩინელ მომხმარებლებს. 2019 წლის განმავლობაში ბაზისბანკის ჯგუფმა კიდევ უფრო გააუმჯობესა ბიზნესის სამივე სფეროს: საბანკო, სადაზღვევო და ლიზინგის კოორდინირებული ფუნქციონირება.

ბაზისბანკის ჯგუფის წევრებმა: ჰუალინგ დაზღვევამ და BHL ლიზინგმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს ჯგუფის საშუალოვადიანი მიზნის შესრულებაში. ჯგუფის მიზანია, გახდეს ფინანსური სერვისების ცენტრი, რომელიც უზრუნველყოფს ხარისხიანი ფინანსური სერვისების სრულ პაკეტს და მოიცავს საბანკო, სადაზღვევო და ლიზინგის მომსახურებას, - ერთი წერტილიდან, მარტივად, პასუხისმგებლიანად და მოქნილად. იმისდა მიუხედავად, რომ როგორც ჰუალინგ დაზღვევა, ისე BHL ლიზინგი ბაზრის შედარებით ახალი მოთამაშეები არიან, მათ მაინც მოახერხეს კლიენტთა ბაზის შექმნა და ხარისხიანი სერვისების მიწოდების თვალსაზრისით ერთგულების ჩვენება. მომხმარებლები, რომლებიც BHL ლიზინგთან აფორმებენ ხელშეკრულებებს ჩინეთში წარმოებული პროდუქციის ლიზინგით ასაღებად, ამავდროულად ჰუალინგ დაზღვევის მიერ შეთავაზებულ სადაზღვევო სერვისითაც სარგებლობენ. ჩვენ ვამაყობთ ჯგუფის ამ ორი ფრთის ასეთი კომფორტული და ჰარმონიული ფუნქციონირებით.

მე მტკიცედ მჯერა, რომ ჩვენი ყველა ბიზნეს-განყოფილება პოზიტიურ გავლენას ახდენს ჩვენს კლიენტებზე, თანამშრომლებზე, ინვესტორებზე და ფართო საზოგადოებაზე. ბაზისბანკი აგრძელებს ეკონომიკური ზრდისა და ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებაში მნიშვნელოვანი როლის შესრულებას. ამ პასუხისმგებლობის აღიარებით, ჩვენ ვცდილობთ ვიყოთ მაღალ კორპორატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებული ჯგუფი და ყველა საჭირო რესურსი გვაქვს იმისთვის, რომ ჩვენი ამბიციური მიზნებისკენ განვაგრძოთ სვლა.

პერსპექტივა 2020

2020 წელს ბიზნესის მთავარი გამოწვევა გაურკვეველ გარემოსთან გამკლავება იქნება. კორონავირუსის პანდემიის გამო 2020 წელს ეკონომიკის ზრდის მოლოდინები შემცირდა. ბიზნესის გარემოს განვითარება პანდემიის ხანგრძლივობაზე, მისგან გამოსვლის პერიოდზე, მთავრობის მიერ ბიზნესის მხარდასაჭერად გატარებულ ღონისძიებებზე, უმუშევრობის ზრდასა და ფინანსური სექტორის სტაბილიზაციაზე იქნება დამოკიდებული. მთავარი ზეგავლენა პირველ და მეორე კვარტალში იქნება საგრძნობი, ვირუსის შეკავების შემდეგ კი გარკვეულ გაუმჯობესებას ველოდებით.

ბიზნესის და საზოგადოების მხარდასაჭერად საქართველოს მთავრობამ ეკონომიკური წახალისების პროგრამა შეიმუშავა. ანტიკრიზისული გეგმა მოიცავს ეკონომიკის ყველაზე დაუცველი სექტორების და სოციალური ჯგუფების სუბსიდირებას. საგადასახადო შეღავათების, სესხებზე საპროცენტო განაკვეთების სუბსიდირების, საგრანტო პროგრამების შექმნის საშუალებით და ყველაზე კრიტიკული სექტორების - სოფლის მეურნეობის, წარმოების, ინფრასტრუქტურის, მშენებლობის, ჯანდაცვის, განათლების, ენერგიის წარმოების, ტურიზმის და ა.შ. პირდაპირი დაფინანსების გზით, მთავრობის მიზანია ძირითადი სფეროების ფოკუსში მოქცევა და ამით სწრაფი გაჯანსაღების მიღწევა. ანტიკრიზისული პროგრამის დასაფინანსებლად მთავრობა პირდაპირ მხარდაჭერას იღებს საერთაშორისო სავალუტო ფონდისგან, მსოფლიო ბანკისგან, აზიის განვითარების ბანკისგან, ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან და სხვა დონორი ორგანიზაციებისგან. საქართველოსთვის გაჩეული მხარდაჭერა წინასწარი შეფასებით 3 მილიარდ აშშ დოლარს შეადგენს. გარემოს გაუმჯობესების დაწყებას წლის მეორე ნახევრიდან ველოდებით.

საბალანსო უწყისის კონსერვატული მართვის, სოლიდური კაპიტალის და ლიკვიდობის საშუალებით, ბაზისბანკის ჯგუფი კარგადაა მომზადებული მკაცრ გარემოსთან გასამკლავებლად.

სტრატეგიის მიმოხილვა / პრიორიტეტები

აქტივებით და კაპიტალის მოცულობით ბაზარზე მეოთხე ადგილს ვიკავებთ და ქართულ საფინანსო ბაზარზე ერთ-ერთი წამყვანი ფინანსური ინსტიტუტი ვართ, რომელიც წარმოდგენილია კომერციული ბანკით, დაზღვევისა და ლიზინგის ბიზნესებით. ჯგუფს ერთგულ კლიენტთა ბაზა აქვს, რომლებიც სექტორის ლიდერებთან, მცირე და საშუალო მეწარმეებთან და ფიზიკურ პირებთან გრძელვადიანი თანამშრომლობით მოიპოვებენ. ამას ამყარებს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან და ჯგუფის მძლავრ მოკავშირესთან - ჰუალინგ ჯგუფთან ხანგრძლივი თანამშრომლობა, რომელიც მისი მთავარი აქციონერია და ჯგუფის მდგრად და სტაბილურ განვითარებაზეა ორიენტირებული. ჯგუფი ნამდვილ ეკონომიკურ ღირებულებას და განვითარების პერსპექტივებს უქმნის კლიენტებს, პარტნიორებს, თანამშრომლებს და დაინტერესებულ მხარეებს. სოლიდური ისტორიით და განვითარებით, რომელსაც ზოგჯერ ბაზრის მკაცრი პირობები და სტრესული გარემო ნამდვილ გამოცდას უწყობდა, ძლიერი კორპორაციული მმართველობით და პასუხისმგებლიანი ბიზნესის კულტურით, მძლავრი ფინანსური ბაზით და ზრდის შესაძლებლობით, ფინანსურ ბაზარზე მყარი ნაბიჯებით მიიწევს წინ და აფართოებს როგორც საკუთარ წილს სხვა ფინანსურ შუამავლებს შორის, ისე ოპერაციებს მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

ჯგუფის სიღრმისეული ამოცანაა ღია ფინანსური სერვისების საუკეთესო პლატფორმა იყოს, იმოქმედოს პასუხისმგებლიანად და ადამიანების, კლიენტების, პარტნიორების და აქციონერების მყარი ნდობა მოიპოვოს. ეს ჩვენი პირველადი ამოცანების შესრულებით მიიღწევა, რის შესახებაც ჩვენს სტრატეგიულ დოკუმენტში განვაცხადეთ. დოკუმენტი 2018 წელს განახლდა. ჩვენი საშუალოვადიანი მომავლის ამოცანებია:

- წამყვანი პოზიციის მოპოვება და ზრდა და ბაზარზე ერთ-ერთ საუკეთესო ფინანსურ ინსტიტუტად ჩამოყალიბება ძირითადი სტრატეგიული მიმართულებებით: კომერციული საბანკო საქმიანობა, ასევე დაზღვევა და ლიზინგი - ბაზისბანკის ქოლგის ქვეშ გაერთიანებული ახალი მიმართულებები
- კლიენტებზე წვდომის გაზრდა ბიზნეს პროცესების დანქარების გზით - ინვესტიცია ძირითად საბანკო პლატფორმაში და ტექნოლოგიური განახლება
- იმიჯის პოზიციონირების და ბრენდის ძლიერების გამოკვეთა სამი კორპორაციული ღირებულების საშუალებით: სისწრაფე, ხარისხი და მოქნილობა
- კლიენტების შეთავაზებათა დახვეწა, ღირებული მიზნობრივი შეთავაზებების და პრომო კამპანიების შექმნა, ფოკუსი მთავარ რეგიონებზე, წინა ხაზის თანამშრომლებსა და უფროს კორპორაციულ ბანკირებში ინვესტირება ახალი ბიზნესის და საცალო კლიენტების მოზიდვის და მომსახურების მიზნით
- უფრო მეტად ავტომატიზებულ და სტანდარტიზებულ ბიზნესმოდელზე გადასვლა და ფინანსური სერვისების კუთხით ლიდერის პოზიციაზე ყოფნა, ფინანსური პროდუქტების ჯვარედინი გაყიდვა მიზნობრივ კლიენტებზე ერთი ფანჯრის პრინციპით ყველა ბიზნეს-მიმართულებით

ჯგუფის ამპლუაში კორპორაციებს, მცირე და საშუალო ბიზნესს და კერძო პირებს კომერციული და საცალო პროდუქტებით, დაზღვევით და ლიზინგით ვემსახურებით.

დღეს ყველა აუცილებელი რესურსი გვაქვს სტრატეგიული ამოცანების შესასრულებლად: მძლავრი ფინანსური ბაზა, კაპიტალის გამჭვირვალე სტრუქტურა, აქციონერის მხარდაჭერა, კორპორაციული მმართველობის სტანდარტების შესრულება, რისკების მართვის კულტურა და დისციპლინა და პრუდენციული შიდა შეფასების და კონტროლის სისტემები.

ზრდის აუცილებელ პირობად მთავარი ბიზნესმიმართულებების წარმატებული რეორგანიზაცია მივიჩნიეთ. მმართველობის ორგანოების გადახალისებული შემადგენლობა, რომელსაც ბიზნეს-პროცესების ეფექტური მართვა უმაგრებს ზურგს, მდგრადი ზრდის საფუძველს ქმნის. გადაწყვეტილებების შესრულების გაზრდილი სიჩქარე ჯგუფის სარგებელს კლიენტთა უფრო ფართო ბაზას აწვდის. 2019 წელს ლიდერთა გუნდები ჯგუფის დონეზე გააძლიერეთ: მენეჯმენტის პოზიციებზე კომერციული დირექტორი და ოპერაციების დირექტორი დაენიშნეთ, რითაც ჯგუფს მეტად ფოკუსირებული პერსპექტივები მიეცა და სამომავლო განვითარების ექსპერტიზა შევიძინეთ. კომერციულ და ოპერაციულ დირექტორებთან ერთად ორგანიზაციაში მომხდარმა ცვლილებებმა დააჩქარა ჩვენი მუშაობა და მნიშვნელოვანი შედეგები მოიტანა.

**ჩვენი მთავარი კონცეფცია -
ინტეგრირებული პლატფორმა და
ციფრული სერვისები - ჯგუფის ერთიანი
პლატფორმა, რომელიც საბანკო
საქმიანობას, დაზღვევას და ლიზინგს
მოიცავს.**

ჩვენი სტრატეგია ახალი გამოწვევების ფონზე მუდმივად ვითარდება და ბაზრის ახალ შესაძლებლობებს ითვისებს. ჯგუფის ახალი საოპერაციო მოდელი, რომელიც პროდუქტების და ინფრასტრუქტურის ნაერთ პლატფორმას ითვალისწინებს, ჩვენი ზრდის მიზნების შესრულებაში დაგვეხმარება.

ციფრული საბანკო საქმიანობის ტენდენცია ბაზრის ყველა სეგმენტზე სულ უფრო პოპულარული ხდება. დღეს ყველა ჩვენი პროდუქტი და მომსახურება ციფრული

სახით, ეფექტიანად და მოქნილად უნდა იქნას მიწოდებული. ჩვენ ვაცნობიერებთ ძლიერი ციფრული პლატფორმების მნიშვნელობას და ვქმნით პირობებს იმისთვის, რომ ფეხი ავუწყოთ ინოვაციების ტემპს.

ჩვენი ციფრული სტრატეგია შევქმნათ ინტეგრირებული ვებ პლატფორმა, რომელიც გააერთიანებს საბანკო საქმიანობას, დაზღვევას და ლიზინგს ონლაინ სერვისების სახით. შეიქმნება გაყიდვების პორტალი, რომელიც კლიენტებს საშუალებას მისცემს გაამარტივონ თავიანთი დღიური ფინანსური საქმეები და საჭიროებები და მათ ციფრული ფინანსური მომსახურების ახალ დონეს შესთავაზებს.

ჯანსაღი ფინანსური მდგომარეობის შენარჩუნების და ბაზარზე წილის გაზრდის მიზნით, ჩვენ განვაგრძობთ სტრატეგიულ სეგმენტებში: მცირე და საშუალო ბიზნესში, კორპორაციულ ბიზნესსა და საცალო ბიზნესში პოზიციების გაძლიერებას. სერვისების მიწოდების გაუმჯობესებული არხების და დიჯიტალიზაციის მეშვეობით ხარისხიანი პროდუქტები და მომსახურება კლიენტებს მრავალარხიანი საშუალებებით და ავტომატიზებული პროცესებით მიეწოდება.

ეს მიზნები და ამოცანები ჩვენი კორპორაციული ღირებულებების: სისწრაფის, მოქნილობისა და ხარისხის საფუძველზე ჩამოვყალიბეთ და მათ შესასრულებლად მნიშვნელოვანი ცვლილებები განვახორციელეთ, რამაც მნიშვნელოვნად დააჩქარა ჩვენი მუშაობა.

გავაძლიერეთ ჩვენი გუნდები

გადავახალისეთ მმართველობა, რამაც კიდევ უფრო გააძლიერა ჩვენი საფუძვლები

გავაძლიერეთ ლიდერთა გუნდები ჯგუფის დონეზე. კომერციული და ოპერაციული დირექტორების პოზიციებზე შიდა კადრი დავანინაურეთ, უფროსი მენეჯმენტი მეტი წარმატებისა და განვითარებისთვის მეტად ფოკუსირებული პერსპექტივით და ექსპერტიზით მოვამარაგეთ.

2019 წელს მმართველობას ორი ახალი წევრი შემოემატა - კომერციული დირექტორი და ოპერაციული დირექტორი.

2019 წლის განმავლობაში განვაგრძობდით პროგრესის მიღწევას რთული ოპერაციული გარემოს მიუხედავად და ლიდერ ბანკებს შორის მეოთხე პოზიციაზე გადავინაცვლეთ.

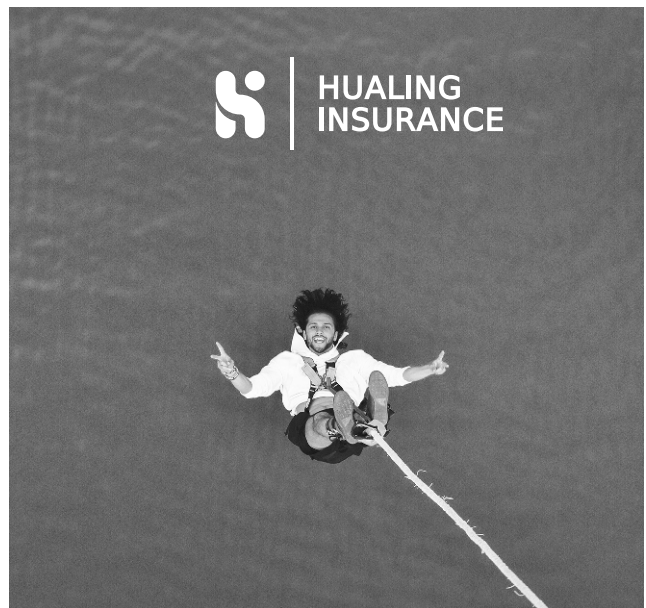
მენეჯმენტის ერთობლივი ძალისხმევით, ჯგუფის მძლავრი პოზიციონირება ახალ ბიზნესმიმართულებებთან – დაზღვევასა და ლიზინგთან ერთად, იმ მყარ საფუძველს შექმნის, რომელიც ხარჯების და შემოსავლების სინერგიას უზრუნველყოფს, რის განხორციელებასაც 2023 წელს და შემდგომ პერიოდში ვაპირებთ.

ჯგუფის სტრუქტურა

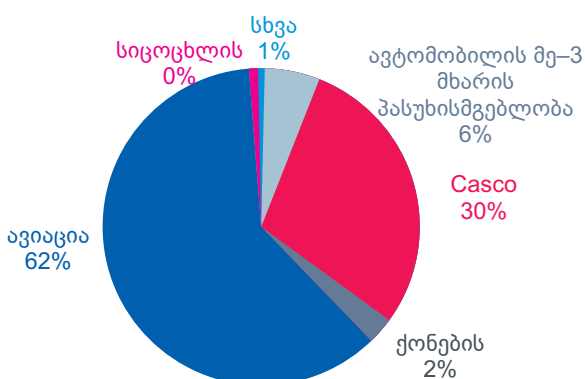
ბაზისბანკის ჯგუფი (ჯგუფი) წარმოდგენილია ფინანსური მომსახურების ჯგუფის სახით, რომელშიც საბანკო, სადაზღვევო და ლიზინგის კომპონენტებია გაერთიანებული. ბაზისბანკის ჯგუფის ქოლგის ქვეშ სამი შვილობილი კომპანია მოქმედებს: ჰუალინგ დაზღვევა, BHL ლიზინგი და BAMH (Basis Asset Management Holding Company). ჯგუფმა დიდი ნაბიჯები გადადგა საშუალოვადიანი მიზნისკენ, გამხდარიყო ერთ-ერთი წამყვანი ფინანსური შუამავალი ხარისხიანი პროდუქტების და სერვისების სრული სპექტრით, რომლებიც ერთი წერტილიდან სწრაფად, პასუხისმგებლიანად და მოქნილად მიეწოდება. კოორდინირებული მოქმედებით სამივე კომპანია რესურსების სინერგიის და ღირის დაზოგვის საშუალებას იძლევა და ბაზარზე პროდუქციის უკეთეს მისაწვდომობას უზრუნველყოფს.

ჰუალინგ დაზღვევა

ჰუალინგ დაზღვევა 2017 წელს დაარსდა. ის ჯგუფის სწრაფად მზარდი შვილობილი კომპანია და ბანკის მთავარი სადაზღვევო banc assurance პარტნიორია. ჰუალინგ დაზღვევა როგორც კერძო, ისე იურიდიულ პირებს ემსახურება და მათ სადაზღვევო პროდუქტების ფართო ასორტიმენტს სთავაზობს, მათ შორის ავტო, ქონების, სიცოცხლის, სამოგზაურო დაზღვევას და კორპორაციულ პაკეტებს. კომპანიის ღირებულებებია: სიმარტივე, სამართლიანობა და ინოვაცია, რითაც ყოველდღიურ საქმიანობაში ხელმძღვანელობს. მისი თანამშრომლები ერთგულად ემსახურებიან ამ კორპორაციულ სულისკვეთებას და კულტურას. კომპანიის ხედვაა კლიენტის არჩეული მზღვეველი გახდეს საქართველოში. ჰუალინგ დაზღვევის მომსახურება ყველა ქალაქსა და რეგიონშია ხელმისაწვდომი, სადაც ბაზისბანკის ჯგუფი თავისი ფილიალებითაა წარმოდგენილი. მიუხედავად იმისა, რომ ბაზრის შედარებით ახალი მონაწილეა, კომპანიამ მოახერხა

სადაზღვევო პროდუქტები

ცნობადობის და მომხმარებლის ნდობის მოპოვება და წელი 15,5 მილიონი ლარის მთლიანი აქტივებით და 1,6 მილიონი ლარის წმინდა მოგებით დაასრულა.

ბაზარზე გამორჩეული ადგილის დასამკვიდრებლად, ჰუალინგ დაზღვევა ორიენტირებულია ციფრულ გაყიდვებზე, ბარალეების სწრაფი და იოლი ანაზღაურების პროცესებზე, მაღალი რეპუტაციის მქონე გადამზღვევებთან ურთიერთობაზე, მოქნილ და მარტივ პროდუქტებზე, ძლიერ ფინანსურ მდგომარეობასა და სოლიდურ, პროფესიონალ თანამშრომლებზე. ეს უპირატესობები კომპანიას საშუალებას აძლევს შეინარჩუნოს და გაზარდოს მოქნილობა და ხელმისაწვდომი იყოს კლიენტებისთვის მთელ ქვეყანაში, ჰქონდეს მმართველობის მარტივი სტრუქტურა და გადაწყვეტილების მიღების ეფექტური პროცესი. კომპანიის მთავარი პრიორიტეტია დისტანციური სერვისების განვითარებაზე კონცენტრაცია, კლიენტებისთვის ანაზღაურების მოქნილად მოთხოვნის

სტრატეგიის მიმოხილვა / პრიორიტეტები

საშუალების მიცემა და მათი დროის დაზოგვა. 2019 წლის განმავლობაში დაინერგა შემდეგი სიახლეები: 1) ახალი ვებგვერდი www.hi.ge რომელიც დაზოგვის პროდუქტების დისტანციურად და კომფორტულად შესყიდვის საშუალებას იძლევა, 2) მანქანის დაქირავების ციფრული საშუალება, რომელიც კლიენტს სთავაზობს მანქანის დაქირავებას და შესაბამისი დაზოგვის პოლისის ავტომატურად გააქტიურებას, 3) კრედიტის სიცოცხლის დაზოგვის პროდუქტი, რომელიც ჯგუფის კორპორაციულ კლიენტებს შესთავაზეს. 2019 წლის განმავლობაში ჯგუფის სამივე ფრთა სერვისებს კოორდინირებულად სთავაზობდა. ჰუალინგ დაზოგვის ბიზნესის წარმატების მთავარი ფაქტორი მომხმარებელზე ორიენტირებული მიდგომაა. ის ბაზისბანკის ჯგუფის წევრობასა და ერთი ფანჯრის პრინციპით ფინანსური მომსახურების გაწევის შესაძლებლობაზეა აგებული.

BHL ლიზინგი

BHL ლიზინგმა ოპერაციები 2019 წლის თებერვალში დაიწყო. BHL ლიზინგი, როგორც ბაზისბანკის ჯგუფის შვილობილი კომპანია, მოწოდებულია, ჯგუფის ოპერაციები და სერვისები სალიზინგო პროდუქტებით შეავსოს. კომპანია სწრაფ განვითარებაზეა ორიენტირებული და აპირებს ბიზნესის და კერძო მწარმოებლის სტაბილური პარტნიორი და ფინანსური ბაზრის ამ შედარებით ახალი სფეროს (რომელმაც საქართველოში ახლა დაიწყო განვითარება) ლიდერი და ნოვატორი გახდეს. BHL ლიზინგი შემდეგი პრინციპებით

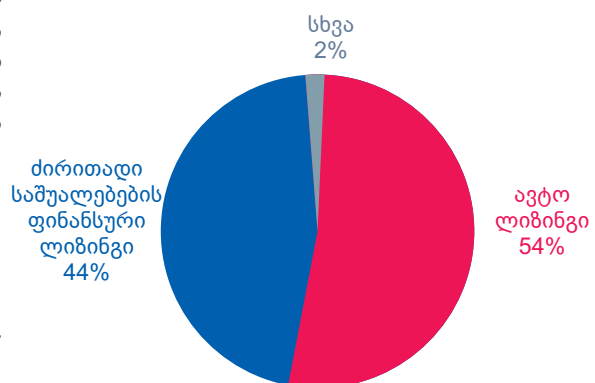
ხელმძღვანელობს: კლიენტთა საჭიროებები პასუხისმგებლიანად განსაზღვროს და მათთვის დამატებითი შესაძლებლობები შექმნას.

BHL ლიზინგი როგორც კერძო ისე იურიდიულ პირებს ემსახურება და მათ ლიზინგის ამომწურავ შესაძლებლობებს და საკონსულტაციო მომსახურებას სთავაზობს. წლის ბოლოს კომპანიას 3 მილიონი ლარის ღირებულების სალიზინგო პროდუქტი ჰქონდა გაცემული, რაც მთლიანი პორტფელის 47%-ს შეადგენს (მშენებლობა, ავტო და ტექნოლოგია პორტფელის უმსხვილესი კომპონენტებია). საცალო პორტფელი 53%-ს შეადგენს და ძირითადად ახალი და მეორადი ავტომობილებისგან შედგება. BHL ლიზინგი ეფექტურად იყენებს მშობელი კომპანიის ფილიალებს. 2020 წლიდან ყველა იმ რეგიონსა და ფილიალში, სადაც ბაზისბანკის ჯგუფია წარმოდგენილი, ლიზინგის ოფისები იმუშავებენ.

ლიზინგის პროდუქტების მომხმარებლები არიან როგორც კერძო პირები, ისე კორპორაციები. ეს უკანასკნელი ბაზრის დომინანტია ისეთ სექტორებში, როგორიცაა: სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, წარმოება, მინერალური რესურსები, ვაჭრობა, სამედიცინო აღჭურვილობა, ტრანსპორტი და კომუნიკაცია.

სალიზინგო კომპანიის ჩამოყალიბების საჭიროება საქართველოს ეკონომიკის რეალობამ განაპირობა, რასაც წინ უძღოდა ეკონომიკური ზრდა, რომელმაც მცირე და საშუალო ბომის საწარმოების მხრიდან ძირითად საშუალებებზე მოთხოვნა გააჩინა. ეს საწარმოები გაზრდას გეგმავდნენ, თუმცა ძირითად საშუალებებში ინვესტირებისთვის საკმარისი სახსრები არ ჰქონდათ. საქართველოში მოქმედი მცირე და საშუალო ბიზნესის მატერიალურ-ტექნიკურ უზრუნველყოფაში ლიზინგს დიდი როლის შესრულება შეუძლია. ხშირ შემთხვევაში საბანკო კრედიტი ბიზნესისთვის ლიმიტირებულია, რადგან მათ არ გააჩნიათ შესაბამისი ოდენობის გირაო.

ლიზინგის პროდუქტები

თანაც, ბიზნესი უფრო სწრაფად იზრდება, ვიდრე მათ საკუთრებაში არსებული აქტივების საგირავნო ღირებულება. ლიზინგის ძირითადი სარგებელი კი ისაა, რომ თვით ლიზინგის საგანი ასრულებს გირაოს ფუნქციას. ამასთან, ლიზინგით მოსარგებლე ზოგავს ადმინისტრაციულ რესურსს, რომელიც ქართული კომპანიებისთვის ხშირად ლიმიტირებულია (იურისტის, შემფასებლის, ბუღალტრის და .ა.შ. მომსახურება). ტექნიკურ მხარეს სალიზინგო კომპანია მთლიანად თავის თავზე იღებს.

კომპანიის განსაკუთრებული მისია და კონკურენტული უპირატესობა ჩინურ კომპანიებსა და ქართველ კლიენტებს შორის მედიატორობის ფუნქციაა. ის ქართველ კლიენტებს საშუალებას აძლევს, ჩინური ფინანსური ლიზინგის პროდუქტების ფართო სპექტრით ისარგებლონ. კომპანია, თავისი საქმიანობით, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ჩინური და ქართული ბაზრების დაახლოების საქმეში და ქართულ კომპანიებს გაფართოების და ბიზნესის განვითარების ახალ შესაძლებლობებს სთავაზობს. კომპანია ცდილობს, გაზარდოს სალიზინგო პროდუქტების შესახებ ცნობიერება სტარტაპ კომპანიებს შორის, ვისთვისაც ლიზინგი ხელმისაწვდომი და განსაკუთრებულად მოსახერხებელი არჩევანია საჭირო აღჭურვილობის/აპარატურის მისაღებად.

BHL ლიზინგის შემდეგი ამოცანა დამატებითი სერვისების განვითარება, მენეჯმენტის ინფორმაციის გაფართოება და სადაზღვევო პროდუქტების ჯვარედინ გაყიდვებთან ერთად მომხმარებელთან ურთიერთობის მართვის სისტემების შექმნაა.

BAM ჰოლდინგი

BAM ჰოლდინგი 2012 წელს დაარსდა და ბანკის ქონების მართვის შვილობილი კომპანიაა. მისი მთავარი საქმიანობაა: ქონების განვითარება, რეალიზაცია, იჯარა და გაქირავება.

ჯგუფი განაგრძობს მისი აქტივების ეფექტურ გამოყენებას მისი ბრენდის იდენტობის - ერთი ფანჯრის პრინციპით მომსახურე ფინანსური ცენტრის - კიდევ უფრო გასაძლიერებლად და კიდევ უფრო ინოვაციური გახდება სერვისების მიწოდებაში.

ჰუალინგ ჯგუფი

ბაზისბანკი ჩინური კონგლომერატის - ჰუალინგ ჯგუფის წევრია. ჰუალინგი კერძო საწარმოების ჯგუფია, რომელიც ფართოდ დივერსიფიცირებულ საქმიანობას ეწევა ჩინეთში და საზღვარგარეთ. Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd (ჰუალინგ ჯგუფი) ბაზისბანკის მთავარი აქციონერი 2012 წლიდანაა. ის აქციების 90%-ზე მეტს საკონტროლო პაკეტს ფლობს და დაინტერესებულია, რომ ბაზისბანკის ქოლგის ქვეშ მძლავრი ფინანსური ინსტიტუტის შექმნას შეუწყოს ხელი, სადაც აქცენტს გააკეთებს ბიზნესის ინტეგრირებულ განვითარებასა და ბაზრის უფრო დიდი წილის ათვისებაზე.

ჰუალინგ ჯგუფი ქართულ ბაზარზე 2006 წლიდან მოქმედებს. ჯგუფის ფართო ინტერესების სფეროები მოიცავს ტყისა და სატყეო მრეწველობის დამუშავებასა და მოპოვებას, ინფრასტრუქტურის ობიექტების მშენებლობას, მასშტაბურ თანამედროვე ბაზარს, სასტუმროსა და ტურიზმის სფეროებს. ჯგუფის ხედვაა აღმოსავლეთ ევროპასა და აზიაში მოქმედების უპირატესობის დაბალანსება, „აზრეუმის გზის“ პროექტის ინიციატივის კვალდაკვალ განვითარება და საქართველოს ისტორიული როლის, როგორც ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი სავაჭრო ჰაზის აღორძინება, სამოლოოდ კი ჰუალინგის ბაზრებისთვის რეგიონებს შორის ხიდის ფუნქციის მინიჭება.

HUALING GROUP

ჯგუფის დამფუძნებელი და მფლობელია გამოჩენილი ჩინელი ბიზნესმენი, მი ენხვა, რომელსაც ბიზნესის სექტორში დიდი გამოცდილება აქვს და მრავალჯერაა დაჯილდოებული ჩინეთის ეკონომიკის განვითარებაში შეტანილი წვლილის და საქველმოქმედო საქმიანობისთვის.

მკვლევარების და ფინანსები

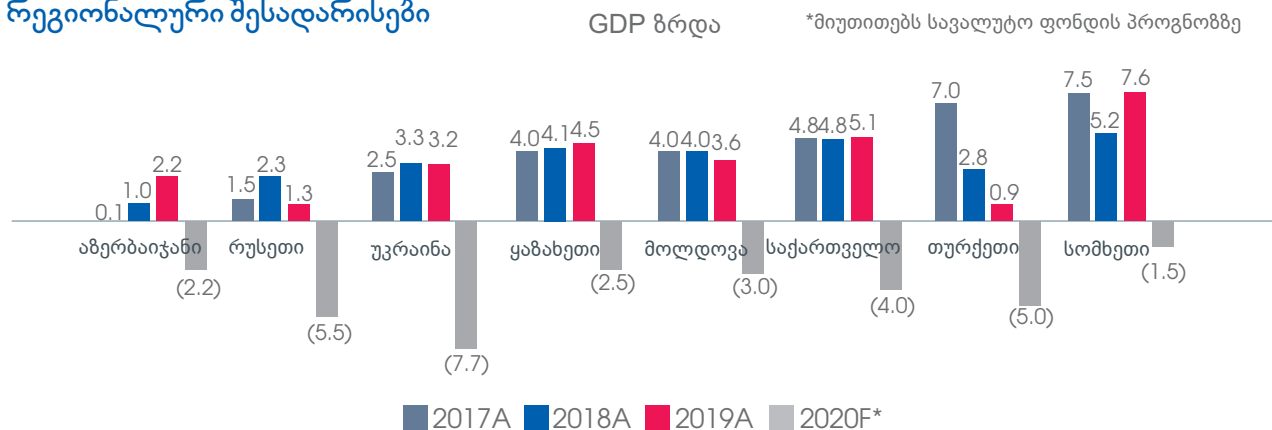

ეკონომიკური გარემო

2019 წელს ჯგუფმა საკუთარი ბიზნესი ეკონომიკური და პოლიტიკური დაძაბულობის ფონზე განავითარა, რასაც თან ერთვოდა რეგიონის პარტნიორი ქვეყნების ეკონომიკაში მიმდინარე არასახარბიელო მოვლენები და რუსეთის მიერ დაწესებული სანქციები. 2019 წელს საქართველო ახალი გარე ზეწოლის წინაშე დადგა: ივლისის თვეში რუსეთმა ორივე მიმართულებით გააუქმა ფრენები, და ხელი შეუშალა რუსეთიდან ტურისტების შემოღინებას, ანუ საქართველოში ტურიზმის დიდ ნაწილს. ამ პროცესებს თან ახლდა ზატხულის შუა პერიოდში რუსეთში ექსპორტირებულ პროდუქციაზე სავაჭრო პირობების გამკაცრება. სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში (თურქეთი, აზერბაიჯანი და რუსეთი) ეკონომიკური ზრდის შესუსტება კიდევ ერთი გამოწვევა იყო საქართველოს წმინდა ექსპორტის სტაბილურობისთვის და ხელს უშლიდა გარე მოთხოვნის ზრდას.

მიუხედავად დაბრკოლებებისა, საქართველომ მოსალოდნელზე მაღალი ზრდა და საკვანძო მაკრო პარამეტრების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება აჩვენა, რამაც დაადასტურა მისი გამძლეობა გარე შოკებისადმი. 2019 წელს საქართველომ რეალური მშპ-ის 5.1% -იანი ზრდა დააფიქსირა (2018: 4.8%) მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი კი კვლავ მცირდებოდა და 2019 წელს ისტორიულ მინიმუმზე 5.1% -ზე დაფიქსირდა.

რეგიონალური შესადარისები

წლიური ზრდა ძირითადად გაზრდილი გარე მოთხოვნით იყო განპირობებული, რასაც დაემატა კონკურენტული ეფექტური გაცვლითი კურსი. მსხვილ სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში დაფიქსირებული სუსტი ეკონომიკური ზრდის მიუხედავად, წმინდა ექსპორტი 2019 წლის განმავლობაში კვლავაც იზრდებოდა ძირითადად საექსპორტო ბაზრების მრავალფეროვნების და ლარის გაუმჯობესების გამო; იმპორტის შემცირება კაპიტალზე და ნავთობპროდუქტებზე დაბალი მოთხოვნის გამო, ნავთობზე ფასების შემცირებამ განაპირობა და ხელი შეუწყო სავაჭრო დეფიციტის შემცირებას.

სავაჭრო დეფიციტი მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის მთავარი მამოძრავებელი იყო, რომელიც წლიურად 8.5%-ით შემცირდა, მიმდინარე ტრანსფერების, (მიმდინარე ანგარიშის მეორე უმსხვილესი პოზიტიური კატეგორია), წმინდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების (მშპ-ის 5.6%) და პორტფელის ინვესტიციების (მშპ-ის 4.0%) 2019 წლის მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ძირითადი დაფინანსების წყაროები იყო. მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთის მიერ ფრენის აკრძალვამ ტურიზმის შემოღინებაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინა და 2019 წელს დაახლოებით 300 მილიონი აშშ დოლარით შეამცირა დაკავშირებული შემოსავლები, ტურიზმის შემოსავლები კვლავ რჩება საგარეო დაფინანსების მთავარ წყაროდ. 2019 წელს საერთაშორისო ვიზიტორებისგან დააფიქსირა წლიური + 7.3%, რუსული სანქციების გავლენა მოსალოდნელზე სუსტი იყო, რაც სხვა ქვეყნებიდან, როგორიცაა ევროკავშირი, აზერბაიჯანი, თურქეთი. გაზრდილი ტურისტების შემოღინებით დაკომპენსირდა. საგარეო ბალანსების გაუმჯობესების პირობებში, ლარმა განაგრძო გაუმჯობესება აშშ დოლარის და ევროს

¹ საქსტატის წინასწარი მონაცემი

მიმართ. გარე ფაქტორების უარყოფითი გავლენის და უფრო მეტად კი ადგილობრივი ვალუტის მოსალოდნელზე მაღალი გაუფასურების გამო, რაც ვალუტის შემოღინების გაზრდილი ნეგატიური მოლოდინით იყო გამოწვეული, ლარი მაკროპარამეტრებით პროგნოზირებულზე მეტად გაუფასურდა. ამან გაზარდა ზეწოლა უცხოური ვალუტის მოთხოვნაზე და აშშ დოლარის და ევროს გაცვლითმა კურსებმა ისტორიულ მაქსიმუმს მიაღწია $1\$ = 2.9808$ ლარს, $1\text{€} = 3.3158$ ლარს. თუმცა, გაზრდილი გარე მოთხოვნის და მაღალი ტურისტული ნაკადების წყალობით სანქციებით დაწესებული გარღვევა საკმარისზე მეტად შეივსო და ზეგავლენა ისეთი მნიშვნელოვანი არ ყოფილა, როგორც მოსალოდნელი იყო.

2019 წელს ქვეყანაში უცხოური ვალუტის შემოღინება ის პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები იყო, რომელმაც წლის პირველ ნახევარში უარყოფითად იმოქმედა აშშ დოლარის და ლარის გაცვლით კურსზე. 2019 წელს, საქართველომ 1,27 მილიარდი აშშ დოლარის პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები მოიზიდა (+ 0.2% წლიურად). პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ნაკადებზე გავლენა მოახდინა მილსადენის პროექტის დასრულებამ და ზოგიერთი კომპანიის საკუთრების არარეზიდენტიდან რეზიდენტ პირებზე გადაცემამ. 2019 წელს ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა რეინვესტიციებში, რაც მთლიანი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების 48.3%-ს შეადგენდა. ეს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის შედეგია, კერძოდ, კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადის რეფორმის და ბიზნესის გაუმჯობესებულ გარემოს ინვესტორები დადებითად აღიქვამენ; მათ საქართველოში თავიანთი ბიზნესის გაფართოება გადაწყვიტეს. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები საგარეო დაფინანსების სოლიდურ წყაროდ რჩება.

2019 წელს, ქართული ლარი მთავარი სავაჭრო პარტნიორების ვალუტებთან მიმართებაში გაუფასურდა. 2019 წლის დეკემბრის ბოლოსთვის, ლარი აშშ დოლარის მიმართ 7.1%-ით გაუფასურდა, ევროს მიმართ 4.5%-ით, ხოლო ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი წლიური 9%-ით დაეცა. აღნიშნულმა გაუფასურებამ ფასებზე ზეწოლა შექმნა და ინფლაციას მიზნობრივზე მაღლა უბიძგა (3%).

ლარის მკვეთრი გაუფასურების და ინფლაციური ზეწოლის გამო, სებ-მა 2019 წელს მკაცრი მონეტარული პოლიტიკა შეინარჩუნა. მან პოლიტიკის განაკვეთი 9%-მდე გაზარდა (წლის დასაწყისში 6.75%) სებ-ი გააგრძელებს გამკაცრებული მონეტარული პოლიტიკის გატარებას სანამ დაბალი ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ინფლაციაზე ზეწოლა არ განეიტრალებს. შედეგად მოსალოდნელია რომ მონეტარული პოლიტიკა მკაცრი იქნება და ნეიტრალურ დონეზე ჩამოვა მხოლოდ მაშინ, როცა ინფლაციის მოლოდინი ძირითადად მიზნობრივ მაჩვენებელს -3%-ს დაუბრუნდება.

საქსტატის წინასწარი მონაცემებით მშპ-ში შემდეგი სექტორები ლიდერობს: ვაჭრობა, წარმოება, ტრანსპორტირება და სასაწყობე მეურნეობები, სასტუმროები და რესტორნები. მშენებლობის სექტორში ზრდის შემცირება დაფიქსირდა.

ეკონომიკაში მიმდინარე მოვლენები და მთავრობის სტრუქტურული რეფორმები პოზიტიურად შეაფასეს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებმა. ოქტომბერში საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტომ "S&P" საქართველოს სუვერენული რეიტინგი BB/სტაბილურამდე აამაღლა. (Fitch-მა 2019 წლის აგვისტოში საქართველოს სუვერენული რეიტინგი BB-ზე დაადასტურა სტაბილური პერსპექტივით). საკრედიტო რეიტინგებზე პოზიტიურად მოქმედი ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორი მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ისტორიულად მინიმალურ დონეზე შემცირება იყო, რაც გარე შოკებისადმი ქვეყანას უფრო დაცულს ხდის. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის გაუმჯობესება მხარი დაუჭირა სამომხმარებლო დაკრედიტების შენელებამ და საპენსიო რეფორმამ (რითაც შემცირდა ხარჯვას

Fitch 2019-2021 წლებში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის კიდევ უფრო, მშპ-ის 5.3%-მდე შემცირებას ვარაუდობდა, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების წმინდა შემოღინებას კი მშპ-ის 5.9%-ზე აფასებდა.

ეს წინასწარი შეფასებები COVID-19-ის ეპიდემიამდე გაკეთდა. ამ უკანასკნელმა კი 2020 წლის მოლოდინები და შეფასებები შეცვალა. ცოტა ხნის წინ Fitch-მა საქართველოს პერსპექტივა სტაბილურიდან ნეგატიურით შეცვალა, IDR კი at "BB"-ზე დაადასტურა. ნეგატიური პერსპექტივის მიზეზი რამდენიმე ძირითადი მაკროპარამეტრის გაუარესების პროგნოზია, რაც გარე ბაზრებზე დამოკიდებულების მაღალი დონითაა გამოწვეული. ამას ემატება შიდა წარმოების დაბალი დონე, ფისკალურ ანგარიშებზე მოსალოდნელი შედეგები და აქედან გამომდინარე 2020 წელს მშპ-ის შემცირება. საშუალოვადიან პერსპექტივაში 2021 წლის პროგნოზი პოზიტიურია². და მაინც, პროგნოზები ვირუსის ხანგრძლივობას და ეკონომიკის გაჯანსაღებას და იმ რისკებს უკავშირდება, რომ პანდემიის მეორე ტალღამ შეიძლება კვლავ საკარანტინო ღონისძიებების გატარება გამოიწვიოს.

²იხ. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზი 2020 წლისთვის.

ოპერაციები და ფინანსები

დაქვემდებარებული შემოსავალი და გაიზარდა დანაზოგები), რაც თავის მხრივ ამცირებს ზეწოლას იმპორტზე. რეიტინგის ცვლილებას ხელი შეუწყო კიდევ ერთმა ფაქტორმა - სეზ-ის უცხოური ვალუტის რეზერვების აკუმულირების პოლიტიკამ (3.3. მილიარდი აშშ დოლარის უცხოური ვალუტის რეზერვები 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით).

რეზერვების აკუმულირების პოლიტიკა გარე შოკების თვალსაზრისით ეკონომიკის სტაბილურობის გარანტიაა. უნდა აღინიშნოს, რომ 2019 წელს საქართველო ორი ნაბიჯით იყო დაშორებული საინვესტიციო საკრედიტო რეიტინგს (BBB-). რეიტინგის ამაღლება ამცირებს ქვეყნის რისკის პრემიებს და ზრდის უცხოელი ინვესტორებისთვის საინვესტიციო გარემოს მიმზიდველობას, რაც გრძელვადიანი უცხოური ინვესტიციების შემოღინებას უწყობს ხელს.

მიმდინარე ანგარიშის კვლავაც მაღალი დონე, საბანკო სექტორის დოლარიზაციის მაღალი დონე (სესხები/დეპოზიტები) და მაღალი სახელმწიფო ვალი (რომელიც ქვეყნის გადახდისუნარიანობას დაუცველს ხდის ვალუტის კურსის მერყეობისადმი) ის ფაქტორები იყო, რომლებმაც საკრედიტო რეიტინგის ზრდას ხელი შეუშალა. საქართველოს მთავრობამ რიგი რეფორმები შეიმუშავა დანაზოგების სტიმულირებისთვის (საპენსიო რეფორმა), ინვესტიციების გაზრდისთვის (კორპორაციული მოგების გადასახადის რეფორმა), ექსპორტის გაზრდისთვის და დანაზოგებს და ინვესტიციებს შორის გარღვევის თანდათან ამოვსებისთვის, რაც საშუალოვადიან პერსპექტივაში მიმდინარე ანგარიშის ბალანსის მიღწევას გულისხმობს.

ეკონომიკის განვითარების მხარდასაჭერად მთავრობამ შემდეგი სტრუქტურული რეფორმები გაატარა:

მცირე და საშუალო ბიზნისის განვითარება – საქართველოს მთავრობა აქტიურად უჭერს მხარს მცირე და საშუალო ბიზნისის განვითარებას „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის საშუალებით. „კარგი მმართველობის ფონდთან“ და „PWC“-სთან ერთად მთავრობამ განახორციელა პროექტი, რომლის მიზანია საქართველოში მცირე და საშუალო საწარმოთა რაოდენობის გაზრდა და ადგილობრივი და საერთაშორისო მეწარმეების ერთმანეთთან დაკავშირება.

კაპიტალის ბაზრის განვითარება - უდიდესი პროგრესი შეიმჩნევა საკანონმდებლო ბაზის განვითარებაში. ეს გულისხმობს კანონმდებლობის ევროგაერთიანების სტანდარტებთან ჰარმონიზებას. შეცვლილი კანონმდებლობით, კაპიტალზე უკუგება განთავისუფლებულია გადასახადებისგან. შემუშავდა რიგი საგადასახადო რეფორმებისა, რაც გულისხმობს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის მიხედვით სხვადასხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაბეგვრას. გარდა ამისა, დერივატივების, რეპო და ფასიანი ქაღალდების დაკრედიტება გაუმჯობესდება. საპენსიო რეფორმაც კაპიტალის ბაზრის განვითარების გეგმის ნაწილია. საპენსიო ფონდმა შექმნა მსხვილი ინსტიტუციური ინვესტორი, რომელიც გაზრდის მოთხოვნას კაპიტალის ბაზრის ინსტრუმენტებზე.

სოფლის მეურნეობის განვითარება - გულისხმობს ინფრასტრუქტურული პროექტების რეაბილიტაციას: საირიგაციო სისტემების გაზრდა, თესლების და ნარგავების სერტიფიკაცია.

საპენსიო რეფორმა - შიდა დანაზოგების აკუმულირების გარანტიაა, რაც ამოავსებს დანაზოგების და ინვესტიციების გარღვევას საშუალოვადიან პერსპექტივაში. საპენსიო ფონდმა უკვე მოაგროვა 507 მილიონი ლარი (2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით), რომელიც მთლიანად კომერციულ ბანკებშია დეპონირებული.

დეპოზიტების დაბეგვების სისტემა - სისტემა კიდევ უფრო გაზრდის ნდობას ფინანსური სექტორისადმი, შეინარჩუნებს საბანკო სისტემის მდგრად განვითარებას, შეამცირებს დეპოზიტების ერთბაშად გადინების შესაძლებლობას და გაზრდის დაზოგვის ნორმებს, რაც გულისხმობს გასესხებად სახსრებზე შედარებით დაბალ საპროცენტო განაკვეთებს და ეკონომიკის უფრო სწრაფ ზრდას. 2020 წლის 1 ივლისიდან დაბეგვული დეპოზიტების მაქსიმალური ანაზღაურებადი თანხა 5000 ლარიდან 15 000 ლარამდე გაიზარდა.

COVID 19-ის პერსპექტივა

Covid-19-ის გავრცელებამ მნიშვნელოვანი გაურკვევლობა შექმნა მსოფლიოს ბაზრებზე. ის საქართველოს ეკონომიკაზეც მოქმედებს სხვადასხვა არხის საშუალებით, რადგან ჩვენი ეკონომიკა ძლიერ არის დამოკიდებული გარე ბაზრებზე. ამ ვითარების შედეგად, შიდა მოხმარება შეიძლება მნიშვნელოვნად შემცირდეს, რადგან ხალხი სიფრთხილის გამო სახლში დარჩა, ეკონომიკაში შეიქმნა გაურკვევლობა და გაიზარდა უმუშევრობა. შიდა მოთხოვნის შემცირება შეაფერხებს ეკონომიკურ ზრდას. უარყოფითი შოკის სიდიდე კი დაავადების გავრცელების ხანგრძლივობასა და სიმძიმეზე, ასევე საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებულ პოლიტიკურ რეაგირებაზეა დამოკიდებული. ამავე დროს, უარყოფითმა მოთხოვნამ შეიძლება გავლენა იქონიოს მიწოდების მხარეზე. მოთხოვნის შოკის გარდა, მიწოდებასთან დაკავშირებულ საქმიანობაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს საერთაშორისო ვაჭრობაში შესაძლო შეფერხებებმაც. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის და საქართველოს მთავრობის წინასწარი პროგნოზით, ეკონომიკური ზრდა 2020 წლისთვის იქნება -4%, 2021 წელს ადგილი ექნება გაუმჯობესებას და ზრდის მაჩვენებელი დადებით რიცხვამდე, 3%-მდე მიაღწევს.

საქართველოს მთავრობამ 2 მილიარდ ლარიანი ეკონომიკური წახალისების გეგმა წარმოადგინა (მშპ-ის 4%). ეს თანხა ეკონომიკისა და მეწარმეების დახმარებაზე, კერძოდ, გადასახადების შეჩერების, დღგ-ის დაბრუნების და სესხის აღების მსურველთათვის პროცენტებზე სუბსიდიების სახით დაიხარჯება. დახმარება გაენევა შინამეურნეობებსა და ბიზნესებს, რომლებიც ყველაზე დაუცველ სექტორებში საქმიანობენ. დამატებითი წახალისების სქემები და ახალი პროდუქტები შესთავაზეს მეწარმეებს, რომლებიც ჩართულნი არიან აგრო და წარმოების მიზნობრივ სექტორებში, მთავრობის პროგრამის "ანარმოვ საქართველოში" სპეციალური პროგრამების ფარგლებში, იზრდება დასაფინანსებელი აქტივობების ტიპები და სახელმწიფოს მონაწილეობა სესხის პროცენტის თანადაფინანსებაში, მცირდება მინიმალური ბარიერი სესხებზე/იჯარაზე და იზრდება საბრუნავი საშუალებების დაფინანსება.

საქართველოს მთავრობა დონორ ორგანიზაციებს შეუთანხმდა 1.5 მილიარდი აშშ დოლარის უცხოურ დაფინანსებაზე, საქართველოს კერძო სექტორს კი დამატებით წვდომა ექნება 1.5 მილიარდი დოლარის უცხოურ რესურსებზე.

მთავრობის ინიციატივების ეფექტიანობა იმაზეა დამოკიდებული, თუ როგორ განვდება ის მოსახლეობის პანდემიით დაზარალებულ დიდ ნაწილს.

საბანკო სფერო

2019 წელს საბანკო გარემოში კვლავ აღინიშნა მარეგულირებელი სტანდარტებისა და ზედამხედველობის ჩარჩოს გამკაცრება, სეზ-მა განაგრძო მიმდინარე სტანდარტებისა და მოთხოვნების საერთაშორისო პრაქტიკასა და პრინციპებზე მორგება კორპორაციული მართვის, ბაზელის III ჩარჩოს, რისკების მართვისა და კაპიტალის დაგეგმვის სფეროებში, ასევე ანგარიშგების და დაკრედიტების რეგულირების სტანდარტების სფეროში, განსაკუთრებით ახალ საცალო დაკრედიტებაში (დოლარიზაციის და საცალო ვაჭრობის გადაჭარბებული ზრდის საპირისპიროდ).

საბანკო სექტორი 2019 წელს + 19%-ით გაიზარდა, შეინარჩუნა სიჯანსაღე, მომგებიანობა და ძლიერი კაპიტალიზაცია, ადეკვატური ლიკვიდობა და აქტივების კარგი ხარისხი; რეგულირების თანახმად საცალო დაკრედიტების შეზღუდვის ფონზე, + 20% წლიური ზრდა დაფიქსირდა. 2019 წელს ძირითადი ყურადღება გამახვილდა ბიზნესის სექტორებზე (+ 30% წლიური ზრდა), რამაც მთლიანი პორტფელის ზრდის 84% შეადგინა, დადებითად იმოქმედა, როგორც ეკონომიკურმა სტიმულატორმა და წახალისა ზრდის პოტენციალი და მცირე და საშუალო ბიზნესის და კორპორატიული ფინანსები. ეროვნული ბანკის მიერ მიღებულმა დაკრედიტების მდგრადმა რეგულაციებმა მნიშვნელოვნად იმოქმედა საცალო სეგმენტის ზრდაზე.

პასუხისმგებლიანი და მდგრადი დაკრედიტების პოლიტიკა 2019 წლის იანვრიდან მოქმედებს. დაკრედიტების პასუხისმგებლიანი პრაქტიკის დამკვიდრების მიზნით სეზ-მა საერთაშორისო პრაქტიკის თანახმად პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების სისტემა შემოიღო. სისტემის თანახმად, PTI და LTV კოეფიციენტებზე დაწესდა შეზღუდვები. რეგულაცია ასევე ზღუდავს კრედიტის გაცემას იმ კლიენტებზე, რომელთაც დაუდასტურებელი შემოსავალი აქვთ. რეგულაცია ზღუდავს გარანტიორების სიას და ამკაცრებს გირაოში ჩასაღებ უძრავ ქონებას. ამ რეგულაციების ამოქმედების შემდეგ 2019 წლის დეკემბერში მთლიან სასესხო პორტფელში საცალო სეგმენტის წილი 2018 წლის დეკემბერში არსებული 45%-დან 40%-მდე შემცირდა.

დოლარიზაციის მაღალი დონე კვლავ ერთ-ერთ უდიდეს გამოწვევად რჩება საქართველოს საბანკო სისტემისთვის. ლარიზაციის პოლიტიკამ, რომელიც 2017 წლის იანვარში დაიწყო და აქტიურად ხორციელდება სეზ-ის მიერ, მნიშვნელოვნად შეამცირა სასესხო პორტფელის დოლარიზაცია. 2017 წლის იანვარში სასესხო პორტფელის დოლარიზაცია 65%-ს შეადგენდა, 2019 წლის ბოლოსთვის ის თანდათან 55%-მდე შემცირდა. სასესხო პორტფელის დედოლარიზაციის კვალდაკვალ მცირდება დეპოზიტების პორტფელის დოლარიზაციაც, თუმცა ნაკლებად. 2019 წლის ბოლოს დეპოზიტების დოლარიზაცია 65% შეადგენდა (2018: 63%)³.

ფიზიკური პირების დეპოზიტების დოლარიზაციის მაღალი დონე აჩვენებს, რომ ეკონომიკური აგენტები აშშ დოლარს უფრო ენდობიან, ვიდრე ეროვნულ ვალუტას. დოლარიზაციის დონის შემცირება აძლიერებს მონეტარული გადაცემის მექანიზმს, რომელიც ამცირებს გაცვლითი კურსის მერყეობას, რითაც ხელს უწყობს მონეტარული პოლიტიკის ეფექტიანობას. ზოგადად, ის ამცირებს გაცვლითი კურსის რისკს, რაც ეკონომიკას უფრო მედებს ხდის გარე შოკების მიმართ.

ბანკების საკრედიტო და გადახდისუნარიანობის მაჩვენებლები დადებითი იყო, თუმცა სესხების დოლარიზაციის დონის გათვალისწინებით, მგრძნობიარე იყო კურსის ცვლილებებისადმი. საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებმა გაითვალისწინა თითოეული ბანკის განსაკუთრებული რისკები ბაზელ III კაპიტალის ბუფერებით (პილარი 1 და პილარი 2). გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტები აღემატებოდა საზედამხედველო მინიმუმს (ბუფერების ჩათვლით), რომლებსაც მხარს უჭერდა წლის განმავლობაში მოზიდული დამატებითი კაპიტალის წყაროები.

მიუხედავად ლარის მნიშვნელოვანი გაუფასურებისა, სესხების პორტფელის ხარისხი კვლავ სოლიდური იყო. 2019 წელს უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი წინა წელთან შედარებით 1.1 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 4.4% შეადგინა. ამასთან ერთად, სტანდარტების გამკაცრებამდე გაცემულ მაღალრისკიან სამომხმარებლო სესხებს ძირითადად ვადა დაუდგა, რაც საბანკო სექტორის სისტემურ რისკებს კიდევ უფრო შეამცირებს.

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების შეფასებით, საბანკო სექტორის პერსპექტივა სტაბილურია. თუმცა, კომერციული ბანკების რეიტინგები ძალიან მგრძნობიარეა ქვეყნის ეკონომიკის მუშაობის და ეროვნული ვალუტის სტაბილურობისადმი, რადგან სასესხო პორტფელის დოლარიზაცია მაღალია, მსესხებლები კი ძირითადად არაპეტირებული არიან.

³წყარო: სეზ-ი

საბანკო სისტემა მოწინავე ტექნოლოგიების გამოყენებით კლიენტებს უფრო ამომწურავ და მოქნილ პროდუქტებს სთავაზობს. კონკურენციამ ხელი შეუწყო ინოვაციების და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებას, საბარათო ბიზნესის განვითარებას და ა.შ. ტენდენცია უკვე არსებობს და მომავალ წლებში ამ სფეროში კონკურენცია კიდევ უფრო გაიზრდება. სტაბილური მაკროეკონომიკური განვითარება ასტიმულირებს საბანკო სისტემის ზრდას, მდგრადი დაკრედიტების რეგულაციების ზრდაზე ზეგავლენა გაიზრდება, თუმცა ხსენებული რეგულაციების მიზანი საბანკო სექტორის ელასტიკურობის გაუმჯობესებაა.

პერსპექტივა Covid_19

ამ საგანგებო ვითარებაში ბანკები სექტორის სხვა წარმომადგენლებთან, საქართველოს მთავრობას და სებ-თან ერთად მუშაობენ, რათა შემუშავდეს შეთანხმებული პოლიტიკა და მიდგომები. ეკონომიკაზე პანდემიის შედეგების მინიმუმამდე დასაცვანად, სებ-მა წამახალისებელი ინიციატივები და საგანგებო მდგომარეობის გეგმა გამოაცხადა, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს ბანკებს ზეწოლის გაძლევისა და ლიკვიდობის შენარჩუნებაში, და მნიშვნელოვანი წნეხის შემთხვევაში გადახდისუნარიანობის და დაფინანსების შენარჩუნებაში. სებ-ის მიერ გატარებული ღონისძიებებით საზედამხედველო მოთხოვნები შერბილდება და ბანკებს მსესხებლების ზეწოლისგან დაიცავს. სებ-თან შეთანხმებით მსესხებლებს მიეცა საშუალება მომდევნო სამი თვით გადაავადონ სესხების დაფარვა,

ლარის ბოლო გაუფასურებამ დოლარის მიმართ და პორტფელის ხარისხის შესაძლო გაუარესებამ შეიძლება ბანკების ფინანსური მდგომარეობის ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე ზეწოლა შექმნას. კაპიტალის მოთხოვნებზე სებ-მა გადაავადა 2020 წლის მარტისთვის დაგეგმილი დამატებითი კაპიტალის ბუფერის CAR -იდან CET1 მოთხოვნაზე გადასვლა, შეამცირა საზედამხედველო მოთხოვნა კონსერვაციის ბუფერზე 2.5 პროცენტული პუნქტიდან CET1 0-მდე შეამცირა, და პილარ 2-ით გათვალისწინებული CICR ბუფერის 2/3 მოხსნა, რომელიც სავალუტო რისკებს ითვალისწინებდა. CAR-ის დონეზე მნიშვნელოვანი გავლენის შემთხვევაში სებ-მა შეიძლება იფიქროს პილარ 2-ის დანარჩენი ბუფერების მოხსნაზე (HHI, 1/3 CICR, GRAPE). რაც შეეხება ლიკვიდობის მოთხოვნებს, გაიზარდა რეპო ფლექსებზე უზრუნველყოფის კრიტერიუმები, შემოღებული იქნა დეპო სვოპ ინსტრუმენტი ლარის ლიკვიდობის მხარდასაჭერად. ანგარიშის თარიღისთვის კაპიტალსა და ლიკვიდობაზე გავლენა არ იყო იმდენად მნიშვნელოვანი რომ გაზრდილიყო ღელვა სექტორის ბანკების ფინანსურ მდგომარეობასთან დაკავშირებით. საბანკო სექტორის საშუალო კუმულატიური CAR 17% იყო, 2019 წლის ბოლოს 19.5%, ლიკვიდური აქტივები სტაბილური იყო 20%-ზე, 2019 წლის ბოლოს 19.5%.

სტრატეგიის განხორციელება

სტრატეგიის განხორციელების პროგრესი

ჯგუფი აფართოვებს ოპერაციებს და კლიენტებს, სერვისების უნიკალური პლატფორმებით და არხებით მიწოდებულ სერვისებთან და ახალ ინიციატივებთან ერთად მრავალფეროვან ფინანსურ მომსახურებას სთავაზობს. ჩვენი სტრატეგიული მიზნები სამი სტრატეგიული მიმართულებით ერთიანდება - კვალიფიციური, მოქნილი და სწრაფი მომსახურება მომხმარებელთა მოზიდვას და შენარჩუნებას განსაზღვრავს. ჯგუფის მთავარი ამოცანაა ეფექტურობის გაძლიერება და ადგილობრივ ფინანსურ ინსტიტუტთა შორის მოღვაწეობა, რაც ძლიერ ფინანსურ მდგომარეობას ეფუძნება. ის აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით, კორპორატიული რისკების მენეჯმენტში უმაღლესი სტანდარტებით ხელმძღვანელობს, ფართოვდება ქვეყნის მასშტაბით, ბიზნესის, ბრენდის და ცნობადობის გაზრდის მიზნით. ეს საზოგადოების ინფორმირებულობით და კლიენტებთან და დაინტერესებულ მხარეებთან ღრმა და ხანგრძლივი ურთიერთობის შექმნით მიიღწევა.

2019 წელს საბანკო, სადაზღვევო და სალიზინგო მომსახურებამ, ჯგუფის ბიზნესმიმართულებებმა წარმატებული წელი და ფინანსურ ბაზარზე მნიშვნელოვანი წინსვლა აჩვენა, რაც ხელს უწყობს საცალო და კორპორატიულ კლიენტებზე მორგებული დამატებითი პროდუქტებისა და მომსახურების შეთავაზებას, ჯვარედინი გაყიდვებისა და წინადადებების სტიმულირებას და განსხვავებული ჯგუფების ინტერესების დაკმაყოფილებას. მიუხედავად იმისა, რომ ახალი ბიზნესმიმართულებები მხოლოდ ერთი წლის წინათ შეიქმნა, ამ კომპანიებმა უკვე მოახერხეს პირდაპირი გაყიდვების და აქტიური მარკეტინგული კამპანიების მეშვეობით, სექტორის ღრმა და ყოვლისმომცველი ცოდნის დემონსტრირებით, ფინანსური ბაზრის თავისებურებების და სექტორის საჭიროებების

1,7 მილიარდი ლარის აქტივებით საქართველოს უმსხვილესი, წამყვანი ფინანსური ინსტიტუტების პირველ ოთხეულში ვართ. დღეს ჩვენ 132 ათას ბიზნესსა და საცალო კლიენტს ვემსახურებით, ჩვენი სერვისები ყველა მთავარ რეგიონს მოიცავს (საქართველოს ცენტრალურ ნაწილს, აჭარას, იმერეთს, ქართლს, კახეთს, სამეგრელოს) და სრულ სერვისს 24 ფილიალის, ციფრული არხების და 550-ზე მეტი თანამშრომლის საშუალებით სთავაზობს.

ცოდნით ჯგუფის შედეგებში წვლილის შეტანა; მაღალკვალიფიციური გუნდით და კომპლექტებულმა ამ კომპანიებმა ხელი შეუწყვეს ჯგუფის დამატებული ღირებულების შექმნას, მომხმარებელთა ერთგულების გაზრდით, მათთან ურთიერთობების გაღრმავებით და მომხმარებლის სიცოცხლის ღირებულების გაზრდით და შენარჩუნებით მათ წვლილი შეიტანეს სტრატეგიის შესრულებაში.

2018 წელს ჯგუფმა ახალი სტრატეგიული პრიორიტეტები დასახა და ბიზნესის მიზნების შესახებ განაცხადა, რომლებიც ორიენტირებულია ტექნოლოგიურ ტრანსფორმაციაზე, ბაზრის გაფართოებასა და გრძელვადიანი მომგებიანობის გაუმჯობესებაზე, მათ შორის აქციონერებისთვის. სტრატეგიის შესაბამისად,

განხორციელდა ჩვენი ბიზნესის სტრუქტურის და ოპერაციების ხელახალი ორგანიზება - 2019 წლის მეორე კვარტალში კომერციული და ოპერაციული საბანკო საქმიანობა ცალკეულ ბიზნეს-ერთეულებად ჩამოყალიბდა, ახლოვადიანი მიზნები გრძელვადიანი სტრატეგიის ამოცანებს მოერგო.

ჩვენი ქსელის საშუალებით კლიენტებს საბანკო, სალიზინგო და სადაზღვევო სერვისებს ვთავაზობთ, რაც ჩვენს კორპორაციულ კლიენტებს ეხმარება თავიანთი კომპანიების მართვაში, მცირე ბიზნესებს - ზრდაში, მომხმარებლებს - თავიანთი ფინანსური მიზნების შესრულებაში და საზოგადოების ეკონომიკური სიჭანსაღის მხარდაჭერაში.

საბანკო საქმიანობის ხანგრძლივი ისტორიით, რომელიც მეოთხედ საუკუნეზე მეტს ითვლის, ჩვენ სწრაფად განვითარებადი ფინანსური ინსტიტუტი ვართ, რომელიც ისეთი წამყვანი გლობალური ფინანსური ინსტიტუტების, კომერციული ბანკების და საინვესტიციო ფონდების პატივსაცემი და სანდო პარტნიორია, როგორებიცაა IFC, EBRD, BSTDB, ADB, CDB, EFSE, BLUE Orchard, ResponsAbility და ბევრი სხვა.

ჯგუფი ცოტა ხნის წინ კორპორაციული განვითარების ახალ ეტაპზე გადავიდა. იმ ხედვის თანახმად, რომ ფინანსური სერვისების მიმწოდებელი ძლიერი ჯგუფი გავხდეთ, ფინანსური სერვისების მთელი რიგი შესაძლებლობები გავაერთიანეთ. ბანკი საცალო, კორპორატიული და მცირე და საშუალო ბიზნესის

კლიენტებისთვის მარტივი და გამჭვირვალე პროდუქტის შეთავაზებაზეა ფოკუსირებული, რასაც ემატება სადაზღვევო და სალიზინგო შვილობილი კომპანიები, რომლებიც მომხმარებლების ყველა ჯგუფისათვის უზრუნველყოფს მოსახერხებელ დაზღვევას და სალიზინგო გადაწყვეტილებებს. სამივე ფრთის ერთი ჯგუფის ქვეშ კოორდინირებული ფუნქციონირება ჯგუფს საშუალებას აძლევს რესურსების სინერგიის გამოყენებას, დაზოგოს დრო და უზრუნველყოს უფრო მეტი წვდომა საქართველოს ბაზარზე არსებულ პროდუქტებზე. ჩვენ წარმატებით ვარგებთ მომხმარებლებს ჩვენს პროდუქტებსა და მომსახურებას, რომლებიც სრულად აკმაყოფილებს მათ სპეციფიკურ საჭიროებებს, ჩვენ დამატებულ ღირებულებას ვქმნით ჩვენი მომსახურებით, რაც კლიენტთა ერთგულებას და დაფასებას ითვალისწინებს.

ზურგს ძლიერი კაპიტალის ბაზა და ბიზნესის კეთების დიდი გამოცდილება გვიმაგრებს, განსაკუთრებით აზიის კომპანიებთან, რასაც ძლიერი ფინანსური მხარდაჭერა აბალანსებს; ჩვენ ბაზარზე კონკურენტული უპირატესობა მოვიპოვეთ ინდუსტრიის ყველა სეგმენტის მხარდაჭერითა და მომსახურებით.

- **სპეციალიზებული ექსპერტიზა აგრობიზნესში, კომერციული უძრავი ქონების, მშენებლობის, ჯანდაცვის, ღვინისა და კვების პროდუქტების წარმოებაში, ენერგეტიკასა და სხვა სფეროებში.**
- **ხუთი ცალკეული მიმართულება: კორპორატიული, მცირე და საშუალო ბიზნესის, დოკუმენტური ბიზნესის და ფაქტორინგის, ჩინელ კლიენტთა მომსახურების და პროექტების განყოფილება და Unique, რომელიც მაღალშემოსავლიან VIP კლიენტებს ემსახურება.**
- **-ფუნქციური, გუნდური ორგანიზაციული სტრუქტურა, რომელიც მორგებულია მომხმარებლის ინტეგრირებულ გამოცდილებაზე.**
- **ფილიალების ქსელი - ფილიალების ხელსაყრელი მდებარეობა ყველაზე აქტიურ ბიზნეს ცენტრებსა და რეგიონებში.**
- **ძირითადი სექტორების ლიდერებთან და მცირე და საშუალო ბიზნესის მენარმეებთან გრძელვადიანი თანამშრომლობით მოპოვებული ძლიერ ერთგულ კლიენტთა ბაზა.**
- **მომსახურების სტანდარტები ყველა არხზე, გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის სისტემები და პროცესების უფრო დიდი სიჩქარე.**

ჩვენი ფოკუსი ყველა არხზე კლიენტთა მომსახურების საუკეთესო შესაძლებლობების მიწოდებაა, რაც ჩვენი წარმატების საწინდარია. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ბაზარზე შთამბეჭდავი პროგრესი ვაჩვენეთ, რის შედეგადაც ჯგუფი მილიარდიან სტაბილურ ფინანსურ ინსტიტუტად გადაიქცა.

ჩვენი სიძლიერე და სტაბილურობა საკრედიტო სარეიტინგო სააგენტოების გაუმჯობესებული რეიტინგებით გამოიხატება, რაც ჩვენი ძლიერი საბალანსო უწყისის, თანმიმდევრული მუშაობის, კაპიტალის სიმტკიცის და ფინანსური მდგომარეობის აღიარებაა.

ზრდის პროცესში კი კვლავ ერთგულად და განუხრელად ვასრულებთ ჩვენი მოდელის გაფართოების და კლიენტის გამოცდილების გაუმჯობესების ამოცანებს.

საერთაშორისო თანამშრომლობა

წელი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ჩვენი თანამშრომლობის გაღრმავებისა და ახალი პარტნიორობის შექმნის თვალსაზრისითაც ნაყოფიერი იყო. იმისთვის, რომ ჯგუფმა დაჩქარებული ზრდის პირობები შექმნას, პარტნიორული ურთიერთობა დავამყარეთ ახალ პარტნიორთან, სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ევროპულ ფონდთან (EFSE), ჩვენი ახალი და დიდი ხნის პარტნიორობისგან კი სულ 61 მილიონი აშშ დოლარი მოვიზიდეთ, ესენია: ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი, შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკი, ResponsAbility და OPEC საერთაშორისო განვითარების ფონდი. ჩვენ გავაგრძელებთ მიზანმიმართული მუშაობა იაფიანი ღირებულების შეღავათიანი მულტისავალუტო ალტერნატივების მქონე დაფინანსების მოსაზიდად როგორც ადგილობრივ, ისე უცხოურ ვალუტაში, რათა ჩვენმა კლიენტებმა უფრო მოქნილად ისარგებლონ ხელმისაწვდომი დაფინანსებით.

საერთაშორისო პარტნიორობის სასესიო პორტფელის აქტიური დივერსიფიკაცია საშუალებას გვაძლევს, ეფექტურად და მოქნილად მივმართოთ მოზიდული რესურსები ჩვენი დაკრედიტების საქმიანობის განსავითარებლად. 2019 წელს პრიორიტეტული გავხადეთ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების პოპულარიზაცია და პარტნიორობა ისეთი პროექტებისთვის, როგორიცაა: ვაჭრობის დაფინანსება, იპოთეკური დაფინანსება, მცირე და საშუალო ბიზნესის, ენერგოეფექტურობის და აგრობიზნესის განვითარება.

შედეგად, 2019 წელს, მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა მივიღეთ ჩვენი ბიზნესის განვითარებისთვის, კერძოდ, პროექტებისთვის, რომლებიც მოიცავს საერთაშორისო ვაჭრობას, ენერგოეფექტურობის და ხელმისაწვდომი საცხოვრებლის პროექტებს.

EFSE ფონდმა ბაზისბანკს 10 მილიონი ევროს ლარში ეკვივალენტის ოდენობის კრედიტი გამოუყო, რომლის მიზნობრიობაც საქართველოში ოჯახების უკეთესი საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფაა. ლარის ამ ინვესტიციით, პარტნიორი მიზნად ისახავს ხელი შეუწყოს ქვეყნის მასშტაბით მდგრადი ფინანსების უფრო მეტ ხელმისაწვდომობას და ცხოვრების დონის ამაღლებას. ბაზისბანკი და EFSE ერთობლივი ძალისხმევით საქართველოს 600-ზე მეტი ოჯახისთვის ეროვნულ ვალუტაში გრძელვადიანი დაფინანსების ხელმისაწვდომობას გაზრდიან.

ბაზისბანკმა ხელი მოაწერა სასესიო ხელშეკრულებას შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკთან (BSTDB), რომელიც მიზნად ისახავს ქართული მცირე და საშუალო საწარმოების განვითარებას. BSTDB ბანკმა 10 მილიონი აშშ დოლარი და 5 მილიონი ევროს საკრედიტო რესურსი გამოყო, რომელიც გამოყენებული იქნება ბანკის მიერ მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების შემდგომი ზრდისთვის.

ბაზისბანკმა ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას ფინანსურ ინსტიტუტთან ResponsAbility Financial Inclusive Investments 2019, რომლის თანახმადაც ბანკი საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაფინანსების მხარდასაჭერად 9,4 აშშ მილიონი დოლარის ეკვივალენტს 3 წლის ვადით მიიღებს. ბაზისბანკმა და ResponsAbility-მა უკვე წარმატებით ითანამშრომლეს კიდევ ერთი დიდი პროექტის - მწვანე დაკრედიტების - ფარგლებში, რომელიც 2018 წელს დაიწყო. პროექტის ფარგლებში, ენერგოეფექტურობის და ენერგიის

დაზოგვის სარგებელის შესახებ უფრო მეტი ინფორმირებულობისთვის 10 მილიონი აშშ დოლარი გამოიყო.

OPEC– ის საერთაშორისო განვითარების ფონდმა (OFID) ბაზისბანკთან ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას 15 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის რესურსზე, რომელიც რეგიონის მცირე და საშუალო საწარმოების (SME) და კორპორაციების საერთაშორისო ვაჭრობის მოთხოვნების მხარდაჭერისკენ იქნება მიმართული. ხელშეკრულება წინა წელს მიღებული 5 მილიონი აშშ დოლარის რესურსის გაგრძელებაა, რომელიც OFID-მა ბაზისბანკს 2016 წელს გამოუყო სოფლის მეურნეობის პროდუქტებისა და ტექნიკის, IT და სამშენებლო და სამომხმარებლო საქონლის იმპორტის და ექსპორტის მხარდასაჭერად.

ენერგოეფექტურობის ინვესტიციების მხარდაჭერის კიდევ ერთი წარმატებული პროექტი 2019 წლის ბოლოს მულტისაგალუტო რესურსის სახით ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) განხორციელდა. ქვეყანაში მწვანე დაკრედიტების მხარდასაჭერად EBRD-მა 10 მილიონი აშშ დოლარი გამოიყო.

ჩვენ გავაგრძელებთ შემდგომ დისკუსიებს საერთაშორისო პარტნიორ ინსტიტუტებთან ჯგუფის სანდოობის და საიმედოობის გასაზრდელად და გრძელვადიანი ფინანსური დახმარების მისაღებად. მაღალი რეპუტაციის მქონე ფინანსური ინსტიტუტების პარტნიორობა კვლავ ჯგუფის პრიორიტეტად რჩება, რადგან ის საუკეთესო გზაა საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით საუკეთესო ცოდნის, კომპეტენციის და გამოცდილების მოსაპოვებლად.

ჩვენი ციფრული სტრატეგია

გასულ წელს ჩვენი ციფრული საბანკო პლატფორმა განახლდა და მეტად მოერგო მომხმარებლის მოთხოვნებს. ბაზისბანკის ჯგუფის ციფრული ბიზნესის ტრანსფორმაციაზე ასევე გავლენას ახდენს ტექნოლოგიური ინოვაცია, მომხმარებელთა ქცევა და გარემოსდაცვითი ფაქტორები.

ჯგუფი კლიენტებს მოუწოდებს, მეტად ისარგებლონ ციფრული მომსახურებით; ყველა საბანკო ოპერაციის უმეტესი ნაწილი ციფრულ მრავალარხიან პლატფორმაზე გადადის.

ჩვენი ციფრული სტრატეგიის ამოცანებია:

- კლიენტის ახალი გამოცდილების შექმნა, რათა ის ყველა სიახლის შუაგულში იყოს;
- როგორც ჩვენი კლიენტების მრჩეველმა, შევთავაზოთ მათზე ზუსტად მორგებული გადანყვებილები
- მონაცემთა უსაფრთხოების დაცვა, რათა კლიენტებმა თავი დაცულად იგრძნონ

სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

იმისათვის, რომ მომხმარებელზე ორიენტირებული ბანკი გაეხდეთ, ვგეგმავთ მრავალარხიანი სისტემის შექმნას ყველა დისტანციური არხისთვის (ინტერნეტ ბანკი, მობაილ ბანკი, ფილიალები). ბანკი ხელს უწყობს თვითმომსახურების განვითარებას, ამიტომ ვაპირებთ განვახორციელოთ ციფრული სარეგისტრაციო გადაწყვეტა AI და კლიენტებს შესაძლებლობა მიეცეთ დარეგისტრირდნენ ინტერნეტით და ფილიალებში სტუმრობის გარეშე დისტანციური არხებით ისარგებლონ. ყველა ციფრული პროცესის მხარდასაჭერად, ბანკი შიდა ბიზნეს-პროცესების ოპტიმიზაციასა და ავტომატიზაციას უზრუნველყოფს.

იმისათვის, რომ კლიენტებისთვის კარგი მრჩეველი იყოს, ბანკი აპირებს AI-ის ინსტრუმენტები აამუშავოს. ამგვარი საშუალებები მას ეხმარება, გაანალიზოს კლიენტთა მონაცემები უკეთესი პერსპექტივისა და სამიზნე აუდიტორიისთვის, უკეთ გაანალიზოს მათი ქცევა და მათთვის ყველაზე მეტად შესაფერისი პროდუქტები და მომსახურება შესთავაზოს.

2019 წელს ინტერნეტ და მობაილ ბანკინგის გაუმჯობესებითა და გაძლიერებით კიდევ უფრო დავუახლოვდით სტრატეგიულ მიზნებს. მომხმარებელს ახალი UI/UX შევთავაზეთ კონკრეტულ გვერდებზე, რაც ჩვენს ინტერნეტისა და მობაილ აპის მომხმარებლებს კიდევ უფრო გაუადვილებს სარგებლობას. ახლა მომხმარებელს შეუძლია ფილიალებში მიუსვლელოს დარეგისტრირდეს ინტერნეტით და მობილური ბანკინგით. თუ მომხმარებელს პაროლი დაავიწყდა, მისი აღდგენა ინტერნეტითვე შეუძლია.

გასულ წელს ბანკმა კლიენტებს შესაძლებლობა მისცა, სასესიო განაცხადი ინტერნეტით შეევსოთ და გადაწყვეტილება ავტომატურად 1 წუთზე ნაკლებ დროში მიეღოთ. ამ ახალი პროექტის საშუალებით, ჩვენ გავამარტივეთ მომხმარებლის გამოცდილება, მათ განაცხადებზე სწრაფად ვრეაგირებთ და ამასთან, სწრაფი გადაწყვეტილების მიღების კვალდაკვალ, ვინარჩუნებთ მომსახურების მაღალ ხარისხს.

იურიდიული პირებისთვის თანხის გადარიცხვა ახლა უფრო მეტადაა დაცული მრავალდონიანი ავტორიზაციით, რაც ნიშნავს, რომ ერთი პირის ინიციატივას ადასტურებს მეორე პირი, წინააღმდეგ შემთხვევაში ტრანზაქცია არ დასრულდება. ამ ფუნქციის რეალიზაციის შთავაზება ჩვენი კლიენტები იყო, მათ ბანკს სთხოვეს ამ ცვლილების განხორციელება კომპანიის შიდა თაღლითობისგან ფინანსური ტრანზაქციების დაცვის მიზნით.

მობილური საბანკო პროგრამის ჩინური ვერსია ჩვენს ჩინელ კლიენტებზეა მორგებული. ეს მარტივი აპლიკაცია ჩინელ კლიენტებს საშუალებას აძლევს, მოხერხებულად მართონ თავიანთი ფინანსები მობილური ტელეფონების გამოყენებით, განახორციელონ სხვადასხვა გარიგებები, მაგალითად ვალუტის გაცვლა, ფულადი გზავნილები, კომუნალური სერვისების გადასახადები და სხვა საბანკო შეთავაზებები. მოსახერხებელი და მარტივი აპლიკაცია ჩინელ კლიენტებს საშუალებას აძლევს მართონ თავიანთი პირადი ანგარიშები და განახორციელონ სხვადასხვა საბანკო ოპერაციები საკუთარ ენაზე, ბანკში მიუსვლელოს. 2019 წელს აპლიკაცია განახლდა და დაემატა ახალი ფუნქციები.

გადახდის ალტერნატიული მეთოდის სახით, ბანკმა ჩინელ კლიენტებს UnionPAY ბარათებით გადახდა შესთავაზა, რაც შესაძლებელია UPI QR კოდის მობილური აპლიკაციის გამოყენებით, ბაზისბანკის სავაჭრო ობიექტებში QR კოდების სკანირებით. ამისათვის კლიენტმა უნდა გადმოწეროს აპლიკაცია, დაამატოს პროგრამაში საკრედიტო ან სადებეტო ბარათი, შეამოწმოს QR კოდი სავაჭრო ობიექტში და გადაიხადოს. ჩვენ ბაზარზე პირველებმა გავააქტიურეთ ჩინეთის ძირითადი გადახდის ბრენდი - Union Pay ჩვენს საკრედიტო და სადებეტო ბარათებზე, რათა უცხოელ სტუმრებს შეეძლოთ საქონლისა და მომსახურების გადახდა QR კოდების საშუალებით. მსოფლიოს უმსხვილეს გადახდის სისტემასთან - China Union Pay-სთან პარტნიორობა ჩინეთიდან საქართველოში ტურისტების შემოღინებას შეუწყობს ხელს. ბაზისბანკის ჯგუფი იყო პირველი ფინანსური ინსტიტუტი, რომელმაც Union Pay-სთან პარტნიორობა ურთიერთობები დაამყარა.

ჩვენი ხაზინის ბიზნესის დახვეწის და განვითარების მიზნით შემოვიღეთ ახალი ციფრული პროდუქტები. ამ მიმართულებით შეგვიძლია მშვიდად განვაცხადოთ, რომ ჯგუფი პიონერია საუკეთესო სერვისების და პროდუქტების შემოღების მხრივ. წლის განმავლობაში ჯგუფმა ახალი პროდუქტები შემოიღო და დახვეწა ციფრული შეთავაზებები, რითაც უფრო სწრაფად და მეტი სიზუსტით შეძლო კლიენტებთან ურთიერთობაში მაღალი სტანდარტების შენარჩუნება. ჯგუფის მიზანია, კლიენტებმა მეტი სარგებელი მიიღონ ციფრული

შესაძლებლობებისგან, ამიტომ პროდუქტების მახასიათებლები განახლდა და გაფართოვდა.

გასულ წელს ჯგუფმა შემოიღო ინოვაციური სერვისი - პირადი დილერი, რომელიც ბაზარზე ასეთი ხასიათის პირველი შეთავაზება იყო. ეს ხაზინის განსაკუთრებული აპლიკაციაა, რომელიც კლიენტებს საშუალებას აძლევს, ვალუტის კონვერტაცია დამოუკიდებლად და მოსახერხებლად განახორციელონ. ეს სრულად ავტომატიზებული და მარტივი პროცესია, რომელიც დროის დაზოგვასთან ერთად ხაზინის თანამშრომლებთან პირდაპირი კონტაქტის საშუალებას იძლევა. ისინი თავის მხრივ მუდმივად მზად არიან კლიენტებს სრული მხარდაჭერა აღმოუჩინონ და საუკეთესო გადაწყვეტა შესთავაზონ.

ხაზინის კიდევ ერთი პროექტია ოქროს დაგროვების პროგრამა, რომელიც კლიენტთა ერთგულებას და ჩართულობას უზრუნველყოფს. დღემდე კლიენტებმა 2.5 კგ ოქრო შეაგროვეს ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციების დისტანციური ფუნქციით სარგებლობის შედეგად. პროგრამა ჩვენი ინტერნეტბანკინგის მომხმარებლებს, როგორც კერძო, ისე იურიდიულ პირებს, ვალუტის კონვერტაციის პარალელურად უგროვებს ოქროს ქულებს, რომლებიც შემდეგ ნამდვილ ოქროდ იქცევა და კლიენტებს ბაზისბანკის არჩევისთვის ჯილდოდ გადაეცემა. ინტერნეტბანკინგით სარგებლობისას კლიენტებს შეუძლიათ დაგროვილი ქულების და მათი ოქროს ეკვივალენტებისთვის თვალის დევნება. ჯგუფი ბიზნესის წარმომადგენელ კერძო პირებს, რომლებიც კომპანიის სახელით აკეთებენ კონვერტაციას, დამატებით წახალისებას და გამჭვირვალე ანგარიშგებას სთავაზობს. ოქროს დაგროვების პროგრამა მომხმარებლის კმაყოფილების მიზანს ემსახურება და კლიენტებს წახალისებს, რომ თავიანთი ხაზინის სერვისებისთვის ბაზისბანკი აირჩიონ.

2019 წელს ბანკმა აამუშავა ვებ პლატფორმა <https://bank.ge> რომლის საშუალებითაც კლიენტებს ან არაკლიენტებს შეუძლიათ შეისწავლონ სასესიო პროდუქტები, იანგარიშონ პერსონალური შეთავაზებები, შეავსონ სასესიო განაცხადი ონლაინ რეჟიმში და ბანკისგან მიიღონ პასუხი მაქსიმუმ 2 საათში.

გასულ წელს ბანკის შვილობილმა კომპანიებმა ჰუალინგ დაზღვევამ და BHL ლიზინგმა აამუშავეს ვებ პლატფორმები. <https://hi.ge> -ის საშუალებით კლიენტებს და პერსპექტიულ კლიენტებს შეუძლიათ მათთვის ყველაზე ხელსაყრელი სადაზღვევო პროდუქტის არჩევის შემდეგ განაცხადი ონლაინ შეავსონ. <https://www.bhl.ge> - BHL ლიზინგის ვებსაიტია, რომლის საშუალებითაც კლიენტებს და პერსპექტიულ კლიენტებს შეუძლიათ აირჩიონ სხვადასხვა ტიპის სალიზინგო პროდუქტი, გაიანგარიშონ სესხის პარამეტრები და შეიტანონ ონლაინ განაცხადი.

ჯგუფი საქართველოში ერთ-ერთი პირველია, რომელიც PSD2 რეგულაციის თანახმად „ღია ბანკის“ სტანდარტიზაციაში ჩაერთვება. ჩვენ ღია ბანკის სტანდარტის კომიტეტის წევრები ვართ საქართველოში.

ღია ბანკი არის ფინანსური ინფორმაციის ელექტრონულად, უსაფრთხოდ და მხოლოდ იმ პირობებით გაზიარების პრაქტიკა, რომლებზეც კლიენტი თანახმაა. ის ზოგადად მომხმარებელს აძლევს შესაძლებლობას, რომ მესამე პირებს დაავალონ თავიანთი საბანკო ანგარიშის მონაცემებზე წვდომა, რათა მათ შეაგროვონ ინფორმაცია ანგარიშის შესახებ ან დაიწყონ გადახდები. ღია ბანკი ციფრული ბიზნესის და ეკოსისტემების ახალი ნაბიჯია, რომლებიც ბანკები API-ის საშუალებით გვთავაზობენ. ის საშუალებას აძლევს კლიენტებს:

- უფრო მეტი კონტროლი ჰქონდეთ მათ მონაცემებზე;
- უკეთესი გამოცდილება შეიძინონ ამ უსაფრთხო, სწრაფი მეთოდით სარგებლობისგან;
- შექმნან შემოსავლების ახალი ნაკადები და გრძელვადიანი მდგრადი მომსახურების მოდელი მთელი ინდუსტრიისთვის.

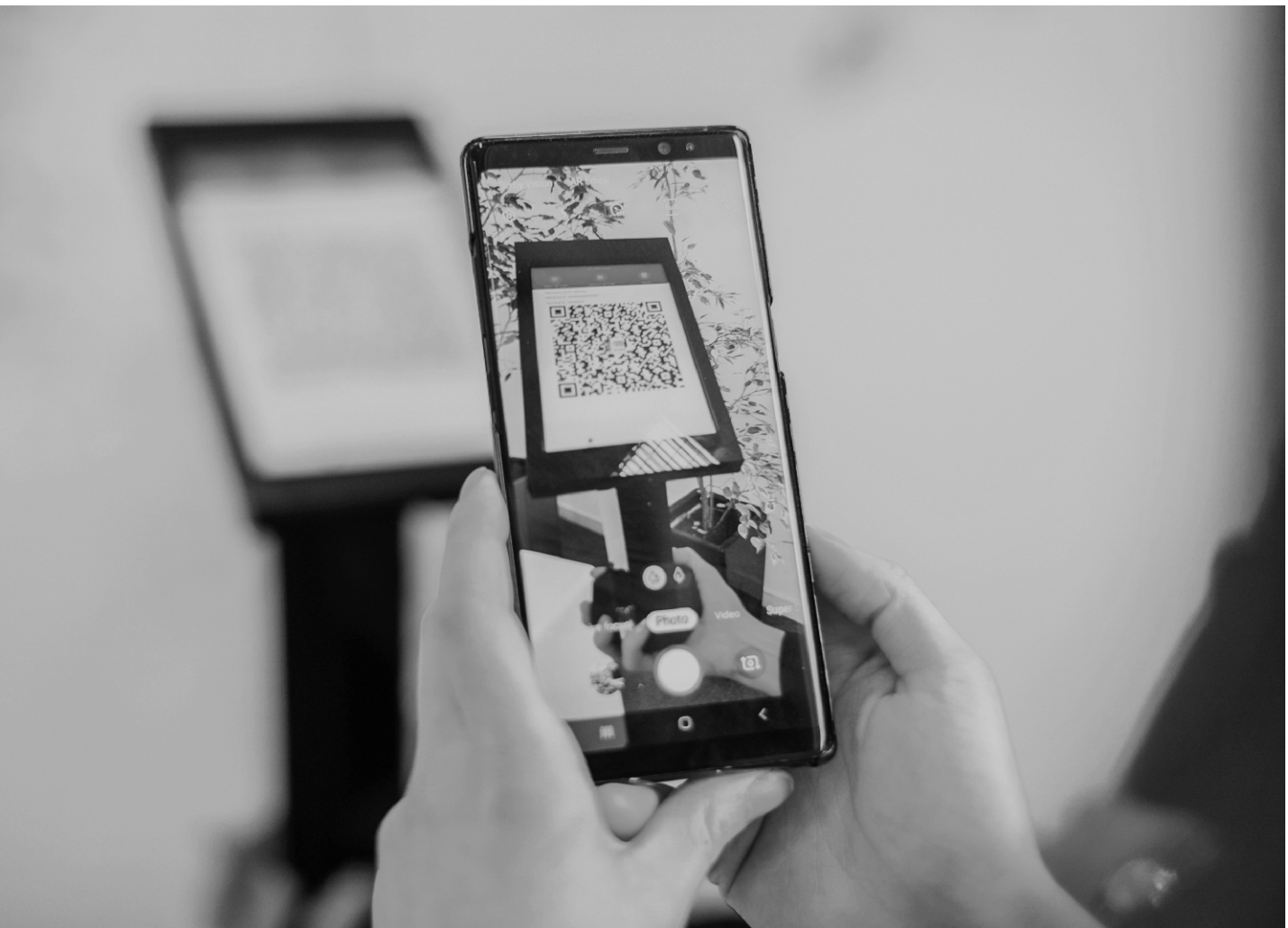
სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

დღეს სერვისის იურიდიული პირი კლიენტებისთვის Open API- ის საშუალებით ხორციელდება. რომელიც მათ საშუალებას აძლევს ერთმანეთს გაუზიარონ ფინანსური ანგარიშები.

დიჯიტალიზაციის პროცესში ბანკმა დანერგა IT ინფრასტრუქტურული პროექტები, რომლებიც ჩვენს საკუთრებაში არსებული მომხმარებლის მონაცემების უსაფრთხოებას გაზრდის. ჩვენი სისტემები სრულად არის დაცული კიბერ-შეტევებისგან, რაც ჩვენს მომხმარებლებს აძლევს გარანტიას, თავი დაცულად იგრძნონ.

ციფრული პროცესების ხელშესაწყობად უამრავი ხელით გაკეთებული ნამუშევარი შეიცვალა ავტომატიზებული პროცესებით. ამგვარი ცვლილებები პირდაპირ გავლენას ახდენს მომხმარებლის მომსახურებაზე.

მდგრადი და მომგებიანი ზრდის გასაგრძელებლად და სისტემების განახლების დასაჩქარებლად, განვაგრძობთ ციფრული ტრანსფორმაციის მიზნისკენ ერთგულად სვლას. მომდევნო რამდენიმე წლის განმავლობაში, ჩვენ ვგეგმავთ ინვესტიციების განხორციელებას ტექნოლოგიაში, რათა გავაუმჯობესოთ ციფრული პლატფორმები და სერვისები და შევინარჩუნოთ ლიდერის პოზიცია.

კლიენტების გამოცდილების გაუმჯობესება

დღევანდელ რეალობაში მომხმარებელს სულ უფრო იოლად შეუძლია შეარჩიოს სასურველი კომპანია სხვადასხვა არხის მეშვეობით, რომელთა შორისაც ციფრული არხები მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს. მომხმარებელს ადვილად შეუძლია შეადაროს კომპანიების პროდუქცია და უფრო მომთხოვნი გახდეს, ამიტომ მისი ყოველდღიური გამოცდილების შესწავლა უაღრესად მნიშვნელოვანია. გვჭერა, რომ გულწრფელობა, ზრუნვა, განვითარება და კლიენტზე ორიენტირებულობა გრძელვადიანი ურთიერთობების გარანტიაა. კლიენტის შესანიშნავი გამოცდილების შექმნა ბანკის ბიზნესმიმართულებაზე/თანამშრომლებზე დამოკიდებული, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირაა მასთან დაკავშირებული.

ხსენებული მნიშვნელობიდან გამომდინარე, 2019 წელს ბაზისბანკმა დააარსა კლიენტის გამოცდილების მართვის და ხარისხის უზრუნველყოფის განყოფილება, რომელიც სამ სფეროს მოიცავს: ხარისხის განვითარებას, კლიენტის გამოცდილებას/ხარისხის გაზომვას/ანალიზს და ფუნქციურ/კომპეტენციის ტრენინგს.

2019 წლის განმავლობაში განყოფილებამ შეძლო შეექმნა და განეხილა მთავარი პროდუქტების ინსტრუქციები და სახელმძღვანელოები და მნიშვნელოვანი სიახლე - ცენტრალიზებული ელექტრონული ცოდნის ბაზა - დაეარსებინა, რომელშიც კლიენტისთვის მაღალხარისხიანი მომსახურების გაწევისთვის აუცილებელი ყველა დოკუმენტი ინახება და ყოველდღიური განახლების საშუალებას იძლევა.

განყოფილებამ ასევე შექმნა კომპეტენციაზე დაფუძნებული ფუნქციური ტრენინგი ბანკის თანამშრომლებისთვის. როგორც ახალი, ისე არსებული გაყიდვის პერსონალი საფუძვლიანად გატრენინგდა სერვისებში, პროდუქტებში, პროგრამულ უზრუნველყოფაში, პროცედურებში და ინსტრუქციებში, რათა კლიენტებისთვის პროფესიონალური სერვისების გაწევა შეძლონ.

განყოფილებამ დაიწყო ქოლცენტრის თანამშრომლების მიერ გაკეთებული ზარების შეფასება, რასაც ჯგუფური/ინდივიდუალური უკუკავშირი მოჰყვა. შეფასების შედეგებზე დაყრდნობით, თანამშრომლებმა გაიარეს ცოდნის გადახალისების (ე.წ. რეფრეშერ) ტრენინგი და მომხმარებლის უკეთესი გამოცდილების უზრუნველსაყოფად შესაბამისი ცვლილებები შევიდა პროდუქტებსა და ინსტრუქციებში. ქოლცენტრების და სერვის ცენტრების პერიოდული ანგარიშები ძირითად მაჩვენებლებზეა აგებული, რაც ბაზისბანკის თანამშრომლებს საშუალებას აძლევს, იყონ ინფორმირებული, საბოლოოდ კი ბაზისბანკს ეხმარება უფრო მაღალი ეფექტურობის დასაწინააღმდეგოს შესაბამისი ცვლილებები განახორციელოს, რაც კლიენტის გაუმჯობესებულ გამოცდილებად იქცევა. ბაზისბანკის თანამშრომლები სწრაფი სერვისის მისაწოდებლად აქტიურად იყენებენ სოციალურ მედიას. მათ ყოველდღიური კონსულტაცია ეწევათ კლიენტებთან არატიპურ შემთხვევებსა და სიტუაციებში კომუნიკაციის შესახებ.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი სიახლე ისაა, რომ ახალი პროდუქტები მომხმარებლის მიმღებლობის ტესტს გადის. იგივე ეხება არსებულ პროდუქტებში აღმოჩენილ გაურკვევლობებს. ტესტის საშუალებით ხდება იმის უზრუნველყოფა, რომ კლიენტს კარგად ჩამოყალიბებული და უნაკლო, ხარისხიანი პროდუქცია მიეწოდება.

კლიენტების მხრიდან რეკომენდაციების/კრიტიკის მიზეზების გასარკვევად ჩატარდა ურთიერთობის NPS კვლევა, რასაც მოჰყვა მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებების დაგეგმვის მიზნით ჩატარებული, მათ შორის ციფრული თვითმომსახურების არხების, ანალიზი.

კლიენტების გამოცდილების მართვის და ხარისხის უზრუნველყოფის განყოფილება აგრძელებს არსებული პრაქტიკის გაუმჯობესებას კლიენტის საუკეთესო გამოცდილების მიღწევის და შენარჩუნების მიზნით.

სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

ბიზნესის მომსახურების მიმოხილვა

ბიზნესკლიენტების მომსახურებისადმი ბაზისბანკის მიდგომა ურთიერთობით მომსახურებასა და ჯგუფის დამატებით სარგებელს შორის კავშირის განსახიერებაა. კომერციული დირექტორის სტრუქტურაში შემავალი კომერციული მიმართულება, მძლავრი შიდა სისტემების მეშვეობით და საქართველოს ეკონომიკურად აქტიურ ყველა რეგიონში მოღვაწეობით, დიდი რაოდენობით მცირე, საშუალო და მსხვილ კომპანიას ემსახურება. ბანკის ეფექტური მრავალარხიანი გაყიდვების ქსელი, სეგმენტზე ფოკუსირება და ექსპერტიზა მას საშუალებას აძლევს მხარი დაუჭიროს კორპორაციულ, მცირე და საშუალო ბიზნეს კლიენტებს და მაღალშემოსავლიანი კლიენტების სეგმენტს ყველა სფეროში.

ბაზარზე მყარი პოზიციების მქონე ბაზისბანკის ჯგუფი მთელი ქვეყნის მასშტაბით 3500-ზე მეტ ბიზნესკლიენტს ემსახურება. 2019 წელს ბიზნესის მომსახურების მიმართულებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები შევიდა: დაინიშნა კომერციული დირექტორი, რომელმაც მენეჯმენტი უფრო კონცენტრირებული პერსპექტივებით და ექსპერტიზით აღჭურვა. ეს კი ბიზნესის მომსახურებას მეტად წაადგება. გაძლიერებული ბიზნეს-მიმართულება კომერციული დირექტორის ხელმძღვანელობით კულტურის იმ აუცილებელ ცვლილებას ჩაუდგება სათავეში, რომელიც უზრუნველყოფს მოქნილი, ხარისხიანი სერვისების მიწოდებას და გაზრდის კორპორაციების, მცირე და საშუალო ბიზნესის და მაღალშემოსავლიანი კერძო პირებისთვის გადაწყვეტილებების მიღების სისწრაფეს და სარგებლის მიწოდებას. განახლებულ გუნდთან ერთად განვაგრძეთ ფოკუსის დახვეწა და ძირითად ბიზნესში ინვესტირება.

**ბიზნესკლიენტების ჩვენეული განსაზღვრება
მიკრო, მცირე სესხები - 200,000 აშშ დოლარამდე**

საშუალო - სესხები 2,000,000 აშშ დოლარამდე

**მსხვილი მცირე და საშუალო კომპანიები - სესხები
2,000,000 აშშ დოლარიდან 3,000,000 აშშ
დოლარამდე**

**მსხვილი კორპორაციები, სტრატეგიული კერძო და
სახელმწიფო კომპანიები -3,000,000 აშშ დოლარის
ზემოთ**

**UNIQUE - მაღალშემოსავლიანი კლიენტი კერძო
პირები, რომელთაც მაღალი წლიური შემოსავალი
და მდიდარი ბიზნესი აქვთ**

იმისათვის, რომ ეფექტურად გავაუმჯობესოთ ჩვენი შეთავაზება პროდუქციის, მომსახურების და მიწოდების არხების თვალსაზრისით, ბაზისბანკმა ჩამოაყალიბა ხუთი ძირითადი ბიზნესმიმართულება. კომერციული მიმართულება ორგანიზებულია ხუთი ბიზნეს-ხაზით, ესენია: კორპორატიული, მცირე და საშუალო ბიზნესის, ვაჭრობის დაფინანსების და ფაქტორინგის, ჩინეთთან დაკავშირებული კლიენტების და პროექტების და UNIQUE განყოფილებები. ჩვენს გუნდს დიდი გამოცდილება და მომხმარებელთან ეფექტური ურთიერთობის უნარი აქვს კორპორაციულ და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების, საერთაშორისო ვაჭრობის, პროექტების დაფინანსების, სინდიკატების, ასევე ჩინელი მომხმარებლების მომსახურების საქმეში. მათ პროდუქტებისა და მომსახურებების ფართო სპექტრს ვთავაზობთ, კლიენტისა და დარგის სიღრმისეული ცოდნის საფუძველზე, რომელიც ინოვაციასა და ციფრულ ტექნოლოგიებთანაა დაკავშირებული. ჩვენი კომერციული მიმართულება სრულად შეესაბამება ჯგუფის მასშტაბის სტრატეგიას.

კორპორატიული დეპარტამენტის შემადგენლობაში შედის დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოს რეგიონალური ჯგუფები, რომლებიც სპეციალურად კორპორატიულ კლიენტებთან თავიანთი ბიზნესის ადგილმდებარეობის მახლობლად მუშაობენ. ანალოგიურად, მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილება შედგება მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკირების დასავლეთის და აღმოსავლეთის რეგიონალური ჯგუფებისგან, რომლებიც ასევე მჭიდროდ თანამშრომლობენ თავიანთ კლიენტებთან, და ყოველდღიურად ემსახურებიან თავიანთ ბიზნეს საჭიროებებს.

მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილებას ჰყავს სპეციალური აგრობიზნესის ჯგუფი, რომელიც აგრობიზნესის ბანკირებითაა დაკომპლექტებული. ისინი ჩვენს რეგიონალურ ოფისებში არიან ჩარმოდგენილნი სპეციალურად

აგრობიზნესის სესხების გასაზრდელად, ახალი აგრო კლიენტების მოსაზიდად და არსებული მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად.

UNIQUE ბანკირების ჯგუფის მეშვეობით, მიმართულება უზრუნველყოფს პრემიუმ კლასის სერვისებს ბანკის მაღალშემოსავლიანი კლიენტების სეგმენტისთვის, რაც თითოეული VIP მომხმარებლის ინდივიდუალურად მომსახურებას გულისხმობს. ჩვენი VIP კლიენტები უმაღლესი ხარისხის მომსახურებით, პირადი ყურადღებით და პერსონალიზებული პროდუქტების შეთავაზებებით სარგებლობენ.

ვაჭრობის დაფინანსების და ფაქტორინგის ჯგუფი კლიენტებს, რომლებიც ფაქტორინგსა და საერთაშორისო სავაჭრო ბიზნესში არიან ჩართული, მოქნილ, მოსახერხებელ და ურისკო მომსახურებებთან ერთად, ალტერნატიული დაფინანსების გადაწყვეტილებებსაც სთავაზობს, რაც დარგის სპეციფიკასაც ითვალისწინებს.

2018 წელს ჩამოყალიბდა ჩინეთთან დაკავშირებული კლიენტებისა და პროექტების განყოფილება, რომელიც ბიზნეს-კლიენტებს ეხმარება ახალი ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნასა და ჩინელ კოლეგებთან კავშირების დამყარებაში. განყოფილებაში მომუშავე ჩვენი პროფესიონალები ცდილობენ შექმნან ის ხიდი, რომელიც ჩვენს კორპორაციებსა და მცირე და საშუალო ბიზნესის კომპანიებს ჩინურ ბიზნესთან დააკავშირებს, ასევე ჩინელ ინვესტორებთან ერთად საქართველოში მცხოვრებ და მოღვაწე ჩინელ კლიენტებსაც უჭერს მხარს. განყოფილება დაკომპლექტებულია ჩინური ენის მაღალკვალიფიციური ექსპერტებით, რომლებმაც ტრენინგი ჩინეთში გაიარეს. 2019 წელს კლიენტები კვლავ სიამოვნებით სარგებლობდნენ მობილ ბანკინგით ჩინურ ენაზე. ეს ინოვაციური პროექტი საშუალებას აძლევს ჩინელ კლიენტებს თავიანთი ფინანსები და ყოველდღიური ოპერაციები მობილური ტელეფონების გამოყენებით მოხერხებულად მართონ. განყოფილება გეგმავს გააგრძელოს მუშაობა ჩინელი კლიენტების საჭიროებებზე ადაპტირებული პროდუქტებისა და მომსახურების შემუშავებაზე. განყოფილება ასევე მუშაობს საკომუნიკაციო არხების შემუშავებასა და ჯგუფის აღიარების გაზრდაზე. ის მეტ ძალისხმევას გაიღებს ჯგუფის წარმატებაში საკუთარი როლის გაზრდისთვის. BHL ლიზინგი და ჰუალინგ დაბრუნება აზიის ბაზრებზე მუშაობენ, ამიტომ განყოფილება ამ მიმართულებითაც მნიშვნელოვან სამუშაოებს შეასრულებს, რაც ჯგუფს დაეხმარება დასახული მიზნების მიღწევაში.

2019 წელს კომერციული მიმართულების ძირითადი ყურადღება გამახვილდა შემდეგ საქმიანობაზე:

- **ეფექტური სტრუქტურული ცვლილებების უზრუნველყოფა ახლადშექმნილი ჯგუფის გამართული ფუნქციონირებისთვის; ეს ითვალისწინებს კომერციული მიმართულების განახლებას ახალი კომერციული დირექტორის ხელმძღვანელობით;**
- **დივერსიფიცირებული პროდუქტისა და მომსახურების გაუმჯობესება, რომელიც მოიცავს დაზღვევას და ლიზინგს;**
- **პროცესების ოპტიმიზაცია ჯგუფის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.**

2019 წელი სირთულეებით ხასიათდებოდა; ჩვენს კომერციულ გუნდს ხშირად უწევდა სხვა ბანკებთან, მათ დემპინგურ ფასებთან და ოფერებთან კონკურენცია. მიუხედავად ამისა, ჩვენ მოვახერხეთ ყველა მიმართულებით ზრდის დაგეგმილი მაჩვენებლების შესრულება. რთული გარემოს მიუხედავად, ჩვენი ბიზნესის დაკრედიტება 15%-ით გაიზარდა და წლის ბოლოს 797 მილიონი ლარი შეადგინა. ჯგუფი ცდილობდა დაეცვა წონასწორობა ზრდას, აქტივების ხარისხსა და ფასებს შორის და წლის განმავლობაში შემდეგ სექტორებს აფინანსებდა: ვაჭრობას, აგრობიზნესს, მშენებლობას, სასტუმროების და რესტორნების სექტორს.

ჩვენი კომერციული ბანკირები მსხვილ კომპანიებს ინდუსტრიის ყველა სეგმენტში ემსახურებიან. კორპორაციების

სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

სპექტრის ამ შედარებით დიდ ნაწილში, კომერციული გუნდი მუშაობდა მსხვილ პარტნიორ ბანკებთან სესხების სინდიცირებაზე. შედეგად 86.4 მილიონი ლარის სინდიცირების გარიგებები დადო, რაც 34%-ით მეტი იყო წინა წლის იმავე პერიოდთან შედარებით.

სინდიცირების შედეგად მივიღეთ:

- პორტფელი გაზიარებული რისკით
- დამატებითი მოგება
- გაზრდილი ცნობადობა და რეპუტაცია
- გაზრდილი ბაზრის წილი

ბოლო წლებში მწვანე დაფინანსების საქმიანობის ფარგლებში 2019 წელს სულ 32 მილიონი ლარი გაიყა ენერგეტიკულ და რესურსების ეფექტიანობის პროექტებზე. ჩვენი თანამშრომლობა ისეთ საერთაშორისო პარტნიორ ინსტიტუტებთან, როგორებიცაა EBRD, Responsibility და Finance-in-Motion მწვანე დაფინანსების პროექტებზე უზრუნველყოფს რომ ჩვენი საკრედიტო ოფიცრები და კომერციული ბანკირები დატრენინგებული

ბაზისბანკი საქართველოს წამყვან კომპანიებს შორის EBRD-მა მწვანე დაფინანსების სფეროში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის დააჯილდოვა.

ბაზისბანკის კორპორაციული ბანკირი დავით ნიკოლაიშვილი დაჯილდოვდა, როგორც საუკეთესო SME ბანკირი, რომელსაც დამსახურება აქვს მწვანე ენერგიის პროექტების განხორციელებაში.

არჩიან მწვანე დაფინანსების შესაძლებლობების აღმოჩენაში და კლიენტებს თავიანთ ბიზნესში უფრო უსაფრთხო და სუფთა ინვესტირების ალტერნატივებს სთავაზობენ. მწვანე დაფინანსების კიდევ ერთი უპირატესობა შედარებით დაბალი საპროცენტო განაკვეთები, დაფარვის შედარებით ხანგრძლივი პერიოდები, ტენიკური დახმარების პროგრამები, უფასო ენერგოაუდიტები და სხვადასხვა წახალისების ალტერნატივებია, მათ შორის ქეშბეკები და გრანტები. ჩვენს პარტნიორ ინსტიტუტებთან თანამშრომლობით ვავითარებთ ახალ საკრედიტო პროდუქტებს, რომლებიც კიდევ უფრო შეუწყობს ხელს ქვეყანაში მწვანე დაფინანსების გაფართოებას.

2019 წელს EBRD-ის ენერგოკრედიტის პროგრამის ფარგლებში ბაზისბანკის ჯგუფი ენერგოეფექტურობისა და განახლებადი ენერგიის პროექტებში შეტანილი წვლილისთვის წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის დასახელდა.

დაჯილდოების ცერემონიაზე დასახელებულ 6 წარმატებულ მწვანე დაფინანსების პროექტს შორის 3 ჯგუფის მიერ იყო

დაფინანსებული, ენერგოკრედიტის პროგრამის ფარგლებში.

მცირე და საშუალო ბიზნესის დაფინანსების დასახულ მიზანს განუხრელად ვასრულებთ. გასული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნეს-სესხები 7%-ით გაიზარდა და 359 მილიონ ლარს გადააჭარბა. ასევე მნიშვნელოვნად გაიზარდა ცენტრალური და რეგიონული ბიზნეს-ბანკირების რაოდენობა ჩვენს ფილიალებში. 2019 წელს ბაზისბანკის ჯგუფმა განაგრძო საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდაჭერა: მათ

მორგებულ ბიზნეს-სესიებს სთავაზობდა, ხვეწდა პროდუქტებს და მომსახურებას, რათა მათი ბიზნესი კიდევ უფრო გაზრდილიყო. 19 მილიონ ლარზე მეტი საკრედიტო რესურსით ჩვენს მცირე და საშუალო ბიზნეს-კლიენტებს ის ინვესტიციები მივაწოდეთ, რომლებიც საქართველოს მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მოდერნიზაციას მოხმარდება. ამით ისინი ევროკავშირის ხარისხის სტანდარტებს დააკმაყოფილებენ, ორიენტირდებიან კონკურენტულობაზე და ქეშბექის შეთავაზებითაც ისარგებლებენ. ეს კიდევ ერთხელ ხაზს უსვამს ჩვენს მოწოდებას ინდუსტრიის სხვა სექტორებს შორის სწორედ მცირე და საშუალო ბიზნესის პარტნიორი ვიყოთ.

წლის განმავლობაში ჯგუფმა მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის სპეციალური პროექტები განახორციელა.

გაზისბანკმა სამშენებლო კომპანიებისთვის სპეციალური აქცია წამოიწყო. მათ შესთავაზეს მოქნილი, შეღავათიანი დაფინანსება სესხის მაქსიმალური ოდენობის - 700 ათასი აშშ დოლარის ფარგლებში, იმ პირობით, რომ ისინი დაასრულებდნენ სამშენებლო სამუშაოებს და ბინებს მფლობელებს მზა სახით ჩააბარებდნენ. პრომო კამპანია 1.5 თვე გაგრძელდა. კამპანიის შედეგად გაცემულმა დაფინანსებამ 5 მილიონი ლარი შეადგინა. აქციის მიზანი იყო მშენებლობის პროცესის სტიმულირება და ოჯახების დახმარება კომფორტული საცხოვრებელი პირობების შექმნაში.

წლის განმავლობაში ბანკმა ქართულ ბიზნესს მოკლე დროში ზრდის კიდევ ერთი შესაძლებლობა შეუქმნა. ბიზნეს-იპოთეკა ახალი პროდუქტი იყო, რომელიც 2019 წელს დაინერგა, რომლის თანახმად, მიმზიდველი საპროცენტო განაკვეთების სესხები გაიცემა ბიზნესზე. ეს საშუალებას აძლევდა ბიზნესს შეესრულებინათ თავიანთი მოკლე და საშუალოვადიანი მიზნები, ფინანსებზე მარტივი წდომის შედეგად.

2019 წლის შუა პერიოდში რუსეთთან პოლიტიკური დაძაბულობის შედეგად, ბაფხულში საქართველოში სამოგზაუროდ ჩამომსვლელი რუსი ტურისტების რაოდენობა მკვეთრად შემცირდა. ამან უარყოფითად იმოქმედა ქართულ სასტუმროების და რესტორნების ბიზნესზე. ჯგუფმა აქტიურად იმუშავა ტურიზმის ინდუსტრიაში მოქმედი ბიზნეს კლიენტების დასახმარებლად, მათ რესტრუქტურისაციის სქემები და საშუალო პერიოდები შესთავაზა, რათა გადაეტანათ არასახარბიელო პერიოდი და გაეგრძელებინათ ზრდა. სამთავრობო პროგრამის "აწარმოე

სასტუმრო მონოგრაფი

სასტუმრო მონოგრაფიის პროექტი მწვანე დაფინანსების განვითარების ხელშეწყობის შესანიშნავი მაგალითია. კომპანიის მთავარი საქმიანობა სასტუმრო ბიზნესია. EBRD-ის CEEP პროექტთან ერთად ბაზისბანკის ჯგუფმა სასტუმროზე 3 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის კრედიტი გასცა მშენებლობის დასასრულებლად. ლაქშერი ტიპის ბუტიკ-სასტუმრო ინვესტიცია ენერგოეფექტურ, თანამედროვე სამშენებლო მასალებში, კეთილმოწყობის ელემენტებში და აღჭურვილობაში ჩადო, რათა შეემცილებინა ენერგიის მოხმარება. გათბობის და გაგრილების სისტემები და ლიფტი ენერგიის ყველაზე დიდი მოხმარების წყარო იყო. სასტუმრო თბილისის ცენტრში, თავისუფლების მოედანზე, ტურისტულ ადგილას მდებარეობს. მას 37-40 ავეჯით განწყობილი ოთახი, 3 ლაქშერი ტიპის ბუტიკ-ოთახი, 2 საკონფერენციო დარბაზი, დახვეწილი დარბაზის ტიპის რესტორანი და ლაუნჯ ბარი აქვს, ღია კაფე ტერასასთან ერთად. 5 ვარსკვლავიანმა სასტუმრო „მონოგრაფმა“ სტუმრებისთვის კარი 2019 წლის ბოლოს გააღო.

სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

შპს ელვარე

„ელვარე“ სპილენძისა და ალუმინის კაბელების მწარმოებელი კომპანიაა, რომელმაც თავისი საქმიანობა პირველად NRG Georgia- ს ბრენდის სახელით დაიწყო. ბაზისბანკის ჯგუფმა კომპანიას სულ 4 მილიონი აშშ დოლარი გამოუყო, ბიზნესის შემდგომი განვითარებისა და მოდერნიზაციისთვის. ამ ფაქტმა მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი კომპანიის გაფართოებასა და ტრანსფორმაციას ენერგო-ეფექტურ კომპანიად (საერთო ფართი - 17,000 კვადრატული მეტრი, წარმოების ადგილი - 7,000 კვადრატული მეტრი, სასაწყობო ფართი - 1,700 კვადრატული მეტრი). სრული ხელახალი აღჭურვილობისა და მოდერნიზაციის შემდეგ კომპანიამ შეძლო გაეზარდა თავისი საქმიანობა გერმანული, ევროსტანდარტის წარმოების ავტომატიზაციის სისტემის საშუალებით, რაც წარმოებული პროდუქციის ყველაზე მაღალი ხარისხის გარანტიას იძლევა. ამას მოჰყვა პროდუქციის ასორტიმენტის და მოცულობის ზრდა. კომპანიამ შექმნა ეფექტური და სტაბილური სადისტრიბუციო ქსელი. კომპანიის ძირითადი კონკურენტუნარიანი უპირატესობებია: ევრო ხარისხის, კონკურენტუნარიანი ფასები და პროდუქციის ფართო სპექტრი.

საქართველოში“ ფარგლებში, 6 თვის პროცენტი დაფარა სახელმწიფომ.

აგრობიზნესი ქვეყნისთვის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებად მიიჩნევა. ამიტომ ბაზისბანკის ჯგუფი ამ სფეროში შემდგომი ზრდის შესაძლებლობებს ხედავს და ცდილობს ამ მიმართულებით გააძლიეროს თავისი პოზიციები. აგრობიზნესის სფეროს განვითარება ჯგუფის მცირე და საშუალო ბიზნესის სტრატეგიის პრიორიტეტად რჩება. აგრობიზნესის განვითარების განსაკუთრებული გუნდის შექმნა ჩვენი სტრატეგიული გადაწყვეტილება იყო. დღეს ჩვენი სპეციალიზებული აგრობიზნესის ჯგუფი სრული დატვირთვით მუშაობს აგრობიზნეს-ბანკირების პროფესიონალ გუნდთან ერთად, რომლებიც ჩვენს რეგიონულ ოფისებში არიან წარმოდგენილი სპეციალურად აგრობიზნეს-სესხების გასაზრდელად, ახალი აგროკლიენტების მოსაზიდად და მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად.

2019 წელს, ბაზისბანკის ჯგუფმა აგრო-ბიზნესის სესხების სახით 37 მილიონი ლარი გამოყო, რაც მთლიანი ბიზნეს პორტფელის

4% -ს შეადგენს. ბაზისბანკი საფუძვლიანად აანალიზებს ამ მნიშვნელოვანი სექტორის საჭიროებებს, მათ შორის პასუხისმგებლიან დაფინანსებას და ცოდნის გაზიარების მნიშვნელობას. ჩვენ ბაზარზე ერთადერთი ფინანსური ინსტიტუტი ვართ, რომელიც სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშესაწყობად გამოსცემს საკუთარ ჟურნალს „აგრობიზნესი“. ჟურნალი წელიწადში ორჯერ გამოდის, საინფორმაციო-საგანმანათლებლო ხასიათისაა და აგროკლიენტებს უწევს კონსულტაციას, თუ როგორ უნდა გაიზარდონ აგროპროდუქციის წარმოება, პროდუქტიულობა და აგროპროდუქტების ხარისხი. ჟურნალი 2015 წლიდან გამოიცემა და აგრო კომპანიებს და მცირე ფერმერებს აწვდის ინფორმაციას ქვეყნის მასშტაბით არსებული აგრობიზნესის სხვადასხვა ტენდენციებსა და პროექტების შესახებ. ჩვენ ვცდილობთ, მათ ღირებული ინფორმაცია მივაწოდოთ და ამით შევაგსოთ აგრობიზნესის სფეროში ამ მხრივ არსებული სიცარიელე.

შპს „ჯეოვანსი“ ჩვენი აგროკლიენტია, რომელიც ბაზისბანკის ჯგუფის აგრობიზნესის დაკრედიტების ექსპერტიზით სარგებლობს.

შპს „ჯეოვანსი“ კახეთში, ქინძმარაულის მიკროზონაში მდებარეობს, სადაც საფერავის ვენახია გაშენებული. კომპანია 2017 წელს დაარსდა. ბაზისბანკის ჯგუფმა მხარი დაუჭირა კომპანიას შეღავათიანი აგროკრედიტის სახით, 150,000 ლარის ოდენობით, რომელიც კომპანიამ ვენახის განვითარებისთვის გამოიყენა: დაამუშავა მიწა, დარგო ვაზი და შეიძინა ვენახის სარწყავი სისტემები და მაღალი ხარისხის უსაფრთხოების ბოძები და სადენები.

The image shows a grey wall with the 'UNIQUE BANKING' logo. The logo consists of a stylized 'U' and 'B' inside a square, with the words 'UNIQUE' and 'BANKING' below it. A green plant is visible on the left side of the image.

Unique ბანკინგი

UNIQUE ბანკირების ჯგუფის მეშვეობით, UNIQUE განყოფილება ბანკის მაღალშემოსავლიანი კლიენტების სეგმენტს პრემიუმ კლასის სერვისებით უზრუნველყოფს და ინდივიდუალურად უდგება თითოეული VIP კლიენტის საჭიროებებს. ჩვენი VIP კლიენტები სარგებლობენ უმაღლესი ხარისხის მომსახურებით, პირადი ყურადღებით და პროდუქტებზე პერსონალიზებული გადაწყვეტებით.

ჩვენი UNIQUE საბანკო ბიზნესი კლიენტების ინტერესების გათვალისწინებასა და მათ მხარდაჭერაზეა აგებული. ჩვენს ბანკირებს სპეციალური ტრენინგი აქვთ გავლილი, რათა თითოეული პირის ინდივიდუალურ საჭიროებებზე სწორი რეაგირება მოახდინონ და მათ საბანკო და საკონსულტაციო მომსახურების სწორი კომბინაცია და ციფრული გადაწყვეტები შესთავაზონ.

UNIQUE ბანკინგის ექსკლუზიურობის გათვალისწინებით, ბაზისბანკის ჯგუფი მიზნად ისახავს საქართველოში მაღალშემოსავლიანი პირების არსებულ სეგმენტზე კაპიტალიზაციას, არსებული მომხმარებლის ერთგულების გაზრდას და მეტი ჩართულობის სტიმულირებას, რაც საშუალებას მისცემს მეტად იყოს ორიენტირებული მოგების მაქსიმიზაციაზე.

2020 წელს ბაზისბანკი გეგმავს UNIQUE ბანკის წევრებს შესთავაზოს მრავალფეროვნება და კიდევ უფრო უკეთ მორგებული ციფრული გადაწყვეტები - UNIQUE აპლიკაცია.

2019 წლის ბოლოს ჩვენი UNIQUE განყოფილება 230 მაღალშემოსავლიან კლიენტს ემსახურებოდა, 18 მილიონი ლარის სასესხო და 143 მილიონი ლარის სადეპოზიტო პორტფელი ჰქონდა. ჩვენი კლიენტებისადმი უნიკალური მიდგომით UNIQUE მომხმარებლების ბაზა წლიურად 11%-თ გაიზარდა, გავაძლიერეთ ჩვენი რეპუტაცია და დაფასება კლიენტთა მხრიდან ჩვენი საუკეთესო მომსახურებისთვის და გასული წლის შემდეგ დეპოზიტების 31%-იანი და და სესხების 46%-იანი ზრდა ვაჩვენეთ.

სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

საცალო ბიზნესი

საცალო ბიზნესში ბაზისბანკის ძლიერი მხარე მომსახურების ხარისხია. ჩვენ კლიენტებთან გრძელვადიან ურთიერთობას ვამყარებთ და მათ მორგებულ, დახვეწილ პროდუქტებსა და სერვისებს ვთავაზობთ, რითაც ვეხმარებით საკუთარი ამოცანების და მისწრაფებების შესრულებაში.

ბაზისბანკი საცალო ბიზნესში შედარებით მცირე საბაზრო წილს იკავებს, მასობრივ კლიენტებზე შეზღუდული წვდომის გამო, რაც ქსელის სპეციფიკურობიდან გამომდინარეობს: იგი რეგიონის ბიზნესკლიენტებზე უფროა ადაპტირებული, ვიდრე მასობრივ საცალო ბიზნესზე. მოშორებულ ლოკაციებზე წვდომა ტრანსფორმაციისა და ზრდის მიზნებს ითვალისწინებს და ორიენტირებულია ახალი ბიზნესმიმართულებების ინტეგრირებულ ზრდასა და ციფრული შესაძლებლობების გაზრდაზე ყველა მიმართულებით. ეს კი საცალო კლიენტებისთვის ციფრული პლატფორმების განვითარებით მიიღწევა. ჩვენ მრავალარხიანი მიდგომის საშუალებით ვაღწევთ ჩვენი კლიენტებისთვის სერვისების მისაწვდომობას. ციფრული შესაძლებლობების გაფართოება კვლავ ჩვენს ფოკუსად რჩება.

ხარისხიანი სერვისებით სარგებლობისას მაქსიმალური ეფექტიანობის, სისწრაფის და კომფორტის უზრუნველსაყოფად ჯგუფმა გააფართოვა და უფრო მოხერხებული გახადა ონლაინ პლატფორმა www.bank.ge რომელიც პერსპექტიულ კლიენტებს საშუალებას აძლევს სასესიო განაცხადი ონლაინ რეჟიმში შეავსონ. ვებსაიტი სახის ამოცნობის სისტემის მეშვეობით არაკლიენტების ონლაინ ამოცნობის საშუალებასაც იძლევა, (AI ტექნოლოგიით) რასაც მოჰყვება სასესიო განაცხადის ონლაინ შევსება და ბანკის გადანაცვლებების შესახებ ინფორმირება ამავე არხის მეშვეობით.

კლიენტების გამოცდილების მართვის და ხარისხის გარანტიის განყოფილებასთან ერთად ბაზისბანკმა დაიწყო ქოლცენტრის თანამშრომელთა მიერ განხორციელებული ზარების შეფასება, რასაც მოჰყვა ჯგუფური/ინდივიდუალური შეფასება. შეფასების შედეგებიდან გამომდინარე თანამშრომლებმა გაიარეს ცოდნის გადახალისების (ე.წ. რეფრეშერ) კურსები და მომხმარებლის გაუმჯობესებული გამოცდილების მისაღწევად შესაბამისი ცვლილებები შევიდა ბანკის პროდუქტებსა და ინსტრუქციებში. ჯგუფის თანამშრომლები აქტიურად იყენებენ სოციალურ ქსელებს სწრაფი სერვისების მისაწოდებლად.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი სიახლე ისაა, რომ ყველა პროდუქტი გადის მომხმარებლის მიმღებლობის ტესტს. იგივე ეხება არსებულ პროდუქტებთან დაკავშირებულ გაურკვევლობებს. ტესტი აკონტროლებს, რომ კლიენტებს უნაკლო და კარგად აწყობილი ხარისხიანი პროდუქტი მიეწოდოს.

საცალო ბიზნესი სერვისების მხარდაჭერის განყოფილების, ალტერნატიული არხების მართვის, საცალო სესხების და საცალო დაკრედიტების სტრუქტურული ერთეულების საშუალებით მუშაობს.

ბანკი თავის ბიზნესკლიენტებს 24 ფილიალისგან შემდგარი ქსელის საშუალებით ემსახურება, რომლებიც საქართველოს ცენტრალურ ნაწილსა და რეგიონებში მდებარეობს. სერვისცენტრები ეკონომიკურად აქტიურ რეგიონებში მდებარეობს როგორც დედაქალაქში, ისე დიდ, ეკონომიკურად აქტიურ ქალაქებში. დიდი, მულტიფუნქციური და უნივერსალური სერვისცენტრები ისეთ ადგილებშია მოწყობილი, სადაც მოსახლეობის ან ორგანიზაციების მაღალი კონცენტრაცია აღინიშნება. მთავარი ამოცანა ფილიალების სოლიდური ქსელის შექმნაა. რეგიონული სერვისცენტრების მთავარი მიზანი ბიზნესისთვის აგრო, ტურისტულ და სხვა დომინანტ სექტორებში მომსახურების გაწევაა.

2019 წლის პირველ ნახევარში ბაზისბანკი განაგრძობდა სერვისცენტრების ქსელის გაფართოებას და განახლებას. ბანკმა სერვისცენტრების ქსელი ყველაზე აქტიურ ლოკაციებზე გააფართოვა. მან ქუთაისსა და თბილისში (ნაძალადეოში) ახალი სერვისცენტრები გახსნა, მესტიაში კი, რომელიც საერთაშორისო ტურისტული ცენტრია, მომსახურების სივრცე დაამატა. თბილისსა და ბათუმში ბაზისბანკის სამი ფილიალი ხელახლა აღიჭურვა და გარემონტდა მომსახურების სტანდარტების შესაბამისად. კლიენტები, რომელთაც გარემონტებულ

შემოგებში თანამედროვე საშუალებებით მომსახურებიან, ასევე მიიღებენ მომსახურების უკეთეს ხარისხს თავიანთი ბანკირებისგან, რომლებსაც სპეციალიზებული ტრენინგის ინტენსიური კურსი აქვთ გავლილი. ბანკომატების და ტერმინალების ქსელი გაიზარდა და უკეთესი დაფარვის მიზნით შეიცვალა ლოკაციები.

ხარისხიანი მომსახურების ჯაჭვის დასარულებლად, ბანკმა უზრუნველყო საცალო გაყიდვების პერსონალის გადამზადება სპეციალიზებული ტრენინგის სერიების საშუალებით, რათა მათ საბანკო, სადამდეგო და სალიზინგო სერვისები კლიენტებს ხარისხიანად მიაწოდონ. თანამშრომელთა გაძლიერება ასევე გულის-

ხმობდა მათ დანინაურებას. ახლა ბანკს რეგიონული მენეჯერების პოზიციებზე დანინაურებული შიდა კადრები ჰყავს, რომლებიც სერვისცენტრების მენეჯერებთან ერთად აქტიურად ჩაებმებიან ხარისხის მაღალი სტანდარტების შენარჩუნებაში. 24-საათიანი ქოლცენტრის თანამშრომლები ხელმისაწვდომი არიან ტელეფონის საშუალებით და კითხვებს ასევე ვებგვერდის, სოციალური მედიის, ინტერნეტ-ბანკის და სხვა არხების საშუალებით პასუხობენ. ქოლცენტრი 24-საათიან მომსახურებას ბაზისბანკის, ჰუალონგ დაზღვევის და ლიზინგის კლიენტებს უწევს, მათ კვალიფიცირებულ დახმარებას აღმოუჩენს და შესაბამის მომსახურებაზე აძლევს წვდომას.

ბანკმა ახალი მობაილ აპლიკაცია შექმნა, რომელიც კლიენტებს QR კოდით გადახდის საშუალებას აძლევს და სისწრაფის, სიიოლის და მოხერხებულობის გარანტიაა. საყოფაცხოვრებო ტექნიკის და ელექტრონული მონეობილობის განვადებით შეძენა კლიენტებისთვის გადახდის მოხერხებული საშუალება აღმოჩნდა, ამიტომ ბანკმა განაგრძო დილერებთან და სავაჭრო ობიექტებთან მუშაობა და კლიენტებისთვის მიმზიდველი პირობების და დიდი არჩევანის შესახებ მოლაპარაკების წარმოება.

საცალო კლიენტებისთვის შეთავაზებული სხვა სიახლეები

მომსახურების გაუმჯობესების და მომგებიანი შემოსავლის ალტერნატივების შეთავაზების მიზნით ჯგუფმა ტრადიციულ ყოველთვიურ განაკვეთებთან ერთად დეპოზიტებზე ყოველდღიური განაკვეთები შემოიტანა. კლიენტებისთვის უფრო დიდი არჩევანის და გადახდის ალტერნატივების მისაცემად ბანკმა პარტნიორების სიას ახალი სავაჭრო ობიექტები დაამატა, რომლებთანაც კლიენტებს შეუძლიათ საყოფაცხოვრებო ტექნიკის მარტივად და იოლად შეძენა. სესხების პორტირების პრომოკამპანიის შედეგად კლიენტებს საშუალება მიეცეთ სურვილის შემთხვევაში სესხების ბაზისბანკში პორტირება განეხორციელებინათ და უზრუნველყოფილ სამომხმარებლო სესხებზე სამთვლიანი საშელავათო პერიოდიტაც ესარგებლათ.

კლიენტებს შევთავაზეთ, საბანკო პროდუქტების გარდა სიცოცხლის და ქონების დაზღვევის კომპონენტებითაც სარგებლობა. კლიენტთა მრჩეველები კლიენტებს ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებასა და დაზღვევის კომპონენტის სარგებლიანობის სათანადო გაგებაში ეხმარებიან. ბაზისბანკის ჯგუფმა შემოიღო კონვერტირებადი დეპოზიტი, რომელიც კლიენტებს საშუალებას აძლევს ისარგებლონ გაცვლითი კურსის და საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით. წლის განმავლობაში განვაგრძეთ ავტოსესხების და ავტოლომობარდის შეთავაზება. იმისათვის, რათა სრულად ვიყოთ მომზადებული საცალო ბიზნესის თანმიმდევრული ზრდისთვის, ვაპირებთ გავაგრძელოთ მუშაობა ალტერნატიული არხების გაფართოებაზე, დისტანციური არხების დახვეწაზე, ეფექტიანი წინა ხაზის თანამშრომლების აყვანაზე, გატრენინგებასა და დანინაურებაზე. მომსახურების ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესება უაღრესად მნიშვნელოვანია კონკურენტული უპირატესობის შენარჩუნების და კლიენტთა კმაყოფილებისა და ერთგულების გაზრდისათვის.

სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

ჩვენი ადამიანები

ჩვენი ადამიანები ჩვენი მთავარი ღირებულებაა. ჩვენს მიღწევათა ქვაკუთხედი სწორედ ჩვენი პერსონალისთვის სათანადო სამუშაო გარემოს შექმნა და მათ მუდმივ, მიზნობრივ და მორგებულ პროფესიულ ზრდასა და განვითარებაში ინვესტირებაა, რითაც მათ გამოცდილების, სისწრაფის და ლიდერობის უნარებს ვავითარებთ.

ჩვენი ადამიანური რესურსის დეპარტამენტი ახალი მიმართულების - შერჩევის და განვითარების გუნდის მეშვეობით აყალიბებს ორგანიზაციის სამუშაო გარემოს ეფექტურობის და სტრუქტურული განახლების სისტემებს, ჯგუფის შესაძლებლობების გაფართოებისა და მისი მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით. გუნდის ამოცანაა იმ კრიტიკული უნარ-ჩვევების დადგენა, რომლებიც საჭირო იქნება მომდევნო წლებში, ასევე შესრულების შეფასების სისტემის საშუალებით ორგანიზაციაში უნარ-ჩვევების დანაკლისების გამოვლენა, და რესურსების გამოყოფის საშუალებით ჯგუფის შიგნით და მის გარეთ არსებული დანაკლისის შევსების და თანამშრომელთა შერჩევის ეფექტური სტრატეგიების შემუშავებისა და ჩართულობის უზრუნველყოფა.

ბანკი თანმიმდევრულად ამკვიდრებს ორგანიზაციაში პერსონალისთვის დახმარების განვითარების კულტურას, რაც სწავლისა და კარიერული წინსვლის სხვადასხვა შესაძლებლობებით: ქოუჩინგით, სამუშაო ადგილზე სწავლით, ფორმალური სწავლებით (საკლასო და ელექტრონული სწავლება) და სავალდებულო ტრენინგით მიიღწევა. პირად და პროფესიულ განვითარებაში თანამშრომლებს თავიანთი გუნდი და მათი მენეჯერი უწყვეტი დიალოგების საშუალებით ეხმარებიან.

2019 წელს ჩამოყალიბდა ჯგუფის თანამშრომელთა კარიერული განვითარების გეგმა, გამოიკვეთა პერსონალის განვითარების ტრენინგის საჭიროებები და შემუშავდა შიდა სასწავლო პოლიტიკა. ამისათვის ჩვენ ასევე შევქმენით სასწავლო ცენტრი, რომელიც აქტიურად იზრუნებს ჩვენი პერსონალის კვალიფიკაციისა და უნარების განვითარებაზე.

მნიშვნელოვანი დრო დაეთმო პროფესიული მომზადების ორგანიზებას, რაც კომპანიის სტრატეგიულ მიზნებს უწყობს ხელს. მცირე და საშუალო ბიზნესის და კორპორაციული ანალიტიკოსების, პროექტების და IT, HR, PR და ბუღალტრული აღრიცხვის პერსონალის ტრენინგი ჩატარდა სხვადასხვა კონკრეტულ სფეროებში, მათ

შორისაა Excel, UX.UX Design, KPI/TOT/People Management, Linux, პერსონალური ბრენდინგი და კონსტრუქციული უკუკავშირები.

გასული წლის განმავლობაში ჯგუფმა ძალისხმევა მიზნის მიღწევასა და სტრატეგიის განხორციელებაში მთელი სამუშაო ძალის ჩართვისკენ მიმართა. ჩვენი ხალხის გულისა და გონების მოგება ჩვენი ჩართულობის სტრატეგიის მთავარი კომპონენტი იყო, რადგან ერთგულ, დაკავებულ სამუშაო ძალას კომპანიისთვის ნამდვილი სარგებელი მოაქვს. მიგვაჩნია, რომ სწორი კულტურის შექმნასა და თანამშრომლების ჩართულობას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის განვითარების დაჩქარებასა და მომხმარებლის უკეთესი მომსახურებისთვის, რაც ჩვენი მიზნის მიღწევაში დაგვეხმარება. ამისთვის შევქმენით

Workplace Facebook-ის სპეციალურ პლატფორმაზე, რომელიც სხვადა-სხვა საინტერესო თემას აერთიანებს და თანამშრომლებს ჯგუფის ბოლო-დროინდელ მიღწევებზე სიახლე-ების გაზიარების საშუალებას აძლევს. პლატფორმაზე ისინი ერთმანეთს უზიარებენ ახალ იდეებს ჯგუფის საერთო შედეგების გაუმჯობესების შესახებ, მსჯელობენ საქმიანობის რეალური სირთულეების მოგვარებაზე. ინიციატივა მიზნად ისახავს თანამშრომელთა ჩართულობისა და ლიდერობის უნარის გამომუშავებას და ჩვენი თანამშრომლების მობილიზებას ჩვენი სტრატეგიული მიზნებისკენ დაჩქარებული სვლის მიზნით. პლატფორმის მეშვეობით ჯგუფს უკეთესი რეაგირების საშუალება აქვს, ასევე, ის ინიშნავს იმ საკითხებს, რაც მუშაობის პროცესში წარმოიშობა ჯგუფური მსჯელობის დროს.

ჯგუფის თანამშრომლები წლის განმავლობაში კომპანიის ამოცანების შესრულებაში შეტანილი წვლილისთვის სხვადასხვა პრიზებით დაჯილდოვდნენ. თიმბილდინგის ღონისძიებები კახეთსა და ბორჯომში მოეწყო. თანამშრომლებმა ჰოლდინგის მდგომარეობის და ამოცანების შესახებ იმსჯელეს, ისიამოვნეს მშვიდი გარემოთი და ერთმანეთთან ურთიერთობით. ბაზისბანკის ჯგუფი ქართულ ბანკებს შორის ჯაბრაკის ჩემპიონატში მეორე ადგილს იკავებს.

ადამიანები ჩვენ ირგვლივ

ჯგუფი აფასებს ადამიანებს ორგანიზაციის შიგნით და გარეთ და პროაქტიული ძალისხმევით ცდილობს დადებითი ზეგავლენა მოახდინოს ქართული საზოგადოების ცხოვრებაზე და დააჩქაროს მისი განვითარება.

ზოგადი განათლება

ჯგუფი თანამშრომლობს ქვეყნის წამყვან უნივერსიტეტებთან და საშუალო სკოლებთან, აწესებს სტიპენდიებს და აფინანსებს სწავლის გადასახადს სტუდენტებისთვის, რითაც ხელს უწყობს მათ ინტერესს სამეცნიერო კვლევებისადმი. უკვე ათ წელზე მეტია ვამუშავებთ განათლების მხარდამჭერ ფონდს, რომლის

სტრატეგიის განხორციელება და ბიზნეს მიმოხილვა

საშუალებითაც ბევრი სასარგებლო პროექტი განხორციელდა.

საბანკო აკადემია

ბაზისბანკი მხარს უჭერს ბიზნესისა და ტექნოლოგიების უნივერსიტეტთან არსებულ საბანკო აკადემიას. აკადემია სტუდენტებს სხვადასხვა სფეროში ტრენინგებს სთავაზობს. ტრენინგის პირველი კურსი ჯგუფთან პარტნიორობით ჩატარდა და სხვადასხვა საბანკო თემას მოიცავდა. ტრენინგი ჯგუფის მაღალი დონის მენეჯერებმა უსასყიდლოდ ჩაატარეს.

საბანკო აკადემიის სტუდენტებისთვის ჩატარებული ტრენინგის თემები იყო: საბანკო ბიზნესი, როგორ ვამუშაოთ ბანკი საქართველოში, სადაზღვევო ბიზნესი და მისი სინერგია საბანკო ბიზნესთან, კორპორაციული საბანკო საქმიანობა, ბიზნეს-სესხების დამუშავება და ანალიზი, საცალო სეგმენტი საბანკო ბიზნესში, მომხმარებელთან ურთიერთობა, ხაზინის ოპერაციები, ვალუტის მართვა, თანხების მობილიზაციის პროცესები, ინფორმაციის უსაფრთხოება, ინფორმაციული ტექნოლოგიების პროექტების მართვა, ვენდორებთან და ფინანსებზე მოლაპარაკებების წარმოება. ბაზისბანკი ფინანსურ და ადამიანურ რესურსს უთმობს ახალი თაობის კარგად ინფორმირებული მოქალაქეების და საბანკო ინდუსტრიის განათლების პერსპექტივების ჩამოყალიბებას.

სტუდენტთა კონკურსი

კონკურენტული გარემო ხელს უწყობს ზრდის და განვითარების დაჩქარებას. ბაზისბანკმა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან ერთად სტუდენტებს აზროვნების განვითარების და გამოცდილების გაზიარების ახალი შესაძლებლობები მისცა. სხვადასხვა ფაკულტეტის სტუდენტებისგან შემდგარმა 51-მა გუნდმა უნივერსიტეტის მიერ მიცემული დავალება შეასრულა. ჟიურიმ ხუთი ფინალისტი გამოავლინა, რომლებმაც უკვე ბაზისბანკისგან მიიღეს ამოცანა. საბოლოო ანგარიშის მომზადების პროცესში კონკურსანტები დაესწრნენ სპეციალურად მათთვის მომზადებულ სემინარებსა და კონსულტაციებს, რითაც ისწავლეს პროექტებიც დაგეგმვა და ეფექტიანი განხორციელება. ფასდაუდებელი გამოცდილების მიღებასთან ერთად პროექტის ფარგლებში პირველ სამ გუნდს ფულადი პრიზები გადაეცა.

ინიციატივის მიზანი ნიჭიერი სტუდენტების მოტივაცია, ბიზნესსა და განათლების სექტორს შორის კავშირის გაღრმავება და ბიზნესზე მორგებული სწავლების კვალილების ნახალისება იყო. წლის განმავლობაში ბანკმა კონკურსის მონაწილეებს თბილისის შუალინგის კომპლექსში უმასპინძლა. შეხვედრა არაფორმალურ გარემოში გაიმართა. სტუდენტებმა პროექტის სპონსორებთან ერთად სხვადასხვა იდეაზე ისაუბრეს, დასვეს კითხვები და იმსჯელეს განათლების და ბიზნესის საკითხებზე. სტუდენტთა კონკურსის ფარგლებში წლის განმავლობაში ბანკსა და უნივერსიტეტში სხვა ღონისძიებებიც გაიმართა.

კარიერის დაგეგმვის ცენტრი

მხოლოდ განათლება შეიძლება არ იყოს საკმარისი, თუ მასთან ერთად არ ვითარდება პერსონალური უნარები და მთლიანი პროცესი სწორად არ წარიმართება. უკეთესი და ეკონომიკურად ეფრო ეფექტიანი საზოგადოების შექმნის ხელშეწყობის მიზნით, ბაზისბანკმა, განათლების ფონდის სახელით, კარიერის დაგეგმვის ცენტრი გახსნა. ცენტრში სხვადასხვა სკოლის მოსწავლეები დაესწრნენ სადაზღვევო კომპანია ჰუალინგ დაზღვევის გენერალური დირექტორის - კოტე სულამანიძის ლექციას საბანკო და სადაზღვევო საქმიანობის შესახებ. მომხსენებელმა მიმოიხილა სადაზღვევო სფეროს შესაძლებლობები და პერსპექტივები.

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

ბაზისბანკის ჯგუფის შედეგები

ჯგუფმა წარმატებით მოახერხა 2019 წელს კონკურენტულ და გამოწვევებით სავსე ბიზნეს-გარემოსთან გამკლავება. წლის შუა პერიოდში რუსეთის მიერ დაწესებული ფრენების შეზღუდვის და სანქციების⁴, ასევე ადგილობრივი რეგულაციის ცვლილებებით დაწესებული ახალი დაკრედიტების სტანდარტები და სემ-ის მიერ 2019 წლის დასაწყისში შემოღებული მდგრადი დაკრედიტების პოლიტიკა ნამდვილი გამოწვევა აღმოჩნდა ბიზნეს-პროცესების მართვის, მდგრადი პროგრესის შენარჩუნების და მკაცრ გარემოში ზრდის თვალსაზრისით.

2019 წელი მნიშვნელოვანი იყო ძალის, ექსპერტიზის და ერთი ორგანიზაციის ქოლგის ქვეშ ერთი მიზნით გაერთიანებული სამი ბიზნესმიმართულების ურთიერთობის დემონსტრირებისთვის. 2019 წელს ჯგუფი აუმჯობესებდა და აძლიერებდა მის პოზიციებს ფინანსურ ბაზარზე. ბაზისბანკმა წელი აქტივების მიხედვით მე-4 პოზიციაზე დაასრულა (მე-6 ადგილი 2018 წლის ბოლოს), ბიზნესი დაზღვევის და ლიზინგის სერვისებით გააფართოვა, რამაც ბიზნესი და აქტივები 2019 წელს 17 მილიონი ლარამდე და 5 მილიონ ლარამდე გააფართოვა, შესაბამისად. ჰუალინგ დაზღვევამ ბაზარზე წამყვან სადაზღვევო კომპანიებს შორის მე-7 ადგილი დაიკავა, BHL ლიზინგი კი მუშაობდა ბაზარზე, რომელმაც საქართველოში ახლა დაიწყო განვითარება (მისი წილი მშპ-ში მხოლოდ 0.7%-ია) წელი 3.1 მილიონი ლარის ფინანსური ლიზინგის საცალო და ბიზნესკლიენტებზე გაცემით დაასრულა. ახალი ბიზნესმიმართულებების გამოუმუშავებული მოგება ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშებში 5%-ს შეადგენდა.

ჯგუფი კერძო პირებს, კორპორაციებს და სახელმწიფო კომპანიებს სხვადასხვა მომსახურებას უწევს. ბანკი, როგორც ჯგუფის მშობელი კომპანია, აწესებს მიზნობრივ მაჩვენებლებს ბიზნესმიმართულებებისთვის, სათავეში უდგას ინიციატივებს და ჯგუფის ბიზნეს-სტრატეგიებს. ბანკი უძღვება ჯგუფის შედეგების შესრულებას. ნაჩვენები შედეგები წარმოდგენილი და განხილულია ჯგუფის ფინანსურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, გარდა სხვაგვარად აღნიშნულისა.

ჯგუფის ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლები	2019	2018
ოპერაციული შედეგები (მლნ ლარი)		
წმ საოპერაციო შემოსავლები	73.4	69.6
საოპ მოგება გაუფასურებამდე	41.0	43.7
მოგება(ზარალი) მოგების გადასახადამდე	39.9	42.8
წმინდა მოგება (ზარალი)	37.3	37.3
მომგებიანობის გაანგარიშება		
ხარჯების/შემოსავლების კოეფიციენტი	44.2%	37.2%
საოპ მოგ გაუფასურებამდე საშ კაპიტალზე	15.4%	19.1%
საოპ მოგ გაუფასურებამდე საშ აქტ	2.8%	3.5%
ROE დაბეგვრამდე	15.0%	18.7%
ROE (მოგება დაბ შემდ/ მთლ კაპიტ)	14.1%	16.3%
ROA (მოგ დაბეგ შემდ/მთლ აქტ)	2.5%	3.0%

წყარო: შიდა კალკულაცია

⁴დეტალურად მოცემულია „ეკონომიკური გარემოს“ ქვეთავში

- ჯგუფის წმინდა საოპერაციო შემოსავალი 73.4 მილიონი ლარი იყო +5% წლიური ზრდით. (2018: 69.6 მილიონი ლარი) რაც 2018 წლის მაჩვენებელზე დაბალია, როცა აბსოლუტურმა ზრდამ წლიური +31% შეადგინა, (+17 მილიონი ლარის ზრდა 2017 წ. შედ). საოპერაციო შემოსავლების უდიდესი ნაწილი მოდის საპროცენტო საქმიანობასა და მსგავს შემოსავალზე (მათ შორის სესხებიდან, ფასიანი ქაღალდებიდან და სალიზინგო აქტივებიდან), რაც მთლიანი შემოსავლების 81%-ს შეადგენს. სხვა საოპერაციო მოგება მოდის დაზღვევაზე, უცხოურ ვალუტაზე და მომხმარებლის მომსახურებასთან დაკავშირებულ შემოსავალზე (6% წლიური ზრდა). დაზღვევის და ლიზინგის საოპერაციო შემოსავლები ზრდის მნიშვნელოვანი კონტრიბუტორებია, შედეგებში მათი წილი 102%-ზე მეტს აჩვენებს.
- შემოსავლების ზრდა საპროცენტო საქმიანობიდან არ იყო ისეთი ძლიერი. როგორც 2018 წელს, რაც ეკონომიკური გაურკვევლობით, AIEA-ში მაღალშემოსავლიანი აქტივების ზრდის დაბალი ტემპით და სპრედის შემცირებით იყო გამოწვეული. ამან თავის მხრივ უარყოფითად იმოქმედა სამომხმარებლო დაკრედიტების ბაზაზე და გაზარდა წლის დასაწყისში სეზონის მიერ დაწესებული უცხოური ვალუტის ლიკვიდობაზე გაზრდილი მოთხოვნით გამოწვეული LIBOR-ის დაფინანსების ხარჯი.
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და სხვა გაუფასურების ხარჯები (ECL) 11%-ით გაიზარდა 2018 წლის დასაწყისთან შედარებით, მაგრამ უმეტესად ბანკებთან და საინვესტიციო პორტფელის აქტივებთან გაზრდილ პოზიციებზე, რისკის ღირებულება საშუალო მთლიან სესხებსა და კლიენტებზე გაცემულ კრედიტებთან დაკავშირებულ ავანსებზე 2019 წელს მხოლოდ 0.08% იყო (2018: 0.12%) და მთლიანობაში 704 ათასი ლარი შეადგინა (2018: 910 ათასი ლარი), რაც დაბალი რისკის პროფილს და გადფოლტებული აქტივების ეფექტურად მართვას აჩვენებს.
- მზარდი შემოსავლების საპირისპიროდ გაიზარდა ხარჯები ადმინისტრაციული ხარჯების კატეგორიაში, რამაც გამოიწვია გაუფასურებამდელი საოპერაციო მოგება 41.0 მილიონი ლარის ოდენობით (-6% წლიურად 2019 წლის ბოლოს). მზარდი კაპიტალის და აქტივების ბაზის პირობებში, გაუფასურებამდელი საოპერაციო მოგება საშუალო კაპიტალზე 2019 წლის ბოლოს 15.4% -ს შეადგენდა (19.1% 2018 წ. ბოლოს), ხოლო გაუფასურებამდელი საოპერაციო მოგება საშუალო აქტივებზე - 2.8% იყო 2019 წ. ბოლოს (3.5% 2018 წ. ბოლოს).
- ბიზნეს-ოპერაციების სტრატეგიულ გაფართოებას ხელი უნდა შეუწყოს მაღალკვალიფიციურმა პერსონალმა, ტექნიკურმა მხარდაჭერამ და მომსახურებასა და პიარზე გაზრდილმა მოთხოვნილებამ. ამრიგად, ადმინისტრაციული ხარჯების ზრდა ძირითადად წარმოადგენდა ანაზღაურების 30%-ით და ბიზნესის განვითარების ხარჯების 19%-ით ზრდას. საოპერაციო ხარჯების ზრდამ გავლენა მოახდინა ხარჯებისა და შემოსავლის შეფარდების კოეფიციენტზე - 44.2% 2019 წლის ბოლოს (37.2% 2018 წ. ბოლოს). ჯგუფი ინარჩუნებს ხარჯების შემოსავლებთან თანათარღობის კოეფიციენტს გონივრულ 45%-ზე და ეფექტურობას, როგორც ძირითად სტრატეგიულ ამოცანას.
- ჯგუფის წმინდა მოგება 37.3 მილიონი ლარი შეადგინა (37.3 მლნ ლარი 2018 წ. ბოლოს), რამაც 14.1% ROAE და 2.5% ROAA დაწერა. იმავე მაჩვენებლები 2018 წელს იყო 16% და 3% შესაბამისად.
- კაპიტალიზაცია 19% იყო რაც აღემატება საზედამხებელო მინიმუმს და რასაც მხარს უჭერს აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი. მისი მიზანი 2019 წელს გაზრდილი საბაზრო რისკის და ეკონომიკის შემცირების გამო შექმნილი გართულებული მდგომარეობის გამო ბანკის მდგომარეობის გაჯანსაღებაა.

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

შემოსავლის ანგარიშის განცხადებული შედეგები

(მილიონი ლარი)	2019 წ. ბოლო		2018 წ. ბოლო		კონს. შედეგ. ცვლილება
	ცალკე ბანკის	კონსოლიდ.	ცალკე ბანკის	კონსოლიდ.	
წმ საპროც შემოსავალი	58.5	59.4	55.2	55.7	0.1
არასაპროც შემოს (წმ)	10.7	14.0	12.3	13.9	0.0
მთლ წმ შემოსავლები	69.2	73.4	67.5	69.6	0.1
ადმინისტრაციული ხარჯები	(30.4)	(32.4)	(25.5)	(25.9)	0.3
საოპ მოგ გაუფასურებამდე	38.8	41.0	42.0	43.7	(0.1)
სესხ გაუფას რეზერვი	(1.1)	(1.1)	(1.0)	(1.0)	-
მოგ(ზარ) მოგების გად-მდე	37.7	39.9	41.1	42.8	(0.1)
მოგ გადას ხარჯი (სარგებ)	(2.3)	(2.6)	(5.2)	(5.5)	NMF
წმინდა მოგება	35.4	37.3	35.9	37.3	-

ჯგუფის 2019 წლის მომგებიანობის მაჩვენებლები სტაბილურია, ზრდა კი მდგრადი. შედეგები შეესაბამება 2019 წლის ახლო მომავლის ამოცანებს.

ჯგუფის წლის განცხადებული მოგება 37.3 მილიონი ლარია, ბანკმა წმინდა მოგება 35.5 მილიონი ლარი დაწერა, რაც ძირითადად საპროცენტო საქმიანობიდან მოდის. ეს უკანასკნელი წლის განმავლობაში არ შეცვლილა 58.4 მილიონი ლარი იყო და მცირე, 5%-იან ზრდას წარმოადგენდა 2018 წლის შედეგებთან შედარებით (55.7 მილიონი ლარი). თუ არ გავითვალისწინებთ შემოსავლების კონკრეტული მუხლების შედეგებს, ძირითადი საბანკო საქმიანობის შედეგები წლიდან წლამდე სტაბილური იყო. არასაპროცენტო მოგებაში წმინდა შემოსავლებს მხარი დაუჭირა ახალი ბიზნესმიმართულებების მიერ გამოთქმულმა მოგებამ. დაზღვევის წილი წმინდა საოპერაციო მოგების ზრდაში 46% იყო. BHL ლიზინგს ახალი დაწყებული ჰქონდა საქმიანობა და 2019 წელს მისი წილი ზომიერი იყო.

წმინდა საპროცენტო მოგება (NII) და წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM)

წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM)			
(მილიონი ლარი)	2019	2018	ცვლ. სურ.
მთლ. საპროც. და მსგ. შემოს.	115.5	98.8	17%
მთლ. საპროც. ხარჯები	(56.0)	(43.1)	30%
წმ. საპროცენტო შემოსავალი	59.5	55.7	7%
საშუალო საპროცენტო აქტივები ¹	1,352	1,108	22%
საშუალო საპროცენტო ვალდებულებები ²	978	828	18%
მთლ. საპროც. სარგებელი ³	8.50	8.90	(0.4)ppt
მთლ. გადახდ. საპროც. განაკვეთი ⁴	5.70	5.20	0.5ppt
მთლ. საპროცენტო სპრედი ⁵	2.80	3.70	(0.9)ppt
წმინდა საპროცენტო მარჟა ⁶	4.40	5.00	(0.6)ppt

¹ საშუალო პორტფელის სარგებელი – საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი სესხებისგან, შეფარდებული პერიოდის საშუალო თვიურ პორტფელთან

² საშუალო დეპოზიტების პორტფელის სარგებელი – პერიოდის საშუალო თვიურ პორტფელზე გადახდილი პროცენტი

³ მთლიანი საპროცენტო სარგებელი ნიშნავს პერიოდის საშუალო საპროცენტო აქტივებზე გადახდილ პროცენტს

⁴ მთლიანი გადახდილი პროცენტი ნიშნავს პერიოდის საშუალო საპროცენტო ვალდებულებებზე გადახდილ პროცენტს

⁵ წმინდა საპროცენტო განაკვეთის სპრედი არის მთლიან საპროცენტო სარგებელსა და მთლიან გადახდილ პროცენტს შორის სხვაობა

⁶ წმინდა საპროცენტო მარჟა არის წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეფარდებული საშუალო შემოსავლიან აქტივებთან

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი წლიურად უცვლელი იყო, რაც საშუალო მაღალსარგებლო აქტივებში დაფიქსირებული ზრდის დაბალი ტემპით იყო გამოწვეული (მაგალითად, საშუალო სესხის მოცულობამ 111 მილიონი ლარი შეადგინა, წლიურად +14%-ით გაიზარდა; 2018: 159 მილიონი ლარი და +24%) და AIEA-ში ანუ საშუალო შემოსავლიან აქტივებში მაღალსარგებლო აქტივების შედარებით დაბალი, 82% შეადგინა. (2018: 88%); ამრიგად, საანგარიშგებო პერიოდში გამოუმუშავებული საპროცენტო შემოსავალი წლიურად 17%-ით გაიზარდა (2018: 26%). ამ დროს საპროცენტო ხარჯები იმავე მიზეზით 30%-ით გაიზარდა წლიურად (2018: 32%). ხარჯების ზრდა ძირითადად დაფინანსების ხარჯების ნაწილში მოხდა ლარით, რაც სემ-ის მიერ რეფინანსირების განაკვეთის ზრდამ და მთლიან უცხოური ვალუტის რესურსებში გრძელვადიანი დაფინანსების გაზრდილობა წილმა გამოიწვია. მასში 2019 წელს უცხოური ვალუტით დენომინირებულ სავალდებულო რეზერვებზე გაზრდილი მოთხოვნა აისახა.

საპროცენტო შემოსავალი 2019 წელს წლიურად 17%-ით გაიზარდა (98.8 მილიონი ლარი 2018 წლის ბოლოს). საპროცენტო შემოსავლის ზრდა სესხებიდან გაზრდილი საპროცენტო შემოსავლით იყო მიღებული და შემოსავლის 74%-იანი ზრდა აჩვენა, რაშიც ბიზნესის სეგმენტის წილი 67% იყო. მანკს აქვს ფასიანი ქაღალდების პორტფელი, რომელშიც შედის მთავრობის მიერ გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები და კორპორაციების ობლიგაციები. ფასიანმა ქაღალდებმა საპროცენტო შემოსავლის გამოუმუშავებაზე 2019 წელს პოზიტიური

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

გავლენა მოახდინა. 2019 წელს ფასიანმა ქაღალდებმა საპროცენტო შემოსავლის წლიური ზრდის 14% შეადგინა. ბანკი საპროცენტო შემოსავლის დივერსიფიკაციას სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტირებით უზრუნველყოფს.

დაფინანსების ხარჯი. 2019 წლის განმავლობაში გადახდილი მთლიანი პროცენტი მნიშვნელოვნად, 30%-ით გაიზარდა. ბანკმა სხვადასხვა ფინანსური ინსტიტუტიდან დამატებითი რესურსი მოიპოვა. 225 მილიონი ლარის ეკვივალენტი ახალი სახსრები მოზიდული იქნა შავი ზღვის ვაჭრობის და განვითარების ბანკიდან, ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკიდან, ასევე შემდეგი ინსტიტუტებიდან: responsAbility, The European Fund for Southeast Europe PLLC, Commerzbank, The OPEC Fund for International Development (OFID). ინსტიტუტებიდან მოზიდული სესხების 20% ლარშია დენომინირებული, რაც უცხოური ვალუტის სესხებზე უფრო ძვირია. ნასესხები სახსრების გარდა, მზარდ საპროცენტო განაკვეთში მცირედი წვლილი შეიტანა დეპოზიტებმა. ვადაიანი ანაზღაურების წილი 2018 წლის ბოლოს არსებული 49%-დან 2019 წლის ბოლოს 52%-მდე გაიზარდა. დეპოზიტებზე და ნასესხებ სახსრებზე გადახდილი პროცენტი 2019 წლის ბოლოს 5.7% მთლიან გადახდილ პროცენტზე დაფიქსირდა (2018 წლის ბოლოს: 5.3%)

მეორე მხრივ, სტაბილური ბიზნეს-ოპერაციები სტაბილური დაფინანსებით უნდა გამავრდეს. ბანკის ოპერაციების სტრატეგიული გაფართოება და კარგი პოზიციონირება შენარჩუნდა გაზრდილი სახსრების ხარჯზე. მთლიანი საპროცენტო ხარჯები 2019 წელს წლიურად 12.9 მილიონი ლარით გაიზარდა. ერთი მხრივ, მზარდმა დეპოზიტებმა და მათმა ცვალებადმა სტრუქტურამ და მეორე მხრივ ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებულ, ა მეტმა ნასესხებმა სახსრებმა საპროცენტო ხარჯების ზრდა გამოიწვია. ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხებ სახსრებზე გადახდილმა პროცენტმა მთლიანი საპროცენტო ხარჯის წლიური ზრდის 74% შეადგინა. საპროცენტო ხარჯები 30%-ით გაიზარდა და 56 მილიონი ლარი შეადგინა (43 მილიონი ლარი 2018), წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 2019 წლის ბოლოს 59.4 მილიონ ლარს შეადგენდა. (55.7 მილიონი ლარი 2018 წელს)

წმინდა საპროცენტო მარჟა. მთლიანმა საპროცენტო სარგებელმა 2019 წლის ბოლოს 8.5% შეადგინა (2018: 8.9%) სესხებიდან და ფასიანი ქაღალდებიდან საპროცენტო შემოსავლის ზრდის მიუხედავად, წმინდა საპროცენტო სარგებელი AIEA-ზე მცირედ შემცირებას აჩვენებს. ფასიან ქაღალდებსა და GLP-ზე მიღებული სარგებელი 2019 წლის განმავლობაში არ შეცვლილა, წმინდა საპროცენტო მარჟა NIM კი 4.4%-მდე შემცირდა (2018: 5%) სებ-მა გამოცხადებული მონეტარული პოლიტიკის თანახმად დაიწყო მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის გაზრდა ლარის რესურსებზე ინფლაციური ზეწოლის გამო. ექვტემბრიდან წლის ბოლომდე სებ-მა განაკვეთი 7-დან 9 პროცენტამდე გაზარდა. ამიტომ, სისტემის საშუალო შეწონილ საპროცენტო განაკვეთზე ზეგავლენა უარყოფითი იყო.

ბაზისბანკის საკრედიტო პოლიტიკა ორიენტირებულია მაღალი ხარისხის პორტფელზე, შესაბამისად უფრო მკაცრი მარჟები აქვს, შემოსავლებს აკომპენსირებს შედარებით დაბალი რისკის ღირებულება, ამიტომ მაზარზე შემცირებული საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი პორტფელის სარგებელზე უფრო ნაკლები ძალით მოქმედებდა, ვიდრე მაზარი. ლიკვიდური აქტივებისგან მიღებული შემოსავალი (გარდა ფასიანი ქაღალდებისა) 1.4% სარგებელს ირიცხავს. უფრო დაბალსარგებლიანი აქტივები წმინდა საპროცენტო მარჟაზე მოქმედებდა და წლის ბოლოს 4.4%-მდე შემცირდა.

საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთის შემცირება და მზარდი გადახდილი პროცენტი ამცირებს საპროცენტო სპრედს. ლარიზაციის პოლიტიკის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული რესურსების ლიკვიდობის გაზრდილი მოთხოვნის ეფექტმა პირველ სამ კვარტალში უარყოფითად იმოქმედა წმინდა საპროცენტო მარჟაზე. მარჟა მაინც ჯანსაღია და მხარს უჭერს წმინდა შემოსავლების მდგრად წლიურ ზრდას. აქტივების ჯანსაღი ხარისხის და დაბალი რისკის ღირებულებების 0.1% კოეფიციენტის პირობებში (2018: 0.12%) გაუფასურების შემდეგ წმინდა საპროცენტო შემოსავალმა + 7% მოიმატა და წლის ბოლოს 58.4 მილიონი ლარი შეადგინა (2018: 54.7 მილიონი ლარი)

წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი. წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი ჯგუფის შემოსავლების კიდევ ერთი დიდი წყაროა. დაზღვევიდან და ლიზინგიდან მიღებულმა შემოსავლებმა მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი არასაპროცენტო შემოსავლის წლიურ ზრდას. დაზღვევიდან და ლიზინგიდან მიღებულმა შემოსავალმა 2019 წლის ბოლოს წმინდა არასაპროცენტო შემოსავლის 24% დაიკავა (2018: 12%)

საოპერაციო ხარჯები. საოპერაციო ხარჯები 6.5 მილიონი ლარით გაიზარდა და 32.4 მილიონ ლარს მიაღწია ანუ მთლიანი შემოსავლის 44% (2018: 37%). ბაზარზე ძლიერი პოზიციონირება და ნიშურ ბაზრებზე გასვლა სხვადასხვა საქმიანობისთვის დამატებით რესურსს მოითხოვს. 2019 წლის განმავლობაში სახსრების უმეტესობა დაიხარჯა პერსონალის შემადგენლობის გაძლიერებისათვის, ასევე არსებული და ახლადდასაქმებული პერსონალის ტრენინგზე, მარკეტინგულ კამპანიებზე, ფილიალების ქსელის ფუნქციონირების ხარჯებზე და საკონსულტაციო პროფესიულ საფასურზე, სხვადასხვა პროექტების მხარდასაჭერად და ა.შ. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯების წლიური ზრდა შეადგენდა 25%-ს. შვილობილმა კომპანიებმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს ამ ზრდაში (წმინდა ზრდის დაახლოებით 26%), რაც ძირითადად დაკავშირებულია დაზღვევისა და ლიზინგის ახალი სტრუქტურული ერთეულების შექმნასთან, პერსონალის დაქირავებასა და პიარ-კამპანიების ხარჯების ზრდასთან, ინფორმირებისა და ბრენდის ცნობადობისთვის გატარებულ ღონისძიებებთან. სარგებლობის უფლების მქონე აქტივების აღიარებამ უშუალო გავლენა მოახდინა მზარდ ცვეთაზე. საოპერაციო ხარჯები ყურადღებით იმართებოდა, კონტროლირებული საოპერაციო ხარჯების ზრდის ტემპი უფრო დაბალი იყო, ვიდრე წინა წელს, ჩვენ კი ვაგრძელებდით ინვესტიციებს. ამან საშუალება მოგვცა, 2019 წელს პოზიტიური შედეგები გვეჩვენებინა ჯგუფის მიზნების შესაბამისად. C/I კოეფიციენტი შეადგენს 44.2%-ს, სადაც 26.8% კომპენსაციის კოეფიციენტი, ხოლო 17.3% - სხვა ხარჯები სხვა ოპერაციულ ხარჯებში (არაანაზღაურებადი კოეფიციენტი).

რისკის ღირებულება. ბანკმა წელი აქტივების მაღალი ხარისხის სტრუქტურით დახურა, მე -3 ეტაპის სესხები 5.4% იყო (2018: 4.5%), რაც საკრედიტო პოლიტიკის კონსერვატულ ხასიათს ასახავს. სხვა მახასიათებლები იყო: ძლიერი ანდერრაიტიზის სტანდარტები, დახვეწილი პორტფელი, გაუფასურებული აქტივების ეფექტური მართვა. ერთი მხრივ, მდგრადი დაკრედიტების შიდა პოლიტიკა და, მეორე მხრივ, ეროვნული ბანკის რეგულაციები უზრუნველყოფს მაღალი ხარისხის აქტივების პროფილის შენარჩუნებას. GLP-მა მნიშვნელოვნად, 84 მილიონი ლარით მოიმატა, ხოლო GLP-ის რისკის ღირებულებამ (მთლიანი სასესხო პორტფელი) 0.7 მილიონი ლარი შეადგინა (2018: 0.9 მილიონი ლარი), რამაც უფრო დაბალი რისკის პროფილი და გადფოლტებული აქტივების ეფექტურად მართვა ასახა. შესაბამისად, რისკის ღირებულება შეფარდებული GLP-ისთან 2019 წლის ბოლოს დაბალი, 0.1% დარჩა (2018: 0.11%). გაუფასურების რეზერვებზე გავლენა მოახდინა ბანკების პოზიციების და ადგილობრივი ფასიანი ქაღალდების საინვესტიციო პორტფელის გაზრდამ (მთავრობის და კორპორაციების ობლიგაციები). რისკების პოზიციებზე მთლიანი წლიური რეზერვები 1.1 მილიონი ლარი იყო (2018: 0.9 მილიონი ლარი).

მოგების გადასახადის ხარჯები. 2019 წლის ბოლოს მოგების გადასახადის ხარჯებმა 2.6 მილიონი ლარი შეადგინა (2018: 5.5 მილიონი ლარი). ამ მონაცემმა 1 მილიონი ლარით შემცირება განიცადა, რაც გადავადებული საგადასახადო აქტივების/ვალდებულებების ხელახალი შეფასებით იყო გამოწვეული. ეს კი თავის მხრივ გამოიწვია საგადასახადო ცვლილებებმა: 2023 წლი 1 იანვრიდან გაუნაწილებელ მოგებაში აღარ გაითვალისწინება დაკავშირებული საგადასახადო მოგება. (2018: 1 მილიონი ლარის ხარჯი შეტანილი იყო გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღიარებასა და გაზომვაში, რომელიც გამოწვეული იყო საქართველოს პარლამენტის მიერ ადრე მიღებული ცვლილებების გადადების შედეგად. 2018 წლის და 2017 წლის ბოლოებს შორის სხვაობა ასახავს ცვლილებებს საგადასახადო ვალდებულებების გაზომვაში).

წლის წმინდა შედეგები. შემოსავლების ზრდით დაკომპენსირდა გაზრდილი ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები, რამაც 2019 წლის ბოლოსთვის 37.3 მილიონი ლარი შეადგინა (2018: 37.3 მილიონი ლარი). კონსოლიდირებულ საფუძველზე მიღებული წმინდა შედეგებით ROAE არის 14.1, საშუალო აქტივებზე კი 2.5% (2018: იგივე მონაცემები იყო, შესაბამისად, 16.3 და 3.0).

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

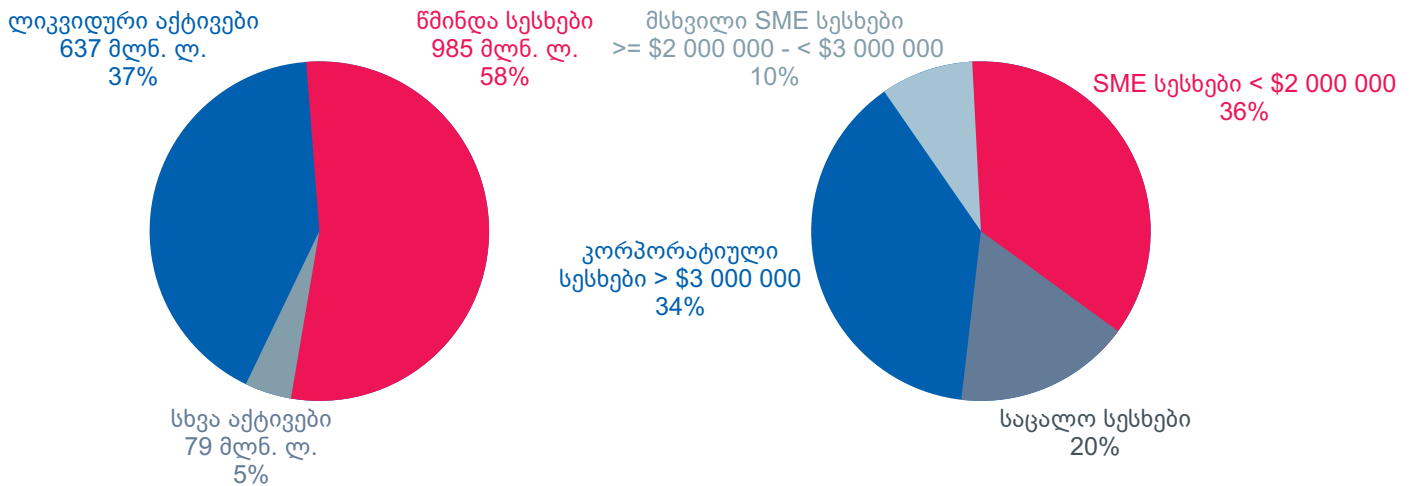
საბალანსო უწყისის პოზიცია

(მილიონი ლარი)	2019		2018		წლის ცვლილება 2019 კონსოლ. შედ.	
	ცალკე ბანკის	კონსოლიდ.	ცალკე ბანკის	კონსოლიდ.	თანხა	In %
ფასიანი ქაღალდები	202	203	176	176	27	15%
მთ. სასესხო პორტ (GLP)	1,000	1,000	916	916	84	9%
აქედან:						
ბიზნეს სესხები	797	797	695	695	102	15%
საცალო სესხები	203	203	222	222	-19	-8%
სესხ. გაუფას. რეზერვი	-15	-15	-16	-16	1	-6%
წმინდა სესხები	985	985	901	901	84	9%
მთლიანი აქტივები	1,689	1,701	1,436	1,436	265	18%
მთლ. კლიენტ დეპოზიტ	770	769	734	727	42	6%
აქედან:						
მოთხოვნამდე	368	368	376	374	(6)	-2%
ვადიანი	402	401	358	353	48	14%
IFI ნასესხები სახსრები	429	429	346	346	83	24%
მთლ. ვალდებულებები	1,409	1,417	1,188	1,186	231	19%
მთლიანი კაპიტალი	280	284	248	250	34	14%

ჯგუფის სტაბილურ ფინანსურ შედეგებს მაღალი ხარისხის აქტივები უზრუნველყოფს. ბანკი უკეთეს პოზიციაზეა, მთლიანი აქტივებით და სააქციო კაპიტალით მე-4 ადგილზე გადაინაცვლა. მთლიანი სასესხო პორტფელით მე-6, ხოლო წმინდა შემოსავლით მე-5 ადგილზეა. ამრიგად, ბანკი კონკურენტებს შორის კარგ პოზიციას იკავებს.

აქტივების სტრუქტურა

სესხების პორტფელის სტრუქტურა

მთლიანი აქტივები 265 მილიონი ლარით, ან + 18% -ით გაიზარდა, შედეგად მთლიანმა კონსოლიდირებულმა აქტივებმა 2019 წლის ბოლოს მდგომარეობით 1.7 მილიარდი ლარი შეადგინა (2018: 1.4 მილიარდი ლარი). ზრდა ძირითადად განპირობებული იყო მთლიანი სასესხო პორტფელის (GLP), ფასიანი ქაღალდების პორტფელის და სხვა ლიკვიდური აქტივების გაზრდით. სასესხო პორტფელის წმინდა ზრდამ 32% შეადგინა, ფასიანი ქაღალდები კი მთლიანი აქტივების ზრდის 10% იყო. მიუხედავად იმისა, რომ წლიური ზრდის თითქმის 47% მოდის ბანკების პოზიციისგან და ეროვნულ ბანკში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისგან, აქტივები გაიზარდა ძირითადად IFI-ების პროექტებით, რომლებიც წლის ბოლოსთვის გაიზარდა და მომდევნო წელს ხელს შეუწყობს ბანკის უფრო მაღალი ზრდის მაჩვენებლების მიღებას.

შვილობილი კომპანიების პორტფელში 177%-ზე მეტით გაიზარდა, 8,8 მილიონი ლარის წმინდა სადაზღვევო აქტივებს და 3.1 მილიონ ლარის ფინანსური იჯარის აქტივებს მიაღწია. იგივე მონაცემები 2018 წელს შესაბამისად 4.2 მილიონი ლარი და 0.1 მილიონი ლარი იყო.

მთლიანი სასესხო პორტფელი. მთლიანმა სასესხო პორტფელმა 2019 წლის ბოლოს 1 მილიარდ ლარს მიაღწია. ამზრდას ბიზნესის სეგმენტი ასტიმულირებდა, ამ დროს საბაზო სეგმენტის ზრდა დაკრედიტების მდგრადი პოლიტიკის გამო უფრო ნელი იყო. სეგ-მა გაამყარა „სტანდარტული კატეგორიის სესხების“ გაცემა, საბაზო მომხმარებლებისთვის სესხების გაცემაზე კი შემოღებული პირობები დააწესა. ამ ცვლილებებით ბანკებსა და საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვათ, შეეცვალათ და გადაეწყობათ თავიანთი სტანდარტები და პირობები, და უფრო სტაბილური ზრდისთვის სხვა ვარიანტები ეძებნათ. შედეგად, საბანკო სექტორში საბაზო დაკრედიტების ზომიერი 7% -იანი ზრდა მივიღეთ. ბანკის საბაზო პოზიცია წლიურად 8%-ით შემცირდა.

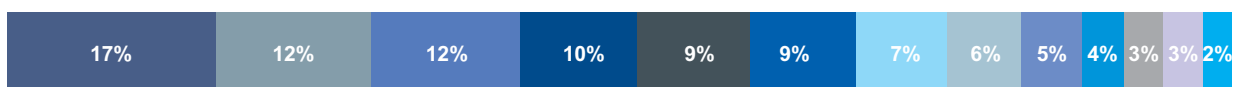
ისტორიულად ბანკი გამოირჩევა ბიზნეს-სეგმენტთან გრძელვადიანი ურთიერთობით. ბანკი ბიზნესის ერთგული პარტნიორია. კორპორაციები, მცირე და საშუალო საწარმოები, ბიზნეს-ოპერაციებს თავიანთი სტაბილური პარტნიორის დახმარებით აწყობენ. ბიზნესის სეგმენტმა მისი მნიშვნელობის გამო ბიზნეს-სესხებით 2019 წელს პორტფელის 81% შეადგინა. ბიზნესის სეგმენტი 102 მილიონი ლარით გაიზარდა და 797 მილიონი ლარი შეადგინა.

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

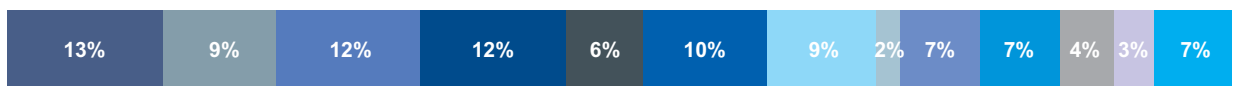
საკრედიტო პორტფელის შემადგენლობა

2019 წელს ბიზნესის პორტფელი კარგად იყო დივერსიფიცირებული. ბანკის მიერ დაფინანსებული ყველაზე დიდი სექტორები იყო: ტურიზმის და რესტორნების სექტორი, ფინანსური ინსტიტუტები, უძრავი ქონების მართვა და მშენებლობა, ვაჭრობა და მომსახურება. ბანკის დარგობრივი კონცენტრაციის ლიმიტები რისკების მართვის პოლიტიკას შეესაბამება (მაქსიმალური პოზიცია პორტფელის 15%-ია), რაც იმის უზრუნველყოფაა, რომ სექტორის კონცენტრაცია დაბალი და საკმაოდ სტაბილურია.

ბიზნეს სესხების სტრუქტურა

2019

2018

- სასტუმრო-რესტორნები
- ფინანსური ინსტიტუტები
- უძრავი ქონების მართვა
- ვაჭრობა
- მშენებლობა & სამშენებლო მასალების წარმოება
- მომსახურება
- ჭანდაცვა
- მეღვინეობა
- სოფლის მეურნეობა
- წარმოება
- სხვა
- უძრავი ქონების განვითარება

ამ სიროთლეების მიუხედავად, ჯგუფი გაზარდა პოზიციას აუმჯობესებს. ბანკმა წელი +18% აქტივების მთლიანი წლიური ზრდით და მთლიანი სასესხო პორტფელის +9% წლიური ზრდით დაასრულა (2018: 17% და 18% წლიურად, შესაბამისად).

საბაზო დაკრედიტების ახალი წესები ხელს უშლიდა სევმენტის ზრდას. მაგალითად, ეროვნულმა ბანკმა შემოიღო PTI და LTV, რაც ზღუდავს ფიზიკური პირის პირადი შემოსავლის მიხედვით სესხების გაცემას და უძრავ ქონებას. ამრიგად, ბანკმა საფუძვლიანად უნდა შეისწავლოს ფიზიკური პირის გადახდისუნარიანობა. ფიზიკური პირების უფრო ფართო ჯგუფზე და რეგიონულ მომხმარებლებზე წვდომა კვლავ ბანკის გამოწვევად რჩება.

საბაზო სევმენტის მოზიდვასთან დაკავშირებული გამოწვევა მომდევნო წლებში მაღალი ხარისხის პროდუქტებისა და მომსახურების მიწოდებით უნდა გადაილახოს. ბანკმა სხვადასხვა პროდუქტი შეიმუშავა, რათა მომხმარებელთა სხვადასხვა საჭიროებებს უპასუხოს და აგრძელებს ციფრული საბანკო მომსახურების მუდმივ განვითარებას და დახვეწას. ბანკი მომხმარებლებთან გრძელვადიან ურთიერთობას აყალიბებს და მიზნად ისახავს პირ-კამპანიების გაძლიერებას, რათა თითოეული ფიზიკური პირი კარგად იყოს ინფორმირებული ბანკის პროდუქტებისა და მომსახურების შესახებ. 2019 წლის განმავლობაში საბაზო სევმენტის წილი მთლიან პორტფელში შემცირდა და 20% შეადგინა, რაც 2019 წლის დასაწყისში მიღებული ახალი რეგულაციების შედეგი იყო. თუმცა, საბაზო სევმენტის შემცირების საპირისპიროდ ბიზნესის სევმენტის ზრდა დაფიქსირდა.

აქტივების ხარისხი და საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი. მთლიანი სასესხო პორტფელის ზრდამ აქტივების ხარისხის ჯანსაღი შედეგი გამოიღო. სესხების გაუფასურების რეზერვის კოეფიციენტი 2019 წლის ბოლოს 1.7%-

დან 1.5%-მდე შემცირდა. შიდა რისკის აპეტიტი მთლიანი სასესხო პორტფელის ჯანსაღ შემადგენლობას უზრუნველყოფს. ამასთან, სეზ-ის რეგულაციებმა 2019 წლის განმავლობაში საცალო პორტფელის შედეგებზე იმოქმედა. სესხების გაუფასურების რეზერვის კოეფიციენტი საცალო პორტფელისთვის 2.11%-დან 1.46%-მდე შემცირდა; ბიზნესის სესხებისთვის ეს კოეფიციენტი შედარებით სტაბილურია (1.58%-დან 1.56%)

პორტფელის ხარისხი	2019	2018
მილიონი ლარი		
მთლ სასესხო პორტფელი (GLP)	1,000	916
მე-3 ეტაპის სესხები	54	41
მე-3 ეტაპის სესხები GLP-ში	5.4%	4.5%
აქედან:		
NPLs ¹	27	30
NPLs GLP-ში	2.7%	3.3%
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	15	16
LLP კოეფიციენტი	1.5%	1.7%
NPL დაფარვა ²	57%	53%

¹ NPL ნიშნავს – 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებულ სესხს და პოზიციებს, რომლებზეც მენეჯმენტის შეფასებით დაფარვის შესაძლებლობა ნაკლებია

² NPL დაფარვა ნიშნავს სესხებზე დანაკარგების რეზერვი გაყოფილი NPL პოზიციებზე

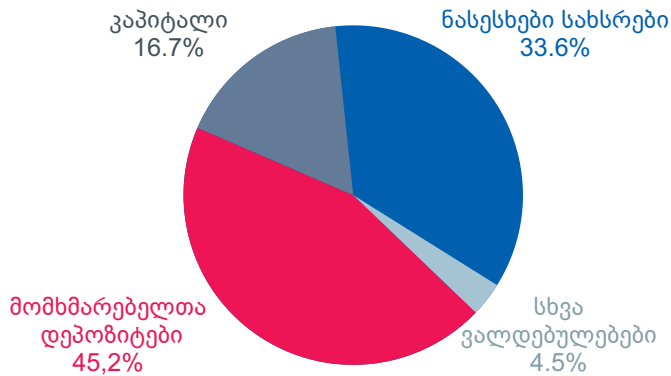
ცვლილებები მთლიან ვალდებულებებში. ჯგუფი ბიზნესის ოპერაციებს მხარს უჭერს ერთგული კლიენტებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინტიტუტების გრძელვადიანი დაფინანსებისგან მიღებული სტაბილური დაფინანსებით. ბანკმა შემდგომი წლების ზრდისთვის ჯანსაღი საფუძველი მოამზადა, რასაც საფუძველად ძლიერი ლიკვიდობა უდევს. მოზიდული სახსრების ეფექტიანი გამოყენება მხარს დაუჭერს მდგრად ზრდას და სტაბილურ მომგებიანობის მაჩვენებლებს.

მთლიანი ვალდებულებების ზრდამ წლიური 19% შეადგინა, 2019 წლის ბოლოს 1.4 მილიარდს შეადგენდა (2018: 1.2 მილიარდი ლარი). ამგვარი ზრდის შედეგად ბანკმა ბაზარზე მე-5 პოზიცია დაიკავა მთლიანი ვალდებულებებით, მთლიანი ვალდებულებების წლიური ზრდით კი მე-4.

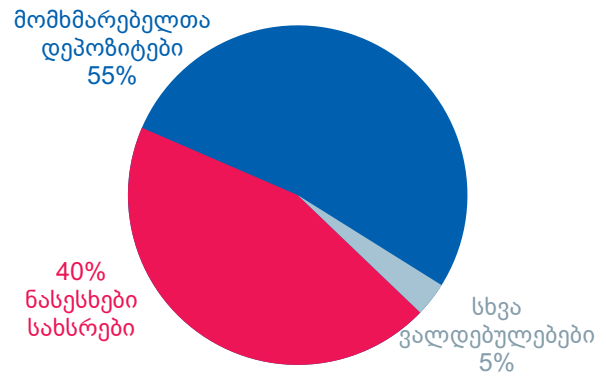
ვალდებულებების მხარეს ბაზისბანკმა შეინარჩუნა კლიენტთა ბაზა და პროფილი, გააუმჯობესა კონცენტრაციის სტრუქტურა და დაფინანსების ბაზის ვადიანობა.

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

კაპიტალი და მოზიდული სახსრები მთლიან აქტივებთან

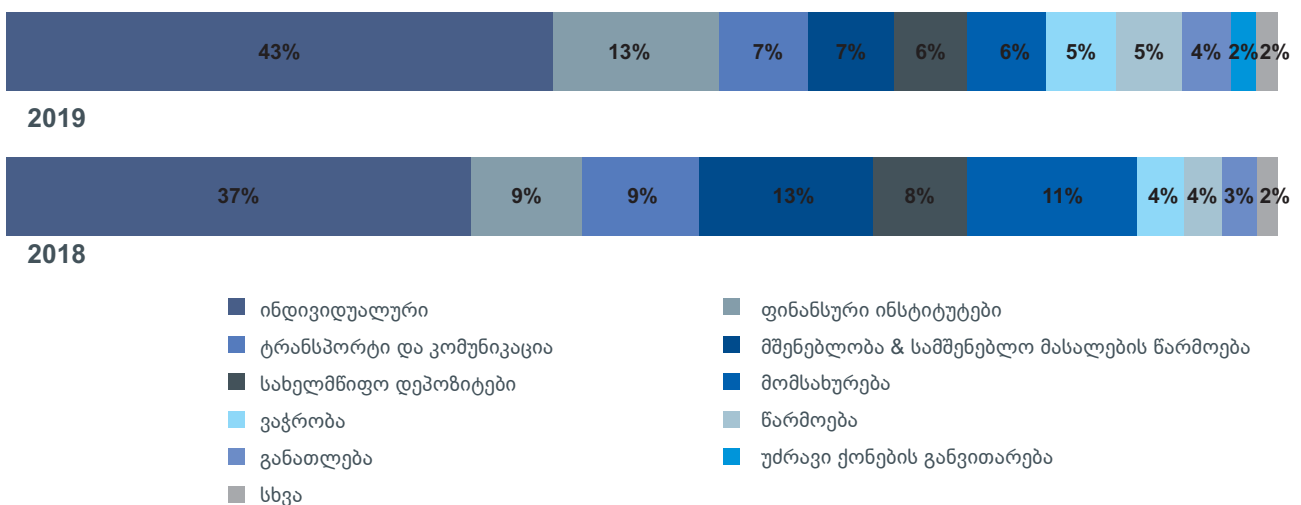
ვალდებულებების სტრუქტურა

ვალდებულებების დიდი წყარო კლიენტების დეპოზიტებია. ამას მოსდევს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან და ქვეყნის შიდა სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული ნასესხები სახსრები. კლიენტთა ანგარიშები და ნასესხები სახსრები მთლიანი ვალდებულებების წლიურ ზრდას განაპირობებს ისევე, როგორც სხვა ბანკების ანგარიშები.

კლიენტთა დეპოზიტები. კლიენტთა დეპოზიტები მზარდ მნიშვნელობას იძენს ბანკის სტაბილური დაფინანსების შექმნაში. ბანკისადმი სულ უფრო მეტი კლიენტი გამოხატავს ერთგულებას, ისინი თავიანთ სახსრებს ვადას და მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშებზე ათავსებენ. კლიენტთა დეპოზიტების საბალანსო ღირებულება წლიურად 6%-ით გაიზარდა და 2019 წლის ბოლოს 769 მილიონი ლარი შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ ფიზიკურმა პირებმა 2019 წლის ბოლოს გაზარდეს თავიანთი განთავსებები. ფიზიკური პირების ანაზრები წლიურად 25%-ით გაიზარდა და შედეგად ფიზიკური პირების დეპოზიტების პორტფელში წილის გაზრდა გამოიწვია (43% - 2019; 37% - 2018). ფიზიკური პირები მეტ განთავსებებს აკეთებენ ვადას ანაზრებზე, რადგან ბანკი მათ ამ ტიპის ანაზრებზე ყველაზე კონკურენტულ სარგებელს სთავაზობს. ფიზიკური პირების გარდა იურიდიული პირები და სახელმწიფო ორგანიზაციები მნიშვნელოვან როლს თამაშობენ დეპოზიტების პორტფელის სტრუქტურირებაში. ადგილობრივი ეკონომიკის წამყვანი ინდუსტრიების მსხვილი კორპორაციები პორტფელში მნიშვნელოვან წილს იკავებენ. დეპოზიტები იზრდება, განსაკუთრებით ფინანსური ინსტიტუტების, უძრავი ქონების განვითარების და სავაჭრო საქარმოების.

დეპოზიტების პორტფელის სტრუქტურა

სხვა დაფინანსება. სხვა დაფინანსება ძირითადად საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან მიღებული ვადიანი სესხებია 429 მილიონი ლარის ოდენობით. ბანკთაშორის სესხები კი 143 მილიონი ლარს შეადგენდა. დაფინანსების სტრატეგია წარმატებით განვახორციელებთ; 2019 წელს 7 ახალი პროექტი განხორციელდა. 2019 წელს მოზიდულმა სახსრებმა ზრდის ახალი გეგმა შეასრულა, მთლიანმა დაფინანსებამ 61.2 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. მთლიანი ნასესხები სახსრები წლიურად 24%-ით გაიზარდა და დაფინანსების მხრიდან მთლიანი აქტივების ზრდის 36% შეადგინა.

ბანკი ხელს აწერს ახალ შეთანხმებებს EBRD-სთან, Finance in Motion, ResponsAbility, BSTDB-სთან, რათა ხელი შეუწყოს ადგილობრივი მსხვილი და მცირე და საშუალო ბიზნესის მდგრადი განვითარების პროცესს, მათ მიერ ეკოლოგიური წარმოების ისეთი პრაქტიკის დანერგვას, როგორიცაა ენერგოეფექტურობა, მწვანე დაკრედიტება, ბინათმშენებლობის პროექტები, მცირე და საშუალო ბიზნესის დაფინანსება და ა.შ. ბიზნესისათვის ხელსაყრელი ატმოსფერო ბანკის შემდგომი განვითარების პირობებს ქმნის.

ბანკმა 2019 წლის განმავლობაში დაახლოებით 208 მილიონი ლარის ეკვივალენტური დამატებითი თანხა მოიპოვა ისეთი პარტნიორებისგან, როგორიცაა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD), კლიმატის პარტნიორობის გლობალური ფონდი (ResponsAbility), Commerzbank, საერთაშორისო განვითარების OPEC ფონდი (OFID). ამასთან, ბანკი დაუკავშირდა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ევროპულ ფონდს, რომელმაც ბანკს 32 მილიონი ლარის რესურსით დაუჭირა მხარი.

ბაზისბანკი ხელს უწყობს ადგილობრივი ბიზნესის განვითარებას; ეხმარება ენერგოეფექტური პრაქტიკის დამკვიდრებაში და მათ საწარმოებში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვაში. სავაჭრო ხელშეკრულებები ევროპასთან (ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმება (DCFTA) და ჩინეთთან ახალ შესაძლებლობებს ქმნის ადგილობრივი ბიზნესისათვის, თუმცა, ბაზრების გახსნა ადგილობრივი ფირმებისთვის კონკურენციასაც აძლიერებს, რაც დამატებით ძალისხმევას და მნიშვნელოვან ფინანსებს მოითხოვს. სახსრების დამატებითი საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, ბაზისბანკი აგრძელებს მუშაობას მაღალი რეპუტაციის მქონე დონორ ფინანსურ ინსტიტუტებთან ახალ პროექტებზე, სხვადასხვა გრძელვადიანი და მოკლევადიანი დაფინანსების დივერსიფიკაციისა და დაბალანსებისთვის, მოკლე, საშუალო და გრძელვადიანი ფინანსური რესურსების უკეთესი ბალანსის დასაცავად, სხვადასხვა ვალუტების, აგრეთვე დარგობრივი და პროდუქტების კომბინაციების უზრუნველსაყოფად; ითვალისწინებს მოზიდული დაფინანსების ოპტიმალურ ფუნქციონირებას მარჟების და ხარჯების ჩათვლით, ვადიანობის მახასიათებლებს და პროდუქტის მოქნილობას. პროექტები ბანკს მოკლევადიანი ლიკვიდობის საჭიროებების დაკმაყოფილებაში ეხმარება. უფრო ხანგრძლივი

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

პროექტები ეკონომიკის მთავარ სექტორებს უჭერს მხარს: მცირე და საშუალო ბიზნესის, ენერგეტიკის, წარმოების, მშენებლობის, იპოთეკური საცალო სესხების და ა.შ.

კაპიტალის ცვლილებები. სააქციო კაპიტალი წლიურად 34 მილიონი ლარით გაიზარდა, მთლიანი კაპიტალი კი 284 მილიონი ლარით განისაზღვრა. კაპიტალის შემადგენლობაში შედის 91 მილიონი ლარის საწესდებო კაპიტალი, რაც გაზრდილია 182 მილიონი ლარის გაუნაწილებელი მოგებით. აღსანიშნავია, რომ სააქციო კაპიტალის 97% მატერიალური კაპიტალია. დარჩენილ 3%-ს შენობის გადაფასების რეგერვი ქმნის.

ჰუალინგ დაზღვევის ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების მთავარი მაჩვენებლები

მილიონი ლარი	2019	2018	ცვლილება 2019	
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7.8	6.4	1.4	21.9%
დაზღვევის აქტივები	7.3	4	3.3	82.5%
მთლიანი აქტივები	15.5	10.5	5	47.6%
დაზღვევის ვალდებულებები	7.7	4.3	3.4	79.1%
მთლიანი ვალდებულებები	8	4.6	3.4	73.9%
მთლიანი კაპიტალი	7.5	5.9	1.6	27.1%
წმინდა საოპერაციო შემოსავლები	4.4	3.1	1.3	41.9%
საოპერაციო მოგება გაუფასურებამდე	2.3	2.3	0	0.0%
მოგება(ზარალი) მოგების გადასახადამდე	1.9	1.9	0	0.0%
წმინდა მოგება (ზარალი)	1.6	1.6	0	0.0%

სს ჰუალინგ დაზღვევა (JCS Hualing Insurance (HI)) ოპერაციების მეორე წელს ითვლის. წლის განმავლობაში, კომპანიამ ბაზარზე სხვადასხვა აქტივობების შედეგად სადაზღვევო აქტივების გაორმაგება მოახერხა. მისი საქმიანობის ძირითადი სფეროებია სიცოცხლის დაზღვევა, ავტოდაზღვევა, ბიზნესის უწყვეტობის დაზღვევა, მშენებლობის რისკების და ქონების დაზღვევა. ის გადააზღვევს თავისი აქტივების ბაზას, რაც სადაზღვევო აქტივების მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს. ამასთან, კომპანია საკმარის ლიკვიდობას ფლობს, რათა ხელი შეუწყოს შემდგომ ზრდას მომდევნო წლებში.

ჰუალინგ დაზღვევამ წელი საკმაოდ კარგი შედეგებით დაასრულა. წმინდა მოზიდული პრემია 2018 წლის შედეგებთან შედარებით 78%-ით გაზარდა, გადაზღვევის პრემია 31%-ით. კომპანიამ 42%-ით მეტი წმინდა შემოსავალი აჩვენა (2019წ 4.4 მილიონი ლარი და 2018 წლის ბოლოს 3.1 მილიონი ლარი), ხოლო მისი წმინდა შემოსავლის 47% ადმინისტრაციული ხარჯებია. ადმინისტრაციული ხარჯების გაზრდამ წმინდა შემოსავლის ზრდა დააბალანსა, და წმინდა ოპერაციული მოგება გაუფასურებამდე 2019 წელს 2.31 მილიონი ლარი აჩვენა (2.30 - 2018 წ.), შედეგად, ჰუალინგ დაზღვევამ 1,64 მილიონი ლარის წმინდა შემოსავლები აჩვენა გადასახადების შემდეგ. 2019 წლის ბოლოს დაფიქსირდა 3.1% წლიური ზრდა (2018: 1.59 მილიონი ლარი).

გაუფასურებამდელი საოპერაციო მოგება საშუალო კაპიტალის 34.4%-ს და საშუალო აქტივების 17.7%-ს შეადგენდა. ასეთი შემოსავალი უზრუნველყოფდა მაღალი მომგებიანობის მაჩვენებლებს AROE-სა 24.4%-ს, ხოლო AROA-ზე 12,6%-ს 2019 წლის ბოლოს.

BHL ლიზინგის ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების მთავარი მაჩვენებლები

ათასი ლარი	2019	2018
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,655	2,002
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები	3,126	-
მთლიანი აქტივები	5,027	2,002
მთლიანი კაპიტალი	4,983	1,997
წმინდა საოპერაციო შემოსავლები	398	6
ადმინისტრაციული ხარჯები	(412)	(5)
წმინდა მოგება	(14)	(3)

2019 წელი BHL ლიზინგის პირველი საოპერაციო წელი იყო. ის სხვადასხვა პიარ-აქტივობით და რეკლამით კლიენტურის მოზიდვას დაეთმო. სამიზნე ბაზარზე გასვლის პირველი მცდელობების შედეგად წელი 3.1 მილიონი ლარის სალიზინგო საქმიანობიდან მისაღები შემოსავლებით დასრულდა. უნდა აღინიშნოს, რომ საქმიანობა თითქმის მთლიანად სააქციო კაპიტალიდან, 5 მილიონი ლარიდან ფინანსდება. ოპერაციების პირველი წლის შემდეგ 398 ათასი ლარის წმინდა საოპერაციო მოგება დაგროვდა. მომდევნო წლებში გაძლიერებული საქმიანობის შედეგად კომპანია უფრო ფართო კლიენტურას შეიძენს და მათ პროგრესულ პროდუქტებს მიაწვდის.

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

ლიკვიდობა და კაპიტალი

ჩვენ ლიკვიდობის და კაპიტალის მძლავრ ბუფერებს ვინარჩუნებთ. ისინი საზედამხედველო მინიმუმს აღემატება და ყოველდღიურ კონტროლს გადის. ფინანსური წლის განმავლობაში ჩვენი შედეგები შეესაბამებოდა ჩვენს ბიზნესგეგმას და 2019 წლის სტრატეგიულ მიზნებს. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებლები, დაფინანსების და ლიკვიდობის პოზიციები ძლიერია, აქტივების საერთო ხარისხი საკმაოდ ჯანსაღია არსებულ ვითარებაში ჩვენი ელასტიკურობის უზრუნველსაყოფად.

ბანკი თავისი ოპერაციების სტაბილური დაფინანსებისთვის კლიენტთა დეპოზიტებზე კონკურენტულ პირობებს აწესებს და კომუნიკაციაშია საერთაშორისო პარტნიორებთან. რესურსების დიდი ნაწილი ბანკის კლიენტებისგან მოდის. ლიკვიდობის კოეფიციენტები ლიკვიდობის პოზიციების აშკარა გაუმჯობესებაზე მიუთითებს.

დაფინანსება	2019	2018
სესხები/დეპოზიტები	130%	125%
ლიკვიდური აქტივები/მთლიანი ვალდებულებები	44%	40%
ლიკვიდური აქტივები/მთლიანი აქტივები	31%	32%

ლიკვიდური აქტივებია ფული, ბანკთაშორისი დეპოზიტები (მათ შორის რეზერვები სეზ-ში) და რეპო ფასიანი ქაღალდები

ლიკვიდური აქტივები წლის ბოლოს მთლიანი აქტივების 37%-ს შეადგენდა. ამასთან, მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები 2019 წლის ბოლოს 385 მილიონი ლარიდან 401 მილიონ ლარამდე გაიზარდა. მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები შედგება: ნაღდი ფულისგან, ფულის ეკვივალენტების და მაღალლიკვიდური აქტივებისგან. ეს ლიკვიდობის გადაფარვის მაღალ კოეფიციენტს უზრუნველყოფს: წლის ბოლოს ეს მაჩვენებელი 164% იყო.

ბანკი სეზ-ს ყოველდღიურ ანგარიშს წარუდგენს ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის (LCR) შესახებ. ეს კოეფიციენტი აღნიშნავს ფინანსური ინსტიტუტების მფლობელობაში მყოფი მაღალლიკვიდური აქტივების პროპორციას, რათა მათ შეძლონ მოკლევადიანი ვალდებულებების გასტუმრება. სეზ-ი ლიკვიდობის გადაფარვაზე სხვადასხვა ლიმიტს აწესებს ეროვნული და უცხოური ვალუტებისთვის. კოეფიციენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდობის რისკის უკეთ მართვას ბაზელი III-ით. მინიმალური მოთხოვნა 30 დღის მოსალოდნელი ფულის გადინებაზე 100%-იანი ლიკვიდობის დაფარვაა. კოეფიციენტი მომავალი თვის მოსალოდნელ გადინებას ანგარიშობს.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR) სეზ-მა 2019 წელს შემოიღო ბაზელი III -ის ჩარჩოთი. კოეფიციენტი განსაზღვრავს შედარებით გრძელვადიანი დაფინანსების საჭიროებას, რასაც მხარს უჭერს იმ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო სტაბილური წყაროები, რომლებიც წარმოიშობა აქტივებზე საჭირო სტაბილური დაფინანსებიდან. კოეფიციენტზე დაწესებული ლიმიტი 100%-ია, რაც წარმოადგენს სტაბილური დაფინანსების არსებულ ოდენობას, გაყოფილს საჭირო ოდენობაზე.

LCR და NSFR პოზიციები:

ლიკვიდობის მოთხოვნა მილიონ ლარში	2019	2018
მაღალხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები	401	385
მთლიანი შემოდინებები	26	9
მთლიანი გადინებები	270	234
წმინდა გადინებები	244	225
LCR კოეფიციენტი %	164%	171%
არსებული სტაბილური დაფინანსება	1,009	932
სტაბილური დაფინანსების საჭირო ოდენობა	789	803
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი %	127.9%	116%

საკრედიტო რეიტინგი

ნოემბერში Fitch Ratings-მა დაასრულა რეიტინგის განხილვა და დაადასტურა ბაზისბანკის (IDR) 'B+' სტაბილური პერსპექტივით. (ბოლო განახლება იყო 2017 წლის დეკემბერში). რეიტინგი ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას ხარისხის, მომგებიანობის და კაპიტალიზაციის თვალსაზრისით.

რეიტინგი მგრძნობიარეა ხარისხობრივი მაჩვენებლების ცვლილებებისადმი, რადგან ისინი განსაზღვრავს ბაზისბანკის ამჟამინდელ მოგებასა და კაპიტალიზაციას. კაპიტალის ბუფერის შემცირებამ შეიძლება რეიტინგის გაუარესება გამოიწვიოს, რეიტინგის გაუმჯობესება კი მოცულობის (ბიზნეს ფრანჩიზი) მნიშვნელოვან ზრდაზე, რისკის არსებული აპეტიტის ცვლილებაზე (მსესხებლების და უცხოური ვალუტის კონცენტრაციის კლება) და მომგებიან ზრდაზეა დამოკიდებული.

COVID-19-ის ეპიდემიამ ქართული ბანკების პერსპექტივა შეცვალა. ის “სტაბილურიდან” “ნეგატიურით” შეიცვალა, ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრების შემცირების და გაჭანსაღების საგარაუდო დროსთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამო. საშუალოვადიან პერიოდში, ჩვენ არ ველოდებით საკრედიტო რეიტინგის გაუარესებას ბაზისბანკის ან ზოგადად, სექტორის ბანკებისთვის, მათი ძლიერი ფინანსური მდგომარეობისა და საქართველოს მთავრობის, ეროვნული ბანკის და დონორი ორგანიზაციების, მათ შორის, ფინანსური პარტნიორი IFI-ების მიერ მნიშვნელოვანი მხარდაჭერის გამო. საბანკო აქტივების გაუარესება მოსალოდნელია, მაგრამ მთავრობის მიერ გატარებული ზომები, ეროვნული ბანკის მიერ ინიცირებული მასტიმულირებელი საშუალებები და ბანკების მიერ მიღებული ზომების შედეგად მსესხებლებზე ზეწოლა უნდა შემცირდეს და შეიქმნას საფუძველი აღდგენისთვის.

აქტივების ხარისხი დასუსტდება, მიუხედავად იმისა, რომ წლის დასაწყისში გაუფასურებული სესხების დონე საკმაოდ ზომიერი იყო. ამასთან, მიგვაჩნია, რომ გაუფასურებამდელი მოგება საკმარისი დარჩება ზომიერი საკრედიტო ზარალის გასაწეობისთვის. საზედამხებველო კაპიტალის კოეფიციენტები აქტივების ხარისხზე ზეწოლის და დასუსტებული ლარის წინაშე ზომიერ დონეზე იქნება, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების ზრდა (RWA).

ვინაიდან კრიზისის გავლენა ჯერ კიდევ არ არის ასახული აქტივების ხარისხის მაჩვენებელზე, ჩვენი პორტფელი საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების საფუძველზე შევაფასეთ. რეზერვების გაანგარიშებები აგებულია ყველაზე დაუცველი სექტორების და მსესხებლების ფინანსური სიჭანსაღის ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით სცენარების ანალიზზე, გაანგარიშება ხორციელდება დეფოლტების შესაძლო ზრდაზე მომდევნო 12 თვის განმავლობაში. ინდივიდუალურად დასტრესილი სექტორებია სასტუმროები, რესტორნები, კაფეები და ბარები და ტურიზმის მომსახურება, უძრავი ქონების განვითარება და უძრავი ქონების მენეჯმენტი, საცალო მთლიანი პორტფელი ინდივიდუალური მსესხებლის შემოსავლის წყაროს მიხედვით.

სტრესის სცენარების შედეგებიდან გამომდინარე ბანკმა დამატებითი რეზერვები გამოყო მთლიან პორტფელზე სეზ-ის სტანდარტების მიხედვით, რამაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 2.17% შეადგინა. ის აღრიცხული იყო მთლიანი სასესხო პორტფელის საერთო რეზერვის სახით, მაქსიმალური შესაძლო დანაკარგების მოლოდინით, რომელიც შეიძლება გაუფასურებულ პორტფელზე წარმოიშვას, თუ კრიზისი გაგრძელდება და სექტორის გაჭანსაღება მოკლევადიან პერსპექტივაში არ იქნება მოსალოდნელი. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე ზეგავლენა სეზ-ის საზედამხებველო მოთხოვნებით რეზერვის შემდეგ 1.5%-ზეა შეფასებული.

სტრესის სცენარების ანალიზის შედეგები, რომლებიც Covid19-ის გავლენის შესაფასებლად გაკეთდა, ასევე შეტანილია IFRS9 ECL-ის შეფასებაში, ძირითადი მაკროეკონომიკური პროგნოზების კორექტირებით და მთლიანი სასესხო პორტფელის 0.60%-ით დამატებით დარეზერვებით, და აღრიცხულია 2020 წლის პირველ კვარტალში, IFRS-ით. ბანკს ძალიან მყარი უზრუნველყოფილი პორტფელი აქვს და არ მოელოა, რომ მიმდინარე კრიზისი მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ECL-ზე, ის 2020 წლის მთლიანი სესხის პორტფელის 1%-ის მაქსიმალურ ექვექტს მოელოა, თუნდაც გაზრდილი დეფოლტის პირობებში, რაც მოსალოდნელია ამჟამად მოქმედი ე.წ. „საგადახდო არდადეგების“ დასრულების შემდეგ, ანუ მსესხებლებისთვის მინიჭებული სამთვლიანი საშეღავათო პერიოდის გასვლის შემდეგ. თუ გავითვალისწინებთ მთლიან გაურკვევლობას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ განვითარდება პანდემია, ნაადრევია ბანკის სასესხო პორტფელზე მთლიანი შესაძლო გავლენის დადგენა. მოსალოდნელი დეფოლტების და სხვა ეკონომიკური ცვლადების ხელახალი შეფასება 2020 წლის მეორე კვარტალში ჩატარდება.

დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკები შეფასებულია, როგორც დაბალი, ანაბრები დღემდე სტაბილურად შენარჩუნდა, სესხების დეპოზიტებთან შეფარდების მაჩვენებელი 132%-ით განისაზღვრა (2019 წლის ბოლოს 130% იყო) და ხოლო ლიკვიდური აქტივები მთლიანი აქტივების შეფარდების კოეფიციენტი 28% (2019 წლის განმავლობაში ეს თანაფარდობა 31% იყო) და მნიშვნელოვანი გადინება არ დაფიქსირებულა; ბანკი ინარჩუნებს საკმარის ლიკვიდურობას, რომ გაუძლოს მნიშვნელოვან სტრესს.

კაპიტალის ადეკვატურობა და საზედამხებელო ნორმების შესრულება

ბანკის კაპიტალიზაცია ძლიერია, 2019 წლის ბოლოს 19.0% იყო (18.1% 2018 წლის ბოლოს). კაპიტალის მოთხოვნა ანგარიშდება სეზ-ის ახალი რეგულაციით „კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნები კომერციული ბანკებისთვის“ რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 31 დეკემბერს. რეგულაციის პრინციპები კაპიტალის იმ ბაზაზეა აგებული, რომელიც დააწესა ბაზელის სამხარეო ზედამხებელობის კომიტეტმა ბაზელი 3 სერიით, და 2013 წლის 26 ივნისის დამტკიცებული ევროგაერთიანების 575/2013 დირექტივებითა და რეგულაციებით.

მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნები ორი პილარით განისაზღვრება: პილარი 1 აწესებს საზედამხებელო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს, პილარი 2 - საზედამხებელო შემოწმების პროცესს - კომერციული ბანკების კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნების შესახებ რეგულაციას.

საზედამხებელო სისტემის პილარი 1 განსაზღვრავს რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებს, რომლებიც მოიცავს საკრედიტო რისკს, საბაზრო და საოპერაციო რისკებს.

რისკის პოზიციების კალკულაციის შესახებ არსებული რეგულაციით, ბანკი სტანდარტულ მიდგომას იყენებს. საოპერაციო რისკის კაპიტალის მოთხოვნები იანგარიშება საბაზო ინდიკატორის მიდგომით და წინა სამი წლის წმინდა საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავლიდან მიღებული მთლიანი შემოსავლის საშუალო თანხის 15%-ს გამოყოფს.

RWA 2019 წლის ბოლოს და 2018 ასეთია:

მილიონი ლარი	2019	2018
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საკრედიტო რისკისთვის	1,244	1,125
საბალანსო მუხლები	1,151	1,032
გარეგანსური მუხლები	93	93
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საბაზრო რისკისთვის	3	2
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საოპერაციო რისკისთვის	112	101
მთლიანი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,359	1,228

- 1-ლი პილარის ჩარჩო მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს შემდეგნაირად ადგენს:
- პირველი საფეხურის ჩვეულებრივი კაპიტალის (CET 1) კოეფიციენტი 4.5%
- პირველი საფეხურის კაპიტალის კოეფიციენტი 6%
- საზედამხებელო კაპიტალის კოეფიციენტი 8%
- 1-ლი პილარით განსაზღვრული მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად, ბანკს მოეთხოვება შემდეგი კომპონენტებისგან შემდგარი მოთხოვნების შესრულება:
- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი განისაზღვრება, როგორც რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5% და განსაზღვრულია სტრუქტურის შემთხვევაში ზარალის დაფარვას;
- კაპიტალის კონტრაციკლური ბუფერი - ბაზელი 3-ის ფარგლებში შეიქმნა და ერთ-ერთი მთავარი მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ინსტრუმენტია. მისი მიზანია კრედიტის ისეთი ზრდის შეზღუდვა, რომელიც სისტემური რისკების დაგროვებას იწვევს. კაპიტალის კონტრაციკლური ბუფერის განსაზღვრისას, მხედველობაში მიიღება მთელი რიგი ფაქტორების ანალიზი, მათ შორის სესხების მშპ-სთან ფარდობის

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

კოეფიციენტი და გრძელვადიანი ტრენდიდან გადახვევის ინდიკატორები; დაკრედიტების ტრენდები, ქვეყნის მაკროფინანსური გარემოს სხვა ინდიკატორები და მახასიათებლები და ა.შ. 2018 და 2017 წლის ბოლო კაპიტალის კონტრაციული ბუფერი საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 0%-ის დონეზე დაადგინა.

- სისტემურობის ბუფერები - ამ ბუფერებს ადგენენ ცალკე თითოეული კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემურად მნიშვნელოვან ბანკად მიიჩნევა. ის ბაზისბანკისთვის რელევანტური არ არის და 2018 და 2017 წლებში 0%-ზე დაადგინეს.

მე-2 პილარი ეხება საზედამხებდველო განხილვის და შეფასების პროცესს, რომლის დროსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი განიხილავს ბანკების მიერ განხორციელებულ სისტემატიზაციას, სტრატეგიებს, პროცესებს და მექანიზმებს და აფასებს ამ ღონისძიებების ადეკვატურობას იმ რისკებთან მიმართებაში, რომლებიც ამ ფინანსური ინსტიტუტის წინაშე შეიძლება იდგეს. 1-ლი პილარით განსაზღვრული მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად, ბანკებს კიდევ უნდა ჰქონდეთ კაპიტალის ბუფერები იმ რისკებისთვის, რომლებიც 1-ლი პილარით არაა გათვალისწინებული. (მათ შორის საბაზრო რისკები, რომლებიც 1-ელ პილარში არ შედის, კონცენტრაციის რისკი, საპროცენტო განაკვეთის რისკი, ლიკვიდობა, სტრატეგია, რეპუტაცია და ა.შ.)

- არაპეჯირებული ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკის ბუფერი;
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელიც სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერებს მოიცავს;
- წმინდა სტრეს-ტესტის ბუფერი, რომელიც წესდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ადმინისტრირებული სტრეს-ტესტების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც წესდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ზოგადი რისკების შეფასების პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის შეფასების მიხედვით.

კაპიტალის ადეკვატურობა	2019	2018
RWA (მილიონი ლარი)	1,360	1,228
მთლიანი CAR	19%	18%
Tier 1 კოეფიციენტი	17%	17%

Increase of CAR-ის ზრდის მიზეზი გაუნაწილებელი მოგების ზრდა და წლის განმავლობაში 31 მილიონი ლარის პირველადი კაპიტალის რეზერვებში გადატანა, ასევე 4.9 მილიონი დოლარის სუბორდინირებული სესხის აღება აქციონერისგან, როგორც მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტი. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივების RWA-ზე ზეგავლენის შემცირების ღონისძიებების ნაწილში, CAR ასევე მნიშვნელოვანი იყო - წლის განმავლობაში ბანკმა გააუმჯობესა კონცენტრაციის სტრუქტურა სეგმენტების დონეზე და უცხოურ ვალუტაში. უცხოური ვალუტის სესხების კონცენტრაცია ბიზნეს-სესხებში 71%-დან 2018 წელს 62%-მდე ჩამოვიდა 2019 წელს, რამაც ხელი შეუწყო CAR-ის მოთხოვნის გაუმჯობესებას ბიზნესის სეგმენტში და შეამცირა კონცენტრაციის ბუფერის მოთხოვნა 0.63%-ით.

დივიდენდების პოლიტიკა - ბანკი IFRS მოგების 10%-ს ყოველ წელს დივიდენდების სახით ანაწილებს. გაზრდილი საბაზრო რისკების და ბანკის კაპიტალზე ზეწოლის გამო, გადაწყდა, 2019 წლის მოგება არ განაწილებულიყო და მთლიანად რეინვესტირებულიყო საერთო რეზერვებში.

COVID_19-მა შესაძლოა შექმნას ზეწოლა რისკის CAR-ზე, რომელიც RWAs შეწონაში გაიზარდა არაჰეჯირებული მუხლების უცხოური ვალუტის გამყარების და გარკვეულ სექტორებში აქტივების გაუფასურების გამო. შედეგად, კაპიტალი შეიძლება ზომიერად გაიზარდოს, რამაც შეიძლება შეამციროს ბიზნესის გაფართოება. პირველი შეფასებით, მოსალოდნელია ამაზნ ზეგავლენა იქონიოს საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის დონეზე 1.5%-ით.

რისკების მართვა

• რისკების მართვის და კონტროლის სისტემა

რისკების მართვის და კონტროლის სისტემები მნიშვნელოვანია ბანკისა და ჯგუფის სტაბილური და ძლიერი განვითარების უზრუნველსაყოფად, მისი სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად, რისკების, კაპიტალისა და მუშაობის შედეგების მომხმარებლების, აქციონერების, თანამშრომლებისა და დაინტერესებული მხარეების ინტერესებთან შესათანხმებლად.

რისკების სტრატეგია იხილება და მტკიცდება საბჭოს დონეზე, ბიზნეს სტრატეგიისაგან გამომდინარეობს და იმ მთავარ პრიორიტეტებსა და მიზნებს განსაზღვრავს, რომლებიც ადგენს მათ აღსრულებას და ასახავს ეკონომიკურ, სოციალურ და მარეგულირებელ გარემოში განხორციელებულ ცვლილებებს; უზრუნველყოფს ბანკის რისკების მაღლის ჩარჩო-დოკუმენტით მიერ განსაზღვრულ საშუალო-დაბალი რისკის პროფილს, ბაზრის საუკეთესო პრაქტიკისა და მარეგულირებელი პრინციპების გათვალისწინებით. რისკების სტრატეგიას განიხილვას და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. მისი განხილვა და მასში ცვლილებების შეტანა აუცილებელია ნებისმიერ დროს, ბანკის ბიზნეს-სტრატეგიის განახლებისას, მაგრამ სულ მცირე წელიწადში ერთხელ. აუცილებელია, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს მთელი ინსტიტუტისთვის.

რისკის სტრატეგია განსაზღვრავს ჯგუფის მიდგომას რისკების მართვისადმი, ზოგადი მეთოდოლოგიის ჩათვლით, შესაბამისი რისკების დადგენის, შეფასების, კონტროლის, ანგარიშგების და მართვის მიზნით; და რისკების მართვის სტრუქტურას, რომელიც შეიქმნა ამ საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით, ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში.

რისკების მართვა ხდება პრინციპების ჩარჩოებში, რომლებიც პოლიტიკასა და პროცედურებშია ფორმალურად აღწერილი, და ორგანიზაციული სტრუქტურით, რომელიც მკაფიოდ დელეგირებული უფლებამოსილების დონეებს და გაზომვისა და მონიტორინგის პროცესებს ითვალისწინებს, რომლებიც მჭიდროდ შეესაბამება სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობას. მმართველობის ეს ჩარჩო უზრუნველყოფს ბანკის ყოველდღიური საქმიანობისას ყველა დამახასიათებელი რისკის სწორ კონტროლს.

რისკების მართვა

ჯგუფს რისკების მართვის მძლავრი სისტემა აქვს, რომელიც რისკის პროფილის ეფექტურ კონტროლსა და მართვას უზრუნველყოფს, როგორც ეს საბჭოს მიერაა განსაზღვრული.

სტრატეგიულ დონეზე, რისკების მართვის ამოცანები, რომლებსაც მხარს უჭერს რისკების მართვის სტრუქტურა, არის:

- ჯგუფის რისკის აპეტიტის და კაპიტალის გეგმის მიხედვით ბანკის სტრატეგიის შემუშავება;
- რისკების რეაგირების გადაწყვეტილებების ოპტიმიზაცია ბიზნესთან მაქსიმალური მიახლოების გზით;
- ბიზნესის ზრდის გეგმების რისკების ეფექტიანი ინფრასტრუქტურით მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;
- რისკების პროფილის იმგვარად მართვა, რომ მისი ფინანსური სიჯანსაღის შენარჩუნება შესაძლებელი იყოს ბიზნესისთვის უაღრესად არასახარბიელო პირობების დადგომისას.

მართვის სისტემას მხარს უჭერს როლების განაწილება დაცვის სამ ხაზს შორის, კომიტეტების მძლავრი ინფრასტრუქტურა, და რისკის განაწილების პასუხისმგებლობა უმაღლესი მენეჯმენტიდან დაწყებული თითოეული ბიზნესმიმართლებით, სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელით და/ან რისკის ოფიცერთა დამთავრებული.

დაცვის ხაზები

ბაზისბანკში რისკების კონტროლი დაცვის სამ ხაზზეა ორგანიზებული:

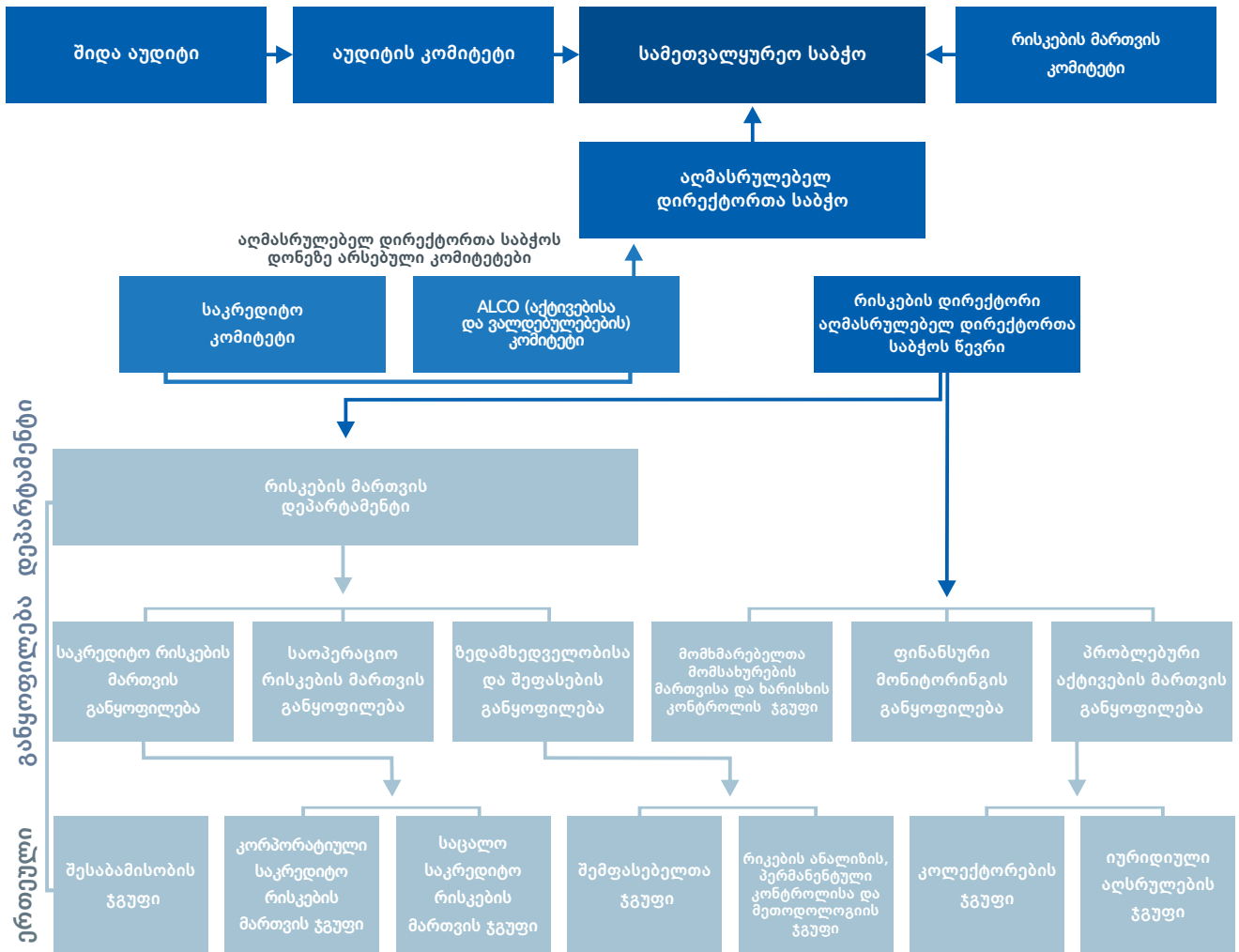
- სტრუქტურული დანაყოფების დონე - ოპერაციული ყოველდღიური მართვა ბიზნეს-განყოფილებების და მხარდამჭერი ფუნქციების მოვალეობა, რომელთაგანაც წარმოიშობა რისკები. მათი პასუხისმგებლობა ამ რისკების მართვაა. რისკების მართვაზე პასუხისმგებელი თითო პირი აწესებს და განიხილავს რისკების მართვის ინსტრუმენტებს და საქმიანობის შედეგად წარმოშობილი რისკების მართვის ინსტრუმენტებს, თან

უზრუნველყოფს, რომ რისკების ყოველდღიური მართვა რეგულირდება ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად და სრულდება ბანკის დეტალური საოპერაციო რეგულაციების თანახმად.

- რისკების დეპარტამენტის დონე - შიდა კონტროლი და შესაბამისობის კონტროლი მისი პასუხისმგებლობაა, რისკების გამოვლენასა და კონტროლთან ერთად. ლიმიტების სისტემას ამუშავებს რისკების დეპარტამენტი, რომელიც შედეგების შესახებ რეგულარულად აცნობებს დირექტორთა საბჭოს. ლიმიტების დარღვევის დროს დირექტორთა საბჭო განსაზღვრავს მიტიგაციის ღონისძიებებს. რისკების მართვის დეპარტამენტი ასევე აკონტროლებს პირველი დაცვის ხაზის საქმიანობას. დაცვის ფუნქციები უზრუნველყოფს, რომ რისკები აპეტიტის მიხედვით იმართება და ორგანიზაციაში დაცულია რისკების მკაცრი კულტურა. ისინი ასევე უზრუნველყოფენ ზედამხედველობას, კონსულტაციას და ექსპერტულ მოსაზრებას რისკებთან დაკავშირებულ საკითხებზე.
- შიდა აუდიტის დონე - უფროსი მენეჯმენტისა და საბჭოსთვის იმის უზრუნველყოფა, რომ პირველი და მეორე ხაზის ძალისხმევა შეესაბამება მოლოდინს. შიდა აუდიტი აკონტროლებს და რეგულარულად ამოწმებს, რომ პოლიტიკა და პროცედურები ადეკვატურია და ეფექტურად ხორციელდება მენეჯმენტში, რომ რისკები კონტროლდება და შეესაბამება ბანკის რისკის აპეტიტის განცხადებას, შიდა რეგულაციებს და ამოწმებს საზედამხედველო და სავალდებულო მოთხოვნებს.

რისკების მართვის სტრუქტურა ბაზისბანკში

რისკების მართვის სტრუქტურა უზრუნველყოფს ბანკში მოვალეობების განცალკევებას უფროსი მენეჯმენტიდან სხვა სტრუქტურებსა და წინა ხაზის პერსონალზე. რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ყველა დონეზეა გადანაწილებული, სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელით და რისკების ოფიცრით დამთავრებული.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობების ნაწილია. შემდეგ ის დელეგირდება უფროს რისკების მენეჯერებზე და რისკების მართვის კომიტეტებზე, რომლებიც აღსრულებასა და კონტროლზე აგებენ პასუხს. ჯვარედინი რისკების ანალიზი და რეგულარული განხილვა ჯგუფში უზრუნველყოფს რომ ადგილზეა რისკების მართვის პრაქტიკა და რისკის ჰოლისტიკური გაგება. რისკების ზედამხედველობის ფუნქცია და რისკების მართვის სისტემები შემდეგ რისკების მართვის სტრუქტურებზე განაწილებული:

- სამეთვალყურეო საბჭო,
- დირექტორთა საბჭო,
- აუდიტის კომიტეტი,

- რისკების კომიტეტი,
- აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ("ALCO"),
- რისკების მართვის დეპარტამენტი,
- ხაზინის დეპარტამენტი,
- საკრედიტო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე - დამოუკიდებელი აუდიტის კომიტეტი და რისკების კომიტეტი, რომლებიც პირდაპირ საბჭოს ექვემდებარება და მიუკერძოებელ ინფორმაციას აწვდიან არსებული პოლიტიკის და პროცედურების ადეკვატურობაზე, ჯგუფის რისკების სტრატეგიის შესრულებაზე, რისკის აპეტიტზე და რისკის პოზიციებზე, საზედამხედველო ნორმების შესრულებაზე და სხვა შიდა და გარე რეგულაციებზე;

დირექტორთა საბჭოს დონეზე - დამოუკიდებელი რისკების მართვის სტრუქტურული ერთეული და რისკის პროფილის კომიტეტები საკრედიტო, აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტების დონეზე უზრუნველყოფენ რისკების მართვის ჯანსაღ პრაქტიკას და გადაწყვეტილების მიღების პროცესს; რისკების მართვის ანალიტიკური და გადაწყვეტილების მიღების ინსტრუმენტებს; ფინანსური და მენეჯერული ანგარიშების ამომწურავ სისტემას საზედამხედველო მოთხოვნის და მენეჯმენტის საჭროებების შესასრულებლად; სხვადასხვა ტიპების რისკების მიკვლევა და კლასიფიკაცია, რომელიც ჯგუფის წინაშე პოტენციურად დგას; პოლიტიკა, პროცედურები და გაიდლაინები, რომლებიც ორგანიზაციის შიგნით რისკების მართვას განაგებს.

სამეთვალყურეო საბჭო „ქმნის ამინდს“, ამკვიდრებს და იცავს მაღალი ეთიკის და პასუხისმგებლობის კულტურას. საბჭოს ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკების მართვის ჩარჩოს კონტროლი. როგორც ბანკის უმაღლესი მმართველობითი ორგანო, სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს და აკონტროლებს ბანკის სტრატეგიის განხორციელებას და მის ბიუჯეტს, აწესებს ზოგად მიდგომებს და რისკის მართვის პრინციპებს, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს, ბანკის რისკების მართვის სისტემის ადეკვატურობას და ეფექტურობას, ამტკიცებს რისკების ცალკეულ სტრატეგიებს, აწესებს რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

რისკების მართვის პოლიტიკას სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ჯგუფის რისკების გამოვლენის, ანალიზის და მართვის მიზნით. ისინი მენეჯმენტს აკისრებენ პასუხისმგებლობას კონკრეტულ რისკებზე, აწესებენ რისკების ლიმიტებს, აწესებენ შიდა კონტროლის სისტემის მოთხოვნებს და მუდმივ მეთვალყურეობას უწევენ რისკის დონეებს და ლიმიტების დაცვას. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულად მოწმდება და ასახავს ბაზრის პირობების, ახალი საუკეთესო პრაქტიკის, პროდუქტების და მომსახურების ცვლილებებს.

აუდიტის კომიტეტი - აუდიტის კომიტეტი კონტროლის დამოუკიდებელი ფუნქციაა, რომელიც რეგულარულად იხილავს შიდა კონტროლებს და პროცესებს; იხილავს ბანკის შიდა კონტროლის სისტემას, აფასებს მის ობიექტურობას და სისწორეს; ზედამხედველობას უწევს ბანკის შიდა და გარე აუდიტის რეკომენდაციების შესრულებას; ამტკიცებს ან საბჭოს რეკომენდაციას უწევს ფინანსური აღრიცხვის პროცესის მონიტორინგთან დაკავშირებით; ზედამხედველობას უწევს რისკების მართვის სისტემის ეფექტიანობას, განსაკუთრებით შიდა კონტროლის სისტემის და შიდა აუდიტის სისტემის ეფექტიანობას. აუდიტის კომიტეტი საბჭოს წარუდგენს ყოველკვარტალურ ანგარიშს რისკების ძირითადი პორტფელების და რისკების სტრატეგიის შესახებ და სამეთვალყურეო საბჭოს მხარს უჭერს სტრატეგიის განხორციელების მონიტორინგში; მონიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭოს იმ ღონისძიებებს, რომლებიც ხელს უწყობს კომპანიის მიერ კანონის მოთხოვნების, წესების და შიდა პოლიტიკის შესრულებას.

რისკების კომიტეტი მეთვალყურეობს ბანკის რისკის პროფილს, აფასებს მთავარი რისკების ადეკვატურობის მოთხოვნებს, მათ შორის შეფასებას, მონიტორინგს და ლიმიტებს; მსჯელობს და ათანხმებს რისკის პროფილის და რისკების სტრატეგიის საკითხებთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს. განიხილავს რისკების პოლიტიკას და სამეთვალყურეო საბჭოში დასამტკიცებლად შემოტანილ დაკავშირებულ დოკუმენტებს, მათ წარდგენამდე; აფასებს ბანკის შიდა კონტროლის და რისკების მართვის სისტემების ეფექტურობას შიდა აუდიტის კომიტეტთან ერთად; იხილავს გარე აუდიტის მიერ ჩატარებულ რისკების მართვის გარემოს ტესტირების შედეგებს და ამზადებს შესაბამის რეკომენდაციებს, პერიოდულად იხილავს არსებულ ლიმიტების სისტემას;

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის მართვაზე კანონის და წევრების კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულების შესაბამისად და საქმიანობას ბანკის მთავარი მიზნების და

რისკების მართვა

ამოცანების შესაბამისად ახორციელებს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ეფექტიანი ბიზნესორგანიზაციის დაარსებაზე და უზრუნველყოფს მოვალეობების სათანადო განცალკევებას და სუბორდინაციას; ბიზნესის ანიჭებს სტრუქტურას, რომელიც ითვალისწინებს რისკის ფაქტორს; უზრუნველყოფს შესაბამისი პროცედურების არსებობას, მათ შორის ყველა პოლიტიკის დოკუმენტის და პროცედურის საბოლოო დამტკიცებას (სამეთვალყურეო საბჭოში წარდგენამდე), მათ განხორციელებამდე.

მენეჯმენტის ზედამხედველობის და კონტროლის კულტურა გულისხმობს დირექტორთა საბჭოს ჩვეულებრივ საქმიანობაში შიდა კონტროლის მთავარი კომპონენტების შეტანას. დირექტორთა საბჭოს კონტროლის ფუნქციაში შედის შედეგების განხილვა და პროგრესის მიმართვა სტრატეგიული მიზნებისკენ, საქმიანობის კონტროლი განყოფილებების და დეპარტამენტების დონეებზე, ბანკის სტრატეგიის და რისკის და კაპიტალის ლიმიტების რეგულარული განხილვა და პოზიციის და კაპიტალის ლიმიტების შესრულების უზრუნველყოფა; შეუსრულებლობის შემთხვევებზე რეაგირება, რათა შესაბამისი დონის მენეჯმენტი ინფორმირებული იყოს ამ ტრანზაქციის ან სიტუაციის შესახებ და დამკვიდრდეს ანგარიშვალდებულების პრაქტიკა; გარკვეულ ლიმიტებზე ზემოთ განხორციელებულ ტრანზაქციებზე დამტკიცების და ავტორიზაციის მოთხოვნა; შიდა კონტროლის სისტემების შეფასების განხილვა; აუდიტორების და საზედამხედველო ორგანოების მიერ შიდა კონტროლის სისტემის სისუსტეებთან დაკავშირებით გამოთქმულ წუხილსა და რეკომენდაციებზე სწრაფი რეაგირება.

შიდა კონტროლის ეფექტიანი სისტემა მნიშვნელოვანი რისკების აღმოჩენას და მუდმივ შეფასებას მოითხოვს. ამ პროცესმა უნდა მოიცვას ბანკების მიერ აღებული ყველა რისკი და ბანკის შიგნით ყველა დონეზე უნდა მუშაობდეს. ცალკეული პოლიტიკის დოკუმენტები, რომლებიც ეხება საკრედიტო, საოპერაციო და ფულის გათვორების საწინააღმდეგო პოლიტიკას, ბანკს საშუალებას აძლევს, რისკები შიდა დონეზე გაზომოს, გააერთიანოს და განაცხადოს, ასევე ეს ინფორმაცია გამოიყენოს საზედამხედველო მიზნებისთვის. ასევე, ბანკის შიდა მეთოდოლოგიასა და სახელმძღვანელოებში აღწერილია პროცესები კრედიტის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან და კრედიტის გაცემიდან, ფასწარმოქმნიდან და დამტკიცებიდან დაწყებული, პორტფელის მართვით და კაპიტალის ადეკვატურობით დამთავრებული.

რისკების ზოგადი ზედამხედველობის და მართვის უზრუნველსაყოფად დირექტორთა საბჭო ბანკის შიგნით ქმნის კომიტეტებს და ფუნქციურ ერთეულებს..

ALCO კომიტეტი იხილავს არსებულ და სამომავლო ლიკვიდობის პოზიციებს და მონიტორინგს უწევს ალტერნატიული დაფინანსების წყაროებს; იხილავს ვაღიანობის/ხელახალი ფასწარმოქმნის გრაფიკს, რა დროსაც განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს დიდი ოდენობით აქტივების ვაღიანობის გადანაწილებას და ვადადამდგარ ვალდებულებებს; შეიმუშავებს დეპოზიტების, სესხების და ინვესტიციების ფასწარმოქმნის და ვაღიანობის გადანაწილების პარამეტრებს; შეიმუშავებს იმ ალტერნატიულ სტრატეგიებს, რომლებიც ითვალისწინებს საპროცენტო განაკვეთების და ტრენდების ცვლილებებს, დეპოზიტებს და სასესხო პროდუქტებს, მათთან დაკავშირებულ საბაზრო/საბანკო რეგულაციებს და ა.შ. დამოუკიდებლად იხილავს ALM მოდელ(ებ)ის და პროცედურების კომპონენტების, წინასწარი გაანგარიშებების და შედეგების დადასტურებას და მართვებულობას; ამტკიცებს კონტრაგენტის რისკის ლიმიტის სტრუქტურას.

საკრედიტო კომიტეტი მოქმედებს ბანკის ინტერესებით, შიდა პოლიტიკის და პროცედურების თანახმად; ათვისებს პოტენციური კლიენტების ფინანსურ მდგომარეობას და მათ მიერ კრედიტის დაფარვის უნარს; იხილავს სასესხო განაცხადებს და იღებს მათზე გადაწყვეტილებებს კომიტეტზე დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში; დაკრედიტების სტანდარტების და ამოღების გაუმჯობესების მიზნით იხილავს ამოღების პრაქტიკას.

რისკების მართვის დირექტორი ("CRO"), დირექტორთა საბჭოს წევრი და უმაღლესი დონის ხელმძღვანელი პირია, და პასუხისმგებელია რისკების საერთო მართვაზე საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციული რისკების სფეროებში. ის ხელმძღვანელობს, უძღვება აყალიბებს ხედვას და მიმართულებას აძლევს „საწარმოს რისკის მართვას“ (ERM) და შეიმუშავებს მენეჯმენტის პოლიტიკის ბაზას, მათ შორის ბანკის საერთო რისკის აპეტიტს. მის პასუხისმგებლობებში შედის: რისკების ყოვლისმომცველი კონტროლი და რისკების გაზომვის მეთოდების შემუშავების გაგრძელება; რისკების რაოდენობრივი გამოსახვა და რისკების ლიმიტის დადგენა, რისკების აღრიცხვის სისტემის შექმნა, საბჭოსთვის და მთავარი დაინტერესებული მხარეებისთვის რისკის პროფილის მკაფიო ხედვის წარდგენა. მას პირდაპირი და შეუფერხებელი წვდომა აქვს სამეთვალყურეო საბჭოზე,

სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად აწვდის ინფორმაციას ბანკის რისკის პროფილის, განსაზღვრული რისკის აპეტიტის დაცვის, და იმ მნიშვნელოვანი შიდა და გარე მოვლენების შესახებ, რომლებსაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ბანკის რისკებზე.

რისკების მართვის დეპარტამენტი აფასებს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს, რომლებიც სხვადასხვა ტრანზაქციას ან ოპერაციას უკავშირდება და ადგენს წინადადებებს სტრუქტურაში, პროცედურებსა და დებულებებში საჭირო ცვლილებების შესახებ; მართავს და აფასებს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს; შეიმუშავებს ICAAP-ის (კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესი) და GRAPE-ის (რისკების შეფასების საერთო პროგრამა) ბაზას, რისკების მართვაზე პასუხისმგებელ პირებთან კოორდინაციით; შეიმუშავებს და შემოიღებს რისკების შემცირების მეთოდებს, რომლებიც კონკრეტულად საკრედიტო რისკების მართვას უკავშირდება; აფასებს ბანკის მიერ დაკრედიტების მხრივ გაჩეულ მუშაობას და ადარებს გასულ პერიოდებს; იხილავს ყველა პოლიტიკას და პროცედურას ღირებულოთა საბჭოსთვის დასამტკიცებლად წარდგენამდე.

ხაზინის დეპარტამენტი – პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურის, ლიკვიდობის და დაფინანსების პოზიციის, საპროცენტო განაკვეთის გეგმის პოზიციების და უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციის ყოველდღიურ კონტროლზე, პირდაპირ ექვემდებარება ფინანსურ ღირებულოთა, დასამტკიცებლად კი ALCO კომიტეტს; ხაზინის დეპარტამენტი რისკის ალბის სათანადო ლიმიტებს ინარჩუნებს, ასევე რისკის გაზომვის ადეკვატურ სისტემებს და სტანდარტებს, პოზიციის შეფასების და შედეგების გაზომვის სტანდარტებს, უძღვება რისკების ამომწურავი ანგარიშების და მენეჯმენტის მიერ შემოწმების პროცესს, ასევე უზრუნველყოფს ეფექტიან შიდა კონტროლს.

რისკების სტრატეგია

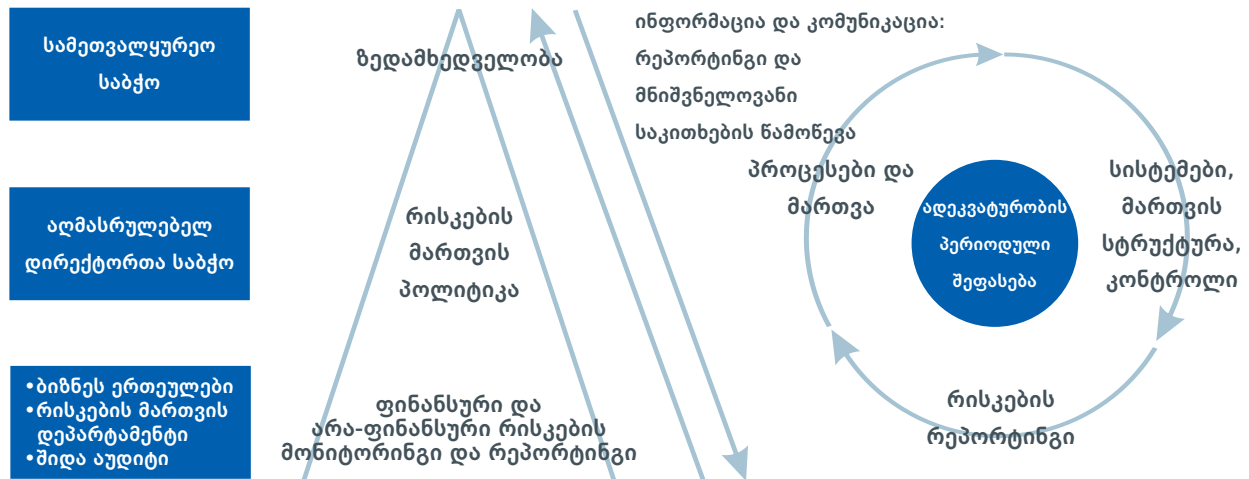
რისკების მართვის სტრატეგიული ამოცანები რისკების მართვის სტრუქტურაშია ასახული, ესენია:

- ბანკის სტრატეგიის განსაზღვრა ჯგუფის რისკის აპეტიტის და კაპიტალის გეგმის შესაბამისად
- რისკებზე რეაგირების გადაწყვეტილებების ოპტიმიზაცია ბიზნესთან მაქსიმალური მიახლოების გზით;
- ბიზნესის ზრდის გეგმების სათანადო მხარდაჭერა რისკების ეფექტიანი ინფრასტრუქტურის მეშვეობით;
- რისკების პროფილის იმგვარად მართვა, რომ მისი ფინანსური სიჭანსალის შენარჩუნება შესაძლებელი იყოს ბიზნესისთვის უაღრესად არასახარბიელო პირობების დადგომისას.

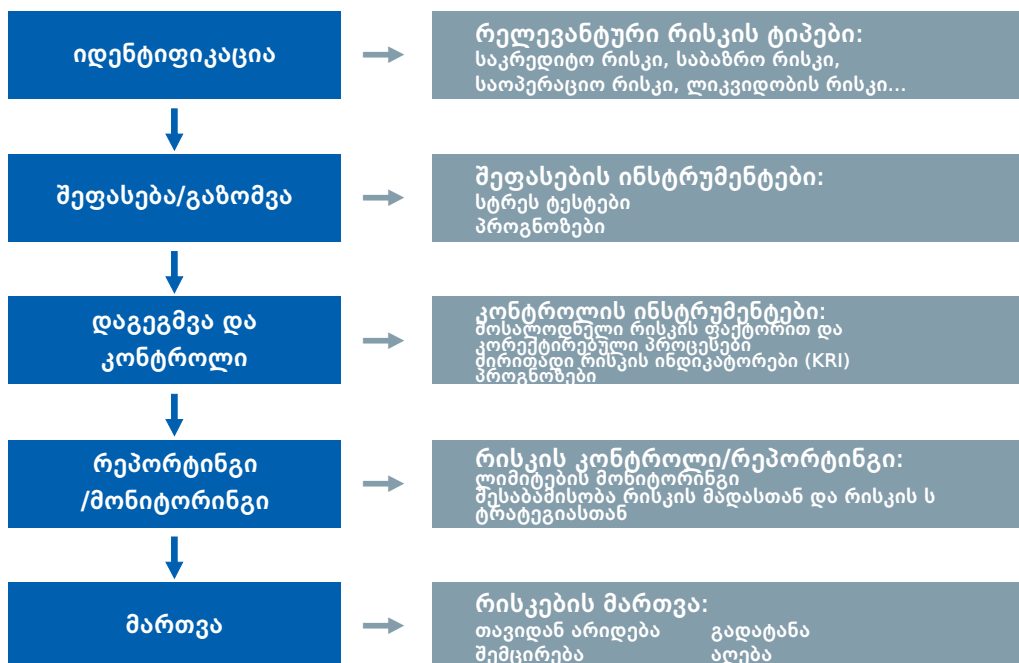
ინფორმაცია და კომუნიკაცია რისკების ეფექტური მართვის აუცილებელი წინაპირობაა. ბაზისბანკში ეს გულისხმობს ღირებულებების რეგულაციებში ისეთი ძირითადი მონაცემების შეტანას, როგორიცაა შიდა ფინანსური, საოპერაციო და შესაბამისობის მონაცემები, ასევე გადაწყვეტილების მიღებისთვის რელევანტური გარე საბაზრო ინფორმაცია. ეფექტური შიდა კონტროლის სისტემა მოითხოვს მნიშვნელოვანი რისკების მუდმივ გამოვლენას და შეფასებას.

საკრედიტო, საოპერაციო და ფულის გათვორების საწინააღმდეგო (AML) ცალკეული პოლიტიკა ბანკს საშუალებას აძლევს გაზომოს, დააჯგუფოს და განაცხადოს რისკების შესახებ ორგანიზაციის შიგნით, და ეს ინფორმაცია გამოიყენოს საზედამხებელო მიზნით. ასევე, ბანკის შიდა მეთოდოლოგიურ სახელმძღვანელოებში მოცემულია პროცესების აღწერა საკრედიტო გადაწყვეტილებიდან, გაცემიდან, ფასწარმოქმნიდან და დამტკიცებიდან დაწყებული პორტფელის მართვით და კაპიტალის ადეკვატურობით დამთავრებული.

რისკების მუდმივი მართვა

მენეჯმენტის ანგარიშგების სისტემა იმგვარადაა აწყობილი, რომ რისკების მართვის ეფექტიან მექანიზმს წარმოადგენს. რისკების მართვის პროცესები ხელს უწყობს რისკების სტრატეგიის განხორციელებას ბანკის ყოველდღიურ პროცესებში. ამგვარად, რისკების მართვა გააძვირავს ბანკის შექმნის და რისკების შემცირების მუდმივი პროცესი ხდება. რისკების მართვა ხუთ ცალკეულ პროცესად იყოფა: გამოვლენა, შეფასება, კონტროლი, ანგარიშგება და მართვა. საბანკო საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ყველა მატერიალური ტიპის რისკი, ფინანსური, ასევე არაფინანსური რისკები: მათ შორის საკრედიტო რისკები, საბაზრო რისკები, ოპერაციული, ლიკვიდობის, საზედამხედველო და რეპუტაციული რისკები რისკების მართვის შესაბამისი პროცესების მეშვეობით იმართება. რისკის და კაპიტალის მოთხოვნის რაოდენობრივი გამოსახვის მოდელირების და შეფასების მიდგომები ყველა მატერიალური რისკის ტიპზე ვრცელდება.

რისკის აპეტიტი და ტევადობა/რისკის ძირითადი პარამეტრები

რისკის აპეტიტი რისკის ის ოდენობაა, რომლის მისაღებადაც ორგანიზაცია მზადაა, ან რომლიც წინაშეც დადგება ნებისმიერ დროს. ცხადია, რომ ბანკის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი რისკის ნულამდე შემცირება შეუძლებელია, თუმცა, ხარჯების და სარგებელის სათანადო ანალიზზე დაყრდნობით, ბანკმა უნდა შეიმუშაოს მისი რისკების ტოლერანტობის ბაზა.

შიდა და გარე რისკის ფაქტორების გამოვლენა და მართვა ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის შიგნით ხდება. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რისკების რუკების შედგენას. მათი მეშვეობით დგინდება რისკ-ფაქტორები და რისკების მითიგაციის პროცედურებზე არსებული კომფორტის დონე.

თითოეული მატერიალური ტიპის რისკის მართვა ბანკის რისკის ჩარჩოთა განსაზღვრული. ბაზისბანკის მიზანია მისი გრძელვადიანი რეიტინგის B+ სტაბილიზება და გაუმჯობესება და პორტფელის და რისკის შეგნებული მონიტორინგის ბიზნეს სტრატეგიასთან ჰარმონიზება. სარეიტინგო სააგენტომ FITCH 2019 წელს ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი B+ დაადასტურა, რაშიც ბანკის ჯერჯერობით გონივრული აქტივების ხარისხი და სოლიდური კაპიტალის ბუფერი აისახა.

ბაზისბანკის რისკის აპეტიტი დაწესდა, როგორც ლიმიტების სისტემა, რომელიც ბანკს საშუალებას აძლევს, მუდმივი მეთვალყურეობა გაუწიოს შესაბამისი რისკ-ფაქტორების პოზიციას. ლიმიტების სისტემა ითვალისწინებს ICAAP-ის პროცესების შედეგად გამოვლენილ ყველა შესაბამისი რისკის ტიპს.

ლიმიტებს განსაზღვრავს დირექტორთა საბჭო. ისინი უნდა შეესაბამებოდეს სტრატეგიულ დაგეგმვას და გარე მოთხოვნებს (კანონის მოთხოვნებს კაპიტალისა და ლიკვიდობის შესახებ; ჯგუფის დონის/მფლობელის მოთხოვნებს). ბანკი რისკების შეფასებას სისტემურად ახორციელებს, სტრესტესტების და ICAAP პროცედურის საშუალებით. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და ლიკვიდობის პოზიცია რეგულარული ბენჩმარკის ანალიზის ფარგლებში, უფრო მკაცრი სტრესტესტების პირობებში ფასდება.

ინსტიტუტის რისკების რუკა აჩვენებს ყველა რისკის ტიპის სრულ სურათს, რომელიც ბაზისბანკში ICAAP-ის ფარგლებში ფასდება. ყველა ტიპის რისკზე ფასდება მისი რელევანტურობა და მეთოდოლოგიური მიდგომა რისკების გასაზომად და შესამცირებლად მოცემულია ICAAP პოლიტიკის დოკუმენტში.

თუ რისკი მნიშვნელოვნადაა მიჩნეული და შეიძლება მისი რაოდენობრივი გამოსახვა, ბანკი ადგენს რისკის დასაფარად საჭირო შესაბამისი კაპიტალის გაანგარიშების შიდა მეთოდოლოგიას. რისკის სხვა ტიპები, რომლებიც რაოდენობრივად არ გამოიხატება, შესაბამისი შიდა პროცესებით კლასიფიცირდება.

შიდა პროცესების მიზანია არაკვალიფიცირებული რისკის ტიპებისგან გამომდინარე შესაძლო ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა. თუ რისკი არარელევანტურადაა მიჩნეული, განსაკუთრებული კვალიფიკაციის მინიჭების მითითება არ არსებობს.

თუმცა ICAAP-ის მუდმივი შემოწმების შედეგად შეიძლება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ რისკის ყველა ტიპის შეფასება და იმ რისკების სათანადოდ ასახვა, რომლებიც არარელევანტური იყო და დროთა განმავლობაში რელევანტური გახდა.

რისკების ძირითადი ტიპები / გამოვლენა და შეფასება

ჯგუფის მიზანია, ჰქონდეს რისკების მართვის ყოვლისმომცველი პროცესი, რომელიც საშუალებას აძლევს, ეფექტიანად გამოავლინოს, გაზომოს, მონიტორინგს დაუქვემდებაროს და გააკონტროლოს ყველა რისკის პოზიცია. ჯგუფი ცდილობს, თავიდან აიცილოს მოგების და წმინდა ღირებულების მკვეთრი ცვლილებები, რომლებიც შედეგად მოსდევს კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებას და/ან მცდარ კორპორაციულ გადაწყვეტილებებს. ჯგუფი განუხრელად ისავს პრინციპს, ჰქონდეს ადეკვატური, კარგად დამუშავებული ბიზნეს-სტრატეგია, შეიმუშაოს რისკების ადრეული გამოვლენის სისტემები და მისმა შიდა პოლიტიკამ და პროცედურებმა უზრუნველყოს რისკის ინფორმირებულობით მიღებული გადაწყვეტილებები ყოველდღიურ ბიზნეს-საქმიანობაში, რითაც მოახდენს პოტენციური რისკების მითიგაციას. ბანკის დონეზე, ჯგუფი

რისკების მართვა

აკონტროლებს რისკის შემდეგ პოზიციებს:

საკრედიტო რისკი. ჯგუფი დგას საკრედიტო რისკის წინაშე, რომელიც არის ის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე თავისი ვალდებულებების შეუსრულებლობით მეორე მხარის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს. საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის დაკრედიტების და კონტრაგენტებთან სხვა ტრანზაქციების მეშვეობით, რაც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს და გარეგანსურ კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკი განკუთვნილია და მათ საზედამხებელო უწყვეტობისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკის ტიპია. განკის საკრედიტო სტრატეგიაა დივერსიფიცირებული და მომგებიანი სასესხო პორტფელის შექმნა და ამასთან მაქსიმალური ხარისხის შენარჩუნება.

საკრედიტო რისკის მართვა - რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის წინასწარ შეფასება კომპლექსურია და მოდელის გამოყენებას მოითხოვს, რადგან რისკი სხვადასხვაა და დამოკიდებულია მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობაზე და დროის გასვლაზე. საკრედიტო რისკების შეფასება აქტივების პორტფელისთვის მოითხოვს შესაძლო დეფოლტის, დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და კონტრაგენტებს შორის დეფოლტის კორელაციების შესაძებ წინასწარი შეფასების გაკეთებას. მაზისბანკში საკრედიტო რისკების მართვა მის ყოველდღიურ საქმიანობაში შემავალი სხვადასხვა აქტივობისგან შედგება.

რისკების მართვის სათანადო გარემოს შექმნა. მაზისბანკში ეს საკრედიტო პოლიტიკის დოკუმენტით და საკრედიტო სახელმძღვანელოთი რეგულირდება. ამ ფორმალურ დოკუმენტებში მოცემული და შეჯამებულია პორტფელის მიქსი, საფასო და არასაფასო პირობები, ლიმიტების სტრუქტურა, დამამტკიცებელი ორგანოები და გამონაკლისების დამუშავება და მათზე ანგარიშის მომზადება.

ჯგუფი მის მიერ აღბულ საკრედიტო რისკს ასტრუქტურირებს კონცენტრაციის ლიმიტებით მიღებული რისკის ოდენობაზე ერთ მსესხებელთან ან მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და ინდუსტრიის სეგმენტებთან მიმართებაში. პროდუქტების და ინდუსტრიის მიხედვით საკრედიტო რისკზე დაწესებული ლიმიტები რეგულარულად მტკიცდება მენეჯმენტის მიერ. ასეთი რისკები რეგულარულად კონტროლდება და ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ შემოწმებას გადის.

საკრედიტო რისკს პორტფელის და ტრანზაქციების დონეზე მართავს საკრედიტო კომიტეტების სისტემა, რაც ეფუძნება გადაწყვეტილების მიღებას უწყობს ხელს. დაწესებულია საკრედიტო კომიტეტების იერარქია პოზიციის ტიპის და იერარქიის მიხედვით. შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან წამოსული სასესხო განაცხადი საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს.

კრედიტის გაცემის ჯანსაღი პროცესი - მაზისბანკში ეს გულისხმობს მთელი რიგი ელემენტების გათვალისწინებას კრედიტის გაცემის დროს. საკრედიტო პოზიციიდან და საკრედიტო ურთიერთობის ხასიათიდან გამომდინარე, ეს შეიძლება იყოს კრედიტის მიზნობრიობა, გადახდის წყაროები, მსესხებლის ან კონტრაგენტის მიმდინარე რისკის პროფილი, უზრუნველყოფა და მისი სენსიტიურობა ეკონომიკაში და ბაზარზე მიმდინარე მოვლენებისადმი, მსესხებლის დაფარვების ისტორია და მიმდინარე გადახდისუნარიანობა, ისტორიული ფინანსური ტრენდები და ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზები. საკრედიტო ანალიზის დროს, ყურადღება ექცევა მსესხებლის მიზნეს-ექსპერტიზას, მსესხებლის ეკონომიკის სექტორს და სექტორში მის პოზიციას. ეს ელემენტები ქულების მინიჭების მოდელის შემადგენელი ნაწილებია, რომლებიც საცალო და კორპორაციული ბიზნესმიმართულებებისთვის შემუშავდა. ქულები სესხის დამტკიცების პროცესში ძირითადად ფასწარმოქმნის მიზნით გამოიყენება. კორპორაციული და საცალო დაკრედიტების დეპარტამენტები (რისკების მართვის ჯგუფის დაქვემდებარებაში) მონაწილეობას იღებენ კლიენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაში; თითოეული სესხის ფასწარმოქმნა კორექტირდება რისკის ფაქტორის, კლიენტის მინიჭებული ქულის და პროდუქტის რისკიანობის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის ქულების სისტემა - საკრედიტო რისკის შეფასების და ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ოდენობის მიხედვით დასაყოფად, ჯგუფი იყენებს შიდა რეიტინგის სისტემას იურიდიული პირებისთვის, ან რისკის ქულებს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებისგან (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) ცენტრალური მთავრობებისთვის, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, ფასიანი ქაღალდების და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის, სადაც მიზანშეწონილია.

რისკის მითიგაცია და ნარჩენი რისკი - საკრედიტო რისკის პოზიცია ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის, ასევე პენსონალური და კორპორაციული გარანტიების მიღებით საკრედიტო რისკის მითიგაციისთვის. უზრუნველყოფის გადაფარვის ლიმიტები განსხვავდება პროდუქტის ტიპის და მსესხებლის სეგმენტის მიხედვით. უზრუნველყოფის პოტენციური ნარჩენი რისკის შესამცირებლად ბანკი დაკრედიტების პროცესსა და პორტფელის მართვის დროს უზრუნველყოფის გადაფარვის გასაანგარიშებლად უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების დისკონტირებას მიმართავს. უზრუნველყოფის შეფასებას ჯგუფი იღებს სესხის გაცემის დროს და ყოველწლიურად ხელახლა აფასებს სესხისთვის დაფლევით უძრავ ქონებას, რომელიც შეტანილია ტოპ 100 მსესხებელთა ჯგუფის სიაში ანგარიშგების დღის მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებით. ტოპ 100 მსესხებლის ჯგუფების გარდა, სესხებისთვის 100 ათას ლარზე მეტი თანხით ჯგუფი ითხოვს დაფლევითი უძრავი ქონების უზრუნველყოფის ხელახლა შეფასებას, თუ ამავე უძრავი ქონების უზრუნველყოფით გაიცემა ახალი სესხი, ან როცა მოცემული ვალდებულების რესტრუქტურისაციახდება და ბოლო შეფასება ერთ წელზე დიდი ხნის წინ განხორციელდა. იურიდიული დეპარტამენტი რეგულარულად (სულ მცირე ყოველ წელს) იხილავს უზრუნველყოფის ხელშეკრულების ნიმუშს და თუ აუცილებელია, ცვლის ახალი მარეგულირებელი გარემოს ან უზრუნველყოფის რეალიზაციასთან დაკავშირებული გამოცდილების მიხედვით. მინიმალური უზრუნველყოფის გადაფარვა (არაუზრუნველყოფილი პორტფელის მაქსიმალური ოდენობა) დისკონტირებული ღირებულებით საკრედიტო პოლიტიკით განისაზღვრება თითოეული ტიპის კლიენტისთვის.

სათანადო საკრედიტო ადმინისტრირების, გაზომვის და მონიტორინგის პროცესების შენარჩუნება. ეს მოიცავს ცალკეული მსესხებლების მდგომარეობასთან დაკავშირებული რიგი ძირითადი საკითხების რეგულარულ მონიტორინგს. ეს საკითხებია მსესხებლის ან შემხვედრი მხარის არსებული ფინანსური მდგომარეობა, არსებული კოვენანტების შესრულება, უზრუნველყოფის გადაფარვა, და ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვების ვალდებულებები. ის ასევე მოიცავს მთლიან სასესო პორტფელში რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით მსესხებელთა კონკრეტულ ტიპებზე პოზიციის წილის მონიტორინგს. ასეთ კონცენტრაციას ადგილი აქვს, როცა ერთ შემხვედრ მხარეზე, ერთმანეთთან დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფზე, ან ეკონომიკის კონკრეტულ სფეროზე ან სექტორზე გაცემულია პირდაპირი ან არაპირდაპირი სესხების დიდი ოდენობა.

ბაზისმანკმა IFRS 9 სტანდარტი შიდა ფინანსური ანგარიშგების და რისკების განყოფილებასთან და აუდიტორული კომპანია „დელოიტ და ტუშის“ საკონსულტაციო გუნდთან ერთად დანერგა. კონკრეტული პროცესების და მიზნის-კონტროლების დანერგვა სხვა კომპონენტებთან ერთად მოიცავდა არსებულის შეცვლას და ახალი მიზნის-პროცესების დანერგვას ECL შეფასების მხარდასაჭერად. მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის (ECL) კალკულაციის პროცესის მართვა განაწილებულია ფინანსური ანგარიშგების და რისკების ფუნქციებს შორის. ყველა გამოყენებული პარამეტრის ვალიდაცია და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილი გახდა.

პორტფელის ხარისხზე შესაბამისი ანგარიშგების შენარჩუნება. პორტფელის ხარისხი და დაკრედიტების ლიმიტები, რომლებიც საკრედიტო პოლიტიკით გაისაზღვრება, მუდმივად კონტროლდება საკრედიტო რისკების მენეჯმენტის მიერ და ბანკის მენეჯმენტს მასზე ინფორმაცია წარედგინება პორტფელის ანგარიშგების სახით. პორტფელის შესახებ ანგარიში შეიცავს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ როგორ ნაწილდება პორტფელი რეიტინგის კლასებზე, დაყოფნებულ თანხებზე, სექტორების მიხედვით პოზიციებზე და HHI (ჰერფშეიმის კონცენტრაციის ინდექსი) ინდექსზე, PD (დეფოლტის ალბათობა) დინამიკაზე, LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში) რიცხვებზე და ა.შ.

- **ნარჩენი რისკი.** უზრუნველყოფის ნარჩენი რისკის შესამცირებლად, უზრუნველყოფის გადაფარვის კალკულაციისას დაკრედიტების პროცესში და პორტფელის მართვისას ბანკი იყენებს დისკონტებს საბაზრო ღირებულებებზე/უზრუნველყოფის ღირებულებებზე. იურიდიული დეპარტამენტი რეგულარულად (სულ მცირე წელიწადში ერთხელ) იხილავს უზრუნველყოფის ხელშეკრულების შაბლონს და საჭიროების შემთხვევაში შეაქვს ცვლილებები ახალი რეგულაციების მიხედვით ან უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მიღებული გამოცდილების შესაბამისად. უზრუნველყოფის მინიმალური გადაფარვა (არაუზრუნველყოფილი პორტფელის მაქსიმალური ოდენობა) დისკონტირებული ღირებულებების გამოყენებით საკრედიტო პოლიტიკის მიხედვით ცალკეულ მომხმარებელთა ტიპებისთვის განისაზღვრება.

- **სტრესტესტირება.** ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სტრესტესტირებას არასახარბიელო მაკროეკონომიკური მოვლენების, ან აგრეგირების სხვადასხვა დონეზე ბანკის კონკრეტული მოვლენების საზედამხებდველო კაპიტალის ბუფერებზე ზეგავლენის მონიტორინგისთვის. სტრესტესტირება სხვა მოვლენებთან ერთად ითვალისწინებს ფართომასშტაბიანი ეკონომიკური კრიზისის ისეთ მოვლენებს, როგორიცაა რეცესია, ვალუტის კურსის მერყეობის შედეგები, დასაქმების დონის შემცირება; ასევე ტარდება სექტორისთვის დამახასიათებელი სტრესტესტირება, გათვალისწინებულია საექსპორტო ბაზრების დახურვა (პოლიტიკური რისკები), რამდენიმე დიდი პოზიციის დეფოლტი. საზედამხებდველო სტრესტესტის შედეგებიდან გამომდინარე ფინანსური ზარალისთვის 2019 წელს რამე დამატებითი რეზერვი არ შექმნილა.
- სპეციფიკური სტრესტესტირება ტარდება მთლიან პორტფელზე, რათა შეფასდეს COVID-19-ის პორტფელზე კარანტინის შესაძლო გავლენა. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, დაფინანსების და ლიკვიდობის პოზიციები ძლიერია. აქტივების საერთო ხარისხი საკმაოდ ჯანსაღია მიმდინარე სიტუაციისადმი ელასტიკურობის უზრუნველსაყოფად.

საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგებისა და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი პერსონალი სტრუქტურული ანალიზის საფუძველზე რეგულარულ ანგარიშებს ამზადებს რომელიც მომხმარებელთა ბიზნესზე და ფინანსურ საქმიანობაზე ფოკუსირდება. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება მომხმარებლებთან, რომელთაც გაუუარესდებათ გადახდისუნარიანობა, რისკების კომიტეტის, მენეჯმენტის სამსახურსა და სამეთვალყურეო სამსახურს ეცნობება და მათ მიერ განიხილება.

სტრესტესტირება. არასახარბიელო მაკროეკონომიკური მოვლენების, ან აგრეგირების სხვადასხვა დონეზე ბანკის კონკრეტული მოვლენების საზედამხებდველო კაპიტალის ბუფერებზე ზეგავლენის მონიტორინგის მიზნით, ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სტრესტესტირებას. სტრესტესტირება სხვა მოვლენებთან ერთად ითვალისწინებს ფართომასშტაბიანი ეკონომიკური კრიზისის ისეთ მოვლენებს, როგორიცაა რეცესია, ვალუტის კურსის მერყეობის შედეგები, დასაქმების დონის შემცირება; ასევე ტარდება სექტორისთვის დამახასიათებელი სტრესტესტირება, გათვალისწინებულია საექსპორტო ბაზრების დახურვა (პოლიტიკური რისკები), რამდენიმე დიდი პოზიციის დეფოლტი.

სტრესული სცენარების განსაზღვრისთვის ბანკი ეყრდნობა საქართველოს ეროვნული ბანკის მეთოდოლოგიურ სტრეს-ტესტების სახელმძღვანელოს, რომლის მიხედვითაც გლობალურად ეკონომიკური აქტივობის შენელება ჩვენი რეგიონისთვის იწვევს რეცესიას, მყარდება აშშ დოლარი ყველა ვალუტასთან და რისკის პრემიის ზრდის გამო იზრდება საპროცენტო განაკვეთები. რეგიონში არსებული რეცესიის შესაბამისად ხდება მაკროეკონომიკური პარამეტრების ცვლილება, კერძოდ: მთლიანი შიდა პროდუქტის 5%-იანი შემცირება, სასაქონლო პროდუქტებზე (ოქრო და სხვა) ფასების შემცირება; ეროვნული ვალუტის გაუფასურება 20%-ით; უძრავი ქონების ფასების შემცირება აშშ. დოლარში 30%-ით; საპროცენტო განაკვეთების ზრდა 2 პროცენტული პუნქტით, საპროცენტო გეპის გადაფასებისა და ცვლადგანაკვეთიან სესხებზე საკრედიტო დანაკარგების შეფასებისთვის; დასაქმებულთა რაოდენობის 5%-ით შემცირება; დასაქმებულთა შემოსავლების 5%-ით შემცირება.

დამატებით მიკრო და საცალო პორტფელი იყოფა გადამხდელუნარიანობის ანალიზით გაცემულ და გადამხდელუნარიანობის ანალიზის გარეშე გაცემულ პორტფელებად. გადამხდელუნარიანობის დეტალური ანალიზის გარეშე გაცემულ პორტფელში თითოეულ სესხს მიესადაგება დამატებით 20%-იანი დეფოლტი. ბანკი ითვლის ფინანსური და სესხის მომსახურების კოეფიციენტებს და შესაბამისი სტრესის შემდგომ რეზერვს შერჩეული საკრედიტო პორტფელისთვის (ამასთანავე დაუშვებელია რეზერვის გაუმჯობესება სტრესის შემდგომ) და დანარჩენ პორტფელზე ხდება სტრესის შედეგების გავრცელება. საზედამხებდველო სტრესტესტების შედეგებზე დაყრდნობით 2019 ფინანსური წლისთვის საკრედიტო დანაკარგებზე დამატებითი რეზერვი არ შექმნილა.

COVID-19 გლობალური პანდემიის საპასუხოდ, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გლობალური პანდემიის გამო მიმდინარე კარანტინის ნეგატიური ფინანსური და ეკონომიკური გავლენის შეზღუდვის მიზნით არაერთი ინიციატივა განახორციელა. იმ დაუყოვნებლივი ეფექტის მქონე ღონისძიებებს შორის, რომლებიც მიმართულია ძირითადად კაპიტალის და ლიკვიდურობის მოთხოვნებზე, მთლიანი პორტფელის განსაკუთრებული სტრესტესტირებაა, რომელიც 2020 წლის დასაწყისში ბანკის სასესიო პორტფელზე COVID-19-ის შესაძლო გავლენის შეფასების მიზნით გაკეთდა. სტრესტესტების შედეგებს ამჟამად 1.5%-იანი გავლენა აქვს საზედამხებელო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტზე. სტრესტესტი მოიცავს ინდივიდუალურ სცენარებს ყველაზე დაუცველ სექტორებზე, როგორიცაა სასტუმროები და რესტორნები, აქტივების ღირებულებების გაუარესება, ფიზიკური პირი მსესხებლების შემოსავლის აღებათობის შემცირება ან დაკარგვა, უცხოური ვალუტის დევალვაციის სტრესი, ასევე ფიზიკური პირი ან/და კორპორაციული მსესხებლების გადახდის შესაძლებლობების შემცირებით გამოწვეული დეფოლტის აღებათობის ზრდა, მსესხებლების მიერ თავიანთი შემოსავლის სრული ან ნაწილობრივი დაკარგვის გამო. მთლიანად ეკონომიკასა და ცალკეულ სექტორებზე ზემოქმედება გაურკვეველი რჩება; სტრესის სცენარები განახლდება 2020 წლის მეორე კვარტალში და შესაბამისად, კორექტირდება COVID-19-თან დაკავშირებული პორტფელის გაუარესების რეზერვები.

საბაზრო და ლიკვიდობის რისკების - მართავს ახორციელებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან ერთად. ხაზინის დეპარტამენტი მონიტორინგს ახორციელებს სხვა სტრუქტურულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების საშუალებით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეგმების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

ლიკვიდობის რისკი. ბანკი ლიკვიდობას მართავს ბაზელი 3 ის ლიკვიდობის მართვის მეთოდოლოგიის და სხვა შიდა შეფასების მოდელების მიხედვით, რომლებიც საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის მიხედვით შემუშავდა, ხოლო ლიკვიდობის რისკებს მართავს ALM (Asset and Liability Management აქტივ-პასივების მართვა) პოლიტიკის და ლიკვიდობის მართვის შიდა პოლიტიკის თანახმად, რომელშიც მოცემულია ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიკვიდობასთან დაკავშირებული ლიმიტების სისტემა. (კუმულაციური ვადიანობის შეუსაბამობის ლიმიტი, LCR Liquidity Cover Ratio ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, NSFR Net Stable Funding Ratio წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი).

ლიკვიდობის მართვის პროცესი შემდეგი ნაბიჯებისგან შედგება: ლიკვიდობის მოთხოვნების დადგენა და ხელახალი შეფასება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების სტრუქტურიდან და ბაზრის ზოგადი პირობებიდან გამომდინარე; ლიკვიდობის რისკის შესაბამისი ლიმიტების შემუშავება და კონტროლი; დაფინანსების სტრუქტურასა და შეუსაბამობის მოცულობაზე, დაფინანსების მოპოვების უნარზე და ა.შ. მუშაობა; ლიკვიდობის და ფინანსური სახსრების მართვის პრინციპების შემუშავება და მონიტორინგი; ლიკვიდობის პროგნოზირება ნორმალურ სამუშაო პირობებში და სტრესული სიტუაციის ქვეშ; გაუთვალისწინებელი მდგომარეობის გეგმის შემუშავება, რაც გულისხმობს გადაუდებელი სიტუაციების დროს ლიკვიდობის დანაკლისის შევსების სტრატეგიების შემუშავებას.

რისკების მართვა

საბაზრო რისკის - ყველაზე გავრცელებული გამომწვევი მიზეზები საპროცენტო განაკვეთების და უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების რისკებია.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ინსტიტუტის მოგების და კაპიტალის მიმდინარე ან სამომავლო რისკი, რომელიც საპროცენტო განაკვეთის არასახარბიელო ცვლილებებითაა გამოწვეული. საკრედიტო ინსტიტუტის პერსპექტივიდან, საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოიშვას როგორც სავაჭრო პორტფელისგან, ისე საბანკო ტრანზაქციებისგან (ტრადიციული საკრედიტო/საღეპოზიტო და საინვესტიციო ტრანზაქციები).

ბანკისთვის დამახასიათებელი საპროცენტო განაკვეთის რისკებია:

- გადაფასების რისკი, რისკი რომელიც წარმოიშვება მისაღები შემოსავლების და გადასახდელი ხარჯების ვადიანობის სხვადასხვა სტრუქტურისგან, ასევე სხვადასხვა საპროცენტო განაკვეთების ან სხვადასხვა პერიოდებზე აგებული ფასწარმოქმნიდან; გადაფასების რისკი წარმოიშობა, როცა აქტივების და ვალდებულების ვადების სტრუქტურა არაა თანხვედრაში და როცა ფასწარმოქმნა სხვადასხვა ინტერვალებში ან სხვადასხვა საფუძველის მქონე საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება (მაგალითად, მისაღები შემოსავლები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით და ვალდებულებები ცვალეზადი საპროცენტო განაკვეთით).
- შემოსავლიანობის მრუდი, ანუ შემოსავლის მრუდის ფორმის და დახრილობის ცვლილებებით გამოწვეული რისკი.

სავალუტო რისკი წარმოიშობა კონკრეტულ ვალუტაზე ღია ან არასრულყოფილად ჰეჯირებული პოზიციებიდან გაცვლითი კურსების მოულოდნელი ცვლილებების შედეგად (რომელმაც შეიძლება ბაზრის მონაწილის ადგილობრივი ან საანგარიშგებო ვალუტის დანაკარგები გამოიწვიოს).

საპროცენტო განაკვეთის და სავალუტო რისკის გრძელვადიანი და ყოველდღიური მართვის მიზნით შემუშავებული პოლიტიკებისა და პროცედურების ადეკვატურობის და საბაზრო რისკის მართვის და კონტროლის უფლებამოსილების და პასუხისმგებლობის მკაფიო ზღვარის დაცვის მიზნით, ბანკში დაწესებული საბაზრო რისკის ზედამხედველობა და კონტროლი. ბანკს გამართული აქვს საპროცენტო განაკვეთის ანგარიშგების და შემოწმების ყოვლისმომცველი პროცესი, ასევე ეფექტური შიდა კონტროლები; ბანკი აწესებს შესაბამის ლიმიტებს რისკის აღებაზე, ქმნის რისკების და შედეგების გაზომვის, პოზიციის შეფასების და ვადიანობის გეპების გადაფასების ადეკვატურ სისტემებს და სტანდარტებს.

საოპერაციო რისკი. საოპერაციო რისკი განისაზღვრება, როგორც არაადეკვატური შიდა პოლიტიკის, სისტემის და კონტროლის ჩავარდნების, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან მენეჯმენტის მარცხის, ასევე სტიქიური უმედურებების მიზეზით გამოწვეული ფინანსური ზარალის რისკი. ბანკში ოპერაციული რისკების მართვა სამ დონეზე ხორციელდება: სტრუქტურული ერთეულების/დეპარტამენტების დონეზე, ოპერაციული რისკების მართვის დონეზე და შიდა აუდიტის დონეზე. ოპერაციული რისკების ეფექტიანი გაზომვის და მართვის მიზნით, ერთი მხრივ იქმნება ოპერაციული რისკის, როგორც ბანკის უსაფრთხოებასა და სიჯანსაღესთან დაკავშირებული რისკის განცალკევებული კატეგორიის შიდა ანგარიშგება, ხოლო მეორე მხრივ ოპერაციულად დამოუკიდებელი, შესაბამისად გატრენინგებული და კომპეტენტური თანამშრომლების მიერ ეფექტურად ტარდება ყოვლისმომცველი შიდა აუდიტი.

ბანკის ოპერაციული რისკების პოლიტიკა ითვალისწინებს ოპერაციული რისკის გამოვლენის, გაზომვის და მართვის ამომწურავ სისტემას. პოლიტიკა განსაზღვრავს, თუ რა პრინციპით უნდა გამოვლინდეს ოპერაციული რისკები, როგორ უნდა შეფასდეს, გამოვლენილი, შეფასებული, მონიტორინგს და კონტროლს დაექვემდებაროს ან შემცირდეს. განისაზღვრება შემოწმების სისტემა, რომლის შედეგადაც ვლინდება ოპერაციული რისკის გარემოს ძლიერი და სუსტი მხარეები; მზადდება გაუთვალისწინებელი სიტუაციების და ბიზნესის უწყვეტობის გეგმები, რათა ბანკმა შეძლოს მუშაობის გაგრძელება, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და ბიზნესის მკვეთრი ხელისშემშლის შემთხვევაში დანაკარგები მინიმუმამდე დაიყვანოს.

ბანკი კაპიტალის მოთხოვნის გაანგარიშებისთვის BIA (Basic Indicator Approach საბაზისო ინდიკატორების გაზომვის მეთოდი) მიდგომას იყენებს. ასევე გამოიყენება რისკების შეფასების უფრო განვითარებული მეთოდების ხარისხობრივი ელემენტები, რაც საოპერაციო რისკების უფრო მეტად ამომწურავი მართვის საფუძველს ქმნის.

ICAAP სისტემის საშუალებით ბანკი ასევე აფასებს სხვა რისკებს, რომლის წინაშეც ბანკი შეიძლება დადგეს. ზოგიერთი მათგანი განხილულია ქვემოთ:

ბიზნესის რისკი ნიშნავს მოგებისა და კაპიტალის შემცირების მიმდინარე ან მომავალ რისკს, რომელიც გამოწვეულია ბიზნესგარემოს ცვლილებებით და არასახარბიელო ბიზნეს-გადაწყვეტილებებით, ან ბიზნესის გარემოში მიმდინარე მოვლენების შეუმჩნეველობით, გადაწყვეტილებების არაადეკვატური შესრულებით, ან კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებით.

საზედამხედველო რისკი: საბანკო სექტორი მკაცრი ზედამხედველობის ქვეშაა. ზედამხედველობის გარემო მუდმივად ვითარდება, რაც არაპროგნოზირებადია. ამიტომ, ბანკი საზედამხედველო რისკის წინაშე დგას, ეს რისკი მარეგულირებლის მოთხოვნების შეუსრულებლობას გულისხმობს. კაპიტალის ადეკვატურობის სავალდებულო კოეფიციენტებთან ერთად, მარეგულირებელი ორგანო (საქართველოს ეროვნული ბანკი) აწესებს ლიმიტებს დაკრედიტებაზე და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებზე, მათ შორის დაკრედიტების, ლიკვიდობის და ინვესტიციების კოეფიციენტებზე. ბანკი ვალდებულია, დაიცვას მინიმალური სარეზერვო მოთხოვნები და მოამზადოს რეგულარული პერიოდული ანგარიშები.

ბანკი ასევე რეგულირდება შესაბამისი საგადასახადო კოდექსით და საქართველოს სხვა კანონებით, რომელთა მოთხოვნებიც ბანკზე ვრცელდება მისი ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე. ბანკი ასრულებს დამატებით საზედამხედველო მოთხოვნებსაც, რომლებიც განსაზღვრულია: უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის და ტერორიზმის დაფინანსების საწინააღმდეგო პოლიტიკით, ქრთამის, კორუფციის და გადასახადებისთვის თავის არიდების ხელშეწყობის საწინააღმდეგო პოლიტიკით, პირად მონაცემთა დაცვის შესახებ საქართველოს კანონით, საქართველოს საგადასახადო კოდექსით, საქართველოს შრომის კოდექსით და ა.შ.

ბანკი, თავისი კონტროლის გაერთიანებული სისტემის ფარგლებში, ყურადღებით აფასებს თითოეული საკანონმდებლო და საზედამხედველო ცვლილების შედეგს, რაც რისკების ფორმალური გამოვლენის და შეფასების პროცესის შემადგენელი ნაწილია. მას აქვს დადგენილი სისტემები და პროცესები, რომლებიც საზედამხედველო მოთხოვნების სრულყოფილ დაკმაყოფილებას უზრუნველყოფს. ამ პროცესებზე პასუხისმგებელი არიან რისკების დეპარტამენტის კომპლაენსის ფუნქციური ერთეულების თანამშრომლები.

ოპერაციული რისკების დეპარტამენტი აანალიზებს კლიენტების საჩივრებს და ოპერაციული რისკების შემთხვევების მონაცემთა ბაზებს, რითაც გამოავლენს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ კანონის შესაძლო დარღვევებს. მას ცვლილებები შეაქვს ოპერაციულ პრაქტიკაში, რითაც აუმჯობესებს პერსონალურ მონაცემთა დაცვას და თავიდან იცილებს სწრაფად მზარდი ავტომატიზაციის პირობებში პერსონალური ინფორმაციის გაჟონვას.

მეორე მხრივ, ფინანსური მონიტორინგის დეპარტამენტი ქმნის საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის (FMS) მიერ დაკისრებული რეგულაციების შესრულების ოპერაციულ ბაზას, რითაც აფართოებს მარეგულირებლის მოთხოვნების შესრულების შესაძლებლობებს. დეპარტამენტის მთავარი ამოცანა უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციაა.

გარემოსა და სოციალური რისკების მართვა, ერთი მხრივ, მოიცავს თავად ბანკის მიერ მის ყოველდღიურ საქმიანობაში ბუნებრივი რესურსების ეფექტიან მოხმარებასა და ნარჩენების პასუხისმგებლიან მართვას, ხოლო მეორე მხრივ, პასუხისმგებლიანი დაფინანსების (Responsible financing) პრინციპების ინტეგრირებას ბანკის საკრედიტო საქმიანობაში.

პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების პრინციპების დანერგვისა და ეფექტიანად აღსრულების მიზნით, 2018 წელს „გაზისბანკმა“ მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეიტანა გარემოსა და სოციალური რისკების მართვის საკუთარ პოლიტიკაში და შეიმუშავა Due Diligence-ის და E&S risk assessment (ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შეფასების) პროცედურები. ბანკის მიერ ასევე დადგინდა გამონაკლისების სია (Exclusion List), რომლითაც ჩამოთვლილია იმ საქმიანობათა სია, რომლებსაც არ აფინანსებს ბანკი; ამგვარ გამონაკლისებს მიეკუთვნება საქმიანობები, რომლებიც რალაც ფორმით შეიძლება უკავშირდებოდეს იარაღისა და სამრძოლო მასალების წარმოებას/ვაჭრობას, იძულებით და ბავშვთა შრომას, არალეგალურ ფარმაცევტულ პროდუქტებს,

რისკების მართვა

პესტიციდებისა და ჰერბიციდების განსაზღვრული ტიპების წარმოებას/ვაჭრობას, აზარტულ თამაშებსა და კაზინოებს და ა.შ. ზემოთ აღნიშნული დოკუმენტები ემყარება როგორც საქართველოს მოქმედ საკანონმდებლო ჩარჩოს, ისე საუკეთესო პრაქტიკას და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების რეკომენდაციებს.

ეკოლოგიური და სოციალური რისკების შეფასების ფარგლებში, ყველა ტიპის ბიზნეს სესხი გადის სტანდარტულ პროცედურას, რომლის ფარგლებშიც ხდება პროექტის გადამოწმება გამონაკლისების სიაში. შემდეგ ეტაპზე კლიენტის მიერ მიწოდებულ მონაცემებზე და დოკუმენტებზე, ადგილზე ვიზიტის შედეგად გაკეთებულ შეფასებებსა და დამოუკიდებელი წყაროებიდან მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ხდება პოტენციური კლიენტის პასუხისმგებლობის და მის მიერ ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მართვის ხარისხის შეფასება. შეფასებისთვის ბანკი იყენებს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებს (IFC's Environmental and Social Performance Standards). ბანკს ასევე შეუძლია კლიენტს დაუდგინოს კოვენანტები, რომლის მიზანიც იქნება კლიენტის ეკოლოგიური და სოციალური პასუხისმგებლობის გაზრდა (მაგალითად სახანძრო უსაფრთხოების სისტემის გამართვა; შრომის პირობების მოწესრიგება).

ქვეყნის რისკი - ნიშნავს იმ შესაძლო დანაკარგებს, რომლებიც გამოწვეულია (ეკონომიკური, პოლიტიკური და ა.შ.) მოვლენით, რომელიც კონკრეტულ ქვეყანაში ხდება. მოვლენა შეიძლება გააკონტროლოს ქვეყნის მთავრობამ, მაგრამ არა კრედიტის გამცემმა/ინვესტორმა. ბანკმა შექმნა ქვეყნის რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტი, რითაც დადგენილია ლიმიტების სისტემა, რომლის მიხედვითაც ქვეყნების საგარეო რეიტინგებზე დაყრდნობით ხდება მისი შეფასება, თუ რამდენად დგას ბანკი ამა თუ იმ ქვეყნის რისკის წინაშე, რეპუტაციული რისკი - შეიძლება გამოწვეულ იქნას საქმიანობის სფეროში დამკვიდრებული მომსახურების სტანდარტების შეუსრულებლობით, აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობით, მომხმარებელზე ორიენტირებული მომსახურების და სამართლიანი საბაზრო პრაქტიკის ნაკლებობით, მომსახურების დაბალი ან გაუარესებული ხარისხით, არაგონივრულად მაღალი ხარჯებით, მომსახურების ისეთი სტილით, რომელიც არ შეესაბამება ბაზრის ვითარებას ან კლიენტის მოლოდინს, არასათანადო ბიზნეს-ქცევით ან უფლებამოსილების მქონე პირთა არაკეთილგანწყობილი აზრით ან ქმედებებით. ბრძოლა ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ (AML/CTF); ქრთამის და კორუფციის წინააღმდეგ (ABC); შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტი. ბაზისბანკს ფინანსური დანაშაულისადმი პოლიტიკური მიდგომა აქვს შემუშავებული. ჯგუფის მასშტაბით შექმნილია ფინანსური დანაშაულის საწინააღმდეგო სისტემა (AFC), რომელიც აწესებს კონტროლის მოთხოვნებს შემდეგ ძირითად რისკების სფეროებში: AML/CTF, ABC და ინტერესთა შესაძლო კონფლიქტის თავიდან აცილება. ეს კომპონირებული მიდგომა ბანკს საშუალებას აძლევს უკეთ გაიგოს საკუთარი რისკის პოზიცია და პრიორიტეტად აქციოს მენეჯმენტის ფოკუსი. AFC სისტემის თანახმად, ბაზისბანკი ნულოვანი ტოლერანტობის მიდგომას იყენებს ფულის გათეთრების განზრახ ხელშეწყობისა და ტერორიზმის დაფინანსებისადმი, მექრთამეობის, თაღლითობისა და კორუფციისადმი.

ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციისათვის დაარსდა ფინანსური მონიტორინგის სტრუქტურული ერთეული. AML/CFT კონტროლთან ერთად გამოიყენება შემდეგი ინსტრუმენტები: „იკნობდე შენს კლიენტს“, კლიენტის წინასწარი შესწავლა (Due Diligence) და მისი გაფართოებული ღონისძიებები; ML/TF რისკების შეფასება/ხელახალი შეფასება, რისკების ღონის მიხედვით ინფორმაციის განახლება, შავი და PEP სიების სკრინინგი; წითელი დროშების კონტროლი და ა.შ. მონიტორინგის ღონისძიებების ნაწილი ავტომატიზებულია, მათ შორის შავი და PEP სიების სკრინინგი, წითელი დროშების კონტროლი, საეჭვო ტრანზაქციების გამოვლენა და ა.შ.

ბანკი არ არის ტოლერანტული კორუფციის, მექრთამეობის ან თაღლითობის არცერთი ფორმისადმი, ან ნებისმიერი სხვა ტიპის უკანონო, თაღლითური ან არაეთიკური ქცევისადმი. ყველა თანამშრომელი პირადად აგებს პასუხს ბანკის, მისი რეპუტაციის და საკუთარი თავის დაცვაზე მექრთამეობით და კორუფციით გამოწვეული რისკებისგან და თავს არიდებს დაუცველობის შედეგებს. მექრთამეობის და კორუფციის პოლიტიკა განსაზღვრავს ქცევის იმ ძირითად პრინციპებს, წესებს და სტანდარტებს, რომლებსაც ეფუძნება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობა, რათა გონივრულად მოხდეს კომპანიის შიგნით მექრთამეობის პრევენცია, მიკვლევა და განცხადება. შიდა აუდიტი, ფინანსური მონიტორინგის განყოფილება, კომპლაენსის და საოპერაციო რისკის მართვის სტრუქტურული ერთეულები პასუხს აგებენ ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის პრინციპების დაცვის უზრუნველყოფაზე, ზრუნავენ, რომ შიდა რეგულაციები და სამუშაო პრინციპები ინტეგრირდეს ბანკის მთლიან საქმიანობასთან.

კორპორაციული შესაბამისობის რისკი: არის სანქციების, ფინანსური ან რეპუტაციული დანაკარგების და სასამართლო საქმეების რისკი, რაც შეიძლება გამოიწვიოს არსებული კანონმდებლობის და ქცევის სტანდარტების უგულვებელყოფამ. შესაბამისობის რისკის მართვის სისტემა ითვალისწინებს შესაბამისობის პოლიტიკას, საბანკო საქმიანობის მარეგულირებელ საკანონმდებლო აქტებს, შესაბამისობის რეგულარულ შემოწმებას და კონკრეტულ მოთხოვნებთან შედარებას და სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსთვის ანგარიშის წარდგენას, ასევე მენეჯმენტის მიერ ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღების ხელშეწყობას. შესაბამისობის პოლიტიკის განხორციელებას და შესაბამისობის რისკების მართვის ეფექტური ფუნქციონირებისთვის ბანკში შეიქმნა კომპლაენსის სტრუქტურული ერთეული. სხვა მოვალეობებს შორის, ერთეული წინასწარ აფასებს, იკვლევს, აფასებს და აკონტროლებს შეუსრულებლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან/პოტენციურ რისკებს.

ბანკს სურს, თავიდან აიცილოს მოგების და წმინდა ღირებულების მკვეთრი ცვლილებები, რომლებიც შედეგად მოსდევს კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებას და/ან არასწორ კორპორაციულ გადაწყვეტილებებს. შესაბამისად, ბანკი განუხრელად იცავს პრინციპს, ჰქონდეს ადეკვატური, კარგად დამუშავებული ბიზნეს-სტრატეგია, რითაც შეამცირებს პოტენციურ რისკებს, და ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკები მართოს რისკების ადრეული გამოვლენის სისტემების შემუშავებით და შიდა პროცესებისა და პროცედურების საშუალებით, რითაც უზრუნველყოფს, რომ ბანკის ყოველდღიური ბიზნეს-საქმიანობის გადაწყვეტილებები და ქმედებები რისკების გათვალისწინებით იქნება მიღებული და გატარებული.

კორპორაციული მმართველობა

კორპორაციული მმართველობა

ეფექტური კორპორაციული მმართველობა საბანკო სექტორის და მთლიანად ეკონომიკის სათანადო ფუნქციონირებისთვის. ჩვენი რწმენით, ბანკში და მთლიანად ინდუსტრიაში კარგი კორპორაციული მმართველობის განხორციელება ნიშნავს იმ ძირითადი პრინციპების დაცვას, როგორცაა გამჭვირვალობა, ანგარიშვალდებულება, დამოუკიდებლობა და სამართლიანობა. ამ საბაზისო პრინციპების დასამკვიდრებლად ბანკი ხელმძღვანელობს სხვადასხვა რეგულაციით, მინიმალური მოთხოვნით და კარგ კორპორაციულ მმართველობასთან დაკავშირებული ინსტრუქციით.

ბიზნესის პასუხისმგებლიანი და გამჭვირვალე მართვა ყველა დაინტერესებულ მხარესთან ნდობაზე დამყარებული ურთიერთობის შენარჩუნების და განმტკიცების მიზნით ბაზისბანკის და ჯგუფის მთავარ სამოქმედო პრინციპად რჩება. ჯგუფმა კორპორაციული მმართველობის მძლავრი სისტემა შექმნა, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებს და ქვეყნის კანონმდებლობას ეფუძნება და აქციონერებს, ზედამხედველობას და მენეჯმენტს შორის როლების და პასუხისმგებლობების ეფექტიან განაწილებას და მკაფიო გამიჯვნას უზრუნველყოფს.

აქციონერი თავის უფლებებს და მოვალეობებს საერთო კრების საშუალებით ახორციელებს. აქციონერთა საერთო კრება ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანოა, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვან საკითხებზე იღებს გადაწყვეტილებებს. საერთო კრება ამტკიცებს ბანკის წესდებებს, იღებს გადაწყვეტილებებს აქციების გამოშვებაზე, მოგების განაწილებაზე და გამოყენებაზე, ბანკის კაპიტალში ცვლილებებზე; სამეთვალყურეო საბჭოს შექმნაზე და მისი წევრების დანიშნასა და გათავისუფლებაზე.

საზედამხედველო ცვლილებების კვალდაკვალ, 2019 წელს ბანკის კორპორაციული მმართველობის სტრუქტურაში შევიდა ცვლილებები, კერძოდ: დაარსდა რისკების მართვის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე (ნაცვლად დირექტორთა საბჭოს დონის კომიტეტისა), დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს, შიდა აუდიტის და აუდიტის კომიტეტების ფუნქციები და მოვალეობები (და შესაბამისი წესდებები) შეიცვალა და მოერგო ახალ საზედამხედველო მოთხოვნებს.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო (საბჭო) არის ორგანო, რომელიც ზედამხედველობას უწევს ბაზისბანკის საქმიანობას და ფუნქციებს სამეთვალყურეო საბჭოს კრების და საბჭოს დონის კომიტეტების საშუალებით ასრულებს. საბჭო ნიშნავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს და მჭიდროდ თანამშრომლობს დირექტორთა საბჭოსთან, ზედამხედველობს და კონსულტაციას უწევს მნიშვნელოვან საკითხებზე და პირდაპირაა ჩართული ძირეული გადაწყვეტილებების მიღებაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს საკვანძო ფუნქციებს წარმოადგენს ბანკის საქმიანობის ზედამხედველობა, კორპორაციული მმართველობა და რისკების მართვა. ამ ფუნქციების ფარგლებში, საბჭო იღებს ისეთ გადაწყვეტილებებს, როგორცაა: ბანკის ღირებულებების, ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნა და ზოგადად, ბანკის სამართლიანობის, კომპეტენტურობის, პროფესიონალიზმისა და ეთიკის პრინციპების სრული დაცვით მართვის უზრუნველყოფა; ბანკის სტრატეგიის განსაზღვრა და მენეჯმენტის მიერ სტრატეგიული ამოცანების შესრულების მონიტორინგი; ჯგუფის მიერ საზედამხედველო და მარეგულირებლის ყველა მოთხოვნის შესრულების უზრუნველყოფა; დირექტორთა საბჭოსთან და დირექტორის მოადგილესთან (რისკები და ინფორმაციული ტექნოლოგიები) ერთად ბანკის რისკის აპეტიტის განსაზღვრა. საბჭო ასევე ზედამხედველობს დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას და აფასებს მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს, უზრუნველყოფს კონტროლის ფუნქციების დამოუკიდებლობას და ეფექტიანობას და დირექტორთა საბჭოს მუშაობის შეფასებას წარმართავს გრძელვადიანი თანმიმდევრული გეგმის მიხედვით. საბჭო პასუხისმგებელია დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების ზედამხედველობაზე და ჯგუფის შიგნით კანონის და მარეგულირებელი ბაზის მოთხოვნების შესაბამისი ეფექტიანი პროცედურების და პოლიტიკის არსებობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

აქციონერთა საერთო კრება ირჩევს საბჭოს წევრებს. საბჭოს წევრების შერჩევის წესები რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობით, ბანკის წესდებით და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულებით. სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის კორპორაციულ მმართველობაზე. ბანკმა უნდა უზრუნველყოს, რომ საბჭოს წევრებს ჰქონდეთ თართო სპექტრის უნარები და გამოცდილება, რომ საბჭოში იყვნენ დამოუკიდებელი წევრები და დაცული იყოს აზრთა დაბალანსებული პლურალიზმი. სხვა სიტყვებით, საბჭო დაკომპლექტებული უნდა იყოს სხვადასხვა უნარის, გამოცდილების და ექსპერტიზის მქონე წევრებით.

კომერციული ბანკების კორპორაციული მმართველობის ახალი კოდექსის თანახმად, 2018 წლის აქციონერთა საერთო კრებაზე არჩეული იქნა სამეთვალყურეო საბჭოს ორი დამოუკიდებელი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოში ხუთი წევრია, აქედან ორი დამოუკიდებელი წევრია. დამტკიცდა სამეთვალყურეო საბჭოს განახლებული წესდება (სებ-ის ახალი საკანონმდებლო მოთხოვნების მიხედვით)

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არიან: ჯან ტუნი - აღმასრულებელი თავმჯდომარე, ეუ ნინგ, თავმჯდომარის მოადგილე, დამოუკიდებელი წევრი, მი ზაიქი - თავმჯდომარის მოადგილე, ზაზა რობაქიძე - წევრი (დამოუკიდებელი წევრი), მია მი - საბჭოს წევრი.

სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრი სებ-ის მიერ დადგენილი შესაბამისობის კრიტერიუმების დაცვით აირჩევა. ამასთან, საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები აკმაყოფილებენ პირის დამოუკიდებელ წევრად მიჩნევისთვის აუცილებელ ყველა მოთხოვნას.

საბჭოს წევრების განსხვავებული გამოცდილება, კვალიფიკაცია და უნარები საშუალებას იძლევა, ესათუის საკითხი სიღრმისეულად და სხვადასხვა პერსპექტივიდან იქნას განხილული და გადაწყვეტილების მიღების დროს დაცული იყოს ბალანსი. თავისი ფუნქციების შესრულებისას, საბჭო ითვალისწინებს ბანკის, მისი მენაბრეების, აქციონერების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ინტერესებს.

ჯანგ ძუნი

აღმასრულებელი თავმჯდომარე

2010 წლიდან დღემდე სინძიანგ შუალინგ ვაჭრობის და ინდუსტრიის ჯგუფის, ანუ შუალინგ ჯგუფის გენერალური მენეჯერის მოადგილეა ფინანსებისა და უცხოური ინვესტიციების მიმართულებით. 1998 წლიდან 2010 წლამდე ჯანგ ძუნი იყო ურუმჩის კომერციული ბანკის გაყიდვების დეპარტამენტის გენერალური მენეჯერი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ასისტენტი და ადამიანური რესურსის მართვის დირექტორი. 1992 წლიდან 1997 წლამდე ის იყო ურუმჩის საკრედიტო კავშირის დირექტორის მოადგილე. მრავალი წლის განმავლობაში ჯანგ ძუნი მაღალი თანამდებობებში ევაბა ჩინეთის სახალხო ბანკის ურუმჩის ფილიალში, ურუმჩის კომერციულ ბანკში და სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში. მას კომერციული ბანკების და ოპერაციების მართვის მდიდარი გამოცდილება და შესაბამისად, მცირე და საშუალო ზომის კომერციული ბანკების სტრატეგიული განვითარების ნათელი და ღრმა ხედვა აქვს.

ჯანგ ძუნი ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხის მფლობელია.

ჟუ ნინგ

ვიცე-თავმჯდომარე, დამოუკიდებელი წევრი

2005 წლიდან დღემდე არის კომპანია „ტუპონგ ინტერნეშენლის“ მმართველი დირექტორი. მას ფინანსური კონსულტაციის პროექტები განხორციელებული აქვს: ურუმჩის კომერციულ ბანკში, დეიანგის ბანკში, იანტაი ბანკში, ჰანგ სენგ ბანკში, ვინგ ლუნგ ბანკში, სიამენ ბანკში, ჰონგ კონგ ფუზონ ბანკში და ტიანშანის ბანკში. ჟუ ნინგს ჩინური და უცხოური მცირე და საშუალო ბანკების სტრატეგიის და ბიზნესის განვითარების ღრმა ცოდნა აქვს.

ჟუ ნინგს აშშ-ის ფუქუას ბიზნეს სკოლაში მიღებული აქვს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი, ინჟინრის დიპლომი აშშ-ის ვირჯინიის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში და კიდევ ერთი ინჟინრის დიპლომი ჩინეთის მეცნიერების და ტექნოლოგიის უნივერსიტეტში.

მი ზაიფი

ვიცე-თავმჯდომარე

2011 წლიდან დღემდე მი ზაიფი სინძიანგ შუალინგ ვაჭრობის და ინდუსტრიის ჯგუფის, ანუ შუალინგ ჯგუფის გენერალური მენეჯერის ადმინისტრაციის დირექტორის მოადგილე და შუალინგ ჯგუფის საქართველოს ფილიალის გენერალური მენეჯერის ადმინისტრაციის დირექტორია. 2010-2011 წლებში ის შუალინგის უძრავი ქონების განვითარების კომპანიაში დირექტორის ასისტენტად მუშაობდა, 2005-2006 წლებში კი შუალინგის სასტუმროში გენერალური მენეჯერის ასისტენტი იყო. მი ზაიფიმ ბიზნესის ადმინისტრირების ხარისხი კალიფორნიის უნივერსიტეტში მიიღო.

მია მი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

მია მი ჰუალინგ ჯგუფის საქართველოს თავისუფალი ეკონომიკური ზონის საერთაშორისო განვითარების მიმართულების დირექტორია. ის ჰუალინგის თავისუფალი ეკონომიკური ზონის ხელმძღვანელის ასისტენტად მუშაობის დროს ორ მნიშვნელოვან სფეროს უურიწევდა: 2012 წელს ბაზისბანკში წილის შეძენას და 2011-2015 წლებში სამშენებლო მასალების ყოველწლიური გამოფენის ორგანიზებას, სადაც ცენტრალური აზიის მიზნესპარტნიორები ხვდებოდნენ ერთმანეთს. 2015-2017 წლებში მია მის ბაზისბანკის სავანძო დეპარტამენტებში სხვადასხვა პოზიცია ეკავა. ის პასუხისმგებელი იყო საკრედიტო პორტფელის ანალიზზე, ჩინელ კორპორაციულ და საცალო კლიენტებთან კომუნიკაციასა და ბანკის აქციონერებთან ურთიერთობაზე, აწყობდა მასშტაბურ კორპორაციულ ღონისძიებებს და ადამიანური რესურსის დეპარტამენტს ესმარებოდა თანამშრომლების შერჩევაში. მია მის ამერიკის ქ. ლოს ანჯელესის სამხრეთ კალიფორნიის უნივერსიტეტში მიზნისის ადმინისტრირების მაკალაგრის ხარისხი აქვს მიღებული.

ზაზა რობაქიძე სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხთან ერთად ზაზა რობაქიძეს საბანკო სფეროში მუშაობის ხანგრძლივი გამოცდილება აქვს, რომელიც 24 წელზე მეტს ითვლის. 2012 წლიდან დღემდე ბაზისბანკის აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარეა, 2018 წლიდან კი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. კარიერა საქართველოს ეროვნულ ბანკში დაიწყო. მრავალი წლის განმავლობაში მას ცენტრალური ბანკის ზედამხედველობის სფეროში სხვადასხვა პოზიცია ეკავა, ეკონომისტიდან დაწყებული, ზედამხედველობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელით დამთავრებული.

სამეთვალყურეო საბჭოს დონის კომიტეტები

საბჭო თავის ფუნქციებს ახორციელებს კრების და საბჭოს დონის კომიტეტების მეშვეობით. ესენია აუდიტის კომიტეტი და რისკების მართვის კომიტეტი. ეს უკანასკნელი 2019 წლის დასაწყისში დააარსდა.

აუდიტის კომიტეტი. საბჭო თავის უფლებამოსილებას, აუდიტის, შესაბამისობის და კომპენსაციის ფუნქციებს ახორციელებს აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით, რომელსაც საბჭო აარსებს. კომიტეტი საბჭოს წევრებითაა დაკომპლექტებული. ის ზედამხედველობს საზედამხებდველო ფუნქციების შესრულებას და ამზადებს ობიექტურ ინფორმაციას ფინანსური, რისკების და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტიანობის, სამუშაოს შედეგების და დაწესებულ სტანდარტებთან და მოთხოვნებთან შესაბამისობის შესახებ. საბჭოს აუდიტის კომიტეტი მრავალი წელია ფუნქციონირებს და საბჭოს მხარს უჭერს ბანკის ეფექტიანი შიდა კონტროლის სისტემის შენარჩუნებაში. გასული წლის განმავლობაში აუდიტის კომიტეტის სხდომა ხუთჯერ ჩატარდა. სხვა ფუნქციებთან ერთად, კომიტეტს შემდეგი პასუხისმგებლობა ჰქონდა:

- ბანკის შიდა და გარე აუდიტორების ფუნქციების ადეკვატურობის და ეფექტიანობის უზრუნველყოფა; ამ ამოცანის ფარგლებში, შიდა აუდიტის მასშტაბის და ფარგლების დაწესება;
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ღირეფქორთა საბჭო დგამს აუცილებელ ნაბიჯებს კონტროლის გამოვლენილი სისუსტეების აღმოსაფხვრელად, კანონმდებლობის შეუსრულებლობის და სხვა ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად;
- რისკების მართვის სისტემის და შიდა კონტროლის ეფექტიანობის უზრუნველყოფა;
- ბანკის წლიური კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური და არაფინანსური ანგარიშების განხილვა, აუდიტორებთან ერთად აუდიტორული ანგარიშების, აუდიტის წინა და აუდიტის შემდგომი პროცესების, მთავარი საკითხების და დასკვნების განხილვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშების და რეკომენდაციების მომზადება;
- ყველა შიდა დოკუმენტაციის, შიდა პროცესების და კონტროლის ფუნქციის განხილვა, ფინანსური ანგარიშების პროცესის და მონაცემთა უტყუარობის შემოწმების პროცესის მონიტორინგი და ა.შ.

ამჟამად აუდიტის კომიტეტის შემადგენლობაა: ზაზა რობაქიძე - აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე და საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი, მი ზაიქი - საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის წევრი და აუდიტის კომიტეტის წევრი.

რისკების მართვის კომიტეტი. სემ-ის კორპორაციული მმართველობის კოდექსის თანახმად, 2019 წელს საბჭოს დონეზე შეიქმნა რისკების კომიტეტი, რომელიც საბჭოს სამი წევრისგან დაკომპლექტდა. კომიტეტის თავმჯდომარე და ერთ-ერთი წევრი საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები არიან.

რისკების კომიტეტის ძირითადი მოვალეობაა, ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკების განსაზღვრას და მათ ეფექტიან აღსრულებას, აკონტროლოს და უზრუნველყოს რისკების მართვის ჩარჩოს არსებობა და შიდა კონტროლის სისტემების გამართული ფუნქციონირება. ამგვარად, რისკების კომიტეტის მეშვეობით, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო აქტიურად არის ჩართული ბანკის რისკების მართვის პროცესში, პროაქტიულად იღებს ინფორმაციას და რეკომენდაციებს რისკების ლიმიტების, მათი შეფასებისა და მონიტორინგის შედეგების შესახებ და აკვირდება, რამდენად ინტეგრირებულია რისკების მართვის სტრატეგიები და პოლიტიკები ბანკის ღირეფქორათისა თუ სხვადასხვა მიმართულებების ყოველდღიურ საქმიანობაში და მოქმედებენ თუ არა ისინი კანონმდებლობასა და შიდა პოლიტიკებთან შესაბამისობაში.

ამჟამად რისკების მართვის კომიტეტის წევრები არიან: აუდიტის კომიტეტის წევრი და აუდიტის კომიტეტის წევრი, მი ზაიქი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და ზაზა რობაქიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭოს უპირველესი ფუნქცია ჯგუფის საქმიანობის ეფექტიანი წარმართვა, ბანკის და ჯგუფის უწყვეტი ზრდის და განვითარების უზრუნველყოფა და ბაზარზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ამოცანების მიხედვით მდგრადი პოზიციონირებაა. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ადგენს მათ ფუნქციებს, საბჭოს სტრუქტურას და მისი როლის შესაბამისობას შესაბამისი კანონის და კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულების მოთხოვნებთან. ანაზღაურების საკითხი განისაზღვრება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. მენეჯმენტის ანგარიშვალდებულება, სხდომები, გადაწყვეტილების მიღების ჩაჩო განისაზღვრება დირექტორთა საბჭოს რეგულაციით, რომელიც დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭომ.

დირექტორატი აცნობიერებს კარგი კორპორაციული მართვისა და რისკების მართვის კულტურის მნიშვნელობას და საკუთარ როლს ამ პროცესებში. დირექტორატი ხელმძღვანელობს ბანკის ოპერაციებს და პასუხისმგებელია მისი საქმიანობის ბანკის ამოცანების მიხედვით და მოქმედი კანონების/ინსტრუქციების და შიდა რეგულაციების შესაბამისად წარმართვაზე. დირექტორთა საბჭო მჭიდროდ თანამშრომლობს სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მას სისტემატურად, სულ მცირე კვარტალში ერთხელ წარუდგენს ანგარიშს ყველა იმ შესაბამის საკითხზე, რომლებიც ეხება სტრატეგიას, დაგეგმილ ბიზნეს-პოლიტიკას, დაგეგმვას, ბიზნესის განვითარებას, რისკების მდგომარეობას, რისკების მართვას, პერსონალის განვითარებას, რეპუტაციასა და შესაბამისობას.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბიზნესის ამოცანების შესრულებაზე ჯგუფის სტრატეგიის თანახმად, ბანკის კაპიტალის და ლიკვიდობის დაგეგმვის უზრუნველყოფაზე და იმაზე, რომ ბანკის მასშტაბით ხდება მენეჯმენტის პოლიტიკის და პროცედურების კომუნიკაცია და განხორციელება და მათ აქვთ უფლებამოსილებით და რესურსებით სათანადო მხარდაჭერა. მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი მუშაობს მისი შიდა და გარე რეგულაციებით განსაზღვრულ პროცესებსა და პროცედურებთან, განაწილებულ რესურსებთან, დაგეგმვასთან, მართვასთან, ფინანსური და რისკების პოზიციების აღრიცხვასა და ანგარიშგებასთან შესაბამისობაში, და რომ სათანადოდ ასრულებს მენეჯმენტის და კონტროლის ფუნქციებს.

დირექტორთა საბჭო შედგება გენერალური დირექტორისა და მისი მოადგილეებისგან, რომლებიც თავიანთ შესაბამის მიმართულებებს კურირებენ. 2019 წელს ბაზისბანკის დირექტორთა საბჭოს ორი ახალი წევრი შეემატა: კომერციული დირექტორი გიორგი გაბუნია და საოპერაციო დირექტორი რატი დვალაძე, რომლებიც შეავსებენ და მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანენ საბჭოს მუშაობაში.

დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა შემდეგია: გენერალური დირექტორი დავით ცაავა, გენერალური დირექტორი ფინანსებში ლია ასლანიკაშვილი, გენერალური დირექტორის მოადგილე დაკრედიტების საკითხებში ხვეი ლი, გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვის საკითხებში დავით კაკაბაძე, გენერალური დირექტორის მოადგილე საცალო ბიზნესის ლევან გარდაფხაძე, კომერციული დირექტორი გიორგი გაბუნია და საოპერაციო დირექტორი რატი დვალაძე.

დავით ცაავა გენერალური დირექტორი

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორი 2011 წლიდან. 2015-2018: სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2017 წლის დეკემბრიდან სს „BHL ლიზინგის“ და სს „ჰუალინგ დაზღვევის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია.

დავით ცაავას სამხატვრო სექტორში მუშაობის 15 წლიანი გამოცდილება აქვს. ბაზისბანკში კარიერა საკრედიტო ოფისის პოზიციიდან დაიწყო, მოგვიანებით კი 2008 წელს კორპორაციული სესხების განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. 2008-2010 წლებში კორპორაციული დირექტორი იყო. 2010-2011 წლებში დავით ცაავა გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი იყო.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სამხატვრო საქმესა და ფინანსებში ბაკალავრის ხარისხის მოპოვების შემდეგ სწავლა სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში განაგრძო, სადაც მაგისტრის ხარისხი მიიღო. მოგვიანებით საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორის ხარისხი მიენიჭა.

ლია ასლანიკაშვილი გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მმართველობაში

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მმართველობით 2012 წლიდან. 2017-2018: BHL ლიზინგის გენერალური დირექტორი. 2017-დღემდე: ამავე კომპანიის და ასევე ბაზისბანკის ჯგუფის კიდევ ერთი წევრის, ჰუალინგ დაზღვევის გენერალური დირექტორის მოადგილე.

ლია ასლანიკაშვილს სამხატვრო სფეროში მოღვაწეობის 20-წლიანი ისტორია აქვს. 1999-2002 წლებში ბაზისბანკის საერთაშორისო ოპერაციების დეპარტამენტის მენეჯერი იყო. 2002-2005 წლებში ამავე დეპარტამენტს ხელმძღვანელობდა. 2005-2007 წლებში ანგარიშსწორების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი იყო. 2007-2008 წლებში ლია ასლანიკაშვილი ხაზინის დეპარტამენტს ედგა სათავეში, 2008-2012 წლებში კი ბანკის ფინანსური დირექტორის თანამდებობა ეკავა.

ფლობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობათა მაგისტრის ხარისხს.

ლი ხვეი გენერალური დირექტორის მოადგილე დაკრედიტების მმართველობაში

გენერალური დირექტორის მოადგილე დაკრედიტების მმართველობით 2012 წლიდან. 2015-2018: ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2017 წლიდან BHL ლიზინგის და ჰუალინგ დაზღვევის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია.

ფინანსურ სექტორში 1993 წლიდან მუშაობს. 2005-2012 წლებში ქ. ურუმჩის კომერციული ბანკის საკრედიტო მართვის დეპარტამენტში კრედიტების დამტკიცების მმართველობას ხელმძღვანელობდა. სხვადასხვა დროს ურუმჩის საკრედიტო კოორპორაციების საკრედიტო დეპარტამენტის ხელმძღვანელის მოადგილე და დირექტორის მოადგილე იყო.

ლი ხვეის ბუღალტრული აღრიცხვის ბაკალავრის ხარისხი აქვს, რომელიც ჩინეთის ფინანსურ უნივერსიტეტში მიიღო.

დავით კაკაბაძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვის მიმართულებით

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვის მიმართულებით 2019 წლიდან. 2017-2019: ჰუალინგ დაზღვევის გენერალური დირექტორი. 2017-2018: BHL ლიზინგის გენერალური დირექტორის მოადგილე.

დავით კაკაბაძეს საბანკო სფეროში მუშაობის 17-წლიანი გამოცდილება აქვს. ბაზისბანკში 2003 წლიდან მუშაობს. თავიდან ის დეველოპერი და პროგრამისტი იყო. 2005 წელს პროგრამირების განყოფილების უფროსად დაინიშნა. 2008-2012 წლებში დავით კაკაბაძე ინფორმაციული ტექნოლოგიების და რისკების მართვის დირექტორი გახდა. 2012-2019 წლებში ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე იყო რისკების და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მართვის მიმართულებით.

დავით კაკაბაძეს კავკასიის ბიზნესსკოლაში ფინანსების მაგისტრის ხარისხი აქვს მინიჭებული.

ლევან გარდაფხაძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე საცალო საბანკო საქმიანობის მიმართულებით

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე საცალო საბანკო საქმიანობის მიმართულებით 2012 წლიდან. 2017-2018: BHL ლიზინგის და ჰუალინგ დაზღვევის გენერალური დირექტორის მოადგილე.

ლევან გარდაფხაძეს საბანკო სექტორში მუშაობის 17-წლიანი გამოცდილება აქვს. ბაზისბანკში კარიერა საერთაშორისო ოპერაციების დეპარტამენტის მენეჯერობიდან დაიწყო. 2005 წელს დაინიშნა პლასტიკური ბარათების დეპარტამენტის უფროსად. 2007-2008 წლებში განვითარების პროექტების მართვის კომიტეტის ხელმძღვანელობდა. 2008-2012 წლებში საცალო საბანკო საქმიანობის დირექტორი იყო.

ლევან გარდაფხაძეს ბიზნესის მართვის მაგისტრის ხარისხი აქვს, რომელიც საქართველოს უნივერსიტეტში მიენიჭა. თბილისის ეკონომიკურ, სამართლის და ინფორმაციის უნივერსიტეტში სამართლის მაგისტრის ხარისხი მიიღო, საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში კი - საერთაშორისო ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხი მიენიჭა.

გიორგი გაბუნია კომერციული დირექტორი

ბაზისბანკის კომერციული დირექტორი 2019 წლიდან. გიორგი გაბუნიას საბანკო სექტორში მოღვაწეობის 15 წლიანი ისტორია აქვს. 2012-2019 წლებში ის ბანკის კომერციულ დეპარტამენტს ხელმძღვანელობდა, 2010-2012 წლებში საერთაშორისო საბანკო დაწესებულებებში კორპორაციულ მიმართლებას ედგა სათავეში. 2008-2010 წლებში კორპორაციულ რეგიონულ ჯგუფს მართავდა. 2006-2008 წლებში კი ამავე დაწესებულების კორპორაციული ბანკირი იყო. უფრო ადრეულ წლებში კი ბაზისბანკის მარკეტინგის და გაყიდვების სფეროში მუშაობდა.

გიორგი გაბუნიას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საბანკო საქმის მაგისტრის ხარისხი მიენიჭა. ბაკალავრის ხარისი ფინანსებსა და საბანკო საქმეში ამავე უნივერსიტეტში მიიღო.

რათი დვალაძე ოპერაციული დირექტორი

ბაზისბანკის ოპერაციული დირექტორი 2019 წლიდან. 2014-2019 წლებში რათი დვალაძე ბაზისბანკის პროექტების მართვის და ბიზნესის ანალიზის განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. 2008-2014 წლებში საკრედიტო რისკების სისტემის და ანალიზის მიმართულებით მუშაობდა. ის ასევე ეწევა პედაგოგიურ მოღვაწეობას. კითხულობს ლექციებს.

რათი დვალაძემ საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის მაგისტრის ხარისხი თავისუფალ უნივერსიტეტში მიიღო. მას ასევე აქვს მაგისტრის ხარისხი მათემატიკაში, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიიღო და ბაკალავრის ხარისხი მათემატიკაში.

ინტერესთა კონფლიქტი

ჯგუფის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორთა საბჭო და კონტროლის ფუნქციები მკაცრად აკონტროლებენ ინტერესთა კონფლიქტის შესაძლო წყაროებს, მათ შორის შემდეგი მექანიზმებით: ბანკი აღრიცხავს დაკავშირებულ მხარეებს და აწესებს კონტროლს დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებულ ტრანზაქციებზე. პერიოდულად, არსებულ გამოწვევებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭო განახილავს მის მიერ შემუშავებულ და დამტკიცებულ პოლიტიკას. ამასთან, ბანკი მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს ეროვნულ ბანკთან და ითვალისწინებს ზედამხედველის მითითებებს კონტროლის მძლავრი სისტემის შექმნასთან დაკავშირებით. დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციები აუცილებელი წესით ექვემდებარება ბანკის დირექტორთა საბჭოს/სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განხილვასა და დამტკიცებას (თანხების შესაბამისად). ამასთან, ბანკი მტკიცედ იცავს ტრანზაქციაში მონაწილე მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გამლილი მკლავის“ (ე.წ. arm's length principle) პრინციპს და უზრუნველყოფს დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების ამ პრინციპთან შესაბამისობას.

E&S გარემოს დაცვის და სოციალური რისკების მართვა

2018 წელს ამოქმედდა ბაზისბანკის გარემოს დაცვის და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ბანკმა თავის თავზე აიღო იმ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა, რომლებიც ორგანიზაციის საქმიანობისთვისაა დამახასიათებელი. 2019 წელს ბანკმა სოლიდური ნაბიჯები გადადგა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის და მწვანე დაფინანსების მიმართულებით.

პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების პროცესში ბანკი უარს ამბობს ისეთი პროექტების დაფინანსებაზე, რომლებიც შეიძლება რაიმეთი უკავშირდებოდეს აზარტულ თამაშებს, იარაღის და საბრძოლო აღჭურვილობის წარმოებას და მათით ვაჭრობას, გავრცელებას ან იძულებით მუშაობას, გარემოსთვის მავნე საქმიანობას, ასევე კანონით აკრძალულ ან IFC-ის გამონაკლისების სიაში შეტანილ საქმიანობას.

დასაფინანსებელი პროექტების შეფასებისას ბანკი ამოწმებს მსესხებლის გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხებისადმი მიდგომებს და პრობლემებს, ანიჭებს რისკის კატეგორიას EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაციის სისტემის მიხედვით, უზრუნველყოფს მონიტორინგს და მისი კომპეტენციის ფარგლებში ზრუნავს მსესხებლის ამ საკითხების შესახებ ცნობიერების ამაღლებაზე.

ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის (AFC) სისტემა

ბაზისბანკმა პოლიტიკური მიდგომა შეიმუშავა ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისადმი და ჯგუფის მასშტაბით დააარსა ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის (AFC) სისტემა. ის შემდეგი ძირითადი საკითხებისგან შედგება: ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლა (AML/CTF), მექრთამეობის და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა (ABC) და ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილება.

ზემოთ მოყვანილი პოლიტიკის გათვალისწინებით, ასევე არსებული პრაქტიკის თანახმად, უნდა აღინიშნოს, რომ ბაზისბანკი ბაზისბანკი ნულოვანი ტოლერანტობის მიდგომას იყენებს ისეთი აქტივობების განზრახ ხელშეწყობისადმი, როგორიცაა: ფულის გათეთრება, ტერორიზმის დაფინანსება, მექრთამეობა, თაღლითობა. კორუფცია, ინსაიდერებთან ვაჭრობა და ინტერესთა კონფლიქტი.

სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო ყველა თანამშრომელს (ყველა დონის თანამშრომელს, საშუალო და მაღალი დონის მენეჯერებს, მუდმივ და დროებით თანამშრომლებს), კონსულტანტებს, გარე სერვისების მომწოდებლებს და ბანკთან დაკავშირებულ სხვა ბიზნეს-ერთეულებს თხოვს, თავიანთი ბიზნესი სამართლიანად და კანონთან შესაბამისობაში მართონ, დაიცვან პატიოსნების, გამჭვირვალობის და ანგარიშვალდებულების ფუნდამენტური ღირებულებები და შესაბამისობის კულტურა, რომელშიც ფინანსური დანაშაული არასდროს იქნება მისაღები.

ბანკი ხელს უწყობს ანონიმური მხილების სისტემის გამოყენებას, რომელიც თანამშრომლებს და კლიენტებს, ასევე მესამე მხარეს საშუალებას აძლევს, განაცხადონ იმ დარღვევების და შესაძლო ქმედებების შესახებ, რომლებიც წინააღმდეგება ბანკის განცხადებულ პოლიტიკას, შესაბამის კანონებს და ეთიკური ქცევის სტანდარტებს.

შესაძლო ინციდენტების ანალიზი და გამოძიება აუდიტის კომიტეტის მონაწილეობით რაც შეიძლება სწრაფად ხდება, გამოძიების პროცესში მონაწილე ყველა პირის მიერ კონფიდენციალობის და პირად მონაცემთა დაცვის პრინციპების მიხედვით.

შიდა აუდიტი, ფინანსური მონიტორინგის სამსახური, კომპლაენსის და ოპერაციული რისკების მართვის ფუნქციები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან ფინანსურ დანაშაულებზე

შიდა აუდიტი, ფინანსური მონიტორინგის სამსახური, კომპლაენსის და ოპერაციული რისკების მართვის განყოფილებები პასუხისმგებელი არიან AFC ჩარჩოს შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე, ზრუნავენ, რომ მინაგანაჩესი და მუშაობის პრინციპები ინტეგრირებული იყოს ბანკის ყველა სახის საქმიანობაში.

ბაზისბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

**ბაზისბანკის ჯგუფის კონსოლიდირებული
და ინდივიდუალური ფინანსური
ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა**

2019 წლის 31 დეკემბერი

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები	1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები	2
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები	3
ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები ..	5

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

1 შესავალი	7
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო	8
3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	9
4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს 33	
5 ახალ ან განახლებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა	35
6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები	37
7 ფული და ფულის ეკვივალენტები	40
8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	41
9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	42
10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	42
11 ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში	50
12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	51
13 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები	66
14 დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები	69
15 საინვესტიციო ქონება	69
15 საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)	70
16 სხვა ფინანსური აქტივები	70
17 სხვა აქტივები	76
18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები	77
19 აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების გამოყენების უფლება	79
20 გასაყიდად გამოწვლილი გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები)	80
21 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	80
22 კლიენტთა ანგარიშები	81
23 სხვა ნასესხები სახსრები	82
24 სადაზღვევო ვალდებულებები	82
25 სხვა ფინანსური ვალდებულებები	83
26 სხვა ვალდებულებები	84
27 სუბორდინირებული ვალი	84
28 სააქციო კაპიტალი	84
29 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	85
30 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი	86
31 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი	87
32 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	88
33 სხვა საოპერაციო შემოსავალი	88
34 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	89
35 მოგების გადასახადები	90
36 დივიდენდები	92
37 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია	92

38	ფინანსური რისკების მართვა	93
39	კაპიტალის მართვა	116
40	პირობითი ვალდებულებები	118
41	ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა	127
42	სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება	127
43	ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით.....	130
44	ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის	131
45	საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდგომი მოვლენები.....	134
46	აბრევიატურები	135

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ბაზისბანკის აქციონერებს და მენეჯმენტს

ჩვენი დასკვნა

ჩვენი დასკვნით, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები ყველა არსებითი ასპექტით სამართლიანად წარმოადგენს სს „ბაზისბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური საქმიანობის შედეგებს და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის 284/04 ბრძანების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად.

რას ჩაუტარდა აუდიტი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის;
- ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; და
- ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს, რომლებიც მოიცავს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა განხილულია ჩვენი ანგარიშის თავში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით“.

ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მიღებული აუდიტის მტკიცებულება საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის.

დამოუკიდებლობა

პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის საერთაშორისო ეთიკური სტანდარტების მუხლის თანახმად, (IESBA კოდექსი), ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ როგორც ჯგუფის, ისე ბანკისგან. ჩვენ ასევე შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური მოვალეობები.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია მენეჯმენტი. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მენეჯმენტის ანგარიშს (მაგრამ არა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებს და აუდიტორის დასკვნას), რომელიც უნდა მოგვეწოდოს ამ აუდიტის დასკვნის ხელმოწერის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით არ ვრცელდება მენეჯმენტის ანგარიშზე.

ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გავცენოთ მენეჯმენტის ანგარიშს, და მისი გაცნობის დროს განვიხილოთ, ხომ არ არსებობს რაიმე არსებითი უზუსტობა მენეჯმენტის ანგარიშსა და ფინანსურ ანგარიშებს შორის ან აუდიტის დროს ჩვენს მიერ მიღებულ ინფორმაციას შორის, ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად არსებითად არაზუსტი. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს დროს დავასკვნით, რომ მენეჯმენტის ანგარიშში ადგილი აქვს არსებით უზუსტობას, ჩვენ მოგვეთხოვება, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ. ამ მხრივ განსაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონი მოითხოვს, რომ გამოვხატოთ ჩვენი მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, შეესაბამება თუ არა შესაბამის სახედამხედველო ნორმატიულ აქტებს მენეჯმენტის ანგარიშის გარკვეული ნაწილები და ვიმსჯელოთ იმაზე, შეიცავს თუ არა მენეჯმენტის ანგარიში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებული სამუშაოდან გამომდინარე, ჩვენი დასკვნაა:

- მენეჯმენტის ანგარიშში მოცემული იმ ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომელი წლისთვისაც მზადდება კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგება, შეესაბამება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მენეჯმენტის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

- მენეჯმენტის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია შეიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-8 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას;

ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის და მმართველობის ფუნქციის მქონე პირების მოვალეობები

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის 284/04 ბრძანების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად; ის ასევე პასუხისმგებელია ისეთ შიდა კონტროლზე, როგორსაც მენეჯმენტი ჩათვლის საჭიროდ ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად, რომლებშიც არ იქნება არსებითი უზუსტობები, სულერთია ტყუილის, თუ შეცდომის შედეგად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას, მენეჯმენტის მოვალეობაა, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, გააგრძელოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, საჭიროებისას გაამყდევნოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდი, თუ მენეჯმენტი არ აპირებს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაციას, ან ოპერაციების შეწყვეტას, ან არ აქვს ამგვარი ქმედების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირები ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე არიან პასუხისმგებელი.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით

ჩვენი ამოცანებია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ მთლიანად კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებში არსებითი უზუსტობები არ არის, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, და გამოვცეთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს დასკვნას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არაა იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის მიაკვლევს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოიწვიოს ტყუილმა ან შეცდომამ და არსებითად ითვლება, თუ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, აჩენს გონივრულ მოლოდინს, რომ გავლენას მოახდენს მომხმარებლების მიერ ამ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებზე დაყრდნობით გაკეთებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარება მოითხოვს, აუდიტის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, ვამზადებთ და ვასრულებთ აუდიტის ისეთ პროცედურებს, რომლებიც ასეთ რისკებზეა ორიენტირებული და ვიღებთ აუდიტის მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის. იმის რისკი, რომ აუდიტი ვერ მიაკვლევს ტყუილით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეულის ვერმიკვლევის, რადგან ტყუილი შეიძლება გულისხმობდეს საიდუმლო შეთანხმებას, გაყალბებას, განზრახ გამოტოვებას, არასწორ ინტერპრეტაციებს ან შიდა კონტროლის გადამეტებას.

- ვიღებთ აუდიტისთვის რელევანტურ ინფორმაციას შიდა კონტროლის შესახებ, გარემოებების შესაბამისი აუდიტის პროცედურების მომზადების მიზნით და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შესახებ მოსაზრებების გამოხატვის მიზნით.

- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის კანონზომიერებას და მენეჯმენტის მიერ მოწოდებული სააღრიცხვო პროგნოზების და მასთან დაკავშირებული გამჟღავნებების გონივრულობას.

- ვამზადებთ დასკვნას იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად კანონზომიერად იყენებს მენეჯმენტი ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდს და მიღებული აუდიტის მტკიცებულების საფუძველზე დასკვნით, არსებობს თუ არა არსებითი განუსაზღვრელობა იმ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვან ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, მუშაობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებდნენ საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენი მოვალეობაა, აუდიტის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის შესაბამის გამჟღავნებებში, ან, თუ ასეთი გამჟღავნებები არაადეკვატურია, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. ჩვენი დასკვნები აუდიტის ანგარიშის მომზადების დროს მიღებულ აუდიტის მტკიცებულებებს ეფუძნება. თუმცა, მომავლის მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ან ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით მუშაობის გაგრძელების შეწყვეტა.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების საერთო პრეზენტაციას, სტრუქტურას და შინაარსს, გამჟღავნებების ჩათვლით; ასევე იმას, წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშები მიმდინარე ტრანზაქციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ სამართლიანად იყოს წარმოდგენილი.

- ვიღებთ საკმარის ადეკვატურ აუდიტის მტკიცებულებას ჯგუფის ბიზნეს-ერთეულების ან ბიზნეს-საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით და ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენს დასკვნაზე პასუხს ვაგებთ მხოლოდ ჩვენ.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირებთან ვაწარმოებთ კომუნიკაციას, სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმილ მასშტაბსა და ვადებზე, აუდიტის მნიშვნელოვან დასკვნებზე, მათ შორის აუდიტის დროს აღმოჩენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ხარვეზებზე.

შპს „ფრაის ვოტერჰაუს კუპერსი საქართველოს“

სახელით და მისთვის, (Reg.#SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (ხელმოწერა) (Reg.#SARAS-A-562091)

20 მარტი, 2020 გარდა სხვა ინფორმაციის შესახებ განცხადებისა, რომელზეც ჩვენი დასკვნის
თარიღია 10 ივნისი 2020

თბილისი, საქართველო

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2019	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდირ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდირ
აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7	246,711	248,700	130,272	132,500
სავალდ. რეზ. საქ.ერ. ბანკში	8	177,989	177,989	170,443	170,443
მოთხოვნები სხვა ბანკ. მიმართ	9	-	7,186	-	-
ინვესტიციები სავალო ფას. ქაღ.	10	202,269	202,569	175,690	175,690
ინვესტიციები სამისიო ფას. ქაღ.	11	63	63	63	63
ინვესტიციები შვილ. კომპ.	44	13,097	-	10,096	-
კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანს.	12	984,994	984,994	900,803	900,803
ფინ. ლიზინგი კლიენტებზე	13	-	3,126	89	89
დაზღვევიდან მისაღ. შემოსავლ.	14	-	8,798	-	4,194
საინვესტიციო ქონება	15	367	959	1,037	1,572
მოგების გად. მიმდ. ავანსი	35	1,472	1,472	-	5
სხვა ფინანსური აქტივები	16	1,157	1,204	720	783
სხვა აქტივები	17	28,293	30,615	15,031	17,449
შენობა-ნაგ. და მოწყობილობა	18	26,948	27,016	26,421	26,457
არამატერიალური აქტივები	18	2,033	2,199	1,364	1,382
აქტივების გამოყენ. უფლ.	19	3,536	3,536	-	-
სარეალიზ. გრძელვად. აქტივები	20	291	486	4,016	4,360
მთლიანი აქტივები		1,689,220	1,700,912	1,436,045	1,435,790
ვალდებულებები					
ვალდებულ. სხვა ბანკ. მიმართ	21	183,984	183,984	100,196	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	22	770,050	768,870	734,262	727,421
სხვა ნასესხები სახსრები	23	428,926	428,926	345,782	345,782
სალიზინგო ვალდებულებები	19	3,737	3,737	-	-
სადაზღვევო ვალდებულებები	24	-	8,828	-	4,531
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	25	2,151	2,557	1,822	1,822
მოგ.გადას.მიმდ.ვალდებულება	35	-	-	1,374	1,647
გადავადებული მოგ.გად.ვალდ.	35	1,848	1,855	1,664	1,671
ვალდ.და ხარჯ. რეზერვები	40	1,010	1,010	374	374
სხვა ვალდებულებები	26	2,638	3,097	2,410	2,812
სუბორდინირებული ვალი	27	14,410	14,410	-	-
მთლიანი ვალდებულებები		1,408,754	1,417,274	1,187,884	1,186,256
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	28	16,057	16,057	16,057	16,057
სამისიო შემოსავალი		74,923	74,923	74,923	74,923
გაუნაწილებელი მოგება		178,499	181,671	146,558	147,931
წილობრ.ინსტრ.გადახდის რეზერვი		1,822	1,822	1,339	1,339
შენობა-ნაგ. გადაფას.რეზ.		9,165	9,165	9,284	9,284
მთლიანი კაპიტალი		280,466	283,638	248,161	249,534
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		1,689,220	1,700,912	1,436,045	1,435,790

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2020 წლის 20 მარტს.

დავით კაკაბაძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე,
რისკების მართვა

ლია ასლანიკაშვილი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

ბაზისბანკის ჯგუფი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2019	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	31	114,884	115,468	98,708	98,803
საპროცენტო ხარჯი	31	(56,394)	(56,031)	(43,509)	(43,085)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჟა		58,490	59,437	55,199	55,718
საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(1,064)	(1,075)	(966)	(966)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჟა საკრედიტო ზარალის რეზერვის შემდეგ		57,426	58,362	54,233	54,752
საკომისიო შემოსავალი	32	8,473	8,399	6,695	6,630
საკომისიო ხარჯი	32	(3,368)	(3,368)	(2,490)	(2,490)
წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი		-	3,132	-	1,883
წმ დამდგარი სადაზღ ზარალები		-	(284)	-	(281)
ფინანს შემოს ლიზინგიდან		-	474	-	-
მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ.გამოწვ. დანაკარგები		4,644	4,644	4,467	4,467
უცხ. ვალუტ. გადანაგარიშ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები		(372)	(372)	(283)	(283)
კრედიტთან დაკავშ. ვალდებულ. რეზერვი		(552)	(552)	206	206
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	33	1,924	1,938	3,712	3,739
ადმინისტრ. და სხვა საოპ.ხარჯები	34	(30,358)	(32,442)	(25,470)	(25,858)
მოგება დაბეგვრამდე		37,817	39,931	41,070	42,765
მოგების გადასახადის ხარჯი	35	(2,288)	(2,604)	(5,195)	(5,473)
წლის მოგება		35,529	37,327	35,875	37,292
სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი):					
<i>მუხლები, რომლებიც არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:</i>					
შენიშნა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება	18	-	-	1,052	1,052
წლის სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი)		-	-	1,052	1,052
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		35,529	37,327	36,927	38,344

ბაზისბანკის ჯგუფი
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიში

ათასი ლარი	განმ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	წილობრ.ინს ტრ.გადახდ. რეზერვი	შენიშნა-ნაგ. გადაფას.რეზ	გაუნაწილებე ლი მოგება	მილიანი კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვარს		16,057	74,923	851	8,233	113,629	213,693
წლის მოგება		-	-	-	-	37,292	37,292
სხვა სრული შემოსავალი	30	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	1,052	37,292	38,344
წილობრ.ინსტრ.გადახდ.დარიცხვები	29	-	-	488	-	-	488
დეკლარირ.დივიდენდები	36	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,339	9,284	147,931	249,536
წლის მოგება		-	-	-	-	37,327	37,327
სხვა სრული შემოსავალი	30	-	-	-	-	-	-
2019 წლის მილიანი სრული შემოსავალი					-	37,327	37,327
წილ.ინსტრ.გადახდ.დარიცხვები	29	-	-	483	-	-	483
შენიშნა-ნაგ. გადაფ. ნამეტის გადატანა		-	-	-	(119)	140	21
გაუნაწილებელ მოგებაში							
დეკლარირ.დივიდ.	36	-	-	-	-	(3,729)	(3,729)
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,822	9,165	181,669	283,638

ბაზისბანკის ჯგუფი
კაპიტალის ცვლილების ინდივიდუალური ანგარიში

ათასი ლარი	განმ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	წილობრ.ინს ტრ.გადახდ. რეზერვი	შენიშნ.-ნაგ. გადაფას.რეზ.	გაუნაწილებე ლი მოგება	მოთხოვნი კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვარს		16,057	74,923	851	8,233	113,672	213,736
წლის მოგება (ზარალი)						35,875	35,875
სხვა სრული შემოსავალი	30	-	-	-	1,052	-	1,052
2018 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	1,052	35,875	36,927
აქციების გამოშვება	28	-	-	488	-	-	488
დეკლარ. დივიდ.	36	-	-	-	-	(2,989)	(2,989)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,339	9,284	146,557	248,162
წლის მოგება					-	35,529	35,529
სხვა სრული შემოსავალი	30				-	-	-
2019 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	-	35,529	35,529
აქციების გამოშვება	28			483			483
შენიშნ.-ნაგ. გადაფ. ნამეტის გადატანა					(119)	140	21
გაუნაწილებელ მოგებაში							
დეკლარ. დივიდენდები	36					(3,729)	(3,729)
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბერს		16,057	74,923	1,822	9,165	178,497	280,466

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

ათასი ლარი	განმ	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
ფულადი ნაკ. მოძრ.საოპერაც.საქმ.					
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგ. საპროც. შემოს.		114,256	115,872	93,462	93,557
გადახდ. პროც. გაანგარიშ. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით მიღებული საკომისიოები		(55,536)	(55,173)	(42,129)	(41,705)
გადახდილი საკომისიოები		8,473	8,399	6,695	6,630
უცხ.ვალ.ვაჭრობიდან მიღ. შემოს.		(3,368)	(3,368)	(2,490)	(2,490)
სხვა მიღ.საოპერაც.შემოსავალი		4,644	4,644	4,467	4,467
ლიზინგიდან მიღ. ფინ. შემოს.		1,924	3,753	3,712	5,341
დასაკუთრ.ქონებ.რეალიზაც.მიღ.შემოს.		-	474	-	-
გადახდილი თანამშრომ.ხარჯ.		5,425	5,425	6,543	6,543
გადახდ.ადმინისტრ. და სხვა საოპერაც. ხარჯები		(17,275)	(18,912)	(13,818)	(14,144)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(10,414)	(10,774)	(8,963)	(9,044)
		(3,625)	(4,215)	(2,343)	(2,343)
ფულადი ნაკად. მოძრ. საოპერაც. საქმ. საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულ. ცვლილებებამდე					
		44,504	46,125	45,136	46,812
წმინდა (ზრდა)/შემცირება:-					
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ		7,594	408	(20,780)	(20,778)
- კლიენტებზე გაც. სესხები და ავანსები		(41,859)	(44,996)	(134,031)	(134,375)
- დაზღვევიდან მისაღ. შემოს.		-	(4,604)	-	(4,194)
- სხვა ფინანსური აქტივები		(41,198)	(41,680)	(26,374)	(26,437)
- სხვა აქტივები		(22,367)	(22,184)	(843)	(422)
წმინდა ზრდა/(შემცირება):					
- ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(9,081)	(9,081)	18,003	18,003
- კლიენტთა ანგარიშები		2,211	2,212	40,110	37,767
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები		1,219	1,625	(6,003)	(6,003)
- სადაზღვევო ვალდებულებები		-	4,297	-	4,530
- სხვა ვალდებულებები		81,943	87,669	19,827	20,258
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული					
		22,966	19,791	(64,955)	(64,839)
ფულადი ნაკ. მოძრ. საინვესტიციო საქმიანობიდან					
ფულის ინექცია შვილობილ კომპანიაში		(3,000)	-	(2,000)	-
სავალო ფას. ქაღ. გამოსყიდვიდან მიღებული შემოს.		14,542	14,542		
შენიშნა-ნაკ.და მოწყობ.შესყიდვა	18	(2,524)	(2,524)	(5,164)	(5,195)
საინვესტიცი.ქონ. შესყიდვა/განკარგვა	15	670	606	(637)	(494)
არამატერიალ.აქტივების შესყიდვა	18	(907)	(907)	(742)	(760)
არამატერ.აქტ.რეალიზ.მიღ.შემოს.	18	(92)	(92)	15	33
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული					
		8,689	11,625	(8,528)	(6,416)

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშები

ათასი ლარი	განმ	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
		ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდივიდ	კონსოლიდ
ფულ.ნაკ.მოძრ.დაფინანს.საქმიანობიდან					
სხვა ნასესხ.სახსრ.მიღ.შემოს.	23	290,934	290,934	262,622	262,622
სხვა ნასესხ.სახს.დაფარვები	23	(217,290)	(217,290)	(195,944)	(195,944)
სუბორდინირ. ვალ.მიღ. შემოს.	27	14,383	14,383		
გადახდილი დივიდენდები	36	(3,729)	(3,729)	(2,989)	(2,989)
სალიზინგო ვალდებულებების ძირითადი თანხის დაფარვა		(1,168)	(1,168)	-	-
წმინდა ფული დაფინანსების საქმიანობიდან		83,130	83,130	63,689	63,689
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულზე და ფულის ეკვივალენტებზე		1,655	1,655	489	489
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		116,440	116,201	(9,305)	(7,077)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		130,272	132,499	139,577	139,577
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	246,712	248,700	130,272	132,500

1 შესავალი

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადდა ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის სს “ბაზისბანკის” და მისი შვილობილი საწარმოებისთვის (შემდგომში ერთობლივად “ჯგუფი”).

ბანკი დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. სარეგისტრაციო ორგანო: მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლო. სარეგისტრაციო ნომერი: 4/5-44, საიდენტიფიკაციო კოდი 203841833. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით და დაარსებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd. ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი პირი იყო ბ-ნი მი ენჰუა.

აქციონერები	წილები პროცენტულად 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2019	2018
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	92.305%	92.305%
ბ-ნი მი ზაიქი	6.969%	6.969%
სხვა მცირე წილის მფლობელი აქციონერები	0.726%	0.726%

ძირითადი საქმიანობა: ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული და საცალო საბანკო ოპერაციების განხორციელება საქართველოში. ბანკი საქართველოს ეროვნული ბანკის (“სებ”) მიერ გაცემული სრული საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე საქმიანობას ახორციელებს 1993 წლიდან. ბანკი დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემის მონაწილეა. სქემა შემოღებულ იქნა 2017 წლის 17 მაისს მიღებული „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ შესახებ საქართველოს კანონით. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, სადაზღვევო შემთხვევის, ანუ ლიკვიდაციის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების პროცესების დადგომისას, დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო იძლევა გარანტიას ფიზიკური პირების დეპოზიტების 100%-იან ანაზღაურებაზე, თითო პიზიკურ პირზე 5 000 ლარამდე თანხით. ბანკს საქართველოში 22 (2018: 22) ფილიალი აქვს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს 550 თანამშრომელი ჰყავდა (2018: 483). აქედან 510 ბანკის თანამშრომელია, 40 შვილობილი კომპანიების (2018: 463 ბანკის და 20 შვილობილების).

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი: ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი №1.

ანგარიშების ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები წარმოდგენილია ათასი ქართული ლარით (“ლარი”), სხვაგვარად მითითებულის გარდა.

შვილობილი საწარმოები: წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს შემდეგ მთავარ შვილობილ საწარმოს:

სახელწოდება	დაარსების ქვეყანა	მთ. საქმიანობა	წილები პროცენტულად 31 დეკ მდგ	
			2019	2018
სს ბაზის ესეთ მენეჯმენტ ჰოლდინგი	საქართველო	აქტივების მართვა	100%	100%
სს ჰუალინგ დაზღვევა	საქართველო	დაზღვევა	100%	100%
სს ბი-ეიზ-ელ ლიზინგი	საქართველო	ლიზინგი	100%	100%

1 შესავალი (გაგრძელება)

შპს "ბაზის ესეთ მენეჯმენტ" ჰოლდინგი. კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 404417984. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ქონების ფლობა ლიზინგით გასაცემად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1.

სს "ჰუალინგ დაზღვევა". ჰუალინგ დაზღვევა დაარსდა 2017 წლის დეკემბერში და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით, და შექმნილია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406232214. კომპანიის ძირითადი ბიზნეს-საქმიანობა არის სადაზღვევო ბიზნეს-ოპერაციების წარმოება საქართველოს ტერიტორიაზე. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჰუალინგ დაზღვევის კაპიტალი 4.3 მილიონი ლარი იყო (2018: 4.3 მილიონი ლარი) საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევის ზედამხედველობის სამსახურმა 2017 წლის 27 დეკემბრიდან კომპანიაზე გასცა სიცოცხლის და არა-სიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიები. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1.

სს "ბი-ეი-ელ ლიზინგი". კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406233534. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1. ბანკმა დააარსა ლიზინგის შვილობილი კომპანია 2018 წლის დეკემბერში. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის კაპიტალი 5 მილიონ ლარს შეადგენდა (2018: 2 მილიონი ლარი). კომპანია მომხმარებელს ფინანსური ლიზინგის შემდეგ პროდუქტებს სთავაზობს:

- სატრანსპორტო საშუალებების ლიზინგი
- ძირითადი საშუალებების ლიზინგი (მოწყობილობა, დანადგარები, ტექნიკა და ა.შ.)
- შეღავათიანი აგროლიზინგი (APMA)
- ლიზინგი „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში
- გაყიდვები და უკულიზინგი

აბრევიატურები. წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებული აბრევიატურების ლექსიკონი მოცემულია განმარტება 44-ში.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფს საქმიანობა უზღუდება საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებსაც განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, მაგრამ განსხვავებული ინტერპრეტაციების და ხშირი ცვლილების საგანია, რაც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად გამოწვევებს უქმნის საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია მენეჯმენტის შეფასებები ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნესგარემოს გავლენის შესახებ. მომავალში ბიზნესგარემო შეიძლება განსხვავებული იყოს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასების მიზნებისთვის ჯგუფი იყენებს დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს. ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, პროგნოზი და მისი ასრულების ალბათობა განუსაზღვრელობის მაღალი ხარისხით ხასიათდება, ამიტომ, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. განმარტება 38-ში მოცემულია

დამატებითი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები (შემდგომში: „ფინანსური ანგარიშები“) მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ("IFRS") შესაბამისად ისტორიული ღირებულების პრინციპით, რომელიც იცვლება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისა და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში (FVTPL) და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) აღებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ქვემოთ ახსნილია ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების შედგენისას. გარდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებისა, რომლებიც მოითხოვა 2019 წლის 1 იანვრიდან IFRS 16-ის ამოქმედებამ, ეს პოლიტიკა განუხრელად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხ. განმარტება 5.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი საწარმოები ის საინვესტიციო ობიექტებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (ა) აქვს უფლებამოსილება, წარმართოს საინვესტიციო ობიექტების ის შესაბამისი საქმიანობა, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს მათ მოგებაზე; (ბ) ამ ობიექტებში მისი მონაწილეობიდან გამომდინარე, აქვს პოზიცია ან უფლება მათ ცვლად მოგებაზე და (გ) აქვს უნარი, გამოიყენოს მისი, როგორც ინვესტორის უფლებამოსილება, ზეგავლენა მოახდინოს ამ ობიექტების მოგების მოცულობაზე. ძირითადი უფლებების, მათ შორის, პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობა და ეფექტი მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ უფლება ძირითადი იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების გამოყენების პრაქტიკული უნარი ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობის წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას. ჯგუფს ინვესტიციის ობიექტზე უფლება შეიძლება ჰქონდეს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მას ობიექტის ხმის უფლებების უმრავლესობაზე ნაკლები ხმის უფლება აქვს. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლების სიდიდეს ხმის უფლებების მქონე სხვა პირების ავტარების სიდიდესა და დისპერსიასთან მიმართებაში, რითაც ადგენს, აქვს თუ არა ფაქტობრივი უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებასთან, ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ჯგუფს ხელს არ უშლის ინვესტიციის ობიექტის კონტროლში. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად ითვლება იმ დღიდან, როცა კონტროლი გადადის ჯგუფზე, და დეკონსოლიდირდება კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ბუღალტრული აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება შვილობილი საწარმოების შემენის აღრიცხვის მიზნით. საწარმოთა გაერთიანების დროს შემენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით შემენის დღის მდგომარეობით, მიუხედავად არასაკონტროლო წილის მოცულობისა.

ჯგუფი ანგარიშობს იმ არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე მფლობელის წილს და მის მფლობელს ანიჭებს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილს ლიკვიდაციის შემთხვევაში ტრანზაქციის მიხედვით, ან: (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შემენილი წმინდა აქტივების არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილით.

შემენილი საწარმოსთვის გადაცემული ანაზღაურება იანგარიშება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული ინსტრუმენტების და გაწეული ან მიღებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის პირობითი ანაზღაურების შესახებ შეთანხმებებით გათვალისწინებული აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ არ მოიცავს შემენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების ხარჯები. წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან; შესყიდვასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ტრანზაქციის ხარჯი აღიარდება ხარჯებში.

კომპანიათაშორის ტრანზაქციები, ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული მოგება გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული დანაკარგები, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამის, ერთიან სააღრიცხვო პროცედურებს.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულების მეთოდით ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ შვილობილ კომპანიაში გაკეთებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურდა, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებასა და მის ანაზღაურებად ღირებულებას შორის. ანაზღაურებადი ღირებულება იანგარიშება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულების უმაღლესი სიდიდეს გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენების ღირებულება. წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღდგენილიყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებული იყო ინვესტიციის თანხის ასანაზღაურებლად, გაუფასურების ზარალის ბოლო აღიარების მომენტიდან.

სადაზღვევო კონტრაქტები. სადაზღვევო კონტრაქტებად განისაზღვრება კონტრაქტები, რომლებიც მოიცავენ მნიშვნელოვან სადაზღვევო რისკს კონტრაქტის დასაწყისში ან კონტრაქტები, სადაც კონტრაქტის ძალაში შესვლისას არსებობს კომერციული არსის სცენარი, სადაც სადაზღვევო რისკის დონე შეძლება მნიშვნელოვანი იყოს. სადაზღვევო რისკის მნიშვნელობა დამოკიდებულია როგორც სადაზღვევო შემთხვევის ალბათობაზე, ასევე მისი პოტენციური ზეგავლენის მასშტაბზე. იმის შემდეგ, რაც კონტრაქტი კლასიფიცირებულია, როგორც სადაზღვევო კონტრაქტი, ის დარჩება სადაზღვევო კონტრაქტად მისი მოქმედების ბოლომდე, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც სადაზღვევო რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში, და თუ ყველა უფლებები და მოვალეობები არ იქნება შეწყვეტილი ან ვადგასული.

დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების აღიარება ხდება სადაზღვევო პოლისის საფუძველზე და შეფასება ხორციელდება პირველადი ღირებულებით. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების საბალანსო ღირებულება მოწმდება გაუფასურების კუთხით, როდესაც გარემოებები ან მოვლენები მიუთითებენ იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება ვერ ანაზღაურდება, გაუფასურების ზარალი კი აისახება მოგება-ზარალის შემადგენლობაში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არასაკონტროლო წილების ყიდვა-გაყიდვა. არასაკონტროლო წილების მფლობელების გარიგებების აღრიცხვისთვის ჯგუფი იყენებს ეკონომიკური ერთეულის მოდელს. შესყიდვის ანაზღაურებასა და შესყიდული არასაკონტროლო წილის საბალანსო ღირებულებას შორის აღირიცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქცია უშუალოდ კაპიტალის ნაწილში. ჯგუფი გაყიდვის ანაზღაურებასა და გაყიდული არასაკონტროლო წილის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობას აღიარებს, როგორც კაპიტალის ტრანზაქციას და ასახავს კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშში.

შეიღობილი საწარმოების გაყიდვა. როცა ობიექტზე ჯგუფის კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა წყდება, ამ ობიექტში დარჩენილი წილი ხელახლა იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო საბალანსო ღირებულებაში მომხდარი ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება, რომლის მიზანია, რომ დარჩენილი წილი საბოლოოდ აღირიცხოს როგორც ასოცირებული კომპანია, ერთობლივი საწარმო ან ფინანსური აქტივი. გარდა ამისა, ამ ობიექტთან დაკავშირებით სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღირიცხება ისე, თითქოს ჯგუფმა პირდაპირ განკარგა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაანგარიშების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის საფასური, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან რომელიც გადახდილია ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეებს შორის ორმხრივ ტრანზაქციაში გაანგარიშების დღეს. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე უკეთესი მტკიცებულება აქტიურ ბაზარზე მისი ფასია. აქტიური ბაზარი ის ბაზარია, რომელზეც აქტივებისა და ვალდებულებების ტრანზაქციები ხორციელდება ისეთი სიხშირით და მოცულობით, რომელიც საკმარისია ფასწარმოქმნის შესახებ მუდმივად ინფორმაციის მიღებისთვის. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ითვლება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის და ბიზნესერთეულის მფლობელობაში მყოფი რაოდენობის პროდუქტი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი ტრანზაქციის ფარგლებში ამ პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების მიცემამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც ბაზარზე სავაჭროდ არ არის განთავსებული, იანგარიშება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან, კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ, ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) გადაცემისთვის (კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ორმხრივ კომერციულ ტრანზაქციაში. ეს წესი გამოიყენება პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ამ ჯგუფის მართვას ახორციელებს კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ან კონკრეტული კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის მიმართ ბიზნესერთეულის წმინდა პოზიციის საფუძველზე, ამ ბიზნესერთეულის რისკების მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ამ საფუძველზე, აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ინფორმაციას აწვდის ბიზნესერთეულის მთავარ მენეჯერს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის, ფინანსური აქტივებით და ფინანსური ვალდებულებებით გამოწვეული კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ბიზნესერთეულის პოზიციის ხანგრძლივობა არსებითად იგივეა.

ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი „გამოილი ხელის მანძილის“ (ე.წ. arm's length) პრინციპით შესრულებული ტრანზაქციების მოდელები ან ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების განხილვა, გამოიყენება იმ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის, რომლებზეც საერთაშორისო საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ მოიპოვება.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგი დონეების მიხედვით: (ა) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ბ) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც ითვალისწინებს მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ, ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (გ) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს). ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა მოხდა ანგარიშების პერიოდის ბოლოს. იხ. 42-ე განმარტება.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გაყიდვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გადაცემის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება (AC) არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ძირითადი თანხის დაფარვები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალის რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული ტრანზაქციის ხარჯების ამორტიზაციას და დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, წარმოშობისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. აქტივებისათვის, რომლებიც იყო შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებით ("POCI") თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებას განიცდის საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ, ის იანგარიშება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდების მიხედვით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები FVTPL-ით თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტით სხვა დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ მიმდინარე ბაზრების დაკვირვებად მაჩვენებლებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ECL რეზერვის აღიარება ხდება ფინანსური აქტივებისათვის, რომლების შეფასებაც ხდება AC-ს მიხედვით და სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება FVOCI-ს მიხედვით, რაც იწვევს მომენტალურ სააღრიცხვო დანაკარგს.

ფინანსური აქტივების ყველა ის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც მოითხოვება მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში (“ჩვეულებრივი” შესყიდვა და გაყიდვა), აღირიცხება გარიგების დღეს, რომლის დროსაც ბანკი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ორგანიზაცია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ახდენს ფინანსური აქტივების შეფასების კლასიფიკაციას შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: FVTPL სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით,, FVOCI - სამართლიანი ღირებულება სხვა შემოსავლის საშუალებით და AC - ამორტიზირებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (I) ჯგუფის შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელზე და (II) აქტივების ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი. ბიზნესი მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი აქტივებს რათა ფულადი ნაკადი აწარმოოს, იმის მიუხედავად, მიზნად აქვს ჯგუფს აღებული: (I) აქტივებიდან მიიღოს მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულის ნაკადები (“ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით”), ან (II) მიიღოს როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები (“აქტივის ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით”) ან, თუ არც (I) და არც (II) მოდელი არ არის გამოყენებული, მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც “სხვა” ბიზნესმოდელი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL). ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) და ეფუძნება ყველა არსებულ შესაბამის მტკიცებულებას იმ საქმიანობის შესახებ, რომელსაც ჯგუფი ახორციელებს შეფასების დღისთვის არსებული პორტფელისთვის განსაზღვრული ამოცანის შესასრულებლად. ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას ჯგუფი ითვალისწინებს ისეთ ფაქტორების, როგორებიცაა პორტფელის მიზნობრიობა და კომპოზიცია, წარსულის გამოცდილება, თუ როგორ გროვდებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისათვის, როგორ ფასდება და იმართება რისკები, როგორ ფასდება აქტივების ეფექტურობა და როგორ ხორციელდება მენეჯერების კომპენსაცია. ჯგუფის მიერ მისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხილეთ განმარტება 4-ში.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როცა ბიზნესმოდელი ითვალისწინებს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობას და გაყიდვას, ჯგუფი აფასებს, ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). როცა დგინდება მათი ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI მახასიათებლის შესაბამისია თუ არა, ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეიცავს წარმოებულებს, განიხილება მთლიანობაში. შეფასების დროს, ჯგუფი ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ძირითადი დაკრედიტების პირობებს, ანუ პროცენტი შეიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის ანაზღაურებას, ფულის დროით ღირებულებას, სხვა ძირითად დაკრედიტების რისკებს და მოგების მარჟას.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები ქმნის რისკის პოზიციას ან ცვალებადობას, რომელიც შეუთავსებელია ძირითადი დაკრედიტების პირობებთან, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება FVTPL-ის მიხედვით. SPPI შეფასება ხორციელდება აქტივის პირველადი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი ხელახალი შეფასება. ფინანსური აქტივების SPPI ტესტირებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხ. განმარტება 4-ში.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება პორტფელის მთლიანობაში მართვის ბიზნესმოდელი. რეკლასიფიკაციას პერსპექტივის ეფექტი აქვს და ხდება ბიზნესმოდელის ცვლილების შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. კომპანიას ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შედარებით პერიოდებში არ შეუცვლია და რეკლასიფიკაცია არ განუხორციელებია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის რეზერვი ECL-ისათვის (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) ჯგუფი წინასწარ აფასებს ECL-ს, AC-ით და FVOCI-ით სავალო ინსტრუმენტებისთვის და ასევე სასესხო ვალდებულებებით და ფინანსური გარანტიებით გამოწვეული პოზიციებისთვის. ჯგუფი აფასებს ECL-ს და აღიარებს კრედიტების დანაკარგების რეზერვებს ყოველ საანგარიშო თარიღისათვის. ECL-ის მაჩვენებელი ასახავს: (ა) მიუკერძოებლობას და შეწონილი თანხის ალბათობას, რომელიც დგინდება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასების გზით; (ბ) ფულის დროით ღირებულებას, (გ) ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ყოველგვარი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და სამომავლო პირობების პროგნოზების თაობაზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულს.

AC-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიებისთვის, ECL-ის ცალკე რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში ცალკე აღიარდება, როგორც ვალდებულება. FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ცვლილებები ამორტიზებულ ღირებულებაში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები, აღიარებულია მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების სხვა ცვლილებები კი აღიარებულია OCI-ში, როგორც მოგებას გამოკლებული დანაკარგები სავალო ინსტრუმენტებზე FVOCI-ით.

ჯგუფი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკის მიხედვით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1 ეტაპზე. 1 ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე ECL ითვლება თანხით, რომელიც უდრის არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის ნაწილს, რომელიც გამომდინარეობს მომდევნო 12 თვეში ან ვადის ბოლომდე მოსალოდნელი დეფოლტის მოვლენებიდან, თუ უფრო მოკლეა. („12-თვიანი ECL“) თუ ჯგუფი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას („SICR“), აქტივი 2 ეტაპზე გადადის და მისი ECL ითვლება არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ბოლომდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების, თუ ასეთი არის, გათვალისწინებით („არსებობის მთელი პერიოდის ECL“). იმისთვის, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, იხ. განმარტება 35. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკის მიხედვითაა გაუფასურებული, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი ECL ითვლება, როგორც არსებობის მთელი პერიოდის ECL. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული დეფინიცია იხ. განმარტებაში 38. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, („POCI აქტივები“), ECL ყოველთვის ითვლება, როგორც არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL. განმარტება 38 გვთავაზობს ინფორმაციას მონაცემების, ვარაუდების და საპროგნოზო ტექნიკის შესახებ, რომლებიც ECL-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როგორცაა საკრედიტო ბარათები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება შეიცავდნენ სესხის და აუთვისებელი ვალდებულების კომპონენტს, ჯგუფი არსებობის მოსალოდნელი მთლიანი პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების განსაზღვრისთვის გამარტივებულ მეთოდს იყენებს. ფინანსური გარანტიების და საკრედიტო ვალდებულებებისთვის, ECL-ის რეზერვი „ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვების“ ნაწილში განცხადდება, როგორც ვალდებულება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR). იმისათვის, რათა განისაზღვროს, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდში მომხდარ დეფოლტის რისკს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს. შეფასება ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შედარებით ზრდას და არა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რისკის გარკვეული დონის მიღწევას. ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა არასათანადო ხარჯის და ძალისხმევის გაწევის გარეშე არსებულ გონივრულ და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს მთელ რიგ ფაქტორებს, მათ შორის კონკრეტული კლიენტთა პორტფელების ქცევით ასპექტებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის ზრდის ქცევით მაჩვენებლებს ვადაგადაცილებამდე გამოავლენს და შესაბამის საპროგნოზო ინფორმაციას საკრედიტო რისკის შეფასებაში შეიტანს, ან ცალკეული ინსტრუმენტის, ან პორტფელის დონეზე. იხ. განმარტება 38.

ECL რომ კლიენტებზე გაცემულ ყველა სესხსა და ავანსზე იზომებოდეს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ით, (ანუ, ამჟამად 1 ეტაპს მიკუთვნებულები, 12-თვიანი ECL-ით), მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,371 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა (2018 წლის 31 დეკემბრის: 1,577 ათასი ლარით მეტი).

ბიზნესმოდელის შეფასება. ბიზნესმოდელი წარმართავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ბიზნესმოდელის შეფასებისას მენეჯმენტმა იმსჯელა ფინანსური ინსტრუმენტების აგრეგაციის დონისა და პორტფელის განსაზღვრის შესახებ. გაყიდვების გარიგების შეფასებისას ჯგუფი განიხილავს მათ ისტორიულ სიხშირეს, ვადებს და ღირებულებას, გაყიდვების მიზეზებს და მოლოდინებს სამომავლო საქმიანობის შესახებ. გაყიდვების გარიგებები, რომლებიც მიზნად ისახავს პოტენციური ზარალის შემცირებას კრედიტის გაუარესების გამო, „ამოღების მიზნით ფლობის“ ბიზნესმოდელის შესაბამისად მიიჩნევა. ვადის დადგომამდე სხვა გაყიდვები, რომლებიც არაა დაკავშირებული საკრედიტო რისკების მართვის საქმიანობასთან, ასევე შეესაბამება ბიზნესმოდელს „ამოღების მიზნით ფლობა“, იმ პირობით, რომ ისინი არაა ხშირი ან უმნიშვნელო ღირებულებით, როგორც ცალკე, ისე აგრეგირებულად. ჯგუფი გაყიდვების ტრანზაქციების მნიშვნელობას ამგვარად ადგენს: გაყიდვების ღირებულებას ადარებს პორტფელის ღირებულებას, ამ დროს გააჩნია, როგორია ბიზნესმოდელის შეფასება პორტფელის საშუალო პერიოდის განმავლობაში. ამასთან, ფინანსური აქტივის გაყიდვები, რომელიც მოსალოდნელია მხოლოდ სტრესის სცენარში, ან ცალკეული მოვლენის საპასუხოდ, რომელიც ჯგუფის კონტროლის მიღმაა, არაა განმეორებადი და არ შეიძლება ჯგუფს მისი მოლოდინი ჰქონოდა, განიხილება, როგორც შემთხვევითი და ბიზნესმოდელის ამოცანას აცდენილი და არ იმოქმედებს შესაბამისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაზე.

ბიზნესმოდელი „ამოღების მიზნით ფლობა“ ნიშნავს, რომ აქტივების ფლობის მიზანია ფულადი ნაკადების ამოღება, მაგრამ გაყიდვაც ასევე ბიზნესმოდელის მიზნის ნაწილია, მაგალითად, ლიკვიდობის საჭიროებების მართვა, კონკრეტული ამონაგების მიღწევა, ან ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის შეთანხმება იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან, რომლებიც აფინანსებს ამ აქტივებს.

ნარჩენ კატეგორიაში შედის ფინანსური აქტივების ის პორტფელები, რომელთა მართვა ხდება ფულადი ნაკადების რეალიზაციის მიზნით, ძირითადად, გაყიდვის გზით, მაგალითად, სადაც არსებობს ვაჭრობის მაგალითი. საკონტრაქტო ფულადი ნაკადის ამოღება ამ ბიზნესმოდელისთვის ხშირად შემთხვევითობის საფუძველზე ხდება.

იმის განსაზღვრა, ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). იმის დადგენა, ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადი არის თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვა, მსჯელობას მოითხოვს.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფულის დროითი ღირებულების ელემენტი შეიძლება შეიცვალოს, მაგალითად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთი პერიოდულად იცვლება, მაგრამ ეს ცვლილება არ ემთხვევა სავალო ინსტრუმენტის საბაზო საპროცენტო განაკვეთში ჩადებულ შინაარსს, მაგალითად, სესხი იხდის სამთვლიან ბანკთაშორის განაკვეთს, მაგრამ პროცენტი იცვლება ყოველ თვეში. ფულის შეცვლილი დროითი ღირებულების ეფექტი შეფასდა შესაბამისი ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების საორიენტაციო სავალო ინსტრუმენტთან შედარების საშუალებით, რომელსაც SPPI ფულადი ნაკადები აქვს, როგორც თითოეული პერიოდისთვის, ისე კუმულაციურად, ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში. შეფასება ჩატარდა ყველა გონივრულად შესაძლებელი სცენარისთვის, მათ შორის გონივრულად შესაძლებელი ფინანსური სტრუქტურის სიტუაციისთვის, რომელსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ფინანსურ ბაზრებზე. ჯგუფმა გამოიყენა 10%-იანი ბარიერი იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად განსხვავდება თუ არა საორიენტაციო ინსტრუმენტებს დაპირისპირებული განსხვავებები. ფულადი ნაკადების მქონე სცენარის შემთხვევაში, რომელიც მნიშვნელოვნად განსხვავდება საორიენტაციო მაჩვენებლისაგან, შეფასებული ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადები არ არის SPPI და ინსტრუმენტის აღრიცხვა ხდება FVTPL-ით.

ჯგუფმა დაადგინა და გაითვალისწინა სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ცვლის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან რაოდენობას. SPPI-ს კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია იმ შემთხვევაში, თუ სესხი ადრეული ანგარიშსწორების საშუალებას იძლევა, ხოლო წინასწარ გადახდილი თანხა არსებითად წარმოადგენს ძირითად თანხას და დარიცხულ პროცენტს, გარდა ამისა, გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის. აქტივის ძირითადი თანხა არის სამართლიან ღირებულებას თავდაპირველი აღიარებისას გამოკლებული შემდგომი ძირითადი დაფარვები, ანუ გადახდები პროცენტის გარდა, რომელიც განისაზღვრება ეფექტური პროცენტის მეთოდით. ამ პრინციპის გამოწვევების სახით სტანდარტი ასევე ფარავს იმ ინსტრუმენტებს, რომლებსაც აქვთ წინასწარი გადახდის მახასიათებლები, რომლებიც აკმაყოფილებენ SPPI-ს შესასრულებლად შემდეგ პირობას: (i) აქტივი წარმოიქმნება პრემიით ან დისკონტით, (ii) წინასწარი გადახდის თანხა წარმოადგენს სახელშეკრულებო პარტიკულ თანხასა და დარიცხულ პროცენტს, ასევე გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის, და (iii) წინასწარი გადახდის მახასიათებლის სამართლიანი ღირებულება არ არის არსებითი საწყის აღიარებაში.

ჯგუფის საკრედიტო და სალიზინგო ხელშეკრულებები მოიცავს ჯვარედინი გაყიდვების მუხლებს, რომლებიც წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის შემცირებას, როცა კლიენტი ჯგუფთან სხვა ხელშეკრულებებსაც აფორმებს ან აკმაყოფილებს გარკვეულ კრიტერიუმებს, როგორცაა მინიმალური ბრუნვის შენარჩუნება ჯგუფში გახსნილ მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე. ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI არის იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი მუხლები უზრალოდ ამცირებს ჯგუფის მთლიანი მოგების მარჯვს ინსტრუმენტზე და არ არსებობს სხვა მახასიათებლები, რომლებიც არ შეესაბამება დაკრედიტების ძირითად პირობებს.

ჯგუფის საკრედიტო ხელშეკრულებებით შესაძლებელია საპროცენტო განაკვეთების კორექტირება გარკვეული მაკროეკონომიკური ან რეგულირების ცვლილებების საპასუხოდ. მენეჯმენტმა იმსჯელა და შეაფასა, რომ საბანკო სექტორში არსებული კონკურენცია და მსესხებლების მიერ სესხების რეფინანსირების პრაქტიკული შესაძლებლობა ხელს შეუშლის მას საპროცენტო განაკვეთების შეცვლაში და ბაზართან შედარებით უფრო მაღალი განაკვეთის დადგენაში; შესაბამისად, ფულადი ნაკადები შეფასდა, როგორც SPPI. ინსტრუმენტები, რომლებმაც ვერ გაიარეს SPPI ტესტი, აღიარებულია FVTPL-ით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, შემდეგი მაჩვენებლები გამოიყენება: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება და ჩამოწერის დღეს უზრუნველყოფის არარსებობა. ბანკი ასევე ჩამოწერს სესხებს, რომლებიც უზრუნველყოფილი იყო, მაგრამ ვადაგადაცილებული ვალდებულების აღსრულების პროცესი დასრულებულია და ყველა არსებული უზრუნველყოფა გაყიდულია აუქციონზე, ან დასაკუთრებულია.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დარჩენილი არაუზრუნველყოფილი ვალდებულება ჩამოიწერება, მაშინაც კი, როცა ჩამოწერის მომენტისთვის ვალდებულების ვადაგადაცილებული ნაწილი არ არსებობს. ექსპერტული რეკომენდაციის მიხედვით, ჯგუფმა შეიმღება ჩამოწერის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როცა ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, ან მოსალოდნელი ამოღება უმნიშვნელოა დარჩენილ ვალდებულებასთან შედარებით.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და თან 1) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან 2) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს არც ასხვისებს და არც ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება, როცა კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები - მოდიფიკაცია. ხანდახან ჯგუფი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებზე ხელახლა მოლაპარაკებას მართავს ან სხვაგვარად ცვლის მათ. ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის მოდიფიკაცია მნიშვნელოვანია თუ არა, სხვა ფაქტორებს შორის შემდეგის გათვალისწინებით: ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგალითად, მოგების წილი ან მოგება საკუთარ კაპიტალზე), საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება, ორი ან მეტი ფინანსური აქტივის აგრეგირება ერთ ფინანსურ აქტივად ან ფინანსური აქტივების სხვა ტიპის კონსოლიდაცია, ფინანსური აქტივები, რომელსაც არ აქვს წინასწარ განსაზღვრული ფულადი ნაკადები, ერთმანეთს ჩაანაცვლებს გრაფიკით ან პირიქით, როცა ფულად ნაკადებზე უფლებები თავდაპირველ კონტრაგენტებს შორის ამოიწურება იმის გამო, რომ თავდაპირველ დებიტორს ჩაანაცვლებს ახალი (თუ ორივე დებიტორი საერთო კონტროლის ქვეშ არაა), ცვლილება ვალუტის დენომინაციაში, ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკთან, ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როცა მსესხებელი არ არის ფინანსური სიძნელეების წინაშე.

თუ მოდიფიცირებული პირობები ძირეულად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს, და აღიარებს ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. აღიარების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად საბოლოოდ გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დადგენისთვის, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას.

სამართლიანი ღირებულებით აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, ძირეულად მოდიფიცირებულ აქტივს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ განსხვავების არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ მიეწერება.

ისეთ სიტუაციაში, სადაც აღიარების შეწყვეტა გამოწვეული იყო კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების გაკეთების უუნარობით, ჯგუფი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რითაც აფასებს, აქტივის რისკები და სარგებელი ძირეულად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი ძირეულად არ იცვლება, მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველისგან და მოდიფიკაცია არ სრულდება აღიარების შეწყვეტით. ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ბრუტო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით POCI ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები - გაანგარიშების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც საბოლოოდ AC-ით დათვლილი, გარდა, 1) FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება დერივატივებზე, რეალიზაციისთვის განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ. ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციებზე), შემსყიდველის მიერ აღიარებულ ვალდებულებებზე ბიზნესკომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და 2) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ჯგუფის სავალო ინსტრუმენტების თავდაპირველი კრედიტორებს შორის ძირეულად განსხვავებული პირობების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების ძირეული მოდიფიკაციები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები ძირეულად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები, მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, გასათვალისწინებელია სხვა ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორიცაა ინსტრუმენტის ვალუტა, საპროცენტო განაკვეთის ტიპების ცვლილება, ინსტრუმენტის ახალი კონვერსიის მახასიათებლები და სესხების კოვენანტების ცვლილება. თუ სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც ამოწურული, შესაბამისი ხარჯები და საკომისიოები აღიარდება, როგორც ამოწურვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ ურთიერთგაცვლა და მოდიფიკაცია არ აღიარდება ამოწურვად, ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება გაწეული ხარჯებით და საკომისიოებით და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების არსებობის დარჩენილ პერიოდზე.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ სრულდება ამოწურვით, აღირიცხება, როგორც პროგნოზის ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, შესაბამისი მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებების განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციებს არ მიეწერება.

დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები. დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები მოიცავს გამოუშვებელი პრემიების რეზერვებს, ზარალების რეზერვებს და ვადაგაუსვლელ რისკს, ასევე გადამზღვევი კომპანიებისთვის გადასახდელ თანხებს. გამოუშვებელი პრემიების რეზერვი აღიარდება, როცა ფორმდება ხელშეკრულებები და პრემიები აღირიცხება, და მოგება-ზარალში ცხადდება, როგორც სადაზღვევო შემოსავალი ხელშეკრულების პირობით. ზარალების რეზერვები მოიცავს განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვების, გაწეულ, მაგრამ არა განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებულ რეზერვებს, ზარალების დამუშავების ხარჯების რეზერვებს. განცხადებულ ზარალებზე გაკეთებული რეზერვები განისაზღვრება ინდივიდუალური შეფასებით. ზარალების დამუშავების ხარჯების და გაწეული, მაგრამ განუსაზღვრელი ზარალების განსაზღვრისას გამოიყენება აქტუარული მეთოდები. თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, გამოუშვებელი პრემიის საბალანსო ღირებულება ანგარიშდება აქტიურ პოლისებზე დაზღვევის პერიოდის და პოლიცის ვადის გასვლამდე დარჩენილი დროის მიხედვით. ჯგუფი ვადაგაუსვლელ რისკებს აფასებს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც საზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას. გამოუშვებელი პრემიის რეზერვს, ზარალების რეზერვებს და მოსალოდნელ ზარალებს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში პრემიის დანაკლისის რეზერვის შექმნით.

გადამზღვევ კომპანიებზე გადასახდელი თანხები აღიარდება დარიცხვის მეთოდით და ანგარიშდება ამორტიზებული ღირებულებით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები ის მუხლებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკთაშორის განთავსებებს და რეპო და უკურეპო ხელშეკრულებებს სხვა ბანკებთან, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფული და ფულის ეკვივალენტები“ როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ისე ფულადი ნაკადების მოძრაობის განცხადების მიზნებისთვის. ფული და ფულის ეკვივალენტები AC-ით აღირიცხება, რადგან: 1) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ინკასაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშში ასახული ჩეკების გადახდები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ტრანზფერებს, მათ შორის, ჯგუფის კონტრაგენტების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან დაკრედიტებულ და ჯგუფის მიერ ფლობილ თანხებს, მაგ., სესხის საპროცენტო შემოსავლებს ან სესხის ძირითად თანხას, რომლის ამოღება ხდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან, ან პროცენტის დაფარვას ან სესხის გაცემებს, რომლებიც დაკრედიტდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე, რაც წარმოადგენს ფულს და ფულის ეკვივალენტებს კლიენტის პერსპექტივიდან.

სავალდებულო ფულადი სახსრები სებ-ში. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც არ შეიძლება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის და ამიტომ, ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშების მიზნებისთვის, არ მიიჩნევა ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როცა ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, როცა: 1) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში გაკეთებულ ინვესტიციებს აკლასიფიცირებს, როგორც AC-ით, FVOCI-ით ან FVTPL-ით აღირიცხულს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხულია AC-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და როცა ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის FVTPL დანიშნულების, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხულია FVOCI-ით, თუ მათი დანიშნულებაა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და გაყიდვა, როცა ასეთი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და ამასთან ერთად არ არის FVTPL დანიშნულების. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით პროგნოზირებული გაუფასურების რეზერვი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება OCI-ში. როცა სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარება წყდება, ადრე OCI-ში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი OCI-დან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში აღირიცხება FVTPL-ით, თუ ისინი არ აკმაყოფილებს AC-ის ან FVOCI-ის კრიტერიუმებს. ჯგუფს ასევე შეუძლია ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში FVTPL დანიშნულება მიანიჭოს თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ალტერნატივის არჩევა მნიშვნელოვნად შეამცირებს ბუღალტრულ შეუსაბამობას იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, რომლებიც აღიარდება ან ანგარიშდება სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძვლებით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეესაბამება წილის

განსაზღვრებას ემიტენტის პერსპექტივიდან, ანუ ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეიცავს ნაღდი ფულის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულებას და ეს ემიტენტის წმინდა აქტივებში ნარჩენი ინტერესის დასტურია, ჯგუფის მიერ მიიჩნევა წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციად. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ითვლება FVTPL-ით, გარდა შემთხვევებისა, როცა თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულებას ანიჭებს. ჯგუფის პოლიტიკაა, წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულება მიანიჭოს, როცა ამ ინვესტიციებს სტრატეგიული დანიშნულება აქვს და არა მხოლოდ საინვესტიციო მოგების მიღების მიზნითაა აღრიცხული. როცა არჩევანი FVOCI-ის სასარგებლოდ კეთდება, სამართლიანი ღირებულების მოგება და ზარალი აღიარდება OCI-ით და საბოლოოდ არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, მათ შორის არც გასხვისებისას. გაუფასურების ზარალი და მათი ამობრუნება, თუ ასეთი არის, არ ითვლება სამართლიან ღირებულებაში სხვა ცვლილებებისგან განცალკევებით. დივიდენდები კვლავ აღიარდება მოგება-ზარალში, როცა დგინდება ჯგუფის მიერ გადახდების მიღების უფლება, გარდა შემთხვევებისა, როცა ისინი ინვესტიციის ამოღებას წარმოადგენს და არა ამ ინვესტიციიდან მოგებას.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ჩაიწერება, როცა ჯგუფი გასცემს ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესასყიდად ან წარმოშობისთვის. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და ავანსებს აკლასიფიცირებს ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში: 1) AC - სესხები, რომლებიც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და სესხები, რომლებსაც თვითნებურად არ მიენიჭება FVTPL დანიშნულება, და 2) FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს SPPI ტესტს ან სხვა AC ან FVOCI კრიტერიუმებს ითვლება FVTPL-ით. გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო ECL მოდელების მიხედვით. განმარტება 35 შეიცავს ინფორმაციას ECL გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და პროგნოზების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. თავდაპირველად აქტივები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შეიტანება კატეგორიაში „შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა“, „სხვა ფინანსური აქტივები“, „საინვესტიციო ქონება“ ან „სასაქონლო-მატერიალური მარაგები“ სხვა აქტივებში, გააჩნია მათ ბუნებას და ჯგუფის მიზანს ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. საბოლოოდ, ისინი წინასწარ ითვლება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივების მარაგები აღირიცხება უმცირესი ღირებულებით, ანუ წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით. სარეალიზაციო ან გრძელვადიან აქტივებთან და გასხვისების ჯგუფებთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკას ჯგუფი იყენებს დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაზე, როცა ამგვარი კლასიფიკაციისთვის შესაბამისი პირობები დაცულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

სასესხო ვალდებულებები. ჯგუფი გასცემს ვალდებულებებს სესხებზე. ეს ვალდებულებები გამოუთხოვადი ან გამოთხოვადია მხოლოდ მატერიალურ უარყოფით ცვლილებასთან მიმართებაში. ამგვარი ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რაც როგორც წესი დასტურდება მიღებული საკომისიოებით. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით ვალდებულების არსებობის პერიოდში, გარდა სესხების წარმოშობის ვალდებულებებისა, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ დაკრედიტების ხელშეკრულებას დადებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას წარმოშობიდან მოკლე ვადაში; ამგვარი სასესხო ვალდებულების საკომისიოები გადავადდება და შეიტანება სესხის საბალანსო ღირებულებაში თავდაპირველი აღიარებისას. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებები ითვლება 1) თავდაპირველი აღიარების თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ბალანსით, პლუს 2) ზარალის რეზერვის თანხით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით, თუ ვალდებულება ითვალისწინებს სესხის გაცემას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე ქვემოთ, რა შემთხვევაშიც დათვლა ხდება ამ ორი თანხიდან უმაღლესით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სასესხო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას. იმ

ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც მოიცავს როგორც სესხს ისე აუთვისებელ ვალდებულებას და როცა ჯგუფს არ შეუძლია ცალკე განსხვავოს აუთვისებელი ვალდებულების და სესხის კომპონენტის ECL, აუთვისებელი ვალდებულების ECL აღიარდება სესხზე ზარალის რეზერვთან ერთად. რამდენადაც კომბინირებული ECL-ები აჭარბებს სესხის ბრუტო საბალანსო ღირებულებას, ისინი აღიარებულია ვალდებულებად.

ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები მოითხოვს, რომ ჯგუფმა სპეციალური გადახდები გააკეთოს, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაუროს მის მიერ გაწეული ზარალი, რომელიც გამოიწვია კონკრეტული დებიტორის მიერ ვადადამდგარი ვალდებულების გაუსტუმრებლობამ სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი ან მოდიფიცირებული პირობების თანახმად. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რისი დასტურიცაა მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) გარანტირებული პოზიციის ზარალის რეზერვის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ზარალის მეთოდით და 2) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას. ამასთან, ECL ზარალის რეზერვი აღიარდება იმ მისაღები საკომისიოებისთვის, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში აღიარებულია, როგორც აქტივი.

შესრულების გარანტიები. შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც ითვალისწინებს კომპენსაციას იმ შემთხვევებში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს კონტრაქტით დაკისრებულ ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით არაფინანსური ეფექტიანობის რისკი გადაეცემა საკრედიტო რისკთან ერთად. ეფექტიანობის გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ადასტურებს მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას და 2) თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კონტრაქტზე ანგარიშსწორებისთვის საჭირო დანახარჯის საუკეთესო წინასწარი შეფასება, დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებით. როცა ჯგუფს კონტრაქტით მინიჭებული აქვს უფლება, ეფექტიანობის გარანტიის კონტრაქტების ანგარიშსწორებისთვის გადახდილი თანხების ამოსაღებად მიმართოს კლიენტს, ეს თანხები გარანტიის მიმდინარეობის ზარალის ანაზღაურების გადაცემისას აღიარდება, როგორც აქტივი. ეს საკომისიოები აღიარდება მოგება-ზარალის „საკომისიო შემოსავლების“ კატეგორიაში.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს გაქირავებიდან შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის, ან ორივე მიზნით, და რომელიც ჯგუფის მიერ არ არის დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს აქტივებს მშენებლობის პროცესში, რომელიც მომავალში გამოიყენება საინვესტიციო ქონებად.

საინვესტიციო ქონება განცხადებულია თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა. თუ არსებობს იმის მინიშნება, რომ საინვესტიციო ქონება შეიძლება გაუფასურდეს, ჯგუფი წინასწარ აფასებს იმ თანხას, რომელსაც რეალიზაციიდან ამოიღებს, როგორც უმაღლესს ამ სიდიდეებიდან: გამოყენების ღირებულებაზე უფრო მაღალი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება იწერება ანაზღაურებადი ღირებულების სიდიდით, წლის მოგება-ზარალში გატარებით. წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ აქტივის ამოღებადი თანხის დასადგენად გაკეთებული წინასწარი შეფასებები მნიშვნელოვნად შეიცვალა.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ქირიდან მიღებული შემოსავალი წლის მოგება-ზარალში იწერება სხვა საოპერაციო შემოსავლის

კატეგორიაში.

ცვეთა. ცვეთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვეთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის 50 წლის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა განცხადდება თვითღირებულებით ან გადაფასებული თანხებით, როგორც ქვემოთაა აღწერილი, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა.

საკმაო რეგულარულობით, შენობები გადაფასებას ექვემდებარება, რათა ზუსტად იყოს ცნობილი, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც დადგინდებოდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებისას. საბალანსო ღირებულების ზრდა, რომელსაც გადაფასებისას აქვს ადგილი, კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში და ზრდის გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. შემცირება, რომელიც აოფსეტებს იმავე აქტივის წინა ზრდებს, აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და ამცირებს ადრე აღიარებულ გადაფასების ნამეტს კაპიტალში; ყველა სხვა შემცირება აღირიცხება წლის მოგება-ზარალში. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასების რეზერვი, რომელიც კაპიტალშია შეტანილი, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში, როცა გადაფასების ნამეტი რეალიზდება აქტივის აქტიური მოხმარებიდან გამოსვლის ან გასხვისებისას.

თუ არ არსებობს სამართლიანი ღირებულების ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულება, მაშინ სამართლიანი ღირებულება წინასწარ ფასდება შემოსავლის მიდგომის გამოყენებით. მენეჯმენტმა განაახლა მიწის და შენობების საბალანსო ღირებულება, რომელიც დაითვალა საანგარიშო პერიოდის ბოლოდ გადაფასების მოდელის გამოყენებით, ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულებით და კმაყოფილია, რომ განახლებული სამართლიანი ღირებულების დასაბუთებისთვის საკმარისი საბაზრო მტკიცებულება არსებობს.

მცირე შეკეთებების ხარჯები და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები მათი გაწვევისას ტარდება. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის დიდი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზაციას გადის, გამოცვლილი ნაწილი კი აღირიცხება, როგორც აქტიური მოხმარებიდან გამოსული.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, მენეჯმენტი აფასებს, არის თუ არა შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გაუფასურების რამე ნიშნები. თუ არის, მენეჯმენტი წინასწარ აფასებს ამოსაღები თანხის ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება, როგორ აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს მაჩვენებელს გამოკლებული გასაყიდი ხარჯები და ღირებულების გამოყენებული სიდიდე. საბალანსო ღირებულება მცირდება ამოსაღებ თანხამდე და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება გაუფასურების ზარალი იმ ოდენობით, რომ აჭარბებდეს კაპიტალში აღიარებულ გადაფასების ნამეტს.

აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ დაფიქსირდება ცვლილებები ღირებულების გამოყენებული სიდიდის ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გასაყიდი ხარჯების პროგნოზირებისთვის გამოყენებულ მაჩვენებლებში.

გასხვისებისას მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც დადგინდება შემოსული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (სხვა ოპერაციულ შემოსავალში ან ხარჯებში).

ცვეთა. ცვეთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვეთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე:

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში

შენობა-ნაგებობები	50
საოფისე და კომპიუტერული ტექნიკა	5
სალიზინგო ქონების გაუმჯობესება	1 to 7
ავტოტრანსპორტი	5
აქტივების გამოყენების უფლება	1 to 10

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის ის საპროგნოზო თანხა, რომელსაც ჯგუფი აქტივის რეალიზაციიდან ამჟამად მიიღებდა, გამოკლებული გასხვისების შესაძლო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ასაკიანია და იმ მდგომარეობაშია, რომ მოსალოდნელია, სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლო პერიოდი ჰქონდეს. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადა განიხილება და თუ საჭიროა კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და უმთავრესად მოიცავს კაპიტალიზირებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და ლიცენზიებს. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შემდგომი და სასარგებლო მდგომარეობაში მოყვანისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ჯგუფის მიერ კონტროლირებად, იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აისახება როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ კი არსებობს დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის მოპოვების ალბათობა, რომელიც აღემატება გაწეულ ხარჯებს.

კაპიტალიზებული ხარჯები არის გარე კონტრაქტორების მიერ პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების მომსახურების მისაღებად გაწეული ხარჯები. კომპიუტერულ პროგრამებთან დაკავშირებული სხვა ყველა ხარჯი, მაგალითად მათი ტექნიკური მომსახურება, აღირიცხება ამგვარი ხარჯების გაღებისას. კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამებს ამორტიზაცია ერიცხება წრფივი მეთოდით მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რომელიც 10 წელს შეადგენს.

იჯარის აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარე 2019 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფს იჯარით აღებული აქვს ოფისი და შენობები. იჯარით აღებული ქონება აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლება და შესაბამისი ვალდებულება იმ დღეს, როცა იჯარით აღებული ქონება ჯგუფის მიერ გამოსაყენებლად მზადაა. თითოეული საიჯარო გადასახდელი განაწილებულია ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯს შორის. ფინანსური ხარჯი ტარდება მოგება-ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში, რითაც დგინდება ვალდებულების დარჩენილი ნაწილის მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი თითოეული პერიოდისთვის. აქტივის გამოყენების უფლება აღიარდება თვითღირებულებით და მისი ცვეთა განისაზღვრება აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმცირესი ღირებულებით, წრფივი მეთოდით.

იჯარიდან გამომდინარე ვალდებულებები თავდაპირველად ანგარიშდება მიმდინარე ღირებულებით. საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი სალიზინგო გადახდების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითი ფიქსირებული გადახდები), გამოკლებული მისაღები საიჯარო შეღავათები, თუ ასეთი არის;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომელიც ინდექსს ან განაკვეთს ეფუძნება;
- ის თანხები, რომლებიც მოიჯარემ უნდა გადაიხადოს ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში;
- შესყიდვის ოფციის ფასი თუ მოიჯარე გონივრულად დარწმუნებულია რომ ამ ოფციას გამოიყენებს, და
- იჯარის შეწყვეტისთვის დაწესებული ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის პირობები ითვალისწინებს მოიჯარის მიერ ამ ოფციის გამოყენებას.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის გადახდა დისკონტირდება იჯარის საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი ვერ დადგინდა, გამოიყენება მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის განაკვეთი, ანუ ის განაკვეთი, რომელსაც

მოიჯარე გადაიხდიდა მსგავსი ღირებულების აქტივის შესაძენად თანხის სესხების შემთხვევაში, მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მსგავსი პირობებით.

აქტივების გამოყენების უფლება ანგარიშდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი გაანგარიშების თანხა;
- დაწყების დღემდე ან ამ დღეს გადახდილი იჯარის თანხა, გამოკლებული რაიმე საიჯარო შეღავათი;
- რაიმე თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯი, და
- აღდგენის ხარჯები.

ზემოხსენებულიდან გამონაკლისის სახით, ჯგუფი მოკლევადიან იჯარებს და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებს აღრიცხავს საიჯარო გადახდის საოპერაციო ხარჯად აღიარებით, წრფივი მეთოდით.

საიჯარო პირობების განსაზღვრისას, ჯგუფის მენეჯმენტი ითვალისწინებს ყველა იმ ფაქტს და გარემოებას, რომელიც ქმნის ვადის გაგრძელების ოფციის ეკონომიკურ სტიმულს, ან არ იყენებს შეწყვეტის ოფციას. ვადის გაგრძელების ოფციები (ან შეწყვეტის ოფციის შემდგომი პერიოდები) საიჯარო პირობებში შედის თუ არსებობს გონივრული დარწმუნება, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

ამგვარი შეფასება გადაიხედება, თუ ადგილი ექნება მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებათა მნიშვნელოვან ცვლილებას, რომელიც გავლენას მოახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება.

ჯგუფის მიერ საოპერაციო იჯარების აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარეა 2019 წლის 1 იანვრამდე. როცა ჯგუფი არის მოიჯარე ისეთ საიჯარო ხელშეკრულებაში, რომელიც არ ითვალისწინებს ფლობის რისკების და სარგებლის მოიჯარედან ჯგუფზე გადაცემას, იჯარის მთლიანი გადახდა ხარჯად ტარდება წლის მოგება-ზარალში (ქირის ხარჯი) წრფივი მეთოდით იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

სხვა შეთანხმებებით გათვალისწინებული იჯარები დაცალკევდება, თუ ა) მოვალეობის შესრულება დამოკიდებულია კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და ბ) შეთანხმება ითვალისწინებს აქტივის გამოყენების უფლების გადაცემას.

საოპერაციო იჯარის აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარეა. როცა ხდება აქტივების იჯარით გაცემა საოპერაციო იჯარის ფარგლებში, მისაღები იჯარის თანხა აღიარდება როგორც შემოსავალი ქირიდან წრფივი მეთოდით იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

ფინანსური ლიზინგის აღრიცხვა როცა ჯგუფი მეიჯარეა 2019 წლის 1 იანვრამდე. როცა ჯგუფი არის მეიჯარე ისეთ ხელშეკრულებაში, რომელიც ითვალისწინებს ფლობის რისკების და სარგებლის ჯგუფზე გადაცემას, იჯარით აღებული აქტივები იჯარის დასაწყისის დღეს კაპიტალიზდება შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიაში იჯარას დაქვემდებარებული აქტივის სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელის მიმდინარე ღირებულებას შორის უმცირესი ღირებულებით. თითოეული სალიზინგო გადასახდელი ნაწილდება ვალდებულებასა და დაფინანსების ხარჯებს შორის, რითაც დგინდება დარჩენილი დაფინანსების ნაშთის მუდმივი განაკვეთი. პროცენტის ხარჯი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ფინანსური ლიზინგით მიღებული აქტივების ცვეთა მიმდინარეობს სასარგებლო გამოყენების პერიოდის განმავლობაში ან უფრო ხანმოკლე საიჯარო ვადით თუ ჯგუფი გონივრულად არაა დარწმუნებული, რომ იჯარის ვადის ბოლოს ის ამ აქტივის მფლობელობას მიიღებს.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე იჯარის ხელშეკრულების მიხედვით, რომელიც გადაცემს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკებს

და სარგებელს მოიჯარეს, იჯარით გადაცემული აქტივები აისახება როგორც მისაღები ფინანსური იჯარა და აისახება სამომავლო იჯარის გადასახადების მიმდინარე ღირებულებით. ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება თავდაპირველად აღიარდება დასაწყისში (იჯარის ვადის დაწყებისთანავე) თავდაპირველად დაწესებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის ხელშეკრულების ადრინდელი თარიღი და მხარეების მიერ კონტრაქტის ძირითადი დებულებების მიღების თარიღი).

მთლიანი მისაღები შემოსავლებისა და დღევანდელი ღირებულების სხვაობა წარმოადგენს არაგამომუშავებულ ფინანსურ შემოსავალს. აღნიშნული შემოსავალი ექვემდებარება აღიარებას იჯარის ვადის განმავლობაში წმინდა ინვესტიციების (დაბეგვრამდე) მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მოგების მუდმივ პერიოდულ ნორმას. იჯარის ორგანიზებასთან და მოლაპარაკების ჩატარებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები შედის ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანების პირველად შეფასებაში და ამცირებს იჯარის პერიოდში აღიარებულ მოგების თანხას. იჯარის ფინანსური მოგება ცალკე მუხლად აისახება წლიურ მოგება-ზარალში და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში.

საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის აღიარება ხორციელდება საერთო ECL (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) მოდელის შესაბამისად, გამარტივებული მიდგომით, მთელი სასიცოცხლო პერიოდის ECL-ით. ECL-ი დგინდება იგივე მეთოდით, რაც სესხებისათვის და ავანსებისათვის, რომლების შეფასება ხდება AC (ამორტიზირებული ღირებულების)-ით და აღირიცხება სარეზერვო ანგარიშით დებიტორული დავალიანების სუფთა საბალანსო ღირებულების ჩამოწერისათვის მოყვანილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ღირებულებაში, ფინანსური იჯარით გათვალისწინებული დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთით. სამომავლო სავარაუდო ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება გაჩნდეს იჯარას დაქვემდებარებული აქტივების შეძენა-გაყიდვების შედეგად.

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები). გრძელვადიანი აქტივები და გასხვისების ჯგუფები, რომლებიც შეიძლება მოიცავდეს როგორც გრძელვადიან, ისე მოკლევადიან აქტივებს, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება, როგორც „გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები“, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება შესაძლებელია გაყიდვის შედეგად, მათ შორის აქტივების მფლობელი შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვის შემდეგ, საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში.

აქტივები ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, თუ ყველა შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია: (ა) აქტივების დაუყოვნებლივ რეალიზაცია შესაძლებელია მიმდინარე მდგომარეობაში; (ბ) ჯგუფის მენეჯმენტმა დაამტკიცა და დაიწყო მყიდველის პოვნის აქტიური პროგრამა (გ) აქტივების გასაყიდად შეთავაზება აქტიურად მიმდინარეობს გონივრულ ფასად; (დ) გაყიდვა მოსალოდნელია ერთ წლის განმავლობაში; და ე) ნაკლებად მოსალოდნელია, რომ გაყიდვების გეგმაში შეტანილი იქნება მნიშვნელოვანი ცვლილებები ან, რომ გეგმა უკან იქნება გამოთხოვილი. გრძელვადიანი აქტივები და გასხვისების ჯგუფები, რომლებიც მიმდინარე პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში კლასიფიცირებულია, როგორც გასაყიდად გამიზნული, ხელახალ კლასიფიკაციას ან ფინანსური მდგომარეობის შედარებით ანგარიშში ხელახალ ასახვას არ ექვემდებარება რათა აისახოს მიმდინარე პერიოდის ბოლოს კლასიფიკაცია.

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გასხვისების ჯგუფები მთლიანობაში ანგარიშდება მათი უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებები იწერება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გაიცემა ჯგუფზე კონტრაგენტი ბანკების მხრიდან. არაწარმოებული ვალდებულება

აღირიცხება AC-ით. თუ ჯგუფი შეისყიდის მის საკუთარ ვალს, ვალდებულება მოიხსნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშებიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა შეიტანება ვალის ადრეული გაუქმებით გამოწვეულ მოგებაში ან ზარალში.

კლიენტთა ანგარიშები. კლიენტთა ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფო ან კორპორაციული კლიენტების არაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხება AC-ით.

სხვა ნასესხები სახსრები. სხვა ნასესხები სახსრები მოიცავს საერთაშორისო და ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოზიდულ საკრედიტო რესურსებს, რომლებიც აღირიცხება AC-ით.

სუბორდინირებული ვალი. სუბორდინირებული ვალის გადახდა შეიძლება ლიკვიდაციის დროს, როცა სხვა უფრო მაღალი პრიორიტეტის კრედიტორების მიმართ არსებული ვალდებულებები შესრულებულია. სუბორდინირებული ვალი აღირიცხება AC-ით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, სავალუტო ხელშეკრულებების, საპროცენტო განაკვეთების ფიუჩერსების, ფორვარდული გარიგებების, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების სვოპების და სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის ოფციონების ჩათვლით, სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

ჯგუფი ახდენს კონტრაგენტ ბანკებთან არსებული სესხების ოფსეტირებას ვალუტების უერთიერთგაცვლის მიზნით. იურიდიული თვალსაზრისით განცალკევებული ასეთი სესხები აგრეგირდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი), სადაც 1) სესხები გაიცემა ერთდროულად, 2) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, 3) არის ერთი და იგივე რისკის ქვეშ და 4) არ არსებობს ასეთი ტრანზაქციების ცალკე სტრუქტურირების ბიზნეს-საფუძველი, რაც ასევე მიიღწეოდა ერთი ტრანზაქციით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხულია აქტივების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითი რიცხვია, და ვალდებულების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითი რიცხვია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები შეიტანება წლის მოგება-ზარალში (მოგებას გამოკლებული დანაკარგები წარმოებულზე). ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებაში გათვალისწინებულია იმ კანონმდებლობის თანახმად, რომელიც ძალაშია, ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ტრანზაქციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის თანხა, რომელიც გადასახდელია საგადასახადო ორგანოებისთვის, ან ამოსაღებია მათგან, მიმდინარე და წინა პერიოდების დაბეგვრად მოგებასთან ან დანაკარგებთან დაკავშირებით. დაბეგვრადი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა წინასწარ შეფასებებს, თუ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ავტორიზებულია შესაბამის საგადასახადო ორგანოებში გაგზავნამდე. გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა ჩაიწერება ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯების კატეგორიაში.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადავადებული მოგების გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით და ფინანსური ანგარიშგების

მიზნებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებების გამოყენებით.

თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროებითი განსხვავებებისთვის ისეთ ტრანზაქციებში, რომელიც არ არის ბიზნესის კომბინაცია, თუ ტრანზაქცია, როცა თავდაპირველად აღირიცხება, არ ახდენს გავლენას არც აღირიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე.

გადავადებული გადასახადის ნაშთები ითვლება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც ძალაშია ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, და რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ძალაში იქნება იმ პერიოდში, როცა დროებითი განსხვავებები ამობრუნდება ან საგადასახადო ზარალის გადასატანების ათვისება მოხდება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განეტოვდება მხოლოდ ჯგუფის ცალკეული კომპანიების შიგნით.

იჯარის გადახდებისთვის გადასახადები გამოქვითვა ნაწილდება გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთასა და საიჯარო ვალდებულების პროცენტის ხარჯს შორის. შედეგად, ახალი იჯარის თავდაპირველი აღიარებისას, სადაც ჯგუფი მოიჯარეა, დროებითი განსხვავებები არ წარმოიშობა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გაქვითვადი დროებითი განსხვავებების და საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის აღირიცხება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არის ალბათობა, რომ იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომლიდანაც მოხდება გაქვითვა.

გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღიარდება შესყიდვისშემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე და სხვა შესყიდვისშემდგომ ცვლილებებზე შვილობილი კომპანიების რეზერვებში, როცა ჯგუფი აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის დივიდენდების პოლიტიკას და როცა არის ალბათობა, რომ პროგნოზირებად მომავალში განსხვავება არ ამობრუნდება დივიდენდების სახით ან სხვაგვარად.

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები. ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები განუსაზღვრელი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. ისინი დაირიცხება, როცა ჯგუფს აქვს წარსულის მოვლენებით გამოწვეული მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, როცა არის ალბათობა, რომ ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის სახით არსებული რესურსების გადინება და როცა შეიძლება ვალდებულების სანდო ოდენობის განსაზღვრა.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. უშუალოდ ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები ნაჩვენებია კაპიტალში, როგორც გამოქვითვა მიღებული ანაზღაურებიდან, დაბეგვრის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების ზემოთ მიღებული სამართლიანი ღირებულების თანხა იწერება კაპიტალში, როგორც სამისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები იწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როცა ისინი დეკლარირდება. ბანკის კანონით მოთხოვნილი სააღრიცხვო დოკუმენტები წარმოადგენს მოგების განაწილების და სხვა ასიგნებების საფუძველს.

საპროცენტო მოგების და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი იწერება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა FVTPL-ით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის მეთოდით და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის კონტრაქტის საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, (როგორც საპროცენტო მოგების და ხარჯის ნაწილი) რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიბმული საკომისიოები მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებიც კომპანიამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად ასეთია გადახდისუნარიანობის

შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემული სესხებისთვის მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ სასესხო ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოეღოს ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი სასესხო ვალდებულებების FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების დანიშნულებას არ ანიჭებს.

იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც წარმოშობილი ან შესყიდული საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტებს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობას (მათ შორის თავდაპირველად მოსალოდნელ საკრედიტო რისკების დანაკარგებს) სამართლიან ღირებულებაზე თავდაპირველი აღიარებისას (როგორც წესი, წარმოდგენილია შესასყიდი ფასით). შედეგად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით.

საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე 1) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპის), რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება AC-ზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით, ECL რეზერვის გამოკლებით, და 2) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, რისთვისაც საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება AC-ით.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში წრფივი მეთოდით მომსახურების გაწევის პარალელურად, როცა კლიენტი ერთდროულად მიიღებს და მოიხმარს ჯგუფის მუშაობის შედეგად მიღებულ სარგებელს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს ანგარიშის წარმოების პერიოდულ საკომისიოებს, ანგარიშის მომსახურების საკომისიოებს და ა.შ. ცვლადი საკომისიოები აღიარდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მენეჯმენტი გადაწყვეტს, რომ არსებობს დიდი ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი ამობრუნება არ მოხდება.

სხვა საკომისო შემოსავალი აღიარდება ისეთ დროს, როცა ჯგუფი დააკმაყოფილებს ეფექტიანობის ვალდებულებას, როგორც წესი, მიმდინარე ტრანზაქციის შესრულების შემდეგ. მიღებული ან მისაღები საკომისიოს თანხა წარმოადგენს იმ მომსახურების ტრანზაქციის ფასს, რომელიც აშკარად ეფექტიანობის მოვალეობის შესრულებას წარმოადგენს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს კლიენტის სახელით უცხოური ვალუტის ყიდვის ან გაყიდვის ორგანიზების საკომისიოს, საგადახდო ტრანზაქციების დამუშავების საკომისიოს, ნაღდი ფულით ანგარიშსწორების საკომისიოს, ინკასაციის ან ნაღდი ფულის განაწილების საკომისიოს, ასევე მესამე მხარესთან მოლაპარაკებით ან ამ მოლაპარაკებაში მონაწილეობით გამოწვეულ საკომისიოს, მაგალითად სესხების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის შესახებ, ან ბიზნესის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ. სესხების სინდიცირების საკომისიოები აღიარდება შემოსავლად, როცა სინდიკაცია დასრულებულია და ჯგუფი თავისთვის არ იტოვებს სესხის არცერთ ნაწილს, ან იტოვებს ნაწილს იმავე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც სხვა წევრებისთვისაა განსაზღვრული.

წმინდა სადაზღვევო შემოსავლები. წმინდა გამოშვებული სადაზღვევო პრემიები აღიარდება პოლისის გაცემისას და და მიიღება პროპორციულად შესაბამისი პოლისის ვადის პერიოდში. გამოშვებული პრემიები ასახავს პერიოდის განმავლობაში დაწყებულ საქმეს და გამორიცხავს გაყიდვებიდან წარმოშობილ გადასახადებს ან მოსაკრებლებს.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გამოუშვებელი პრემიების რეზერვები. მოზიდული პრემიების ის პროპორცია, რომელიც მომდევნო პერიოდებს მიეწერება, გადავადდება, როგორც გამოუშვებელი პრემია. გამოუშვებელი პრემიის რეზერვის ცვლილება მოგება-ზარალში გადაიტანება იმ თანმიმდევრობით, რომლითაც შემოსავალი აღიარდება რისკის პერიოდში, ან ანუიტეტებისთვის მოსალოდნელი სარგებლის გადახდის მიხედვით.

წმინდა სადაზღვევო ზარალები. სადაზღვევო ზარალები, რომლებიც დადგა, მოიცავს პერიოდში მომხდარ ზარალით გამოწვეულ დანაკარგებს, სულერთია, განცხადებულია თუ არა, მათ შორის, მათი მოგვარების ხარჯებს და სხვა ამოღებას და წინა პერიოდების აუნაზღაურებელი ზარალების კორექტირებას. ზარალების მოგვარების ხარჯებში შედის შიდა და გარე ხარჯები, რომლებიც გაიწევა ზარალებზე მოლაპარაკებების და მათ ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, როგორცაა ოჯახის ექიმების ხელფასები. შიდა ხარჯებში შედის ზარალების დეპარტამენტის ყველა პირდაპირი ხარჯი და ზარალების ფუნქციასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზოგადადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილი.

უცხოური ვალუტის გაყიდვა და ყიდვა და ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფი ყიდის და ყიდულობს ვალუტებს. ტრანზაქციები სრულდება ჯგუფის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსებით, რომლებიც განსხვავდება კონკრეტული დღის ოფიციალური სპოტ კურსებისგან. ოფიციალურ განაკვეთებსა და ჯგუფის განაკვეთებს შორის განსხვავებები აღიარებულია, როგორც შემოსავლებს გამოკლებული უცხოური ვალუტის ვაჭრობით გამოწვეული დანაკარგები დროის იმ მონაკვეთში, როცა კონკრეტული აღსრულების ვალდებულება კმაყოფილდება.

უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ბიზნესერთეულის ფუნქციური ვალუტა არის იმ უშუალო ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს ბიზნესერთეული მოღვაწეობს. ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების ფუნქციური ვალუტა, ასევე ჯგუფის საპრეზენტაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი. ("GEL").

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში გადაანგარიშდება სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსით შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ტრანზაქციებზე ანგარიშსწორებით და ფულადი აქტივების და ვალდებულებების თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში სებ-ის წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაანგარიშებით გამოწვეული სავალუტო მოგება და დანაკარგები აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (როგორც უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშების მოგებას გამოკლებული დანაკარგები). წლის ბოლოს არსებული კურსებით გადაანგარიშება არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ანგარიშდება ისტორიული ღირებულებით.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, მათ შორის წილობრივი ინვესტიციები, გადაანგარიშდება იმ გაცვლითი კურსის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია სამართლიანი ღირებულების დადგენის დღეს.

გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტები არაფულად მუხლებზე, რომელიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, იწერება, როგორც მათი სამართლიანი ღირებულების მოგება ან ზარალი.

ჯგუფის ბიზნესერთეულებს შორის სესხები და მასთან დაკავშირებული საკურსო მოგება ან დანაკარგები გამოირიცხება კონსოლიდაციის დროს.

2019 წლის 31 დეკემბერს უცხოური ვალუტის ნაშთების გადაანგარიშებისას გამოყენებული მთავარი გაცვლითი კურსი იყო USD 1 = GEL 2.8677 (2018: USD 1 = GEL 2.6766), EUR 1 = GEL 3.2095 (2018: EUR 1 = GEL 3.0701).

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ოფსეტირება. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ოფსეტირება და წმინდა თანხის განცხადება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ოფსეტირების კანონის ძალის მქონე უფლება და არის ან წმინდად ანაზღაურების, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების ანაზღაურების განზრახვა. ასეთი ოფსეტირების უფლება ა) არ უნდა იყოს პირობითი მომავლის მოვლენაზე და ბ) უნდა

იყოს კანონის ძალის მქონე ყველა ჩამოთვლილ გარემოებაში: 1) ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას, 2) დეფოლტის შემთხვევაში და 3) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

თანამშრომელთა ხარჯები და დაკავშირებული დაგროვებითი სქემები. ხელფასები, ანაზღაურებული წლიური შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიტები დაირიცხება იმ წელს, როცა შესაბამისი მომსახურება გაიწევა ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გააკეთოს საპენსიო ან მსგავსი ბენეფიტური გადახდები, გარდა კანონით დადგენილი დაგროვებითი სქემისა.

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა. წილობრივი ინსტრუმენტებით შედგენილი საკომპენსაციო გეგმის თანახმად, ჯგუფი იღებს მომსახურებებს მენეჯმენტისგან, როგორც ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურებას. წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემის სანაცვლოდ მიღებული თანამშრომელთა მომსახურებების სამართლიანი ღირებულება აღიარდება ხარჯად. ხარჯად გასაწერი მთლიანი თანხა განისაზღვრება გრანტად გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით, რომელიც გამორიცხავს არასაბაზრო სერვისის და ეფექტიანობის მინიჭების (უფლების გადაცემის) პირობების გავლენას. არასაბაზრო მინიჭების პირობები შეტანილია მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში. ხარჯად გაწერილი მთლიანი თანხა აღიარდება მინიჭების პერიოდში; ეს ის პერიოდია, როცა აქციებზე უფლების გადაცემის ყველა კონკრეტული პირობა უნდა დაკმაყოფილდეს. საბალანსო უწყისის თითოეულ თარიღზე ჯგუფი გადასინჯავს თავის წინასწარ შეფასებებს არასაბაზრო პირობებით მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ. ის აღიარებს თავდაპირველი პროგნოზების გადასინჯვის ზეგავლენას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მოგებაზე ან ზარალზე, რასაც კაპიტალში შესაბამისი კორექტირება მოჰყვება. კაპიტალის ზრდა დარიცხულ აქციებზე, წილობრივი ანგარიშსწორების სქემებიდან გამომდინარე, აღირიცხება აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვის კატეგორიაში. აქციებზე უფლების გადაცემის პირობების დაკმაყოფილებისას, აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვი (რომელიც გადაცემულ აქციებს მიეწერება) გადაიტანება სააქციო კაპიტალში და სამისიო შემოსავალში.

ფინანსური აქტივების მოდიფიკაცია. როცა ფინანსური აქტივები განიცდის მოდიფიკაციას ხელშეკრულების მიხედვით (ანუ მათზე ხელახალი მოლაპარაკების შედეგად), ჯგუფი აფასებს, ეს მოდიფიკაცია არსებითია თუ არა და დასრულებდა თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტით და ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებით. ეს შეფასება ძირითადად ემყარება ხარისხობრივ ფაქტორებს, რაც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაშია აღწერილი და მოსაზრებების ჩამოყალიბებას მოითხოვს. კერძოდ, ჯგუფი მოსაზრებებს აყალიბებს იმის გადაწყვეტისას, უნდა შეწყდეს თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ხელახლა მოლაპარაკებული სესხების აღიარება და უნდა მოხდეს თუ არა ახალი აღიარებული სესხების მიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტის მსჯელობა დამოუკიდებელია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და სარგებელი, ანუ მოსალოდნელი (და არა სახელშეკრულებო) ფულადი ნაკადების მოძრაობის ცვალებადობა, ამგვარი მოდიფიკაციების შედეგად. მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, რომ რისკები და სარგებელი არ იცვლება ამგვარი სესხების მოდიფიცირების შედეგად და შესაბამისად, ძირითადად ყველა ამგვარი მოდიფიკაციისას, არც სესხების აღიარება წყდებოდა და არც მათი ამოღება ხდებოდა სარედიტო რისკით გაუფასურებულის ეტაპიდან.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჩამოწერის პოლიტიკა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება იმ შემთხვევაში, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. მოსაზრებების ჩამოყალიბება ესაჭიროება იმ ფულადი ნაკადების მოძრაობის დადგენას, რისთვისაც ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, მენეჯმენტმა შემდეგი მაჩვენებლები

გაითვალისწინა: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება, ლიკვიდაციის ან გაკოტრების პროცედურების არსებობა, ჩატარებული ამოღების ღონისძიებების არსებობა, რის შედეგადაც უზრუნველყოფა აღარ არსებობს.

წარმოებულების და გარკვეული სხვა ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება. იმ ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია, რომლებიც იმ ვარაუდებზე დაყრდნობით შეფასდა, რომლებიც არ ემყარება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს, იხილეთ განმარტება 42-ში.

ფინანსური ლიზინგი და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური აქტივების გადატანების და არაფინანსური აქტივების მესამე მხარეზე იჯარით გაცემის კლასიფიკაციის შეფასებისას, მენეჯმენტი მსჯელობს, რათა დაადგინოს, ხდება თუ არა მხარეებზე ფინანსური აქტივების და იჯარით გაცემული აქტივების ფლობის მნიშვნელოვანი რისკების და სარგებლის გადაცემა, კერძოდ, რომელი რისკი და სარგებელია ყველაზე მნიშვნელოვანი და რას წარმოადგენს არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჯგუფი თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობის დროს აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით. მსჯელობით დგინდება ამ ტრანზაქციების ფასი საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებითაა მინიჭებული, როცა ამგვარი ტრანზაქციებისთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი. განსჯის საფუძველი დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ტრანზაქციებზე ფასის დადგენა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზია. განმარტება 44 განიხილავს დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების პირობებს.

აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხების აღრიცხვა. აქციონერმა ("Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd") ჯგუფს 4900 ათასი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხები გამოუყო, 7% წლიური ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, რომლის გადახდაც უნდა მოხდეს წელიწადში ერთხელ 2026 წლამდე.

სესხი თავდაპირველად აღიარდა და შემდგომში აისახა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ამორტიზებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების პირობები გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების პრეზენტაცია ლიკვიდობის მიხედვით. ჯგუფს არ გააჩნია მკაფიოდ გამოვლენილი ოპერაციული ციკლი და შესაბამისად მიმდინარე და გრძელვადიან აქტივებს და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე არ წარადგენს. ნაცვლად ამისა, აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია ლიკვიდობის რიგითობით. ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი მოსალოდნელი ვადიანობის მიხედვით იხ. განმარტება 38-ში. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია იმ თანხებზე, რომელთა ამოღებაც ან ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან თორმეტ თვემდე და მის შემდეგ, იმ მუხლებზე, რომელიც არ არის გაანალიზებული განმარტება 38-ში.

. 3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ბაზისბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშების განმარტებები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	31 დეკ 2019			31 დეკ 2018		
	ამოსაღები ან საანგარიშსწ. თანხები			ამოსაღები ან საანგარიშსწ. თანხები		
	12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	საანგ. პერიოდ. შემდ.	სულ	12 თვის განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	საანგ. პერიოდ. შემდ.	სულ
	განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	გასვლ. 12 თვის შემდ.		განმავლ. საანგ. პერიოდ. შემდ.	გასვლ. 12 თვის შემდ.	
ათასი ლარი						
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალ.	248,700	-	248,700	132,500	-	132,500
სავალდ. რეზ. სებ-ში	177,989	-	177,989	170,443	-	170,443
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7,186	-	7,186	-	-	-
ინვესტიციები სავალდ. ფას ქაღ	85,901	116,668	202,569	85,727	89,963	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ	-	63	63	-	63	63
კლიენტებზე გაც. სესხ და ავანსები	331,298	653,696	984,994	305,268	595,535	900,803
ფინანსური ლიზინგი კლიენტებზე	149	2,977	3,126	89	-	89
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლ	8,798	-	8,798	4,194	-	4,194
საინვესტიციო კონტა	-	959	959	-	1,572	1,572
მოგების გადასახადის მიმდ ავანსი	1,472	-	1,472	5	-	5
სხვა ფინანსური აქტივები	1,061	143	1,204	649	134	783
სხვა აქტივები	1,332	29,283	30,615	1,339	16,110	17,449
შენიშნა ნაგებობები და მოწყობილობა	-	27,016	27,016	-	26,457	26,457
არამატერიალური აქტივები	-	2,199	2,199	-	1,382	1,382
გამოყ. უფლ მქონე აქტივები	-	3,536	3,536	-	-	-
სარეალიზაციო გრძელვად აქტივები	486	-	486	4,249	111	4,360
მთლიანი აქტივები	864,372	836,540	1,700,912	704,463	731,327	1,435,790
ვალდებულებები						
ვალდ. სხვა ბანკ მიმართ	183,984	-	183,984	100,196	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	717,211	51,660	768,871	665,093	62,328	727,421
სხვა ნასესხები სახსრები	235,880	193,046	428,926	194,943	150,839	345,782
სალიზინგო ვალდებულებები	3,737	-	3,737	-	-	-
სადაზღვევო ვალდებულებები	8,828	-	8,828	4,531	-	4,531
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,557	-	2,557	1,822	-	1,822
მოგების გადასახ მიმდ ვალდებულ	-	-	-	1,647	-	1,647
გადავად მოგ გადასახ ვალდებ	-	1,854	1,854	-	1,671	1,671
ვალდებულ და ხარჯ რეზერვები	1,010	-	1,010	374	-	374
სხვა ვალდებულებები	3,097	-	3,097	2,812	-	2,812
სუბორდინირებული ვალი	-	14,410	14,410	-	-	-
მთლიანი ვალდებულებები	1,156,304	260,970	1,417,274	971,418	214,838	1,186,256

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს

ჯგუფი აკეთებს პროგნოზებს და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და მომდევნო ფინანსური წლის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. წინასწარი შეფასებები და მოსაზრებები მუდმივ განხილვას გადის და ითვალისწინებს მენეჯმენტის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იმ მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც იმ გარემოებებში გონივრულად მიიჩნევა. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, მენეჯმენტი ასევე აყალიბებს მოსაზრებებს, გარდა საპროგნოზო შეფასებებისა. ქვემოთ იხილავთ იმ მოსაზრებებს, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე, ასევე იმ პროგნოზებს, რომელთაც მომავალ ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა შეუძლია:

ECL შეფასება. ECL-ების შეფასება მნიშვნელოვანი პროგნოზია, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის დადგენას, მოდელების და მონაცემების გამოყენებას. ECL მეთოდოლოგია დეტალურად მოცემულია განმარტება 38-ში. საკრედიტო ზარალის რეზერვზე დიდი ზეგავლენა შემდეგ კომპონენტებს აქვს: დეფოლტის განსაზღვრება, SICR, დეფოლტის ალბათობა, (PD) რისკი დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), ასევე მაკროეკონომიკური სცენარის მოდელებს. ჯგუფი რეგულარულად გადასინჯავს და ამტკიცებს მოდელებს და მათში გამოყენებულ კომპონენტებს, რათა შეამციროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროგნოზებისა და საკრედიტო ზარალის ფაქტობრივ გამოცდილებას შორის განსხვავება.

ECL-ის გაზომვისთვის ჯგუფმა დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაცია გამოიყენა, კერძოდ, მაკროეკონომიკის პროგნოზირების მოდელი, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ) აქვეყნებს. ამ სცენარის მოდელებია: საბაზისო სცენარი, ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები. სებ-ის რეკომენდაციით, ჯგუფი 50% წონას ანიჭებს საბაზისო სცენარს, და 25-25%-ს ოპტიმისტურს და პესიმისტურს. ECL-ის დონესთან და მათთვის მინიჭებულ წონებთან კორელაციაში მყოფი ყველაზე მნიშვნელოვანი საპროგნოზო ინფორმაცია 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა	ვარაუდი წლისთვის:		
			2020	2021	2022
სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ინფლაცია	საბაზისო	50%	4.00%	2.50%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	3.50%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	25%	5.00%	4.00%	3.00%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	4.50%	5.00%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	5.50%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.50%	4.00%	4.50%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის განაკვეთი NEER (1995=100)	საბაზისო	50%	260.1	264.8	269.5
	ოპტიმისტური	25%	271.1	276.5	276.5
	პესიმისტური	25%	233	240	247.2
უმრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარში (YoY)	საბაზისო	50%	104	102.5	103
	ოპტიმისტური	25%	103.5	103	103
	პესიმისტური	25%	97	103	103
GEL/USD ნომინალური გაცვლითი კურსი (YoY)	საბაზისო	50%	97	97	97
	ოპტიმისტური	25%	90	97	100
	პესიმისტური	25%	115	95	95
ქვეყნის სუვერენული რისკის პრემია %	საბაზისო	50%	2.5	2.5	2.5
	ოპტიმისტური	25%	2.5	2.5	2.5
	პესიმისტური	25%	4	2.5	2.5

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის პროგნოზები და მინიჭებული წონები იყო შემდეგი:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა	ვარაუდი წლისთვის:		
			2019	2020	2021
სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ინფლაცია	საბაზისო	50%	2.90%	3.00%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	3.40%	3.20%	3.00%
	პესიმისტური	25%	4.50%	4.00%	3.00%
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი	საბაზისო	50%	5.00%	5.00%	5.00%
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.50%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.00%	2.50%	3.50%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის განაკვეთი NEER (2010=100)	საბაზისო	50%	125.45	125.45	125.45
	ოპტიმისტური	25%	132.99	136.98	136.98
	პესიმისტური	25%	116.65	110.82	113.06
უძრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარში (2018=100)	საბაზისო	50%	102.90	103.00	103.00
	ოპტიმისტური	25%	103.40	103.20	103.00
	პესიმისტური	25%	95.00	100.00	105.00
ქვეყნის სუვერენული რისკის პრემია პროცენტულად	50%	2.60	2.60	2.60	50%
	25%	2.60	2.60	2.60	25%
	25%	4.10	3.60	2.60	25%

საბაზისო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ ვარაუდებში წონის ცვლილება 10%-ით პესიმისტურის მხარეს, ECL-ის 138 ათასი ლარით ზრდას გამოიწვევდა 2019 წლის 31 დეკემბრის (2018 წლის 31 დეკ: 63 ათასი ლარით) შესაბამისი ცვლილება პესიმისტურისკენ კი ECL-ს 6 ათასი ლარით შეამცირებდა 2019 წლის 31 დეკემბრის (2018 წლის 31 დეკემბრის: 34 ათასით)

დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10% ზრდა 2019 წლის 31 დეკემბრის მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 311 ათასი ლარით გაზრდიდა (2018 წლის 31 დეკემბრის 394 ათასი). 2019 წლის 31 დეკემბრის დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10%-იანი შემცირება მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 307 ათასი ლარით შეამცირებდა (2018 წლის 31 დეკემბრის: 418 ათასი ლარით)

LGD პროგნოზის 10% ზრდა 2019 წლის 31 დეკემბრის მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 863 ათასი ლარით ზრდით დასრულდებოდა (2018 წლის 31 დეკ: 565 ათასი) LGD პროგნოზის 10% შემცირება 2019 წლის 31 დეკემბრის მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 716 ათასი ლარით შემცირებით დასრულდებოდა (2018 წლის 31 დეკემბრის: 565 ათასი)

LGD ქვედა ზღვარს ბანკი იყენებს LGD ღირებულების წინასწარი შეფასებისთვის. LGD ქვედა ზღვარის 10%-იანი ზრდა ან კლება 2019 წლის 31 დეკემბრის მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 258 ათასი ლარით ზრდით ან კლებით დასრულდებოდა (2018 წლის 31 დეკ: 300 ათასი ლარით ზრდა ან კლება).

5 ახალ ან განახლებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა

IFRS 16 "ლიზინგი" ეს სტანდარტი ჯგუფმა 2019 წლის 1 იანვრიდან მიიღო გარკვეული გამარტივებებით და გამოწვევებით და 2018 წლის საანგარიშგებო პერიოდისთვის შედარებითი მონაცემები ხელახლა არ განუცხადებია, როგორც ეს სტანდარტი 16-ის გარდამავალი დებულებითაა ნებადართული. ახალი სალიზინგო მოთხოვნებით წარმოშობილი რეკლასიფიკაცია და კორექტირება შესაბამისად აღიარდება, როგორც 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება.

მე-16 სტანდარტის მიღებისას ჯგუფმა სალიზინგო ვალდებულებები აღიარა იმ იჯარასთან მიმართებაში, რომელიც მან წარსულში IAS 17-ის მიხედვით მიაკუთვნა ოპერაციულ იჯარას. ეს ვალდებულებები გაანგარიშდა დარჩენილი საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით და დადისკონტა მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის განაკვეთით 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის საშუალო შეწონილი განაკვეთი მიესადაგა 2019 წლის 1 იანვარს არსებულ საიჯარო ვალდებულებებს და 6%-ით განისაზღვრა.

IFRS 16 -ის პირველად გამოყენებისას ჯგუფმა სტანდარტით ნებადართული შემდეგი საშუალებები გამოიყენა:

- გონივრულად მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარის პორტფელს ერთი სადისკონტო განაკვეთი მიუსადაგა;
- დაეყრდნო წინა შეფასებებს იმის შესახებ, ზარალიანია თუ არა იჯარა როგორც გაუფასურების შემოწმების ჩატარების ალტერნატივა - 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ზარალიანი კონტრაქტები არ ყოფილა.
- 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი ვადის მქონე ოპერაციული იჯარა 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღრიცხა როგორც მოკლევადიანი იჯარა.
- გამოყენების უფლების მქონე აქტივის გაანგარიშებისას თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები გამორიცხა თავდაპირველი გამოყენების დღეს და
- თავისი შეხედულებით განსაზღვრა საიჯარო ვადა იმ ხელშეკრულებებში სადაც არის იჯარის გაგრძელების ან შეწყვეტის ოფცია.

ჯგუფმა ასევე ამჯობინა აღარ გადაეფასებინა არის ან შეიცავს თუ არა კონტრაქტი იჯარას თავდაპირველი გამოყენებისას. ნაცვლად ამისა გადასვლის თარიღამდე დადებული ხელშეკრულებებისთვის ჯგუფი დაეყრდნო მის შეფასებებს, რომელიც IAS 17, „იჯარა“, და IFRIC 4 „იმის განსაზღვრა, შეთანხმება შეიცავს თუ არა იჯარას“ მიხედვით გააკეთა.

იმ იჯარებისთვის, რომლებიც ადრე ფინანსურ ლიზინგად იქნა კლასიფიცირებული, ჯგუფმა იჯარის აქტივი და ვალდებულება აღიარა როგორც გამოყენების უფლების მქონე აქტივის საბალანსო ღირებულება, ხოლო იჯარის ვალდებულება - შესაბამისად გამოყენების პირველი დღიდან. IFRS 16 სტანდარტის გაანგარიშების პრინციპები 2019 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული საოპერაციო იჯარის ვალდებულებების და 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარებული საიჯარო ვალდებულების რეკონსილაცია (განმარტება 40) :

ათასი ლარი	1 იანვარი 2019
მომავლის მინიმალური საიჯარო გადახდები არაგაუქმებადი* ოპერაციული იჯარებისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სულ (განმარტება 40)	-
ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები აღიარებული 2018 წლის 31 დეკემბრის	-
მომავლის საიჯარო გადახდები რომლებიც წარმოიშვა გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციების სხვადასხვაგვარად აღრიცხვის შედეგად	327
მომავლის ცვლადი საიჯარო გადახდები რომლებიც ინდექსს ან განაკვეთს ეფუძნება	2,602
მიმდინარე ღირებულებაზე დისკონტირების ეფექტი	(388)
საიჯარო ვალდებულება აღიარებული 2019 წლის 1 იანვ მდგ	2,541
გამოყ უფლ მქონე აქტივები აღიარებული 2019 წლის 1 იანვ მდგ	2,541

* არაგაუქმებადი იჯარები მოიცავს ისეთ მუხლებს რომლებიც გაუქმებას ექვემდებარება მხოლოდ: ა) რაიმე დისტანციური გაუთვალისწინებელი შემთხვევის დადგომისას, ბ) მეიჯარის ნებართვით, გ) თუ მოიჯარე იმავე ან ეკვივალენტურ აქტივზე ახალ საიჯარო ხელშეკრულებას დადებს იმავე მეიჯარესთან, ან დ) მოიჯარის მიერ დამატებითი თანხის გადახდისას, როცა იჯარის დასაწყისში იჯარის გაგრძელება გონივრულად ზუსტია.

სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებამ 2019 წლის 1 იანვრის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშის შემდეგ მუხლებზე მოახდინა ზეგავლენა.

ათასი ლარი	განმარტება	IFRS 16 გავლენა
გამოყ უფლ მქონე აქტ ზრდა	18	2,541
საიჯარო ვალდებულებების ზრდა	23	2,541

გამოყენების უფლების მქონე ასოცირებული აქტივები გაანგარიშდა იჯარის ვალდებულების ტოლი თანხით და დაკორექტირდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო უწყისში აღიარებულ იჯარასთან დაკავშირებით წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული საიჯარო თანხით. ისეთი წამგებიანი საიჯარო კონტრაქტები რომლებიც მოითხოვდა გამოყენების უფლების მქონე აქტივების კორექტირებას საწყისი გამოყენების დღეს, არ იყო.

გამოყენების უფლების მქონე აღიარებული აქტივები შემდეგი ტიპის აქტივებს უკავშირდება:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019	1 იანვ 2019
ქონება საკუთარი გამოყენებისთვის	3,535	2,541
გამოყ უფლ მქონე აქტივები სულ	3,535	2,541

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა (გაგრძელება)

IAS 12-ში შეტანილი ცვლილებები, მოგების გადასახადები, რომელიც შედის 2015-2017 წლის IFRS ციკლის წლიურ გაუმჯობესებაში. ჯგუფმა მიიღო ცვლილებები IAS 12-ში, „მოგების გადასახადები“, ის ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან. ამ ცვლილებების შედეგად, მუდმივ ინსტრუმენტებზე განაწილების საგადასახადო შეღავათები, რომლებიც IFRS-ით კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, მაგრამ საგადასახადო მიზნებისათვის ითვლება ვალდებულებებად, აღარ არის აღიარებული პირდაპირ კაპიტალში, არამედ მოგებაში ან ზარალში, რადგან ეს საგადასახადო შეღავათები პირდაპირ უკავშირდება იმ წარსულ გარიგებებს ან მოვლენებს, რომელთაც უზრუნველყვეს გასანაწილებელი მოგების გამომუშავება, მფლობელებისთვის გადანაწილების ნაცვლად. ჯგუფს არ აქვს საგადასახადო შეღავათები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018: ნული).

შემდეგი გადამუშავებული სტანდარტები ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ ჯგუფზე რაიმე არსებითი გავლენა არ მოუხდენია:

- IFRIC 23 "გაურკვევლობა მოგების გადასახადის აღრიცხვის შესახებ" (გამოქვეყნდა 2017 წლის 7 ივნისს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები IFRS 9-ში (გამოიცა 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- IAS 28-ში შეტანილი ცვლილებები „გრძელვადიანი ინტერესები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში“ (გამოიცა 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მას შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).
- IFRS-ების 2015-2017 წლის ციკლის ყოველწლიური გაუმჯობესება - ცვლილებები IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 და IAS 23 (გამოიცა 2017 წლის 12 დეკემბერს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მას შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).
- IAS 19-ში შეტანილი ცვლილებები „ცვლილებების შეტანის, შეკვეცის ან ანგარიშსწორების დაგეგმვა“ (გამოიცა 2018 წლის 7 თებერვალს და ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრის ან მას შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2020 წლის 1 იანვრის ან შემდგომ პერიოდში დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, და რომლებიც ჯგუფს ჯერ ადრინადად არ მიუღია.

ვალდებულებების მოკლე ან გრძელვადიანად კლასიფიკაცია - IAS 1-ში შეტანილი ცვლილებები (გამოიცა 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს მცირე მასშტაბის ცვლილებები განმარტავს, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლე და გრძელვადიანი და ეს დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის არსებობს. ვალდებულებები გრძელვადიანია იმ შემთხვევაში, თუ სუბიექტს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გააჩნია არსებითი უფლება, გადაავადოს ანგარიშსწორება მინიმუმ თორმეტი თვით. მითითება აღარ მოითხოვს რომ ასეთი უფლება უპირობო იყოს. მენეჯმენტის მოლოდინი, გამოიყენებენ თუ არა ისინი გადავადების უფლების შემდგომში, არ იმოქმედებს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება მხოლოდ მაშინ არსებობს, თუ პირი საანგარიშო პერიოდის დასრულებისთანავე აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს.

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები (გაგრძელება)

ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ პირობა დაირღვა საანგარიშო პერიოდში ან მანამდე, მაშინაც კი, თუ ამ პირობაზე უარის უფლება კრედიტორისგან მიღებულია საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. სესხი კი მხოლოდ მაშინ კლასიფიცირდება მოკლევადიანად, თუ სასესხო ხელშეკრულების კოვენანტი ირღვევა მხოლოდ საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ცვლილებებში შედის ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების დაზუსტება, რომელზე ანგარიშსწორებაც კომპანიამ შეიძლება მოახდინოს კაპიტალად კონვერტაციის გზით. "ანგარიშსწორება" განისაზღვრება, როგორც ვალდებულების გასტუმრება ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებელის მქონე სხვა რესურსებით ან ორგანიზაციის საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც შეიძლება კაპიტალად კონვერტაცია გაუკეთდეს, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც კონვერტაციის ოფცია კლასიფიცირდება კაპიტალის ინსტრუმენტად, რომელიც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკეული კომპონენტია.

IFRS 17 "სადაზღვევო კონტრაქტები" (გამოიცა 2017 წლის 18 მაისს და ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). IFRS 17 ჩაანაცვლებს IFRS 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, სადაზღვევო კონტრაქტებზე აღრიცხვა არსებული პრაქტიკის გამოყენებით გაეგრძელებინათ. შედეგად, ინვესტორებისთვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური შედეგების შედარება და განსხვავება. IFRS 17 წარმოადგენს ერთ პრინციპზე დაფუძნებულ სტანდარტს, რომელიც ეხება ყველა სახის სადაზღვევო კონტრაქტის აღრიცხვას, მათ შორის გადაზღვევის ხელშეკრულებებს, რომელიც აქვს მზღვეველს. სტანდარტი მოითხოვს სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფების აღიარებასა და გაზომვას: (i) მომავალი ფულადი ნაკადების (შესრულების ფულადი ნაკადების) რისკებით კორექტირებული მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც მოიცავს ყველა შესაძლო ინფორმაციას შესრულების ფულადი ნაკადების შესახებ ისე, რომ შეესაბამება ბაზარზე არსებულ დაკვირვებად ინფორმაციას; პლუს, (თუ ეს ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას) ან მინუს (თუ ეს ღირებულება არის აქტივი) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს ხელშეკრულებების ჯგუფის გამოუმუშავებელ მოგებას (კონტრაქტის მომსახურების მარჯა). სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფის მოგებას მზღვეველები აღიარებენ იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევის დაფარვას და როცა ისინი თავისუფლდებიან რისკისგან.

თუ ხელშეკრულებების ჯგუფი არის ან ხდება ზარალის მომტანი, სუბიექტი დაუყოვნებლივ აღიარებს ზარალს. ჯგუფი მოელის სტანდარტის გამოყენებას იმ გარანტიებზე, რომლებსაც ის გამოსცემს და ამჟამად აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ასევე განიხილება სესხების და სხვა ინსტრუმენტების დამახასიათებელი გავლენა სადაზღვევო პროდუქტებზე.

ფინანსური ანგარიშგების კონცეფციის ჩარჩოში შეტანილი ცვლილებები (გამოქვეყნებულია 2018 წლის 29 მარტს და ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადამუშავებული კონცეპტუალური სისტემა მოიცავს გაზომვის შესახებ ახალ თავს, ფინანსური ეფექტიანობის შესახებ ანგარიშგების ინსტრუქციას, გაუმჯობესებულ დეფინიციებს და ინსტრუქციას, განსაკუთრებით ვალდებულების დეფინიციას და განმარტებებს მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ, როგორიცაა ლიდერობის როლი, პრუდენცია და ფინანსური ანგარიშგების განუსაზღვრელობის გაზომვა.

ბიზნესის განმარტება - ცვლილებები IFRS 3-ში (გამოიცა 2018 წლის 22 ოქტომბერს და ძალაშია შესყიდვებისათვის წლიური საანგარიშო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვრის ან მის შემდეგ). ამ ცვლილებებით გადაისინჯა ბიზნესის განმარტება. ბიზნესს უნდა ჰქონდეს რესურსები და ძირითადი პროცესი, რომლებიც ერთად მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს პროდუქტების შექმნის შესაძლებლობას. ახალი სახელმძღვანელო იძლევა ჩარჩოს, რაც დაგეხმარება, განვსაზღვროთ, აქვს თუ არა ადგილი რესურსებს და ძირითად პროცესებს, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფ კომპანიებში, რომლებსაც პროდუქცია ჯერ არ გამოუშვიათ. თუ პროდუქცია არა, მაშინ საჭიროა, რომ ორგანიზებული სამუშაო ძალა იყოს წარმოდგენილი, რათა ბიზნესმა კლასიფიკაციის პირობა დააკმაყოფილოს.

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები (გაგრძელება)

ტერმინი „გამოშვებული პროდუქცია“ ვიწრო გაგებითაა წარმოდგენილი და გულისხმობს მომხმარებელზე მიწოდებულ საქონელსა და მომსახურებას, საინვესტიციო შემოსავლისა და სხვა შემოსავლის გამომუშავებას, და არ გულისხმობს ანაზღაურებას შედარებით დაბალი ხარჯების და სხვა ეკონომიკური სარგებელის სახით. აგრეთვე აღარ არის საჭირო იმის შეფასება, რამდენად შეუძლიათ ბაზრის მონაწილეებს შეცვალონ დაკარგული ელემენტები ან მოახდინონ შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. ბიზნეს-ერთეულს შეუძლია მიმართოს 'კონცენტრაციის ტესტს'. შეძენილი აქტივები არ წარმოადგენს ბიზნესს, თუ არსებითად მიღებული ბრუტო აქტივების სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ცვლილებები პერსპექტიულია. 2020 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი მათ გამოიყენებს და შეაფასებს მათ გავლენას.

მატერიალურობის განმარტება - ცვლილებები IAS 1 და IAS 8-ში. (გამოიცა 2018 წლის 31 ოქტომბერს და ძალაში შევა 2020 წლის 1 იანვრიდან). ცვლილებები განმარტავს მატერიალურობის რაობას და თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული და გახდეს დეფინიციების ინსტრუქციების ნაწილი, რომელიც აქამდე IFRS-ში შედიოდა. ამასთან, დეფინიციის თანმხლები განმარტებები გაუმჯობესდა. და ბოლოს, ცვლილებები უზრუნველყოფს, რომ მატერიალურობის დეფინიცია ერთნაირია მთელი IFRS სტანდარტების მასშტაბით. ინფორმაცია მატერიალურობა (არსებითია) იმ შემთხვევაში, არის იმის გონივრული მოლოდინი, რომ მისმა გამოტოვებამ, არასწორმა განცხადებამ ან გაზუნდოვანებამ შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს იმ გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშების პირველადი მომხმარებლები იღებენ ამ ფინანსური ანგარიშებისავე საფუძველზე, იმ ანგარიშების, რომლებიც ანგარიშის წარმდგენი კონკრეტული კომპანიის შესახებ ფინანსურ ინფორმაციას შეიცავს. ამჟამად ჯგუფი აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

აქტივების გაყიდვა ან წვლილის შეტანა ინვესტორსა და მის პარტნიორს ან ერთობლივ საწარმოს შორის - ცვლილებები IFRS 10 და IAS 28 სტანდარტებში (გამოიცა 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაში შედის IASB -ის მიერ განსაზღვრული თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს ცვლილებები ეხება იმ შეუსაბამოებს, რომლებიც IFRS 10 და IAS 28 სტანდარტების მოთხოვნებს შორის არსებობს და აღწერს ინვესტორსა და მის პარტნიორს ან ერთობლივი საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვასა თუ წვლილს. ცვლილებების მთავარი შედეგი არის ის, რომ სრული მოგება ან ზარალი აღიარდება, როდესაც გარიგება მოიცავს ბიზნესს. ნაწილობრივი მოგება ან ზარალი აღიარებულია, როდესაც გარიგება მოიცავს აქტივებს, რომლებიც არ წარმოადგენს ბიზნესს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი კომპანია ფლობდეს. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფინანსური ანგარიშების კონცეფციის ჩარჩოში შეტანილი ცვლილებები (გამოიცა 2018 წლის 29 მარტს და ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადამუშავებული კონცეპტუალური სისტემა მოიცავს გაზომვის შესახებ ახალ თავს, ფინანსური ეფექტიანობის შესახებ ანგარიშების ინსტრუქციას, გაუმჯობესებულ დეფინიციებს და ინსტრუქციას, განსაკუთრებით ვალდებულების დეფინიციას და განმარტებებს მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ, როგორცაა ლიდერობის როლი, პრუდენცია და ფინანსური ანგარიშების განუსაზღვრელობის გაზომვა.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან ზეგავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები			
<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018	
ნაღდი ფული	37,439	32,099	
ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	41,991	31,812	
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	56,127	68,699	
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	113,455	-	
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(312)	(110)	
	248,700	132,500	
მთლიანი ფული და ფულის ეკვივალენტები			

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები ბანკის ცალკე ფინანსური ანგარიშის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბერს შეადგენს 246,711 ლარს (2018: 130,272 ათასი ლარი) შვილობილი კომპანიების წილი ჯგუფის 2019 წლის 31 დეკემბრის ბალანსში 1,989 ათასი ლარი იყო.

ცხრილში ნაჩვენებია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემა იხ. განმარტება 38-ში.

<i>ათასი ლარი</i>	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	-	48,439	113,339	161,778
- კარგი	41,859	7,089	-	48,948
- დამაკმაყოფილებელი	-	188	-	188
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	90	-	90
- რეიტინგის არმქონე	-	258	-	258
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	41,859	56,064	113,339	211,262

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საკრედიტო ხარისხი რისკის კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	31,750	63,528	-	95,278
- კარგი	-	8	-	8
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,946	-	2,946
- სპეც. მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	59	-	59
- რეიტინგის არმქონე	-	2,109	-	2,109
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ გარდა ნაღდი ფულისა	31,750	68,650	-	100,400

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ოთხი განთავსება ჰქონდა რეიტინგის არმქონე ქართულ ბანკებში, საერთო თანხით 258 ათასი ლარი. (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ორი განთავსება რეიტინგის არმქონე ქართულ ბანკებში, საერთო თანხით 2,109 ათასი ლარი.)

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

საინვესტიციო და დაფინანსების ტრანზაქციები, რომლებიც არ მოითხოვდა ფულის და ფულის ეკვივალენტების გამოყენებას, და არ იქნა შეტანილი ფულადი ნაკადების ანგარიშში, შემდეგია:

ათასი ლარი	2019
არაფულადი საინვესტიციო საქმიანობა	
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების აღიარება საიჯარო ვალდებულებებზე	3,535
არაფულადი საინვესტიციო საქმიანობა	3,535
არაფულადი დაფინანსების საქმიანობა	
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების და ვალდებულებების აღიარება	3,737
არაფულადი დაფინანსების საქმიანობა	3,737

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ორი კონტრაგენტი ბანკი ჰყავდა (2018: ერთი ბანკი), რომელთანაც განთავსებული მთლიანი ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ ნაშთების მთლიანი აგრეგირებული თანხა 146,536 ათასი ლარი იყო (2018: 60,925 ათასი) ან ფულის და ფულის ეკვივალენტების 58% (2018: 46%).

ECL გაანგარიშების მიზნებისთვის, ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები 1 ეტაპის ქვეშ ექცევა. ECL გაანგარიშების მიდგომის შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთებზე ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო რეზერვების დეპოზიტებისა) სებ-ში რიცხული ის ნაშთებია, რომლებიც ანგარიშსწორების საქმიანობას უკავშირდება და წლის ბოლოს მზად იყო გამოსატანად.

8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში დეპონირებულ თანხებს. რეზიდენტ ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვება საპროცენტო სავალდებულო რეზერვის შენარჩუნება სებ-ში, რომლის ხელმისაწვდომობაც შეზღუდულია და რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ამ ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების სიდიდეზე.

2018 წელს საკრედიტო სააგენტომ Fitch Ratings დაადასტურა საქართველოს მოკლევადიანი სახელმწიფო საკრედიტო რეიტინგი "B" და გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი "BB-". ECL მეთოდის მიზნებისთვის, სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი ნაშთები პირველი ეტაპის ქვეშ ექცევა. ამ ნაშთების ECL უმნიშვნელო თანხაა, ამიტომ ჯგუფმა კატეგორიისთვის „ფულადი სახსრები სებ-ში“ საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარა. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	2019
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	7,186
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7,186

ECL გაანგარიშების მიზნით, სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები 1 ეტაპის ქვეშ ექცევა. ამ ნაშთების ECL უმნიშვნელო თანხას წარმოადგენს, ამიტომ ჯგუფმა კატეგორიისთვის „მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ“ საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარა. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ნაშთები ჰქონდა ორ პარტნიორ ბანკში (2018: ნული ბანკი) საერთო თანხით, რომელიც აღემატებოდა 3,000 ათას ლარს. ამ დეპოზიტების მთლიანი აგრეგირებული ოდენობა იყო 6,199 ათასი ლარი (2018: ნული) ან სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების მთლიანი თანხის 86% (2018: ნული).

სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 42-ში. ამავე კატეგორიის საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთები გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	2019	2018
სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხული AC	202,569	175,690
ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში სულ	202,569	175,690

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	145,393	145,393
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	45,671	45,671
კორპორაციების ობლიგაციები	12,013	12,013
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (ბრუტო საბალ ღირ)	203,077	203,077
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(508)	(508)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (ბრუტო საბალ ღირ)	202,569	202,569

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	106,314	106,314
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	66,969	66,969
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	2,732	2,732
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (ბრუტო საბალ ღირ)	176,015	176,015
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(325)	(325)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2018 წლის 31 დეკ მდგ (საბალანსო ღირებულება)	175,690	175,690

ა) ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში AC-ით

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო რისკის კატეგორიებით და ნაშთებს აჩვენებს ECL-ის სამი ეტაპის მიხედვით. ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკის შეფასების სისტემის შესახებ, ასევე ECL-ის სისტემით შეფასების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში. იმავე განმარტებაში ასევე იხილეთ დეფოლტის და SICR-ის დეფინიცია, რადგან ისინი ვრცელდება AC-ით აღრიცხულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე. AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ქვემოთ მოცემული) ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები - კარგი	145,393	145,393
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	145,393	145,393
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(233)	(233)
საბალანსო ღირებულება	145,160	145,160
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები - კარგი	45,671	45,671
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	45,671	45,671
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(48)	(48)
საბალანსო ღირებულება	45,623	45,623
კორპორაციების ობლიგაციები - კარგი	7,934	7,934
- დამაკმაყოფილებელი	4,079	4,079
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	12,013	12,013
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(227)	(227)
საბალანსო ღირებულება	11,785	11,785
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (ბრუტო საბალანსო ღირებულება)	203,077	203,079
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(508)	(508)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (საბალანსო ღირებულება)	202,569	202,571

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები - კარგი	106,314	106,314
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	106,314	106,314
კრედიტის ზარალის რეზერვი	(205)	(205)
საბალანსო ღირებულება	106,109	106,109
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები - კარგი	66,969	66,969
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	66,969	66,969
კრედიტის დანაკარგის რეზერვი	(119)	(119)
საბალანსო ღირებულება	66,850	66,850
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი - კარგი	2,732	2,732
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	2,732	2,732
კრედიტის ზარალის რეზერვი	(1)	(1)
საბალანსო ღირებულება	2,731	2,731
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (ბრუტო საბალანსო ღირებულება)	176,015	176,015
კრედიტის ზარალის რეზერვი	(325)	(325)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ AC-ით (საბალანსო ღირებულება)	175,690	175,690

სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არის უზრუნველყოფილი. (2018: არ იყო უზრუნველყოფილი).

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბერს AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები, საბალანსო ღირებულებით 99,885 ათასი ლარი, უზრუნველყოფის სახით იყო დაჯავშნილი მესამე მხარეების მიმართ, სხვა ბანკებში ვადიანი განთავსებების სანაცვლოდ. (2018: 40,427 ათასი ლარი) იხ. განმარტებები 21 და 23. კონტრაგენტს უფლება არ აქვს ინვესტიციები გადაყიდოს ან მათი ხელახლა ფლუჯირება მოახდინოს.

ცხრილში ახსნილია AC-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები წლის დასაწყისსა და წლის ბოლოს შორის პერიოდში:

	კრედიტის ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
საქართველოს მთავრობის საბაზინო ობლიგაციები				
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(205)	(205)	106,314	106,314
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(124)	(124)	64,584	64,584
პერიოდში აღიარებულ შემცვეტილი	49	49	(25,385)	(25,385)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	47	47	(418)	(418)
სხვა ცვლილებები			298	298
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(28)	(28)	39,079	39,079
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(233)	(233)	145,393	145,393
საქართველოს მთავრობის საბაზინო ობლიგაციები				
2018 წლის 1 იანვარი	(169)	(169)	87,748	87,748
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(113)	(113)	58,004	58,004
პერიოდში აღიარებულ შემცვეტილი	77	77	(39,566)	(39,566)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	-	-	128	128
სხვა ცვლილებები				
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(36)	(36)	18,566	18,566
2018 წლის 31 დეკემბერი	(205)	(205)	106,314	106,314

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ცვლილებები საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებების საკრედიტო ზარალის რეზერვში და ბრუტო ამორტიზებულ ღირებულებაში AC-ით შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	Total	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები				
2018 წლის 31 დეკემბერს	(119)	(119)	66,969	66,969
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება სხვა ცვლილებები	(67) 144 (6)	(67) 144 (6)	58,596 (83,967) 4,057 17	58,596 (83,967) 4,057 17
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	71	71	(21,297)	(21,297)
2019 წლის 31 დეკემბერს	(48)	(48)	45,671	45,671
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები				
2018 წლის 1 იანვარს	(89)	(89)	56,156	56,156
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	(119) 89 -	(119) 89 -	86,692 (80,841) 4,962	86,692 (80,841) 4,962
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(30)	(30)	10,813	10,813
2018 წლის 31 დეკემბერი	(119)	(119)	66,969	66,969

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

AC-ით აღრიცხული სეზ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების ცვლილებები იყო შემდეგი:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
სეზ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი				
2018 წლის 31 დეკემბერს	(1)	(1)	2,732	2,732
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	1 -	1	(2,778) 46	(2,778) 46
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	1	1	(2,732)	(2,732)
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-
სეზ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი				
2018 წლის 1 იანვარს	-	-	-	-
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	(1) - -	(1) - -	6,834 (4,177) 75	6,834 (4,177) 75
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(1)	(1)	2,732	2,732
2018 წლის 31 დეკემბერს	(1)	(1)	2,732	2,732

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის რეზერვის და AC-ით აღრიცხული კორპორაციების ობლიგაციების ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების ცვლილებები შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი		ბრუტო საბალანსო ღირებულება	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
კორპორაციების ობლიგაციები				
2018 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი დარიცხული პროცენტის ცვლილება	(215)	(215)	11,385	11,385
	(5)	(5)	277	277
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(220)	(220)	11,663	11,663
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>				
უცხოური ვალუტა და სხვა ცვლილებები	(7)	(7)	350	350
2019 წლის 31 დეკემბერს	(227)	(227)	12,013	12,013

11 ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში		
<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
წილობრივი ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	63	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში	63	63

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

<i>ათასი ლარი</i>	საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	სულ
კორპორაციების აქციები	63	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2019 წლის 31 დეკემბრის	63	63

<i>ათასი ლარი</i>	საემისიო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	სულ
კორპორაციების აქციები	63	63
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში 2018 წლის 31 დეკემბრის	63	63

ა) ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI-ით

ჯგუფმა ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებ ინვესტიციებს საემისიო ფასიანი ქაღალდების დანიშნულება მისცა, FVOCI-ით. FVOCI-ის მინიჭება იმ ფაქტორით იყო განპირობებული, რომ რომ ეს ინვესტიციები სტრატეგიული მიზნებისთვისაა განკუთვნილი და არა იმ შეხედულებით, რომ მათი საბოლოო რეალიზაციიდან მიიღება მოგება, და მოკლე ან საშუალოვადიან მომავალში გეგმაში არ არის ამ ინვესტიციების გასხვისება. ეს მინიჭება გამოუთხოვადია.

<i>ათასი ლარი</i>	სამართლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკ	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკ 2018
საქართველოს საფონდო ბირჟა	6	6
გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი	57	57
მთლიანი ინვესტიციები საემისიო ფასიან ქაღალდებში FVOCI-ით	63	63

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით მოიცავს საემისიო ფასიან ქაღალდებს 63 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც ღიად არ ივაჭრება (2018: 63 ათასი ლარი). ადგილობრივი ფინანსური ბაზრების ხასიათიდან გამომდინარე, ამ ინვესტიციების მიმდინარე საბაზრო ღირებულების მოპოვება არ არის შესაძლებელი. ამ ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ განისაზღვრება ინვესტიციის ობიექტის საოპერაციო ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით. იხ. განმარტება 42.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულებას AC-ით	1,000,429	916,451
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(15,435)	(15,648)
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება AC-ით სულ	984,994	900,803

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა გამოავლინა, რომ კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების პორტფელის 100% აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნებს AC კლასიფიკაციისთვის IFRS 9-ის მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება და საკრედიტო ზარალის რეზერვი AC-ით კლასების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ 2019			31 დეკ 2018		
	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	სესხების გაუფასურების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
<i>სესხები იურიდიულ პირებზე</i>	796,951	(12,465)	784,486	694,896	(10,977)	683,919
<i>სტანდარტული დაკრედიტაციები</i>	796,951	(12,465)	784,486	694,896	(10,977)	683,919
<i>სესხები ვიზ პირებზე</i>	203,478	(2,970)	200,508	221,555	(4,670)	216,885
<i>იპოთეკური სესხები სამომხმარებლო</i>	137,574	(1,351)	136,223	137,685	(2,705)	134,980
<i>სესხები</i>	61,540	(1,368)	60,172	79,004	(1,758)	77,246
<i>საკრედიტო ბარათები</i>	4,363	(251)	4,112	4,866	(207)	4,659
კლიენტებზე სუგაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	1,000,429	(15,435)	984,994	916,451	(15,647)	900,804

ქვემოთ მოცემულია უფრო დეტალური განმარტება იურიდიულ პირებზე გაცემული სტანდარტული სესხების კლასებზე:

- მსხვილ კომერციულ ბიზნესერთეულებზე სტანდარტული პირობებით გაცემული სესხები, ძირითადად სამუშაო კაპიტალის და საინვესტიციო პროექტების დასაფინანსებლად; და
- მცირე და საშუალო ბიზნესზე (SME) გაცემული სესხები - მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხების შემთხვევები, რომლებსაც ჯგუფი განსაზღვრავს, როგორც ერთ კლიენტზე 1 მილიონ აშშ დოლარამდე თანხით გაცემულ სესხებს.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია კლიენტებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ბრუტო საბალანსო ღირებულების ცვლილებები საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პ ერ. ECL SICR- ისთვის))	ეტაპი 3 (არს.მთლ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფას.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სტანდარტული დაკრედიტება								
31 დეკემბერი 2018	2,089	308	8,580	10,977	605,721	59,627	29,549	694,897
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(685)	1,528	-	843	(201,455)	201,455	-	-
- საკრედიტო რისკით გაუფას-ზე (1-ლი და მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(766)	(524)	7,647	6,357	(10,438)	(41,437)	51,875	-
- 12-თვიანი ECL-დან (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	432	(500)	(452)	(520)	84,860	(79,417)	(5,443)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან მე-2 ეტაპზე)	-	162	(2,776)	(2,614)	-	17,252	(17,252)	-
ახალი წარმოშ. ან შესყ.	2,514			2,514	647,560			647,560
გადახდები	(1,779)	(762)	(3,558)	(6,099)	(676,410)	(96,831)	(24,153)	(797,394)
სხვა ცვლილებები	(110)	159	285	334	189,551	27,322	1,747	218,620
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე	(394)	63	1,146	815	33,668	28,344	6,774	68,786
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	(2)	(57)	(59)	-	(2)	(57)	(59)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	75	25	632	732	28,422	1,757	3,148	33,327
31 დეკემბერი 2019	1,770	394	10,301	12,465	667,811	89,726	39,414	796,951

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ. პერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. რ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სტანდარტული დაკრედიტება	1,796	363	10,109	12,268	514,783	61,996	40,053	616,832
1 იანვარი 2018								
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(70)	130	-	60	(27,549)	27,549	-	-
- საკრედიტო რისკით გაუფას-ზე (1-ლი და მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(33)	(30)	1,131	1,068	(8,881)	(817)	9,698	-
- 12-თვიანი ECL-დან (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	18	(26)	(2)	(10)	6,309	(6,286)	(23)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან მე-2 ეტაპზე)	-	1	(26)	(25)	-	251	(251)	-
ახალი წარმოშ. ან შესყ. გადახდები	1,307	-	-	1,307	447,514	-	-	447,514
სხვა ცვლილებები	(1,016)	(120)	(3,104)	(4,240)	(345,531)	(24,861)	(20,400)	(390,792)
სხვა ცვლილებები	67	(17)	485	535	3,433	655	132	4,220
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	273	(62)	(1,516)	(1,305)	75,295	(3,509)	(10,844)	60,942
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	(209)	(209)	-	-	(209)	(209)
უცხოური ვალაუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	20	7	196	223	15,643	1,140	549	17,332
31 დეკემბერი 2018	2,089	308	8,580	10,977	605,721	59,627	29,549	694,897

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვლიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რისკ გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვლიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მთ.პ ერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
იპოთეკური სესხები								
31 დეკემბერი 2018	217	640	1,847	2,704	92,785	37,980	6,920	137,685
<i>ცვლილებები დაშვებ.</i>	564	(564)	-	-	34,221	(34,221)	-	-
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(119)	181	-	62	(14,242)	14,242	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(7)	(134)	2,565	2,424	(2,389)	(9,857)	12,246	-
- 12-თვლიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	41	(79)	(212)	(250)	7,688	(5,983)	(1,705)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	26	(688)	(662)	-	3,037	(3,037)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	227			227	61,549			61,549
გადახდები	(301)	(20)	(1,232)	(1,553)	(62,294)	(1,822)	(5,319)	(69,435)
სხვა ცვლილებები	(416)	(30)	(1,215)	(1,661)	2,420	208	480	3,108
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(11)	(620)	(782)	(1,413)	26,953	(34,396)	2,665	(4,778)
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	(92)	(92)	-	-	(92)	(92)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	23	3	126	152	3,938	251	570	4,759
31 დეკემბერი 2019	229	23	1,099	1,351	123,676	3,835	10,063	137,574

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გა უფ)	Total	ეტაპი 1 (12- თვანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გა უფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
იპოთეკური სესხები								
1 იანვარი 2018	277	604	1,145	2,026	66,051	30,490	5,656	102,197
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე</i>								
ტრანსფერები:								
- არს.მთ.პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(62)	387	-	325	(23,853)	23,853	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(121)	(27)	1,374	1,226	(3,055)	(1,673)	4,728	-
- 12-თვანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	15	(71)	(100)	(156)	4,378	(3,929)	(449)	-
არს.მთ.პერ.-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	5	(128)	(123)	-	587	(587)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	110	-	-	110	74,559	-	-	74,559
გადახდები	(88)	(214)	(424)	(726)	(27,978)	(11,816)	(2,430)	(42,224)
სხვა ცვლილებები	82	(51)	68	99	183	57	23	263
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(64)	29	790	755	24,234	7,079	1,285	32,598
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	(109)	(109)	-	-	(109)	(109)
უცხოური ვალაუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	4	7	21	32	2,500	411	88	2,999
31 დეკემბერი 2018	217	640	1,847	2,704	92,785	37,980	6,920	137,685

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მ თ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რის კ.გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მთ.პ ერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სამომხმარებლო სესხები								
31 დეკემბერი 2018	398	151	1,210	1,759	63,512	11,532	3,960	79,004
ცვლილებები დაშვებებში ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	116	(116)	-	-	8,431	(8,431)	-	-
ტრანსფერები:								
- არს.მთ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(68)	107	-	39	(9,024)	9,024	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(5)	(73)	1,802	1,724	(640)	(5,746)	6,386	-
- 12-თვანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	16	(26)	194	184	2,312	(2,006)	(306)	-
არს.მთ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	8	(197)	(189)	-	846	(846)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	249	-	-	249	45,284	-	-	45,284
გადახდები სხვა ცვლილებები	(338) (24)	(30) 8	(1,018) 42	(1,386) 26	(58,714) 2,942	(2,636) 578	(4,884) 399	(66,234) 3,919
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(54)	(122)	823	647	(9,409)	(8,371)	749	(17,031)
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	(6)	(1,049)	(1,055)	-	(6)	(1,049)	(1,055)
უცხოური ვალაუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	2	1	14	17	406	116	100	622
31 დეკემბერი 2019	346	24	998	1,368	54,509	3,271	3,760	61,540

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვანი ECL)	ეტაპი 2 (ს. რს. მთ.პ. ერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ. რ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12- თვანი ECL)	ეტაპი 2 (ს. რს. მთ.პ. რ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გა უფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სამომხმარებლო სესხები								
1 იანვარი 2018	332	25	717	1,074	45,709	1,786	2,647	50,142
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს.მთ.პერ-დან (1- დან მე-2 ეტაპზე)								
- საკრ. რისკით გაუფას- ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(89)	130	-	41	(10,964)	10,964	-	-
- 12-თვანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(282)	(59)	1,287	946	(3,074)	(431)	3,505	-
არს.მთ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(1)	(2)	(3)	110	(66)	(44)	-
ტრანსფერები:	-	1	(19)	(18)	-	125	(125)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	414	-	-	414	69,005	-	-	69,005
გადახდები	(199)	(11)	(384)	(594)	(37,554)	(917)	(1,593)	(40,064)
სხვა ცვლილებები	221	66	71	358	6	55	14	75
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	65	126	953	1,144	17,529	9,730	1,757	29,016
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(464)	(464)	-	-	(464)	(464)
უცხოური ვალაუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	1	-	4	5	274	16	20	310
31 დეკემბერი 2018	398	151	1,210	1,759	63,512	11,532	3,960	79,004

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მთ პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რის კ-გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რ ს .მთ.პ ერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ ერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
საკრედიტო ბარათები								
31 დეკემბერი 2018	-	40	167	207	-	4,629	237	4,866
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	(34)	34	-	-	(2,825)	2,825	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	(192)	(8)	459	259	(538)	(631)	1,169	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	-	-	65	65	3	(1)	(2)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	7	(264)	(257)	-	591	(591)	-
ახალი წარმოშ ან შესყ	226			226	3,357			3,357
გადახდები	-	(89)	(170)	(259)	(2)	(7,622)	(468)	(8,092)
სხვა ცვლილებები	-	54	172	226	1	3,684	202	3,887
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
	-	(2)	262	260	(4)	(1,154)	310	(848)
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	(218)	(218)	-	-	(218)	(218)
უცხოური ვალაუტის მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	-	-	2	2	4	557	2	563
31 დეკემბერი 2019	-	38	213	251	-	4,032	331	4,363

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ს.რ.ს.მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ-გაუფ.)	Total	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ს.რ.ს.მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ-გაუფ.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
საკრედიტო ბარათები								
1 იანვარი 2018	-	47	71	118	-	4,879	201	5,080
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- საკრ.რისკ გაუფას-დან (1 და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	-	-	328	328	-	(384)	384	-
გადახდები	-	(22)	(33)	(55)	-	(2,199)	(92)	(2,291)
სხვა ცვლილებები*	-	15	58	73	-	2,327	1	2,328
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	-	(7)	353	346	-	(256)	293	37
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	(257)	(257)	-	-	(257)	(257)
უცხოური ვალაულების მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	-	-	-	-	-	6	-	6
31 დეკემბერი 2018	-	40	167	207	-	4,629	237	4,866

*საკრედიტო ბარათების პოზიციებზე პერიოდის წმინდა შემცირება ნაჩვენებია „გადახდების“ კატეგორიაში, ხოლო წმინდა ზრდა - „სხვა ცვლილებების“ კატეგორიაში.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვზე, რომელიც შესაბამისი პერიოდისთვისაა აღიარებული, სხვადასხვა ფაქტორი მოქმედებს. ECL გაზომვა ახსნილია განმარტება 38-ში. ქვემოთ აღწერილია ცხრილში მოცემული მთავარი ცვლილებები:

- 1,2 და 3 ეტაპს შორის ტრანსფერები მოხდა იმის გამო, რომ პერიოდის განმავლობაში ნაშთების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა (ან შემცირდა) ან ისინი საკრედიტო რისკით გაუფასურდა, ასევე მოხდა ტრანსფერები „მაღლა“ ან „დაბლა“ 12-თვიან და არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ს შორის;
- პერიოდში აღიარებული ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების დამატებითი რეზერვები და გაცემები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა აღიარებაც შეწყდა პერიოდის განმავლობაში;
- აქტივებთან დაკავშირებული რეზერვების ჩამოწერა, რომელიც მოხდა პერიოდის განმავლობაში.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი შეიცავს კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო რისკების პოზიციის ანალიზს AC-ით, რომელზეც აღიარებულია ECL რეზერვი. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საბალანსო ღირებულება ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკების პოზიციას ამ სესხებზე.

კორპორაციულ კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (6-12 მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- ძალიან კარგი	24,071	-	-	24,071
- კარგი	643,740	-	-	643,740
- დამაკმაყოფილებელი	-	89,081	-	89,081
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდ	-	645	-	645
- დეფოლტი	-	-	39,414	39,414
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	667,811	89,726	39,414	796,951
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,770)	(394)	(10,301)	(12,465)
საბალანსო ღირებულება	666,041	89,332	29,113	784,486

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (6-12 მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- ძალიან კარგი	58,718	-	-	58,718
- კარგი	547,001	-	-	547,001
- დამაკმაყოფილებელი	-	57,456	-	57,456
- განსაკ. მონიტ. დაქვემდებარებული	-	2,171	-	2,171
- დეფოლტი	-	-	29,549	29,549
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	605,719	59,627	29,549	694,895
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,088)	(309)	(8,581)	(10,977)
საბალანსო ღირებულება	603,631	59,318	20,968	683,917

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (6 თვ. მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	ს უ ლ
<i>ათასი ლარი</i>				
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	592	-	-	592
- კარგი	123,084	-	-	123,084
- დამაკმაყოფილებელი	-	3,252	-	3,252
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	584	-	584
- დეფოლტი	-	-	10,063	10,063
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	123,676	3,835	10,063	137,574
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(229)	(23)	(1,099)	(1,351)
საბალანსო ღირებულება	123,447	3,812	8,964	136,223
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	1,669	-	-	1,669
- კარგი	52,840	-	-	52,840
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,578	-	2,578
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	693	-	693
- დეფოლტი	-	-	3,760	3,760
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	54,509	3,271	3,760	61,540
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(346)	(24)	(998)	(1,368)
საბალანსო ღირებულება	54,163	3,247	2,762	60,172
საკრედიტო ბარათები				
- ძალიან კარგი	-	-	-	-
- კარგი	-	-	-	-
- დამაკმაყოფილებელი	-	4,032	-	4,032
- განსაკ.მონიტ.დაქვემდებარებული	-	-	-	-
- დეფოლტი	-	-	331	331
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	-	4,032	331	4,363
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(38)	(213)	(251)
საბალანსო ღირებულება	-	3,994	118	4,112

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (6 თვ. მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფ.)	Total
<i>ათასი ლარი</i>				
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	1,743	-	-	1,743
- კარგი	91,041	-	-	91,041
- დამაკმაყოფილებელი	-	36,812	-	36,812
- განსაკ. მონიტ. დაქვემდებარებული	-	1,169	-	1,169
- დეფოლტი	-	-	6,920	6,920
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	92,784	37,981	6,920	137,685
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(218)	(640)	(1,847)	(2,705)
საბალანსო ღირებულება	92,566	37,341	5,073	134,980
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	4,437	-	-	4,437
- კარგი	59,075	-	-	59,075
- დამაკმაყოფილებელი	-	10,827	-	10,827
- განსაკ. მონიტ. დაქვემდებარებული	-	705	-	705
- დეფოლტი	-	-	3,960	3,960
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	63,512	11,532	3,960	79,004
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(398)	(151)	(1,209)	(1,758)
საბალანსო ღირებულება	63,114	11,381	2,751	77,246
საკრედიტო ბარათები				
- დამაკმაყოფილებელი	-	4,629	-	4,629
- დეფოლტი	-	-	237	237
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	-	4,629	237	4,866
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(40)	(167)	(207)
საბალანსო ღირებულება	-	4,589	70	4,659

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში გამოყენებული საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემის აღწერა იხ. განმარტება 38-ში.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ეკონომიკის სექტორების რისკების კონცენტრაცია კლიენტთა სასესხო პორტფელში ასეთია:

ათასი ლარი	2019		2018	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	203,478	20%	221,555	25%
სასტუმროები და რესტორნები	137,832	14%	86,990	10%
ფინანსური ინსტიტუტები	99,384	10%	63,182	7%
უმრავი ქონების მართვა	96,878	10%	82,680	9%
ვაჭრობა	76,766	8%	85,697	10%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	72,302	7%	40,709	4%
მომსახურება	70,428	7%	71,358	8%
ჯანდაცვა	59,577	6%	61,635	7%
ღვინის წარმოება	47,826	5%	12,183	1%
სოფლის მეურნეობის	37,370	4%	45,185	5%
წარმოება	29,183	2%	46,560	5%
ენერგეტიკა	25,813	2%	31,022	3%
უმრავი ქონების განვითარება	25,770	3%	22,069	2%
ტელეკომუნიკაცია	53	0%	13,424	1%
სხვა	17,769	2%	32,202	4%

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ AC-ით

1,000,429 100% 916,451 100%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებელთა 11 ჯგუფი ჰყავდა (2018: 10 მსესხებელი) სესხების საერთო თანხით, რომელიც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს აღემატებოდა. ამ სესხების მთლიანი აგრეგირებული რაოდენობა 219,274 ათასი ლარი იყო (2018: 195,258, ათასი ლარი) ან მთლიანი სასესხო პორტფელის 22% (2018: 21%).

ჯგუფის პოლიტიკა უზრუნველყოფის მიღებასთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდში დიდად არ შეცვლილა და წინა პერიოდიდან მოყოლებული ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფის საერთო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა. სესხების სანაცვლოდ მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფა ამორტიზებული ღირებულებით 2019 წლის 31 დეკემბერს არის:

ათასი ლარი	სტანდარტული დაკრედიტება	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უმრავი ქონება	569,328	27,548	136,277	7	733,160
- ფულადი დეპოზიტი	97,133	1,550	35	-	98,718
- ტრანსპორტი და მოწყობილობა	17,061	337	22	-	17,420
- სხვა აქტივები	32,527	-	128	20	32,675
სულ	716,049	29,435	136,462	27	881,974
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	80,902	32,105	1,112	4,336	118,455
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	796,951	61,540	137,574	4,363	1,000,429

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	სტანდარტული დაკრედიტება	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უძრავი ქონება	509,888	135,800	31,972	11	677,671
- ფულადი დეპოზიტები	76,432	153	4,338	-	80,923
- ტრანსპორტი და მოწყობილობა	19,238	42	241	-	19,521
- სხვა აქტივები	29,252	268	4	20	29,544
სულ	634,810	136,263	36,555	31	807,659
პოზიციები უზრუნველყოფის გარეშე	60,086	1,423	42,449	4,834	108,792
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	694,896	137,686	79,004	4,865	916,451

სესხების საბალანსო ღირებულება ჩაიწერა უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით შემდეგი რიგისობით: ფულადი დეპოზიტი, უძრავი ქონება, ტრანსპორტი და აღჭურვილობა, სხვა აქტივები. სხვა აქტივები ძირითადად მოიცავს ფასიან ქაღალდებს და სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს. იმ იპოთეკური სესხების ნაწილი, რომელიც გაიცა დაუსრულებელი მშენებლობის სტატუსის მქონე უძრავი ქონების შესაძენად, არაა უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით მანამ, სანამ სამშენებლო კომპანია არ დაასრულებს იურიდიული რეგისტრაციის პროცედურებს. ამ პროცედურების დასრულებამდე, სესხები უზრუნველყოფილია სამშენებლო კომპანიის გარანტიით. სარეგისტრაციო პროცედურების დასრულების შემდეგ, უზრუნველყოფა ჩანაცვლდება უძრავი ქონებით.

მესამე მხარისგან მიღებული გარანტიები, აგრეგირებული თანხით 9,877 ათასი ლარი (2018: 27,432 ათასი ლარი) ზემოთ მოყვანილ ცხრილში არ აისახა.

ზემოთ მოყვანილი გამჟღავნება წარმოადგენს უზრუნველყოფილ სესხებს მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების უმცირესი სიდიდით; დარჩენილი ნაწილი გამჟღავნებულია უზრუნველყოფის არმქონე პოზიციების გრაფაში.

იმას, თუ რამდენად ამცირებს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები, თვალსაჩინოდ წარმოაჩენს უზრუნველყოფის ღირებულების ცალკე ჩვენება, ა) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები უდრის ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და ბ) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები“). საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ აქტივებზე უზრუნველყოფის გავლენა 2019 წლის 31 დეკემბრის იყო:

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება
<i>ათასი ლარი</i>				
საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები:				
<i>სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე AC-ით</i>				
სტანდარტული დაკრედიტება	2,547	1,110	36,867	145,904
<i>სესხები ფიზიკურ პირებზე AC-ით</i>				
იპოთეკური სესხები	79	22	9,985	22,614
სამომხმარებლო სესხები	1,146	-	2,614	15,274
საკრედიტო ბარათები	325	-	7	11

უზრუნველყოფის ეფექტი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ სესხებზე ასეთია:

	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება
<i>ათასი ლარი</i>				
საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები:				
<i>სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე AC-ით</i>				
სტანდარტული დაკრედიტება	29,037	90,588	512	332
<i>სესხები ფიზ პირებზე AC-ით</i>				
იპოთეკური სესხები	6,781	17,583	139	27
სამომხმარებლო სესხები	2,939	13,467	1,021	16
საკრედიტო ბარათები	11	17	226	-

ჯგუფი უზრუნველყოფის შეფასებას სესხის გაცემის დროს იღებს. ჯგუფი ყოველწლიურად ახდენს იმ სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებული უძრავი ქონების გადაფასებას, რომლებიც 100 უმსხვილესი მსესხებლის სიაში შედის საანგარიშო პერიოდისთვის არსებული საბალანსო ღირებულებების მიხედვით. 100 უმსხვილესი მსესხებლის ჯგუფების გარდა, სესხებზე საბალანსო ღირებულებით 100 ათასი ლარზე ზემოთ ჯგუფი მოითხოვს ფლეჯირებული უძრავი ქონების უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას, თუ ამავე უზრუნველყოფით გაიცემა ახალი სესხი ან გაცემული ვალდებულების რესტრუქტურისაციის შემთხვევაში, თუ ბოლო შეფასება 1 წელზე დიდი ხნის წინ გაკეთდა.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ECL-ის შეფასებაზე ძველი შეფასებების შესაძლო გავლენის შეფასების მიზნით, ჯგუფმა 2019 წელს გადააფასა ძველ შეფასებებს დაქვემდებარებული უზრუნველყოფის წარმომადგენლობითი ნიმუში (ერთ წელზე დიდი ხნის). წარმომადგენლობითი ნიმუშების შედეგებმა აჩვენა, რომ ძველი შეფასებების შესაძლო გავლენა ECL-ის შეფასებაზე 2019 წლისთვის უმნიშვნელო იყო, რადგან საბაზრო ფასებმა დროის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ცვლილება არ აჩვენა. სადაც არის იმის ნიშნები, რომ სესხის საბალანსო ღირებულებამ შეიძლება გადააჭარბოს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, მენეჯმენტი თავის გადაწყვეტილებით იღებს შესაბამისი ქონების უზრუნველყოფად გამოყენების შეფასებას. ამ გამჟღავნებაში მოცემული უზრუნველყოფის ღირებულებები უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებებია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც ჩამოწერილია, მაგრამ მათზე ამოღების ღონისძიებები მაინც ვრცელდება, 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის იყო:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
<i>სესხები კორპორატიულ კლიენტებზე</i>		
სტანდარტული დაკრედიტება	59	826
<i>სესხები ფიზიკურ პირებზე</i>		
იპოთეკური სესხები	92	118
სამომხმარებლო სესხები	1,055	1,676
საკრედიტო ბარათები	218	
Total	1,424	2,620

ჯგუფის პოლიტიკაა, დაასრულოს დაწყებული აღსრულების პროცესები იმ შემთხვევებშიც კი როცა სესხები ჩამოიწერა და ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 42-ში. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ბალანსები მოცემულია განმარტება 44-ში.

13 ფინანსური ღირებულებებიდან მისაღები შემოსავლები

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
<i>სხვა ფინანსური აქტივები AC-ით</i>			
ფინანსური იჯარა		3,138	89
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(12)	-
სხვა ფინანსური აქტივები სულ		3,126	89

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ფინანსური იჯარის საკრედიტო რისკის პოზიციებს AC-ით. AC-ით აღრიცხული სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე.

12 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლ				
- ძალიან კარგი	2,837	-	-	2,837
- კარგი	28	-	-	28
- დამაკმაყოფილებელი	-	41	-	41
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდ.	-	232	-	232
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	2,865	273	-	3,138
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(10)	(2)	-	(12)
საბალანსო ღირებულება	2,855	271	-	3,126

13 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების თანხის ცვლილებები შემდეგია:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ. პერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12- თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პ. ერ. ECL საკრ.რისკ. გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
ფინანსური იჯარა								
2018 წლის 31 დეკ	-	-	-	-	89	-	-	89
ცვლილებები, რომელმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ. (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	(2)	2		-	(273)	273		-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	12	-	-	12	3,138	-	-	3,138
გადახდა	-	-	-	-	(89)	-	-	(89)
მთ. ცვლილებები, რ. იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	10	2	-	12	2,776	273	-	3,049
31 დეკ 2019	10	2	-	12	2,865	273	-	3,138

ECL გაანგარიშების მიდგომის შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

ფინანსური იჯარის გადახდები (ბრუტო ინვესტიცია იჯარაში) და მათი მიმდინარე ღირებულებები შემდეგია:

	1 წლამდე ვადით	1-დან 2 წლამდე ვადით	2- დან 3 წლამდე ვადით	3-4 წელს შორის ვადით	4 და 5 წელს შორის ვადით	სულ
<i>ათასი ლარი</i>						
ფინანსური იჯარის მისაღები გადახდები 31 დეკ 2019						
გამოუმუშავებელი ფინანს შემოს საკრედიტო ზარალის რეზერვი	327 (2)	577 (1)	1,310 (6)	709 (1)	215 (2)	3,138 (12)
საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულება 2019 წლის 31 დეკ	325	576	1,304	708	213	3,126

13 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (გაგრძელება)

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები უკავშირდება ავტომობილების და მოწყობილობის იჯარას. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებული უზრუნველყოფა 3,653 ათას ლარს შეადგენს. უზრუნველყოფის სავარაუდო ღირებულება იჯარის დასაწყისში შეფასებული ქონების ღირებულებაზეა დამოკიდებული და როგორც წესი მისი განახლება არ ხდება. საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული რისკები, მაგალითად სხვადასხვა მიზეზით გამოწვეული ზიანი და ქურდობა უმეტეს შემთხვევაში დაზღვეული არ არის.

14 დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები		3,757	2,098
გადაზღვევის აქტივები		5,041	2,096
დაზღვევის კონტრაქტები სულ		8,798	4,194

15 საინვესტიციო ქონება

ათასი ლარი	2019	2018
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს	1,572	1,078
ცვეთა	(7)	(14)
გასხვისება	(727)	(400)
ტრანსფერი სხვა აქტივებზე		
ტრანსფერი სხვა აქტივებიდან	121	1,117
ტრანსფერი სარეალიზაციო კატეგორიაში	-	(209)
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს	959	1,572

2018 უშუალოდ ბანკს 367 ათასი ლარის საინვესტიციო ქონება ჰქონდა (2018: 1,037 ათასი).

ბანკის საინვესტიციო ქონების ცალკე ანგარიში შემდეგია:

ათასი ლარი	2019	2018
საინვესტიციო ქონება 1 იანვარს	1,037	400
გასხვისება	(670)	(400)
ტრანსფერი სხვა აქტივებზე	-	-
ტრანსფერი სხვა აქტივებიდან	-	1,037
საინვესტიციო ქონება 31 დეკემბერს	367	1,037

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება იყო 2,011 ათასი ლარი (2018: 3,972 ათასი ლარი). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 854 ათასი ლარი იყო (2018: 3,011)

15 საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა Kushman & Wakefield, რომელსაც აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია აქვს. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას, თითოეული ქონებისთვის გამოვლინდა სამი შედარებადი საბაზრო მონაცემი. რადგან შედარებადი მონაცემები რამდენადმე განსხვავდებოდა შეფასებული ქონებისგან, შედარებადი მონაცემების კოტირებული ფასები კიდევ დაკორექტირდა მათი განსხვავებული ადგილმდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისაწვდომობის, ასაკის და ვაჭრებთან მოლაპარაკებების შედეგად მოსალოდნელი ფასდაკლებების გათვალისწინებით. ამგვარად დადგენილი შედარებითი ფასები კვადრატულ მეტრზე შემდეგ გამრავლდა შეფასებული ქონების ფართზე, რის შედეგადაც მიღებულ იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება. საინვესტიციო ქონებიდან გამომდინარე შემოსავლების და ხარჯების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტებებში 33 და 34.

16 სხვა ფინანსური აქტივები

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
<i>სხვა ფინანსური აქტივები AC</i>			
საკრედიტო ბარათის მომსახურებიდან და ფულადი		453	438
გადარიცხვებიდან მისაღები შემოსავლები			
სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი		159	89
დაბლოკილი თანხა		143	134
წინასწარი შენატანები სერვისებზე		93	80
სხვა მისაღები შემოსავლები		707	172
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(351)	(130)
სხვა ფინანსური აქტივები სულ		1,204	783

დაბლოკილი თანხა წარმოადგენს საბარათე გადახდების სისტემის Union Pay (UPI) ანგარიშზე რიცხულ ნაშთს. ჯგუფს უფლება არ აქვს ეს სახსრები საქმიანობის დაფინანსების მიზნებისთვის გამოიყენოს.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს AC-ით რიცხული სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის პოზიციების ანალიზს. სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება AC-ით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასევე აჩვენებს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე:

16 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ . ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
საკრედიტო და სადებიტო ბარათის მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მიღებული შემოსავალი				
- ძალიან კარგი	102	-	-	102
- კარგი	240	10	-	250
- დეფოლტი	-	-	101	101
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	342	10	101	453
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(10)	(85)	(96)
საბალანსო ღირებულება	341	-	16	357
<i>სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროც.</i>				
- კარგი	159	-	-	159
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	159	-	-	159
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება	159	-	-	159
<i>დაბლოკილი თანხა</i>				
- ძალიან კარგი	143	-	-	143
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	143	-	-	143
საკრედიტო ზარალის რეზერვი				
საბალანსო ღირებულება	143	-	-	143
<i>აგანსად გადახდილი თანხა სერვისებზე</i>				
- კარგი	93	-	-	93
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	93	-	-	93
საკრედიტო ზარალის რეზერვი				
საბალანსო ღირებულება	93	-	-	93

16 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოლ.პე რ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოლ.პ ერ. ECL საკრ.რისკ.გ აუფ)	სულ
სხვა მისაღები შემოსავლები				
- კარგი	91	24	-	115
- დეფოლტი	-	-	592	592
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	91	24	592	707
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(24)	(230)	(255)
საბალანსო ღირებულება	90	-	362	452

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის პოზიციების ანალიზს AC-ით. სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება AC-ით 2018 წლის 31 დეკემბრის:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
საკრედიტო ბარათების მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან მიღებული შემოსავალი		
- ძალიან კარგი	144	144
- კარგი	294	294
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	438	438
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(87)	(87)
საბალანსო ღირებულება	352	352
დაბლოკილი თანხა		
- ძალიან კარგი	134	134
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	134	134
საბალანსო ღირებულება	134	134

16 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	სულ
სხვა მისაღებ შემოსავლებზე დარიცხული პროცენტი		
- კარგი	89	89
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	89	89
საბალანსო ღირებულება	89	89
ავანსად გადახდა სერვისებისთვის		
- კარგი	80	80
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	80	80
საბალანსო ღირებულება	80	80
სხვა მისაღები შემოსავლები		
- კარგი	172	172
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	172	172
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(43)	(43)
საბალანსო ღირებულება	129	129

16 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ცხრილებში ნაჩვენებია სხვა ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულების და საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები გამარტივებული ECL მოდელით, შედარებითი წლიური პერიოდების დასაწყისიდან დასასრულამდე:

ათასი ლარი	2019			2018		
	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	სულ	ბრუტო საბალანსო ღირებულება	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	სულ
ბალანსი 1 იანვარს	913	(130)	783	1,429	-	1,429
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	887	(204)	683	401	(130)	271
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური აქტივები	(268)	2	(266)	(930)	-	(930)
მთლიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯი პერიოდის მოგება-ზარალში	-	(202)	(202)	-	(130)	(130)
უცხ ვალ მოგება და ზარალი	23	(19)	3	13	-	13
ბალანსი 31 დეკემბერს	1,555	(351)	1,204	913	(130)	783

16 სხვა ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის რეზერვის და საკრედიტო და სადებეტო ბარათებიდან მისაღები შემოსავლების ბრუტო ამორტიზებული ხარჯის ცვლილებები შემდეგი იყო:

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ. ლ.პერ. ECL საკრ.რი სკ.გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთ.პ.ერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პ.ერ. ECL საკრ.რი სკ.გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სხვა ფინანსური აქტივები								
31 დეკემბერი 2018	130	-	-	130	913	-	-	913
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს მთლ. პერ (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	(34)	34	-	-	(34)	34	-	-
- საკრ.რისკ გაუფას. (1 და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	(314)	-	314	-	(693)	-	693	-
ახალი წარმოშ და შესყ გადახდები	204	-	-	204	887	-	-	887
	(2)	-	-	(2)	(268)	-	-	(268)
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(146)	34	314	202	(108)	34	693	619
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
უცხოური ვალუტით მოგება-ზარალი და სხვა ცვლილებები	19	-	-	19	23	-	-	23
31 დეკემბერი 2019	3	34	314	351	828	34	693	1,555

ECL გაანგარიშების მიზნისთვის, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა ფინანსური აქტივების ნაშთები მიკუთვნებულია 1 ეტაპზე და ამ ნაშთების ECL 130 ათას ლარს შეადგენს. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 38-ში.

სხვა ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთებზე ინფორმაცია მოცემულია განმარტება 44-ში.

17 სხვა აქტივები			
<i>ათასი ლარი</i>	<i>განმარტება</i>	2019	2018
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა		27,793	13,916
სასამართლო ხარჯების წინასწარ გადახდა		686	711
გადახდილი და დაკავებული გადასახადები		526	922
წინასწარი შენატანი სერვისებზე		457	626
აქტივების დასაკუთრების წინასწარი შენატანი		-	1,261
სხვა		1,153	13
სხვა აქტივები სულ		30,615	17,449

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს უძრავი ქონების აქტივებს, რომელსაც ჯგუფი იღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. პროგნოზირებად მომავალში ჯგუფი ამ აქტივების გასხვისებას აპირებს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უშუალოდ ბანკის დასაკუთრებული აქტივების ღირებულება 25,895 ათასი ლარი იყო (2018: 12,057 ათასი) დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები					
<i>ათასი ლარი</i>	შენობები განმარ ტება	საოფისე და კომპ ტექნიკა	შენობა- ნაგებობები და მოწყობილობა სულ	ლიცენზიები კომპიუტერული პროგრამებისთვის	სულ
შეფასების ღირებულება 2018 წლის 1 იანვ	19,731	10,207	29,938	1,587	31,525
აკუმულირებული ცვეთა	770	7,274	8,044	726	8,770
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 1 იანვარი	18,961	2,933	21,894	861	22,755
დამატებები	1,922	3,273	5,195	760	5,955
ტრანსფერები	(214)	-	(214)	-	(214)
გასხვისებები	-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას	(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
გადაფასება	1,052	-	1,052	-	1,052
ცვეთა					
ცვეთის ხარჯი	33	375	1,095	239	1,709
გასხვისებები	-	-	-	(33)	(33)
აკუმულირებული ამორტიზაციის განულება ქონების გადაფასებისას	(1,141)	-	(1,141)	-	(1,141)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერი	21,346	5,111	26,457	1,382	27,839
შეფასების ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერი	21,350	13,480	34,830	2,314	37,144
აკუმულირებული ცვეთა	4	8,369	8,373	932	9,305
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკ	21,346	5,111	26,457	1,382	27,839
დამატებები	330	2,194	2,524	1,229	3,753
ტრანსფერები	-	-	-	-	-
გასხვისებები	-	-	-	(92)	(92)
გადაფასება	-	-	-	-	-
ცვეთა					
ცვეთის ხარჯი	33	429	1,536	412	2,377
გასხვისებები	-	-	-	(92)	(92)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერი	21,247	5,769	27,016	2,199	29,215
შეფასების ღირებულება 2019 წლის 31 დეკ	21,680	15,673	37,353	3,452	40,805
აკუმულირებული ცვეთა	433	9,904	10,337	1,253	11,590
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერი	21,247	5,769	27,016	2,199	29,215

18 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულებით იქნა შეფასებული. შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა ფირმამ, შპს „Georgian Valuation Company“, რომელსაც აღიარებულია და შესაბამის პროფესიულ კვალიფიკაციასთან ერთად მსგავსი ადგილმდებარეობის და კატეგორიის მქონე აქტივების ახლო წარსულში შეფასების გამოცდილება აქვს.

ის მონაცემი, რომლის მიმართაც შენობა-ნაგებობების საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულება ყველაზე მგრძნობიარეა, კვადრატული მეტრის ფასია: რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე, მით მეტია სამართლიანი ღირებულება.

ეს აქტივები, რომ თვითღირებულებას გამოკლებული ამორტიზაციით აღრიცხულიყო, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 12, 925 ათასი ლარი (2018: 12,903 ათასი ლარი).

ეს თანხა შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულებასთან შემდეგნაირად თანხმდება:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში გადაფასების თანხით განცხადებული შენობა-ნაგებობები	21,247	21,350
კაპიტალში განცხადებული გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გამოკლებით	9,165	9,284
ღირებულების მიხედვით და გადაფასების თანხით აღრიცხულ აკუმულირებულ ამორტიზაციებს შორის განსხვავება, რომელიც ჯერ არ გადატანილა გაუნაწილებელ მოგებაში	(843)	(837)
გადავადებული გადასახადი გადაფასებისას (განმარტება 34)		
შენობა-ნაგებობები ღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია	12, 925	12,903

19 აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების გამოყენების უფლება

ჯგუფს იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე შენობა. ხელშეკრულებები ქირავნობის შესახებ როგორც წესი 1-დან 10 წლამდე ფიქსირებული პერიოდით იდება, თუმცა შესაძლებელია ამ ვადის გაგრძელებაც, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი.

2018 წლის 31 დეკემბრამდე შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის იჯარა კლასიფიცირდებოდა როგორც ან ფინანსური იჯარა ან საოპერაციო იჯარა. 2019 წლის 1 იანვრიდან იჯარა აღიარდება როგორც აქტივი გამოყენების უფლებით და შესაბამისი ვალდებულება იმ დღიდან, როცა საიჯარო აქტივი ჯგუფის მიერ გამოსაყენებლად მზადაა.

აქტივები გამოყენების უფლებით თავისი მუხლების კლასებით გაანალიზებულია შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	განმარტება	შენიშვნები
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერი		
		-
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარი		
		2,541
დამატებები		2,072
გასხვისებები		(79)
ცვეთის ხარჯი		(998)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერი		3,536

საიჯარო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი 218 ათასი ლარი იყო.

დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის ხარჯები, რომლებიც არაა ნაჩვენები, როგორც მოკლევადიანი იჯარა, შეტანილია ზოგად და ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

ათასი ლარი	2019
დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის ხარჯები, რომლებიც არაა ნაჩვენები ზემოთ, როგორც მოკლევადიანი იჯარა	296

2019 წელს იჯარაზე მთლიანი ფულის გადინება იყო 1,168 ათასი.

ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციები ჯგუფის მიერ დადებულ არაერთი ქონების და მოწყობილობის იჯარის ხელშეკრულებითაა გათვალისწინებული. ამ მუხლების მიზანია ჯგუფის ოპერაციებისთვის გამოყენებული აქტივების მართვის ოპერაციული მოქნილობის მაქსიმიზაცია. ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციების გამოყენების უფლება მხოლოდ ჯგუფს აქვს და არა შესაბამის მფლობელს.

საიჯარო ხელშეკრულება გადაფასდება, როცა ოფცია გამოყენებულია (ან არაა გამოყენებული) ან თუ ჯგუფი ვალდებული გახდება გამოიყენოს (ან არ გამოიყენოს). გონივრული სიზუსტის შეფასება გადაიხედება მხოლოდ მაშინ, როცა ადგილი აქვს მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებების მნიშვნელოვან ცვლილებას, რაც ამ შეფასებაზე ახდენს ზეგავლენას და ეს მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება.

20 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ან გასხვისების ჯგუფები)

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების (ანუ გასხვისების ჯგუფების) მთავარი კლასებია:

ათასი ლარი	2019	2018
გასყ. გამიზ. გრძელვად. აქტივები 1 იანვარს:	4,360	1,928
გასხვისებები	(1,688)	(485)
ტრანსფერები სხვა აქტივებზე	(2,462)	-
ტრანსფერები PPE-დან	-	414
ტრანსფერები სხვა აქტივებიდან	276	2,299
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებიდან	-	204
სულ გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (გასხვისების ჯგუფები)	486	4,360

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვის შესახებ შეთანხმებები სარეალიზაციოდ განკუთვნილ გრძელვადიან აქტივებზე ხელმოწერილია. ამ აქტივებზე დაფარვები გრაფიკის მიხედვით ხორციელდება. საბოლოო გადახდამდე, რისკი და სარგებელი ჯგუფზე რჩება, ხოლო შესაბამის აქტივთან დაკავშირებული უფლებები და მოვალეობები მყიდველს გადაეცემა მას შემდეგ, რაც ხელშეკრულების ყველა პირობა იქნება დაკმაყოფილებული. 486 ათასი ლარის საბოლოო გადახდა 2020 წლის ბოლოსთვისაა გაწერილი.

უშუალოდ ბანკის სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 291 ათას ლარს შეადგენს (2018: 4,016 ათასი ლარი).

21 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	2019	2018
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	1	1
სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	40,838	50,155
მოკლევადიანი განთავსებები სებ-ში	143,145	50,040
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ სულ	183,984	100,196

საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფმა სავალო ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლეჯირება გააკეთა 99,855 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, იპოთეკური სესხები კი საბალანსო ღირებულებით 60,492 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხის უზრუნველყოფად გამოიყენა. (2018: სავალო ფასიანი ქაღალდები 40,427 ათასი ლარი და იპოთეკური სესხები 27,309 ათასი ლარი სებ-ის მოკლევადიანი სესხების ფლეჯირებისთვის).

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 42-ში. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 38-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

22 კლიენტთა ანგარიშები		
<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	82,519	128,789
- ვადიანი დეპოზიტები	44,381	35,137
სხვა იურიდიული პირები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	154,936	135,716
- ვადიანი დეპოზიტები	155,118	161,995
ფიზიკური პირები		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	130,079	109,751
- ვადიანი დეპოზიტები	201,837	156,033
კლიენტთა ანგარიშები სულ	768,870	727,421

კატეგორია „სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები“ არ გულისხმობს მოგებაზე ორიენტირებულ სახელმწიფო ბიზნესებს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ცალკე ანგარიშში ნაჩვენები კლიენტების ანგარიშების ნაშთები 770,050 ათას ლარს შეადგენს (2018: 734,262 ათასი ლარი)

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია კლიენტების ანგარიშებში ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	2019		2018	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	331,916	43%	265,784	37%
ფინანსური ინსტიტუტები	97,004	13%	64,190	9%
ტრანსპორტი ან კომუნიკაცია	54,944	7%	67,413	9%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	50,284	7%	96,789	13%
სახელმწიფო დეპოზიტები	46,973	6%	55,690	8%
სერვისი	46,939	6%	80,062	11%
ვაჭრობა	41,627	5%	28,780	4%
წარმოება	39,583	5%	30,212	4%
განათლება	27,181	4%	20,808	3%
უმრავი ქონების განვითარება	17,705	2%	-	0%
ენერგეტიკა	2,319	0%	678	0%
სხვა	12,395	2%	17,015	2%
კლიენტთა ანგარიშები სულ	768,870	100%	727,421	100%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ორი კლიენტი ჰყავდა (2018: ორი კლიენტი), რომელთა ნაშთებიც მთლიანი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ კლიენტების ნაშთები სულ 82,415 ათას ლარს (2018: 97,333 ათასი ლარი), ან მთლიანი კლიენტთა ანგარიშების 10.7% (2018: 13.4%) შეადგენდა.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში. კლიენტთა ანგარიშების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

23 სხვა ნასესხები სახსრები		
ათასი ლარი	2019	2018
სხვა ნასესხები სახსრები AC-ით		
სესხები ევროპის რეკონსტრ და განვით ბანკისგან ("EBRD")	82,575	40,505
სესხები „ბლუ ორჩარდისგან“ Blue Orchard	60,257	81,003
სესხები შავი ზღვის ვაჭრ და განვით ბანკისგან ("BSTDB")	56,429	44,029
სესხები ოპეკის საერთ განვით ბანკისგან (OFID)	43,770	-
სესხები ჩინეთის განვითარების ბანკისგან ("CDB")	42,972	48,018
სესხები გლობალური კლიმატის პარტნიორ. ფონდისგან (responsAbility)	41,017	13,407
სესხები სამხრეთ-აღმ. ევროპის ევროპული ფონდისგან	32,409	-
სესხები საერთაშ საფინანსო კორპორაციისგან ("IFC")	28,717	26,693
სესხები GREEN FOR GROWTH ფონდისგან (Finance-in-Motion)	26,588	26,491
სესხები ფინანსური ინსტიტუტების ფონდისგან ("EFA")	7,145	6,445
სესხები კომერცბანკისგან	7,047	10,267
სესხები ურუმჩის კომერციული ბანკისგან	-	43,509
სესხები ბანკისგან BANCA POPOLARE DI SONDRIO SCPA	-	5,415
სხვა ნასესხები სახსრები სულ AC-ით	428,926	345,782
სხვა ნასესხები სახსრები სულ	428,926	345,782

სხვა ნასესხები სახსრების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნების შესახებ იხ. განმარტება 42. სხვა ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 38-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 44-ში.

24 სადაზღვევო ვალდებულებები

<i>ათასი ლარი</i>	<i>განმარტება</i>	2019	2018
გამოუმუშავებელი პრემია და ზარალების რეზერვები		4,780	2,351
სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები		4,048	2,180
სადაზღვევო ვალდებულებები სულ		8,828	4,531

სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები გულისხმობს რეზერვებს ზარალებზე, რომლებიც მოხდა, მაგრამ არ განცხადებულა, თანხით 4 ათასი ლარი. (2018: 135 ათასი ლარი)

სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ვალდებულებების ცვლილება წლის განმავლობაში ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
გამოუმუშავებელი პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 1 იანვ.	2,351	-
ბრუტო პრემია წლის განმავლობაში	10,278	5,442
გამომუშავებული პრემია წლის განმავლობაში	(7,849)	(3,091)
გამოუმუშავებელი პრემია და ზარალების რეზერვები 2018 წლის 31 დეკ.	4,780	2,351

24 სადაზღვევო ვალდებულებები (გაგრძელება)

სადაზღვევო პოლისებით გათვალისწინებული რისკები, როგორც წესი, 12 თვეზე ვრცელდება. სადაზღვევო კონტრაქტებში ზარალების რეზერვები (რომლებიც შედგება პოლისების მფლობელების მიერ განცხადებული ზარალების რეზერვებისგან და დამდგარი, მაგრამ ანგარიშგებაში ჯერ არ ასახული ზარალებისგან) კეთდება იმ ზარალების ხარჯის დასაფარად, რომლებიც დადგა და წინასწარ ფასდება ცნობილი ფაქტების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

რეზერვები ყოველთვიურად იხვეწება, რაც რეგულარული, მიმდინარე პროცესის ნაწილია, რადგან ზარალების გამოცდილება ვითარდება. გარკვეული ზარალები ანაზღაურდება, სხვები განცხადდება. დაუფარავი ზარალების რეზერვები არ დისკონტირდება ფულის დროითი ღირებულებით.

კომპანია მის ვადაგაუსვლელ რისკებს იხილავს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც განსაზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში.

25 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შეადგენს შემდეგს:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
<i>სხვა ფინანსური ვალდებულებები AC-ით</i>			
სერვისებისთვის გადასახდელი თანხა		934	762
ანგარიშსწორების ოპერაციები	37	917	576
სხვა დარიცხული ვალდებულებები		554	389
სადებეტო და საკრედიტო ბარათების გადასახდელები		152	95
სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ		2,557	1,822

ანგარიშსწორების ოპერაციების ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს იმ თანხებს, რომლებზეც ბანკის კლიენტებმა თავიანთი კლიენტთა ანგარიშებიდან თანხა გადაიტანეს სხვა კომერციული ბანკების ანგარიშებზე და რომლებზეც ანგარიშსწორებაც მოხდა პერიოდის ბოლოს. ეს თანხები აკლდება კლიენტთა ანგარიშების მუხლს და შეიტანება სხვა ფინანსური ვალდებულებების მუხლში.

ფინანსური გარანტიების პოზიციის ანალიზი და სასესხო ვალდებულებები საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით იხ. განმარტება 40-ში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში.

26 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
თანამშრომელთა ბენეფიტების დარიცხული ხარჯები		2,083	1,773
მოგების გადასახადის გარდა გადასახდელი სხვა გადასახადები		74	27
მიღებული წინასწარი გადახდები		472	767
სხვა		468	245
სხვა ვალდებულებები სულ		3,097	2,812

27 სუბორდინირებული ვალი

14 410 ათასი ლარის სუბორდინირებულ ვალს (2018: ნული) ერიცხება ფიქსირებული წლიური საპროცენტო განაკვეთი 7% ვადის ბოლომდე 2026 წლამდე. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ვალის გასტუმრება მოხდება ყველა სხვა კრედიტორის შემდეგ.

სუბორდინირებული ვალის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში. სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი გამჟღავნებულია განმარტება 38-ში. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთები გამჟღავნებულია განმარტება 44-ში.

28 სააქციო კაპიტალი

ათასი ლარი გარდა აქციების რაოდენობისა	გამოშვებული აქციების რაოდენობა ათასებში	ჩვეულებრივი აქციები	საემისიო შემოსავალი	სულ
1 იანვარი 2018	16,057	16,057	74,923	90,980
31 დეკემბერი 2018	16,057	16,057	74,923	90,980
31 დეკემბერი 2019	16,057	16,057	74,923	90,980

ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ავტორიზებული რაოდენობა 16,181 ათასია (2018: 16,137 ათასი აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 აქცია 1 ლარი (2018: 1 აქცია 1 ლარი). გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 16,181 ათასი აქცია (2018: 16,137, ათასი აქცია). ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ შედის მენეჯმენტზე გრანტით გაცემული 124 ათასი (2017: 80 ათასი) აქცია, რომელიც ჯერ არ არის მინიჭებული. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს. საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე ზემოთ მიღებულ ნამეტ შემოსავალს.

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ბანკი მოგებას ანაწილებს დივიდენდების სახით ან რიცხავს რეზერვებში საქართველოს სააღრიცხვო წესების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშების თანახმად.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, განაწილებისთვის ხელმისაწვდომი წლიური მოგება საქართველოს სააღრიცხვო წესების მიხედვით 24,830 ათას ლარს შეადგენს (2018: 35,230 ათასი ლარი). ბანკის გაუნაწილებელი რეზერვები საქართველოს სააღრიცხვო წესებით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 113,627 ათას ლარს შეადგენს (2018: 82,129 ათასი ლარი).

29 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა

2015 წლის აპრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის 2015-2016 წლების ახალი საბონუსე სქემა და უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებზე გრანტით გასცა 71,000 ახალი აქცია, შესაბამისი მომსახურების პირობებით. აქციებს აქვს დივიდენდის მიღების უფლება, მაგრამ არ გააჩნია ხმის უფლება და არც გაყიდვის ან მესამე პირისთვის გადაცემის უფლება მომსახურების პირობების შესრულებამდე.

სქემის თანახმად, ყოველწლიურად, ეფექტიანობის წინასწარგანსაზღვრული პირობების თანახმად, სქემის მონაწილეებს გადაეცემა აქციების გარკვეული რაოდენობა. გადასაცემი აქციების მთლიანი რაოდენობა დამოკიდებულია გუნდის მიზნების შესრულებაზე და თითოეული აქციის საბალანსო ღირებულებაზე, ჯგუფის აქციების გადაცემის წინა წლისთვის მომზადებული, IFRS-ით აუდირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მიხედვით. გუნდის მიზნები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ზრდის და მომგებიანობის მაჩვენებლების შესრულებას და გარკვეული საზედამხედველო კოეფიციენტების და კოვენანტების დაცვას. გადაცემულ აქციებს მოჰყვება მომსახურების პირობები. ამ პირობების შესრულებამდე, აქციებს აქვს დივიდენდის უფლება, მაგრამ არა ხმის უფლება და ისინი ვერ გაიყიდება და ვერ გადაეცემა მესამე მხარეს. მომსახურების პირობები გულისხმობს სქემის მონაწილის დასაქმების უწყვეტობას, სანამ მათი სრული უფლებების თანდათანობით გადაცემა არ დასრულდება.

2015 წლის აქციებზე მფლობელებს უფლება გადაეცათ 2016 წლის ივლისში. ამ აქციებს სწორედ მაშინ მოეხსნა უფლებების გადაცემის შემდგომი ყველა შეზღუდვა. 2016 წლის ტრანში გაიცა 2017 წლის 27 ივლისს. ამ აქციებს გადაცემის შემდგომ შეზღუდვები მოჰყვება. უფლებაგადაცემული აქციების 50%-ს ეს შეზღუდვა მოეხსნება 2019 წლის ივლისში (შეზღუდვის პირველი პერიოდის დასასრული), 2022 წლის 1 ივლისს (შეზღუდვის მეორე პერიოდის დასასრული) კი გადაცემის შემდგომი შეზღუდვები მთლიანად მოიხსნება (ვადა გაუვა).

2017 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის ახალი საბონუსე სქემა 2017-2021 წლებისთვის და ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებს 169,000 ახალი აქცია გადასცა, შესაბამისი მომსახურების პირობებით.

გადაცემის თარიღად ჯგუფი 2017 წლის 27 მარტს თვლის. თითოეული აქციის სამართლიანი ღირებულება გადაცემის დღეს 12.55 ლარით განისაზღვრა. აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის მფლობელებს შორის აქციების შეძენის ტრანზაქციებისთვის დადგენილი ერთი აქციის ფასის მიხედვით.

ახალი სქემის მიხედვით, მენეჯმენტის აქციებზე იგივე შეზღუდვები გავრცელდება. მათი მიღებიდან 2 (ორი) წლის განმავლობაში (შეზღუდვის პერიოდი) დირექტორებს არ შეეძლებათ ამ აქციების გაყიდვა. ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ, დირექტორებს შეეძლებათ მენეჯმენტის აქციების ნახევრის გაყიდვა. დირექტორების მფლობელობაში მყოფი ყველა მენეჯმენტის აქციის გასხვისება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ დირექტორების თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ.

სქემის მთლიანი ხარჯი 2019 წლისთვის 483 ათასი ლარით განისაზღვრა (2018: 488 ათასი ლარი).

29 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა (გაგრძელება)

სქემის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა	2019	2018
მიუნიჭებული აქციების რაოდენობა წლის დასაწყისში	218,000	213,000
გადაცემული აქციები	-	-
ეფექტიანობის პირობების მიხედვით მისანიჭებული აქციების საპროგნოზო რაოდენობის ცვლილება	2,000	5,000
მიუნიჭებული აქციების რაოდენობა წლის ბოლოს	220,000	218,000
თითო აქციის ღირებულება გადაცემის დღის მდგომარეობით (ლარში)	12.55	12.55
	483	488
წილობრივ ინსტრუმენტებზე გაწეული ხარჯი	483	488
წლის განმავლობაში თანამშრომლების ხარჯად აღიარებული ხარჯი	483	488

წილობრივი გადახდის სქემებში წილობრივი ანგარიშსწორების ნაწილში თანამშრომელთა ხარჯები აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით მინიჭების პერიოდის განმავლობაში და შესაბამისი გატარება კეთდება წილობრივი გადახდის რეზერვზე კაპიტალში. კაპიტალში შეტანილი წილობრივი გადახდის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,822 ლარს შეადგენდა (1,339 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბერს).

30 კაპიტალის თითოეულ კომპონენტში აღიარებული სხვა სრული შემოსავალი

სხვა სრული შემოსავლის მუხლობრივი ანალიზი კაპიტალის თითოეული კომპონენტისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	შენიშვნა- ნაგებობების გადაფასების რეზერვი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი			
შენიშვნა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასება		1,052	1,052
სხვა სრული შემოსავალი სულ		1,052	1,052

31 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი		
<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	97,080	84,739
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	14,410	12,129
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ AC-ით	3,978	1,935
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	115,468	98,803
მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	115,468	98,803
პროცენტი და სხვა მსგავსი ხარჯი		
ფიზ პირების ვადიანი ანაზრები	10,527	7,407
იურ პირების ვადიანი ანაზრები	9,290	9,622
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	6,192	4,371
სხვა ნასესხები სახსრები	28,648	15,433
სხვა ბანკების ვადიანი განთავსებები	1,374	6,252
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	56,031	43,085
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	59,437	55,718

32 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი			
ათასი ლარი	2019	2018	
საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო შემოსავალი რომელიც არ უკავშირდება FVTPL-თი აღრიცხულ ფინ ინსტრუმენტებს:			
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	2,556	2,098	
- გაცემული ფინანსური გარანტიები (გან. 40)	2,320	1,037	
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	1,629	1,524	
- გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები (გან. 40)	833	619	
- ტრანზაქციები ნაღდი ფულით	535	650	
- ინკასაცია	294	232	
- დისტანციური საბანკო მომსახურება	-	-	
- სხვა	232	470	
მთლიანი საკომისიო შემოსავალი	8,399	6,630	
საკომისიო ხარჯი			
საკომისიო ხარჯი რომელიც არ უკავშირდება FVTPL-თი აღრიცხულ ფინ ინსტრუმენტებს:			
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	2,415	1,709	
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	612	491	
- ინკასაციის და ტრანზაქციის საკომისიოები	135	129	
- ფაქტორინგული მომსახურება	92	-	
- გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები	79	17	
- სხვა	35	144	
საკომისიო ხარჯი სულ	3,368	2,490	
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	5,031	4,140	
ჯგუფმა აღიარა შემდეგი საკონტრაქტო ვალდებულებები, რომლებიც წარმოადგენს კლიენტებთან დადებული ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ეფექტიანობის ვალდებულებებს. ვალდებულებები მოკლევადიანია. იხ. განმარტება 26..			
33 სხვა საოპერაციო შემოსავალი			
ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
შემოსავალს გამოკლებული დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციის ზარალი			
		789	2,857
შემოსავალი საინვესტიციო ქონების გაქირავებიდან			
		534	165
მოგება ფასიანი ქაღალდების გასხვისებიდან			
		314	-
ჯარიმები და საურავები			
		117	13
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების ამობრუნება			
		95	660
სხვა			
		89	44
სხვა საოპერაციო შემოსავალი სულ		1,938	3,739

34 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები			
<i>ათასი ლარი</i>	<i>განმ</i>	2019	2018
თანამშრომელთა კომპენსაცია		19,702	15,150
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის ცვეთა	17	2,387	1,726
პროფესიული სერვისები		2,124	2,233
რეკლამირება და მარკეტინგი		1,374	1,254
კომუნიკაციის და ინფორმაციის სერვისები		1,121	719
გამოყ უფლ მქონე აქტივების ამორტიზაცია	18	998	-
უსაფრთხოების სერვისი		684	628
მოვლა და შეკეთება		639	553
დაზღვევა		608	289
მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები		412	302
საოფისე ინვენტარი		339	260
საოპერაციო იჯარა		-	968
საოპერაციო იჯარის ხარჯი		296	142
დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარის ხარჯი		224	-
სასამართლო ავანსების და სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურება		193	291
მივლინება და ტრენინგი		170	70
სხვა		1,171	1,273
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ		32,442	25,858

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 266 ათასი ლარი (2018: ნული) საპენსიო ანარეცხი.

ჯგუფის თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა 2019 წლის განმავლობაში არის 484 (2018: 431) ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ინფორმაციას მენეჯმენტის საბჭოს წევრების შესახებ, მათ შორის სამეთვალყურეო საბჭოს და თანამშრომლების შესახებ შესაბამისი პერიოდებისთვის.

	2019		2018	
	ბანკის ცალკე	კონსოლიდ	ბანკის ცალკე	კონსოლიდ
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	5	6	3	3
მენეჯმენტის საბჭოს წევრები	6	10	5	6
საშუალო რგოლის მენეჯერები	28	35	29	33
სხვა თანამშრომლები	444	465	392	397
დროებითი თანამშრომლები	1	1	2	2
თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა	484	517	431	441

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 483 ათასი ლარი (2018: 488 ათასი ლარი), რომელიც ჯგუფის პერსონალისთვის უშუალოდ აქციონერების მხრიდან გადახდილ წილობრივ ანაზღაურებას.

საინვესტიციო ქონების (რომელიც გაქირავებიდან შემოსავალს გამოიმუშავებს) პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები 31 ათას ლარს შეადგენდა (2018: 25 ათასი ლარი) და კომუნალური და თანამშრომელთა ხარჯებისგან, ასევე ქონების გადასახადთან და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ხარჯებისგან შედგებოდა. იმ საინვესტიციო ქონების პირდაპირი საოპერაციო ხარჯები, რომლებიც გაქირავებიდან შემოსავალს არ გამოიმუშავებს, 2018 წელს 1 ათას ლარს შეადგენდა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით,

პროფესიული სერვისების საკომისიო მოიცავს 399 ათას ლარს აუდიტისთვის და აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული სხვა პროფესიული სერვისებისთვის, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად (2018: 463 ათასი ლარი). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული საკომისიოები შეადგენს 345 ათას ლარს (2018: 431 ათასი ლარი).

35 მოგების გადასახადები

(ა) მოგების გადასახადის ხარჯის კომპონენტები (ბენეფიტი)

წლის მოგება-ზარალში ასახული მოგების გადასახადის ხარჯი შედგება შემდეგისგან:

ათასი ლარი	2019	2018
მიმდინარე გადასახადი	(2,400)	(3,991)
გადავადებული გადასახადი	(204)	(1,482)
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(2,604)	(5,473)

(ბ) საგადასახადო ხარჯსა და მოგება-ზარალს შორის რეკონსილაცია, გამრავლებული შესაბამის საგადასახადო განაკვეთზე

ჯგუფის 2019 წლის მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება მოგების გადასახადი განაკვეთით 15% (2018: 15%) შვილობილი კომპანიების მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი (2018: 15%). ქვემოთ მოცემულია დაბეგვრის მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ხარჯს შორის რეკონსილაცია.

ათასი ლარი	2019	2018
მოგება დაბეგვრამდე	39,933	42,766
თეორიული საგადასახადო ხარჯი კანონის მიხედვით (2019: 15% 2018: 15%;)	(5,990)	(6,415)
იმ მუხლების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც არაა გაქვითვადი ან შევასხადი საგადასახადო მიზნებისთვის:		
- შემოსავალი მთავრობის/სებ'ის ფასიანი ქაღალდებისგან და დეპოზიტებისგან	2,401	2,065
- სხვა შემოსავალი რომელიც გათავისუფლებულია გადასახადისგან	118	-
- მოგების მუხლები, რომლებიც მოგება-ზარალში არ არის აღიარებული, მაგრამ საგადასახადო თვალსაზრისით ექვემდებარება დაბეგვრას	(46)	(91)
- სხვა არაგამოქვითვადი ხარჯები	43	(8)
საგადასახადო კანონმდებლობაში მომხდარი ცვლილების ეფექტი	870	(1,024)
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი/(კრედიტი)	(2,604)	(5,473)

ჯგუფმა ჩაწერა შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციებთან დაკავშირებული დროებითი განსხვავებების - 7 ათასი ლარის გადავადებული გადასახადის ვალდებულება (2018: 7 ათასი), რადგან ჯგუფს შეუძლია აკონტროლოს ამ დროებითი განსხვავებების ამობრუნების დრო და არ აპირებს პროგნოზირებად მომავალში ამ ამობრუნების გაკეთებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილება შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც 2019 წლის 1 იანვრიდან კომერციული ბანკების და სადაზღვევო ორგანიზაციებისთვის უქმდება პერიოდის მოგების გადასახადი (დივიდენდის ან სხვა ფორმით განაწილებამდე). 2018 წლის 30 მაისს საქართველოს მთავრობამ გამოაცხადა ამ ცვლილებების გადავადება 2023 წლის 1 იანვრამდე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები ხელახლა ითვლება იმ რაოდენობებისთვის, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან 2022 წლის დეკემბრამდე პერიოდში.

35 მოგების გადასახადები (გაგრძელება)

გ) გადავადებული გადასახადები დროებითი განსხვავების ტიპების მიხედვით

IFRS-სა და საკანონმდებლო საგადასახადო რეგულირებას შორის განსხვავებები იწვევს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას (ფინანსური ანგარიშების მიზნისთვის) და მათ საგადასახადო ბაზას შორის დროებითი განსხვავებების გაჩენას. ქვემოთ მოცემულია ამ დროებითი განსხვავებების ცვლილების საგადასახადო ეფექტი.

ათასი ლარი	1 იანვ 2019	მოგებაში ან ზარალში დაკრედიტებული/დარიცხული	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ კაპიტალში	31 დეკ 2019
გამოქვითვადი /(დაბეგვრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(387)	(770)	20	(1,137)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(1,856)	554	-	(1,302)
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	-	131	-	131
გარანტიების გაუფასურების რეზერვი	(125)	(102)	-	(227)
ბანკთაშორისი რეზერვი	16	30	-	46
ფას ქად რეზერვის ამობრუნება	49	(7)	-	42
დარიცხვები	250	(44)	-	206
სხვა	311	(14)	-	297
წილობრივი ინსტრ გადახდა	71	18	-	89
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(1,671)	(204)	20	(1,855)

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურის და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, სხვადასხვა ჯგუფის კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ დაოფსეტდეს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებით და სხვა ჯგუფის კომპანიების დაბეგვრადი მოგებით და, შესაბამისად, გადასახადები შეიძლება დაირიცხოს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალის შემთხვევაშიც კი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ოფსეტდება მხოლოდ მაშინ, როცა ერთსა და იმავე დაბეგვრად ერთეულს და საგადასახადო ორგანოს უკავშირდება.

ათასი ლარი	1 იანვ 2018	მოგებაში ან ზარალში დაკრედიტებული/დარიცხული	დაკრედიტებული/დარიცხული პირდაპირ კაპიტალში	31 დეკ 2018
გამოქვითვადი /(დაბეგვრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(14)	(373)	-	(387)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(799)	(923)	(134)	(1,856)
გარანტიის გაუფასურების ზარალი	(20)	(92)	(13)	(125)
ბანკთაშორისი რეზერვი	-	(8)	24	16
ფას ქად რეზერვის ამობრუნება	-	10	39	49
დარიცხვები	250	(49)	49	250
სხვა	373	(62)	-	311
წილობრივი ინსტრ გადახდა	58	13	-	71
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	(152)	(1,484)	(35)	(1,671)

ათასი ლარი	2019	2018
	ჩვეულებრივი	ჩვეულებრივი
36 დივიდენდები		
1 იანვარს გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები	3,729	2,989
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	(3,729)	(2,989)
31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები თითოეულ აქციაზე	0.23	0.19

ყველა დივიდენდი დეკლარირებული და გადახდილია ქართული ეროვნული ვალუტით.

37 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია

ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილება წარმოდგენილი პერიოდების მიხედვით. ამ ვალდებულებების მუხლები ის მუხლებია, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშში „დაფინანსების საქმიანობის“ მუხლშია ასახული.

ათასი ლარი	ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან			
	სხვა ნასესხ სახს	სუბორდინ ვალი	საიჯარო ვალდებულ	სულ
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2018 წლის 1 იანვარს	270,280		-	270,280
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	66,678		-	66,678
სავალუტო კორექტირებები	7,637		-	7,637
სხვა არაფულადი ცვლილებები	1,187		-	1,187
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2018 წლის 31 დეკემბრის	345,782		-	345,782
გადასვლა სტანდარტზე IFRS 16, იჯარა				
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2019 წლის 1 იანვარს			2,541	2,541
ფულადი ნაკადების მოძრაობა	35,012	14,383	(1,250)	48,145
სავალუტო კორექტირებები	24,358	(332)	115	24,141
სხვა არაფულადი ცვლილებები	23,774	358	2,331	26,463
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2019 წლის 31 დეკემბრის	428,926	14,409	3,737	447,072

38 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფში ფინანსური რისკების მართვის ფუნქცია ვრცელდება ფინანსურ რისკებზე, ოპერაციულ რისკებსა და სამართლებრივ რისკებზე. ჯგუფი, ფინანსურ შედეგებზე, მის გრძელვადიან სტრატეგიულ მიზნებსა და რეპუტაციაზე რისკების ზეგავლენის შემცირების მიზნით მართავს რისკების გამოვლენას, შეფასებას და შემსუბუქებას (მიტიგაციას), შიდა მმართველობის პროცესების, რისკების მართვის მექანიზმების და პროცესების საშუალებით.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ჯგუფის შიგნით ყველა დონეზე ვრცელდება, სამეთვალყურეო საბჭოდან და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული ფუნქციური ერთეულის მენეჯერით და რისკების ოფიცრით დამთავრებული. რისკების მართვის ფუნქცია რისკების მართვის შემდეგ ფუნქციურ ერთეულებზე განაწილებულია:

- სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე - საბჭოს კომიტეტები: რისკების კომიტეტი და აუდიტის კომიტეტი;
- დირექტორთა საბჭოს დონეზე - დირექტორთა საბჭოს დონის კომიტეტები და ერთეულები: აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), რისკების მართვის დეპარტამენტი, ხაზინის დეპარტამენტი და საკრედიტო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს აკისრია რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ზედამხედველობის ზოგადი პასუხისმგებლობა. სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანო, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს და ბანკის რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ადეკვატურობასა და ეფექტიანობას, რითაც აწესებს რისკების მართვის ზოგად მიდგომას და პრინციპებს. საბჭო ასევე ამტკიცებს ცალკეულ რისკების სტრატეგიებს, ადგენს ბანკის რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტები მოიცავს რისკის ძირითად ტიპების განსაზღვრებას, მენეჯმენტს აკისრებს კონკრეტულ რისკებზე პასუხისმგებლობას და აწესებს მოთხოვნებს შიდა კონტროლის სისტემებზე. რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტების მიზანია ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა, ანალიზი და მართვა, რისკების შესაბამისი ლიმიტების და კონტროლის დაწესება და რისკის დონეების და ლიმიტების დაცვის მუდმივი მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულ გადამუშავებას გადის ბაზრის პირობის ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების ცვლილებების და ახალი საუკეთესო პრაქტიკის ასახვის მიზნით.

დირექტორთა საბჭო თითოეული ბიზნესმიმართულებისთვის განსაზღვრავს ყველა დამახასიათებელი რისკის მართვის შესაბამის პროცედურებს. ამ დროს მისი ამოცანაა ბიზნესის იმგვარი სტრუქტურირება, რომ ასახოს რისკები, უზრუნველყოს მოვალეობათა ადეკვატური გამიჯვნა და ადეკვატური პროცედურების არსებობა, განსაზღვროს დაქვემდებარებულ თანამშრომელთა ოპერაციული მოვალეობები. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების შემსუბუქების ღონისძიებათა მონიტორინგსა და განხორციელებაზე, ასევე ჯგუფის მუშაობის რისკების დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფაზე.

ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის უპირველესი ამოცანებია: რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის პოზიცია ამ ლიმიტების ფარგლებშია. ოპერაციული და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციების მთავარი ამოცანაა შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, ოპერაციული და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.

საკრედიტო რისკი იმართება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის საშუალებით როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციების დონეზე. გადაწყვეტილების მიღების ეფექტიანობის ხელშეწყობის მიზნით, ჯგუფი საკრედიტო კომიტეტების იერარქიას აწესებს, პოზიციის ტიპიდან და სიდიდიდან გამომდინარე.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო და ლიკვიდობის რისკებს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან კოორდინაციით. ხაზინის დეპარტამენტი ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს ახორციელებს ოპერაციულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების გზით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეგმების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

ბანკი ადგენს რისკების აღების და მართვის პრინციპებს, რომლებიც შიდა წესებსა და პოლიტიკის დოკუმენტებშია ასახული და მთელ ორგანიზაციაში თანმიმდევრულად გამოიყენება. ეს ზოგადი პრინციპებია:

- პრუდენციული რისკების აღება რისკების ყოვლისმომცველი შეფასებით და კონტროლის გარემოში;
- მონიტორინგის და ანგარიშგების ადეკვატური და ეფექტიანი სისტემა;
- რისკების სათანადო რაოდენობრივი გამოსახვა სათანადო მეთოდოლოგიის გამოყენებით ბანკის ზომის და კომპლექსურობის შესაბამისად;
- მარეგულირებლის ყველა მოქმედი მოთხოვნის და ინსტრუქციის მიღება და შესრულება და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით;
- რისკების ეფექტიანი მმართველობის განხორციელება რისკების კონტროლის სათანადო იერარქიის შენარჩუნებით, რომელიც, ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან არიდების მიზნით, დამოუკიდებელია ბიზნეს-საქმიანობისგან;
- რისკების მართვის მოსაზრებათა დაცვა ახალი საქმიანობის, ბიზნესმიმართულების ან პროდუქტების ექსპლუატაციაში გაშვებისას.

როგორც გარე, ისე შიდა რისკის ფაქტორების გამოვლენა და მართვა მთელი ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის შიგნით ხდება. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რისკების რუკის შემუშავებას. ასეთი რუკები რისკის ფაქტორების ფართო სპექტრის გამოვლენის საშუალებას იძლევა და კომფორტის იმ დონის განსაზღვრის საფუძველია, რომელსაც რისკების შემსუბუქების არსებული პროცედურები იძლევა.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი. ეს ის რისკია, როცა ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეასრულებს მის მოვალეობას, რითაც კონტრაგენტის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს.

საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის საკრედიტო საქმიანობის და პარტნიორებთან განხორციელებული სხვა ტრანზაქციების გამო, რაც იწვევს ფინანსურ აქტივების და კრედიტთან დაკავშირებული გარებალანსური ვალდებულებების გაჩენას.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში, ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია გაცემულ ფინანსურ გარანტიებზე, კრედიტის გაცემის ვალდებულებებზე, აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე და იმპორტ-ექსპორტის აკრედიტივებზე თავად ვალდებულების ტოლია.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი ჯგუფის საქმიანობასთან ასოცირებული ცალკეული ყველაზე დიდი რისკია. ამიტომ, მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება მის საკრედიტო რისკის პოზიციას.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის შეფასება კომპლექსურია და მოითხოვს მოდელების გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება ბაზრის პირობის, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადის და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება მოითხოვს დეფოლტის ალბათობის, მასთან დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და მხარეებს შორის დეფოლტის კორელაციების შემდგომ შეფასებას.

ლიმიტები. ჯგუფი მისი საკრედიტო რისკის დონეს ასტრუქტურირებს ერთ მსესხებელთან, ან მსესხებელთა ჯგუფთან და გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან მიმართებაში მიღებული რისკის სიდიდეზე ლიმიტების დაწესებით. ლიმიტებს საკრედიტო რისკის დონეზე პროდუქტებისა და დარგის მიხედვით რეგულარულად ამტკიცებს მენეჯმენტი. ამგვარი რისკები მუდმივად განახლებად მონიტორინგს ექვემდებარება და მათი გადახედვა წელიწადში ერთხელ, ან უფრო ხშირად ხდება.

ჯგუფმა რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი შექმნა, რომლებიც მსესხებელ ფიზიკურ პირებზე საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე არიან პასუხისმგებელი. ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილების მიმღები უმაღლესი ორგანოა, რომელიც პასუხს აგებს მაღალი ღირებულების მქონე ტრანზაქციებზე. კომიტეტი ასევე პასუხისმგებელია უფრო ქვემოთ მდგომი საკრედიტო კომიტეტებისთვის ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების უზრუნველყოფაზე.

ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 300 ათას აშშ დოლარზე ზემოთ. დამტკიცება ელექტრონული ფოსტის საშუალებით ხდება, ან საჭიროებისას ტარდება კომისიის სხდომა. კომისია ასევე პასუხისმგებელია შედარებით დაბალი დონის საკრედიტო კომიტეტებისთვის მითითებების მიცემაზე. კომიტეტებს შორის კრედიტების დამტკიცების ლიმიტები ამგვარადაა განაწილებული:

საცალო სეგმენტის დაკრედიტება:

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 600 ათას ლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 300-600 ათას ლარს შორის;
- 300 ათას ლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი. გამონაკლისებს წარმოადგენს საცალო სესხები 100 ათას ლარამდე, რომლებსაც ამტკიცებს საცალო დაკრედიტების ჯგუფი.

ბიზნეს-სეგმენტის დაკრედიტება:

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 600 ათას დოლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 300-600 ათას დოლარს შორის და ყოველკვირეულ შეხვედრებს მართავენ;
- 300 ათას დოლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

საკრედიტო განაცხადები, რომლებიც შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან შემოდის, საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს. საკრედიტო რისკის პოზიცია, ასევე ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის და კორპორაციული და პირადი გარანტიების მიღებით. საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი თანამშრომლები ამზადებენ რეგულარულ ანგარიშებს. ეს ანგარიშები კლიენტის ბიზნესის და ფინანსური მდგომარეობის სტრუქტურირებულ ანალიზს ეფუძნება. იმ კლიენტთან რაიმე სახის ურთიერთქმედების ფაქტი, რომლის გადახდისუნარიანობაც უარესდება, მოეხსენება რისკების კომიტეტს, დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს და განიხილება მათ მიერ.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკების კლასიფიკაციის სისტემა. საკრედიტო რისკის გაზომვის და საკრედიტო რისკის სიდიდის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციის მიზნით, ჯგუფი იურიდიული პირებისთვის იყენებს შიდა სარეიტინგო სისტემას, ან საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ დადგენილ რისკების კლასიფიკაციას, ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის, ფასიანი ქაღალდებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის.

შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები ერთმანეთთან შესაბამისობაშია მოყვანილი ბანკის შიგნით დადგენილი მთავარი შკალის მიხედვით, სადაც საკრედიტო რისკის კონკრეტული კატეგორიას შეესაბამება დეფოლტის ალბათობის კონკრეტული დიაპაზონი, როგორც ამ ცხრილითაა ნაჩვენები:

მთავარი შკალა საკრედიტო რისკის კატეგორია	კორპორაციული შიდა რეიტინგი	საერთაშორისო სააგენტოების შესაბამისი საერთ. რეიტინგები (Fitch)	დეფოლტის ალბათობის ინტერვალის შესაბამისი საერთაშორისო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით (Fitch)
ძალიან კარგი	1 – 2	AAA to BB+	0,01% - 0,5%
კარგი	3 – 4	BB to B+	0,51% - 3%
დამაკმაყოფილებელი	5 – 6	B, B-	3% - 10%
სპეც. მონიტორინგს დაქვ.	7 – 8	CCC+ to CC-	10% - 99,9%
დეფოლტი	9	C, D-I, D-II	100%

თითოეული სესხისთვის ხდება საკრედიტო რისკის კატეგორიის განსაზღვრა გადახდისუნარიანობის შესაბამისად, საკრედიტო რისკის კატეგორიის განმსაზღვრელ მთავარ შკალაზე.

ძალიან კარგი - კრედიტის მაღალი ხარისხი დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით;

კარგი - კრედიტის ადეკვატური ხარისხი ზომიერი საკრედიტო რისკით;

დამაკმაყოფილებელი - კრედიტის ზომიერი ხარისხი დამაკმაყოფილებელი საკრედიტო რისკით;

სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული - კრედიტი, რომელიც უფრო ყურადღებით მონიტორინგს და გამოსასწორებელ ქმედებას მოითხოვს

დეფოლტი - კრედიტი, რომელზეც მოხდა დეფოლტი.

მიდგომა, რომელსაც ჯგუფი იურიდიულ პირებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის გასაზომად იყენებს, ექსპერტულ რეკომენდაციაზე დაყრდნობით შემუშავებული შიდა მოდელია, რომელიც მსესხებელს საკრედიტო რეიტინგს ანიჭებს სხვადასხვა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების მიხედვით. რეიტინგების მინიჭება ხდება საკრედიტო რისკის ოფიცრების მიერ, რომელსაც შემდეგ საკრედიტო რისკის კომიტეტის წევრები იხილავენ სესხის დამტკიცების პროცესში.

ის პოზიციები, რომელთაც შიდა რეიტინგი არ აქვს მინიჭებული, საკრედიტო რისკის მიხედვით კლასიფიცირდება, სხვადასხვა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმის გამოყენებით, ესენია: ვადაგადაცილების დღეები, რესტრუქტურისაცია, უზრუნველყოფის არსებობა.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის კატეგორია

სესხის ხარისხის კრიტერიუმები

ძალიან კარგი	ვადაგადაცილება არ არის; მთლიანად დაფარულია დეპოზიტის, ძვირფასი ლითონის ან მთავრობის გარანტიით.
კარგი	ვადაგადაცილება არ აღემატება 31 დღეს ბოლო 12 თვის განმავლობაში და სესხს სრულად ფარავს უზრუნველყოფა (დეპოზიტი ან უძრავი ქონება);
დამაკმაყოფილებელი	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატება 31-60 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურისებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31 დღეზე ნაკლებია.
სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატება 61-90 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურისებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31-90 დღეა.
დეფოლტი	სესხმა ბოლო 12 თვის განმავლობაში განიცადა რესტრუქტურისაცია ან ბოლო 12 თვის განმავლობაში მინიმალური ვადაგადაცილება 90 დღეა.

საერთაშორისო რეიტინგები მხარეებს ისეთი დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მიენიჭება, როგორიცაა S&P, Moody's და Fitch. რეიტინგების შესახებ ინფორმაცია საჯაროა. ეს რეიტინგები და დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი დიაპაზონი შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ვრცელდება: ბანკთაშორისი განათავსებები, სახელმწიფო დაწესებულებებზე და მათ დაქვემდებარებაში მყოფ ორგანიზაციებზე გაცემული სესხები და ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდები (სახელმწიფოს, კორპორაციების ფასიანი ქაღალდები, მუნიციპალური ობლიგაციები, ევრობონდები და შესყიდული სავალო ვალდებულებები).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL ფულადი ნაკადების სამომავლო დანაკლისის დისკონტირებული ღირებულების ალბათობის მიხედვით შეწონილი შეფასებაა. (ანუ, საკრედიტო დანაკარგების საშუალო შეწონილი, იმ რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს და შეწონილია ამ დანაკარგების მოხდენის ალბათობით). ECL მიდგომა მიუკერძოებელია და განისაზღვრება ყველა შესაძლო შედეგის დიაპაზონის შეფასებით. ECL შეფასების მიდგომისთვის ჯგუფი იყენებს ოთხ კომპონენტს, ესენია: დეფოლტის ალბათობა (PD), პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დისკონტის განაკვეთი.

EAD მეთოდი პოზიციას აფასებს მომავალში მოსახდენი დეფოლტის თარიღით და ითვალისწინებს პოზიციაში მოსალოდნელ ცვლილებებს საანგარიშო პერიოდის შემდგომ, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვას და დამტკიცებული ლიმიტებიდან მოსალოდნელ გატანებს. EAD სესხებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ფასდება კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) გამოყენებით. CCF არის კოეფიციენტი, რომელიც აჩვენებს დამტკიცებული ლიმიტების საბალანსო პოზიციად გარდაქმნის ალბათობას განსაზღვრულ პერიოდში. მონაცემთა შეზღუდულობის გამო, ჯგუფი თვლის, რომ CCF არის 100%. დეფოლტის ალბათობა PD დეფოლტის შესაძლებლობის წინასწარი შეფასებაა, რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს. LGD იმ ზარალის წინასწარი შეფასებაა, რომელსაც დეფოლტის დროს ექნება ადგილი. ის ეფუძნება სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, მათ შორის უზრუნველყოფის რეალიზიციიდან მისაღებ, შორის განსხვავებას. როგორც წესი, ის გამოისახება EAD-ის პროცენტის სახით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გამოითვლება მოსალოდნელი დანაკარგების მიმდინარე ღირებულება, რომლის დროსაც დისკონტის განაკვეთის როლში გამოიყენება ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) ან მისი მიახლოებითი შეფასება.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელირება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. *ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მთელი პერიოდი* უდრის საცალო ინსტრუმენტების ვადიანობამდე დარჩენილ სახელშეკრულებო პერიოდს. ამჟამად ბანკი არ ახდენს ECL-ის კორექტირებას მოსალოდნელი წინასწარი დაფარვების მიხედვით, მაგრამ მის ზეგავლენას არაარსებითად არის შეფასებული. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისთვის არსებობის რული პერიოდი ის სახელშეკრულებო პერიოდია, რომლის განმავლობაშიც დაწესებულებას აქვს მიმდინარე სახელშეკრულებო ვალდებულება კრედიტის გაცემაზე. არსებობის მთელი პერიოდის პოზიციის განსაზღვრისთვის, ჯგუფი გამოწვევას სახით, იყენებს გამარტივებულ მიდგომას ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ბარათებთან მიმართებაში. ამ ინსტრუმენტებისთვის მაქსიმალურ არსებობის მთელ პერიოდად აღებულია 5 წელი (მაქსიმალური ნებადართული ვადიანობა არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო კრედიტებისთვის), ECL კი ყოველთვის იზომება არსებობის მთელ პერიოდში მოსალოდნელი დანაკარგების მიხედვით.

მენეჯმენტი ახდენს *არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის* მოდელირებას, ანუ იმ დანაკარგების, რომლებიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში შესაძლო დეფოლტის შედეგად წარმოიშობა. 12 თვის ECL არის არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის ნაწილი, რომელიც ფინანსურ ინსტრუმენტს წარმოეშობა დეფოლტის მოვლენებისგან, რომლებიც შესაძლებელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან 12 თვის განმავლობაში მოხდეს, ან ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდი, თუ ის ერთ წელზე ნაკლებია.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებისთვის შეფასებული ECL-ი, დროის პერიოდის შეფასებებია და არა მთელი ციკლის, რაც, როგორც წესი, საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოიყენება. ეს შეფასებები ითვალისწინებს *საპროგნოზო ინფორმაციას*, ანუ ECL-ი ასახავს საკრედიტო რისკზე ზეგავლენის მქონე მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადების ალბათობის მიხედვით შეწონილ განვითარებას.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის მიზნებისთვის, ჯგუფი დეფოლტს განსაზღვრავს, როგორც სიტუაციას, როცა პოზიცია აკმაყოფილებს ერთ ან მეტ ქვემოთ მოყვანილ კრიტერიუმს:

- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- პრობლემური რესტრუქტურიზაცია (პოზიცია არის გადახდისუუნარო)
- გადახდისუუნარობა, რაც კონტრაგენტის შიდა რეიტინგით გამოიხატება.

თუ კონტრაგენტის დონეზე დამატებითი ინფორმაცია არაა ხელმისაწვდომი, როგორც წესი, მხოლოდ 90 დღის ვადაგადაცილება და პრობლემური რესტრუქტურიზაცია მიიჩნევა საცალო მსესხებლების დეფოლტის ინდიკატორებად.

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, ჯგუფი დეფოლტად ჩათვლის, ანუ მესამე ეტაპს მიაკუთვნებს, სადაც შესაძლებელია, შემდეგ შემთხვევებში:

- გარანტიის გამოთხოვა
- ნაწილობრივი ჩამოწერა
- კონკრეტული პორტფელებს ან სეგმენტებს, გლობალური მაკროეკონომიკური ცვლილებების შემთხვევაში, რომლებსაც ნეგატიური ზეგავლენა ექნება აღნიშნულ სეგმენტებზე;

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, მნიშვნელოვნების ზღვარს ზემოთ მყოფ კონტრაგენტთა ინდივიდუალური შეფასების შემთხვევაში, კონტრაგენტის გადახდისუუნაროდ აღიარებისთვის, ბანკი აანალიზებს მთელ რიგ ხარისხობრივ ფაქტორებს. ქვემოთ ჩამოთვლილი სია არ არის ამომწურავი:

- მსესხებლის მუდმივი შემოსავლის წყაროები აღარ იარსებებს ბაზრის გაქრობის გამო, რაც მსესხებლის გაყიდვების შემცირებას გამოიწვევს.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- სხვა კრედიტორებისთვის გადახდების შეფერხებები;
- მსესხებლის მნიშვნელოვანი აქტივების გაყიდვა ზარალით;
- მნიშვნელოვანი ხელშეკრულების (კლიენტის ან მიმწოდებლის) შეწყვეტა, რომელიც შემოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილის წყაროა ან წარსულში გაკეთებული შესყიდვები;
- ხელშეკრულების ან საკრედიტო ხელშეკრულების პირობების (კოვენანტების) დარღვევა;
- სასამართლო საქმის დაწყება, რომელმაც ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი გადინება შეიძლება გამოიწვიოს;
- ჩნდება იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი გადავა გაკოტრების რეჟიმში ან სხვა ფინანსურ რეორგანიზაციას განიცდის;
- სექტორის კრიზისი, როცა კონტრაგენტი სექტორში სუსტი პოზიციის მქონე კონტრაგენტთან კომბინაციაში ოპერირებს.

ინსტრუმენტი დეფოლტის აღარმქონედ (ანუ გაჯანსაღებულად) ითვლება, როცა ზედიზედ თორმეტი თვის განმავლობაში აღარ აკმაყოფილებს დეფოლტის არცერთ კრიტერიუმს. ეს თორმეტი თვიანი პერიოდი ექსპერტული დასკვნით განისაზღვრება, იმ ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მდგომარეობაში დაბრუნების ალბათობას გაჯანსაღების შემდეგ, გაჯანსაღების სხვადასხვა შესაძლო დეფინიციების გამოყენებით.

იმის შეფასება, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ხდება თითოეული პოზიციისთვის პორტფელის მიხედვით. კორპორაციებზე გაცემული სესხებისთვის, ბანკთაშორისი სესხებისთვის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვის AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით, ან FVOCI (სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით)-ით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) ფასდება ინდივიდუალურად ქვემოთ მოყვანილი მიზეზების მონიტორინგის საშუალებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის SICR ფასდება პორტფელის მიხედვით, მაგრამ საბოლოოდ SICR ცალკეულ სესხს ენიჭება და არა მსესხებლის ყველა სესხს. ბანკის რისკების მართვის დეპარტამენტი პერიოდულად მონიტორინგს უწევს SICR-ის გამოვლენის კრიტერიუმებს და განიხილავს მათ შესაბამისობას და სათანადოობას. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ უპირობოდ აქვს ადგილი, როცა ფინანსური აქტივები 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი იყენებს დაბალი საკრედიტო რისკის ფინანსური აქტივების დეფინიციას. ბანკი ეყრდნობა იმ მოსაზრებას, რომ აქტივებს გარე რეიტინგით, რომელიც შეესაბამება „საინვესტიციო“ კატეგორიის (მაგალითად AAA-დან BBB-ის ჩათვლით Standard & Poor's-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით ან Moody's-ის შესაბამისად) საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით დაბალი საკრედიტო რისკი აქვს. ჯგუფი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით არ იყენებს დაბალი რისკის შეფასების გამოწვევას.

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს SICR-ის მქონედ მიიჩნევს, როცა ის აკმაყოფილებს შემდეგ ერთ ან მეტ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ან საყრდენ კრიტერიუმებს.

ბანკთაშორისი ოპერაციებისა და ბონდებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30- ზე მეტი დღით;
- ზემოთ მოცემული სარეიტინგო შკალით მინიჭებული აქვს „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულის“ შესაბამისი რისკის საერთაშორისო რეიტინგი.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების და კორპორაციული კლიენტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურისაცია (თუ პოზიცია არაა გადახდისუნარო)
- შიდა რეიტინგის ცვლილება, რომელიც „ძალიან კარგის“ ან „კარგის“ კატეგორიიდან „დამაკმაყოფილებლის“ ან „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულისკენ“ ჩამოსვლის შესაბამისია;

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურისაცია (თუ პოზიცია არ არის გადახდისუნარო)
- არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც აღემატება საცალო პორტფელის წინასწარ დადგენილ აბსოლუტურ და შედარებით ზღვარს.

ECL-ის ის დონე, რომელიც ამ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული, იმაზეა დამოკიდებული, მსესხებლის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოდელი გულისხმობს ბანკის აქტივების კლასიფიკაციას სამ ეტაპად.. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომლის საკრედიტო რისკიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა, აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვი, რომელიც 12 თვის ECL-ებზეა აგებული (ეტაპი 1). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დადგინდა SICR, ფინანსური ინსტრუმენტი გადაინაცვლებს მეორე ეტაპზე, მაგრამ ის ჯერ არ არის აღიარებული საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ის მესამე ეტაპზე გადადის და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. აქტივის მესამე ეტაპზე კლასიფიკაციის შედეგი ისაა, რომ ბანკი წყვეტს საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას ბრუტო საბალანსო ღირებულების საფუძველზე და საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისას აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებას არიცხავს, ECL-ის გამოკლებით.

თუ არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ SICR კრიტერიუმები აღარ კმაყოფილდება, ინსტრუმენტი ისევ პირველ ეტაპზე გადადის. თუ პოზიცია მეორე ეტაპზე გადავიდა ხარისხობრივი ინდიკატორის საფუძველზე, ჯგუფი აკვირდება, კიდევ არსებობს ეს ინდიკატორი თუ შეიცვალა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ პორტფელებს, რომლებიც მეორე ეტაპს მიეკუთვნება საყურადღებო სიის სტატუსის გამო. ამ პორტფელებს რეგულარული, სულ მცირე ყოველწლიური მონიტორინგი უტარდება, რომლის დროსაც გათვალისწინებული ECL შეფასებების ბოლო მოვლენები.

POCI ტიპის ფინანსური აქტივებისთვის ECL ყოველთვის იზომება არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ამიტომ, ჯგუფი აღიარებს მხოლოდ არსებობის მთელი პერიოდისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების კუმულატიურ ცვლილებებს.

ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: უნიკალური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე სესხებს, ცალკეულ მნიშვნელოვან სესხებს, ანუ 2 მილიონ ლარზე ზემოთ ცალკეულ პოზიციებს. ეს ზღვარი დაწესდა ექსპერტული გადაწყვეტილებით და გათვალისწინებული იქნა ბანკის პორტფელის მიმდინარე სტრუქტურა. მისი გადახედვა მხოლოდ პორტფელის მოცულობის და სტრუქტურის მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაშია შესაძლებელი.

ჯგუფი პორტფელის მიხედვით აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: საცალო სესხებს და კორპორაციულ მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემულ სესხებს, როცა პოზიცია მნიშვნელოვნების ზღვარს ქვემოთაა. ამ მიდგომის თანახმად, სესხების ჯგუფები კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვით ჰომოგენურ ქვესემენტებადაა დაჯგუფებული, მაგალითად პროდუქტების ტიპების, დანაკარგების ისტორიული მონაცემების, ადგილმდებარეობის, საქმიანობის სექტორების, სესხის ვალუტის და ა.შ.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ბანკთაშორისი სესხების, ბანკების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების და სახელმწიფო დაწესებულებებზე გაცემული სესხების შეფასებებს ჯგუფი ახდენს საერთაშორისო რეიტინგების საფუძველზე.

ECL ინდივიდუალური შეფასება ხდება საკრედიტო დანაკარგების პროგნოზების სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონით თითოეული შედეგის ალბათობებით.. ჯგუფი თითოეული შეფასებული სესხისთვის სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს განსაზღვრავს, რომელთაგან ერთი სრულ საკრედიტო ზარალს იწვევს, თუმცა ასეთი ზარალის ალბათობა მეტად მცირე შეიძლება იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად საკრედიტო რისკების და პრობლემური აქტივების მართვის დეპარტამენტების გამოცდილი თანამშრომლების ექსპერტულ დასკვნას ეფუძნება, საკრედიტო ექსპერტების მხარდაჭერით, რომლებიც მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის პირველადი წყარო არიან. ექსპერტული დასკვნა რეგულარულ ტესტირებას გადის წინასწარ შეფასებასა და ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის განსხვავების შესამცირებლად.

როცა შეფასება პორტფელის მიხედვით ტარდება, ჯგუფი განსაზღვრავს პოზიციების ეტაპებს და კოლექტიურად ადგენს დანაკარგების რეზერვს. ჯგუფი პოზიციებს ანალიზებს სეგმენტების მიხედვით, რომლებიც საერთო საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მიხედვით დგინდება, ისე რომ ჯგუფის შიგნით პოზიციებს ჰომოგენური ან მსგავსი რისკები აქვს. ის ძირითადი საერთო საკრედიტო მახასიათებლები, რომლებიც მხედველობაში მიიღება, შემდეგია: კლიენტის ტიპი (საბითუმო თუ საცალო), პროდუქტის ტიპი, თავდაპირველი აღიარების თარიღი, ვადიანობამდე დარჩენილი დრო და ა.შ. სხვადასხვა სეგმენტი ასევე ასახავს განსხვავებებს საკრედიტო რისკების ისეთ პარამეტრებში, როგორებიცაა დეფოლტის ალბათობა და LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში). აქტივების ჰომოგენურ ჯგუფებად დაჯგუფების სათანადოობას პერიოდულად აკვირდება და განიხილავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

ზოგადად ECL მიიღება საკრედიტო რისკების შემდეგი პარამეტრების გამრავლებით: EAD, PD და LGD, რომელთა განმარტებებიც ზემოთაა მოცემული. აღნიშნული პარამეტრების კალკულაციასას, დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირებისთვის გამოიყენება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკების პარამეტრების (EAD, PD და LGD) პროგნოზირებით თითოეული მომავალი კვარტლისთვის თითოეული ინდივიდუალური პოზიციის ან კოლექტიური სეგმენტის არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ეს სამი კომპონენტი მრავლდებაერთმანეთზე.. ამგვარად ხდება ECL-ის გამოთვლა თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის. შემდეგ ის დისკონტირდება საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და ჯამდება. ECL-ის გაანგარიშებაში გამოყენებული დისკონტური განაკვეთი თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი შეფასებაა.

საკრედიტო რისკების პარამეტრების გაანგარიშების ძირითადი პრინციპები. EAD განისაზღვრება მსესხებლის მიერ 12 თვიანი ან არსებობის მთელი პერიოდის განმავლობაში სახელშეკრულებო დაფარვების საფუძველზე შედგენილი მოსალოდნელი გადახდის პროფილის მიხედვით. ყოველთვიური გრაფიკის არმქონე ინსტრუმენტებზე გადახდის პერიოდულობის შესახებ არსებული არასაკმარისი მონაცემების გამო, მთელი კორპორატიული/მცირე და საშუალო ბიზნესის პორტფელისთვის პირობითი 30-დღიანი გრაფიკი იქნა გამოყენებული. ამ გამარტივების გავლენა არაარსებითად ჩაითვალა. ამჟამად ჯგუფი ECL შეფასებაში არ ითვალისწინებს ადრეული დაფარვის ან რეფინანსირების ფაქტორებს (გავლენა უმნიშვნელოდ იქნა მიჩნეული). მუდმივად განახლებად პროდუქტებზე, როგორიცაა ოვერდრაფტები და საკრედიტო ბარათები, EAD პროგნოზი იღებს მიმდინარე ათვისებულ ნაშთს და რომელსაც მიუყენებს „კრედიტის კონვერსიის ფაქტორს“, რომელიც დეფოლტის დროისათვის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელ ათვისებას შეესაბამება.. CCF 100%-ად ითვლება საცალო და კორპორაციული საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის. CCF-ისგან განსხვავებით, რომელიც საკრედიტო ბარათების და ოვერდრაფტებისთვის გამოიყენება, „სარგებლიანობის კოეფიციენტი“ იანგარიშება და განახლდება თითო საანგარიშო პერიოდისთვის დამტკიცებული მაგრამ აუთვისებელი ლიმიტებისთვის კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებისთვის.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

სარგებლიანობის კოეფიციენტი არის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელი შემცირება იმ დროისთვის, როცა კონტრაგენტი დეფოლტშია და იანგარიშება წარსული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, ანუ ისტორიული მონაცემების საფუძველზე კორპორაციულ და მცირე და საშუალო საწარმოების პოზიციებზე დეფოლტის დროს არსებული დარჩენილი აუთვისებელი ლიმიტით.

ECL-ების გაანგარიშებისას ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება: 12-თვიანი და არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა. 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება ეფუძნება ყველაზე ახალი ისტორიული დეფოლტის მონაცემებს და კორექტირდება საპროგნოზო ინფორმაციით, სადაც შესაძლებელია. არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის იმ სავარაუდო ალბათობას, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში ხდება და ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდის 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ჯამია. ჯგუფი არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის გაანგარიშებისთვის სხვადასხვა სტატისტიკურ მეთოდს იყენებს სეგმენტიდან და პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე, მაგალითად 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ექსტრაპოლაციის მეთოდს, რომელიც კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესსესხების მიგრაციის მატრიცაზეა აგებული. ჯგუფი დეფოლტის ალბათობის მრუდს ქმნის საცალო სესხების დეფოლტზე ისტორიული მონაცემების მიხედვით.

LGD წარმოადგენს გადეფოლტებულ პოზიციაზე მიღებული ზარალის მოსალოდნელ სიდიდეს. ჯგუფი ამჟამად LGD-ის გასაზომად იყენებს მიდგომას, რომელიც სამ ეტაპად შეიძლება დაყვით:

- LGD-ის გაანგარიშება პორტფელის მიხედვით, ამოღების სტატისტიკაზე დაყრდნობით; LGD1 - ამოღება მხოლოდ კლიენტის მიერ ფულის გადახდის შედეგად
- LGD-ის გაანგარიშება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების მიხედვით. LGD2 - მოსალოდნელი ამოღება სპეციფიკური უძრავი ქონების უზრუნველყოფის მიხედვით, სადაც გაითვალისწინება: უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, უზრუნველყოფის გაყიდვისას რეალუზებელი ისტორიული დისკონტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე მოქმედი სხვა ფაქტორები, ფულიდა სხვა ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების უზრუნველყოფა;
- საბოლოო $LGD = LGD1 * LGD2$

ჯგუფის ასეთი მიდგომის ლოგიკა იმ დაკვირვებას ემყარება, რომ დეფოლტის შემდეგაც კი, გადეფოლტებული პოზიციის გარკვეული ნაწილი მსესხებლის მიერ განხორციელებული ფულადი გადახდის შედეგად იფარება, უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე. შესაბამისად, უზრუნველყოფის რეალიზაციით იფარება დარჩენილი გადეფოლტებული ვალდებულება, მხოლოდ იმის შემდეგ, რაც მსესხებელი გადახდის ყველა საშუალებას ამოწურავს. LGD კოლექტიურად იანგარიშება კორპორაციული/მცირე და საშუალო ბიზნეს სესხების პორტფელის და საცალო ჰომოგენური პორტფელების დარჩენილი ნაწილის ამოღების ბოლო სტატისტიკაზე დაყრდნობით.

ჯგუფი საბოლოო შეფასებულ LGD-ს მიუყენებს LGD-ს მინიმალურ ზღვარს. ამ ექსპერტული კორექტირების ლოგიკური დასაბუთება არის დაკვირვება, რომ არსებობს გარკვეული გარემოებები, რომლების მოდელირება ვერ ხერხდება ყველაზე პესიმისტურ სცენარშიც კი, რომლებიც საბოლოო ჯამში შეიძლება დასრულდეს საკრედიტო ზარალით უზრუნველყოფის კარგი კოეფიციენტის მქონე სესხებისთვისაც კი. შესაბამისად ჯგუფი იყენებს LGD მინიმალურ ზღვარს, როგორც მენეჯმენტის ექსპერტულ კორექტირებას LGD მოდელზე. ეს ზღვარი ექვემდებარება მუდმივ ბექ-ტესტს და მონიტორინგს. ECL სენსიტიურობა LGD მინიმალური ზღვრის მიმართ მოცემულია მე-4 განმარტებაში.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ECL-ის გაანგარიშება ფინანსური გარანტიების და სასესხო ვალდებულებებისთვის. ამ ინსტრუმენტებისთვის ECL გაანგარიშება მოიცავს იმავე ეტაპებს, რაზეც ზემოთ საბალანსო პოზიციებზე ვისაუბრეთ, განსხვავდება მხოლოდ EAD გაანგარიშება. EAD კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) და ვალდებულების სიდიდის პროდუქტია (ExOff). CCF კორპორაციული კლიენტების აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე, ფიზიკურ პირებზე გაცემულ საკრედიტო ბარათებზე და ფინანსურ გარანტიებზე განისაზღვრება დეფოლტის დროს არსებული წარსული პოზიციების სტატისტიკური ანალიზის შედეგად. CCF ოვერდრაფტებისთვის განისაზღვრება 100%-ით, რადგან კლიენტს ნებისმიერ დროს შეუძლია ლიმიტების გამოყენება.

საერთაშორისო რეიტინგების მიხედვით გაანგარიშების პრინციპები. გარკვეულ პოზიციებს აქვს საერთაშორისო საკრედიტო რისკის რეიტინგები. ისინი საკრედიტო რისკების პარამეტრების, დეფოლტის ალბათობის (PD) და LGD-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, შესაბამისი სარეიტინგო სააგენტოების მიერ გამოქვეყნებული დეფოლტის და ამოღების სტატისტიკის მიხედვით. ეს მიდგომა გამოიყენება სამთავრობო, აღიარებული კორპორაციების და ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის.

ECL მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო ინფორმაცია. SICR-ის და ECL-ის გაანგარიშებისას, ორივე შემთხვევაში გამოიყენება დამატებითი საპროგნოზო ინფორმაცია. ეკონომიკური ცვლადების („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“, „ოპტიმისტური ეკონომიკური სცენარი“ და „პესიმისტური ეკონომიკური სცენარი“) პროგნოზები ქვეყნდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ და მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მოვლენების საუკეთესო წინასწარ შეფასებას მოიცავს. ჯგუფმა განსაზღვრა ის ძირითადი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც საკრედიტო რისკთან და შესაბამისად ECL-თანაა ურთიერთკავშირში. დეფოლტის ალბათობაზე შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა დადგინდა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შედეგად, რომლის მიზანია დადგინდეს, ისტორიულად რა გავლენა ჰქონდა ამ ცვლადების ცვლილებებს დეფოლტის სიდიდეზე. საბოლოო დეფოლტის ალბათობის (PD) მოდელები კორექტირდება შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადებით, რომელთაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდა დეფოლტის სიდიდეზე (ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსები საცალო დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის და სახელმწიფო რისკის პრემია კორპორაციული დეფოლტის ალბათობის მოდელებისთვის). ჯგუფმა მაკროეკონომიკური ცვლადები LGD-ის ფორმულაში შეიტანა, განსაკუთრებით LGD2 ფორმულებში: უძრავი ქონების ფასების ინდექსის მიხედვით კორექტირება გაუკეთდა უზრუნველყოფის ღირებულებას. ამჟამად EAD-ს მაკროეკონომიკური კორექტირება არ უკეთდება, ზეგავლენა კი უმნიშვნელოდაა მიჩნეული.

ამჟამად ჯგუფი მაკროეკონომიკური კორექტირებისთვის გაუფასურების მოდელში მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ სცენარებს იყენებს. საბოლოო მოდელში სცენარის წონები განსაზღვრულია საქართველოს ეროვნული ბანკის პუბლიკაციით გათვალისწინებული წონების მიხედვით: 50% საბაზისო სცენარისთვის, 25-25 ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარებისთვის.

ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის დროს, ამ სცენარების დადგომის ალბათობა მაღალი ხარისხით განუსაზღვრელობითით ხასიათდება, ამიტომ ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან.

ჯგუფი რეგულარულად აკეთებს თავისი მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვას და კორექტირებას, რათა პროგნოზებსა და კრედიტის ფაქტობრივ ზარალს შორის განსხვავება შემცირდეს. IFRS 9 სტანდარტის თანახმად, ყველა გამოყენებული პარამეტრის და მნიშვნელოვანი დაშვებების ვალიდაცია და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილია. უკუტესტირების შედეგები და ECL გაზომვის მეთოდოლოგია ეცნობება ჯგუფის მენეჯმენტს. საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამის უფლებამოსილ პირებთან დისკუსიის შემდეგ ხდება მოდელების და დაშვებების შემდგომი დახვეწა.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა IFRS 9 გაუფასურების მოდელში გამოყენებული დაშვებების, ზღვრების და რისკის პარამეტრების უკუტესტირება, რითაც შეაფასა წინა წლის IFRS 9 გაუფასურების მოდელით გაკეთებული 2019 საფინანსო წლის პროგნოზების ადეკვატურობა. უკუტესტირების შედეგებზე დაყრდნობით მოდელში გაკეთდა რამდენიმე მოდიფიკაცია, კერძოდ:

- საცალო პორტფელში SICR-ს კალკულაციის მეთოდოლოგია. ამ მოდიფიკაციას არ ჰქონია არსებითი გავლენა ECL-ზე (194 ათასი ლარის ამობრუნება), თუმცა პორტფელის პოზიციის მნიშვნელოვანი ცვლილება გამოიწვია: ის ეტაპი 2-დან ეტაპ 1-ზე გადავიდა იპოთეკური და სამომხმარებლო პორტფელების ნაწილში (34 ათასი ლარი და 8 ათასი ლარი შესაბამისად).
- LGD მოდელებს მიესადაგა ე.წ. ჰეარქატები - უკუტესტირების მონაცემებმა აჩვენა, რომ LGD მოდელებზე გამოყენებული ჰეარქატები ზედმეტად კონსერვატული იყო, ამიტომ ბანკმა ისინი შეცვალა 2019 წლის ბოლოს მდგომარეობით. ამ მოდიფიკაციის შედეგად მოხდა 1400 ათასი ლარის რეზერვების ამობრუნება.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი ითვალისწინებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ღია პოზიციებისგან ა) ვალუტაზე, ბ) საპროცენტო განაკვეთებზე და გ) კაპიტალის პროდუქტებზე. ყველა მათგანი დგას ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებების წინაშე. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება მიღებული იქნას, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ ახდენს ამ ლიმიტების გარეთ დანაკარგების პრევენციას, ბაზრის სიტუაციის უფრო მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკის შემთხვევაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად როგორც ერთდღიან, ისე დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის.

ღია სავალუტო პოზიციამ შეიძლება მნიშვნელოვანი დანაკარგები გამოიწვიოს, გააჩნია ვალუტის კურსებს შორის განსხვავების სიდიდეს და კურსის ცვლილებას. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად ერთდღიან და დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ზოგადი ღია პოზიციის ლიმიტები დგინდება რისკის მიზნობრივად დაყვანის მიზნით, რადგან ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის შემოსავლებზე, კაპიტალზე, ლიკვიდობაზე და გადახდისუნარიანობაზე.

ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად ანგარიშობენ და ინარჩუნებენ. დარღვევის შემთხვევაში ბანკმა უნდა გადადგას ნაბიჯები დაბალანსებისკენ და პარამეტრი დამტკიცებული ლიმიტის ქვეშ უნდა მოაქციოს. ზოგადი ღია სავალუტო პოზიციები არის კონსოლიდირებული საბალანსო და გარეგანობის პოზიცია, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტში უნდა ჯდებოდეს, რაც საზედამხებელო კაპიტალის 20%-ს შეადგენს. ALCO (აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი) ადგენს დღის შიგა და ერთდღიანი ღია სავალუტო პოზიციების ლიმიტებს აგრეგირებული და ინდივიდუალური ვალუტებისთვის, რომლის შიგნითაც ბანკს შეუძლია იმუშაოს. პერიოდულად ALCO განახლებს ხოლმე ამ ლიმიტებს, ბაზრის პირობებზე რეაგირების მიზნით. ბანკის შიდა ლიმიტები გაცილებით უფრო დაბალია, ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ დადგენილი. მიმდინარე ლიმიტი საზედამხებელო კაპიტალის 5%-ს უდრის. ბანკი სავალუტო რისკებს ICAAP სისტემის მიხედვით აკვირდება, 99% სანდოობის დონის შესაბამისი VaR-ით, (VaR შეფასება რისკის გათვალისწინებით) 10 დღიანი დაყოვნების პერიოდით. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რისკის გათვალისწინებით შეფასების (VaR) სიდიდემ 614 ათასი ლარი (2018: 462 ათასი ლარი) შეადგინა.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის წინაშე მდგარი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს:

	31 დეკ 2019			31 დეკ 2018		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულ.	წმინდა პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულ.	წმინდა პოზიცია
ათასი ლარი						
ლარი	713,284	497,399	215,885	552,719	350,163	202,556
აშშ დოლარი	693,243	688,084	5,159	740,437	738,333	2,104
ევრო	224,276	222,068	2,208	90,872	90,777	95
სხვა	3,824	3,763	61	537	479	58
სულ	1,634,627	1,411,314	223,313	1,384,565	1,179,752	204,813

ზემოთ მოყვანილი ანალიზი გვაჩვენებს მხოლოდ ფულად აქტივებს და ვალდებულებებს. მიიჩნევა, რომ ინვესტიციები აქტივებში და არაფულად აქტივებში არ იწვევს რამე მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა გაცვლითი კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი, რომელიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მოხდა, ჯგუფის შესაბამისი შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციურ ვალუტასთან მიმართებაში, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019	31 დეკ 2018
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება (2018: 20%-ით გამყარება)	1,032	421
აშშ დოლარის 20%-ით ვარდნა (2018: 20%-ით ვარდნა)	(1,032)	(421)
ევროს 20%-ით გამყარება (2018: 20%-ით გამყარება)	442	19
ევროს 20%-ით ვარდნა (2018: 20%-ით ვარდნა)	(442)	(19)

პოზიცია გაანგარიშებული იქნა მხოლოდ იმ ფულად ნაშთებზე, რომლებიც ჯგუფის შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტებშია დენომინირებული.

ჯგუფის სავალუტო რისკის პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არ ასახავს წლის განმავლობაში არსებულ ტიპურ პოზიციას. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა ვალუტის კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი წლის განმავლობაში არსებული სავალუტო რისკის საშუალო პოზიციით, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	საშუალო პოზიცია 2019წ განმავლობაში	საშუალო პოზიცია 2018წ განმავლობაში
	გავლენა მოგება-ზარალზე	გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით(2018: 20%-ით გამყარება)	(169)	112
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით (2018: 20%-ით ვარდნა)	169	(112)
ევროს გამყარება 20%-ით (2018: 20%-ით გამყარება)	(2)	(2)
ევროს ვარდნა 20%-ით (2018: 20%-ით ვარდნა)	2	2

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთების რისკი. ჯგუფი მხედველობაში იღებს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების რყევების ზეგავლენას მის ფინანსურ პოზიციასა და ფულად ნაკადებზე. ამგვარი ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო განაკვეთების მარჟები შეიძლება გაიზარდოს, ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში დანაკარგები გამოიწვიოს. მენეჯმენტი ყოველდღიურად აკვირდება და ლიმიტებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შეუსაბამობის დონეზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების რისკის პოზიცია. ცხრილი აჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებულ ოდენობებს საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაჯგუფებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთებისა და საკონტრაქტო ვადიანობების მიხედვით:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტად	არასაპროცენტო	სულ
31 დეკ 2019						
მთლ. ფინანსური აქტივები	252,264	121,069	221,361	777,066	262,868	1,634,628
მთლ. ფინ. ვალდებ.	598,216	150,673	131,994	243,033	276,759	1,400,675
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გეპი 2019 წლის 31 დეკ. მდგომ.	(345,952)	(29,604)	89,367	534,033	(13,891)	233,953
31 დეკ 2018						
მთლ. ფინანსური აქტივები	362,888	286,756	147,546	450,318	137,057	1,384,565
მთლ. ფინ. ვალდებ.	355,355	195,723	209,969	194,720	220,518	1,176,285
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გეპი 2018 წლის 31 დეკ. მდგომ.	7,533	91,033	(62,423)	255,598	(83,461)	208,280

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საპროცენტო აქტივების და ვალდებულებების უმეტესობა აშშ დოლართაა წარმოდგენილი, კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ნაწილი და ნასესხები სახსრები მცურავი საპროცენტო განაკვეთების პრინციპით აღირიცხება. ქვემოთ ნაჩვენებია ჯგუფის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთების რისკისადმი საშუალო პოზიციებზე, რადგან საპროცენტო განაკვეთის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არ წარმოადგენს ჯგუფის ტიპურ პოზიციას წლის განმავლობაში.

2019 წლის განმავლობაში საშუალო პოზიციისთვის, იმ პირობით, თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი იქნებოდა (2018: 200 საბაზისო პუნქტით დაბლა) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 2,809 ათასი ლარით ნაკლები (2018: 1,068 ათასი ლარით ნაკლები), რისი მიზეზიც 4,629 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე ნაკლები საპროცენტო შემოსავალი იქნებოდა, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან 1,820 ათასი ლარით (2018: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 2,246 ათასი ლარით ნაკლები საპროცენტო შემოსავლის შედეგად, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების კლებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხებ სახსრებზე 1,178 ათასი ლარით);

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა, (2018: 100 საბაზისო პუნქტით მაღლა) უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 1,072 ათასი ლარით ნაკლები (2017: 153 ათასი ლარით ნაკლები), 2,070 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე შემცირებული საპროცენტო შემოსავლის გამო, რაც აღემატება მცურავი განაკვეთის მქონე 998 ათასი ლარის ნასესხები სახსრების ზრდას. (2017: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავლის შემცირების გამო, რაც აჭარბებს მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან გაზრდილ შემოსავალს 448 ათას ლარს)

2019 წლის განმავლობაში საშუალო პოზიციისთვის, იმ პირობით, თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა (2018: 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი) ლარით დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლიან აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 2,809 ათასი ლარით მაღალი (2018: 1,068 ათასი ლარით მეტი), რისი მიზეზიც 4,629 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე მეტი საპროცენტო შემოსავალი იქნებოდა, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების მატებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან 1,820 ათასი ლარით (2018: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე 2,246 ათასი ლარით მეტი საპროცენტო შემოსავლის შედეგად, რაც აჭარბებს საპროცენტო ხარჯების მატებას მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებზე 1,178 ათასი ლარით); თუ საპროცენტო განაკვეთები 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი იქნებოდა, (2018: 100 საბაზისო პუნქტით მაღლა) უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას, წლის მოგება იქნებოდა 1,072 ათასი ლარით მეტი (2018: 153 ათასი ლარით მეტი), 2,070 ათასი ლარის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივებზე მოიმატებდა საპროცენტო შემოსავალი და მცურავი განაკვეთის მქონე 998 ათასი ლარის ნასესხები სახსრებიდან შემოსავლის მოიკლებდა. (2018: ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე 642 ათასი ლარის აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავლის ზრდის და მცურავი კურსის მქონე ნასესხები სახსრებიდან შემოსავლის 448 ათას ლარის შემცირების გამო).

ჯგუფი აკვირდება მისი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთებს. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთებს შესაბამისი საანგარიშო პერიოდისთვის, რომელიც მთავარი მენეჯმენტის მიერ განხილული ანგარიშების მიხედვითაა შედგენილი. ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს შემოსავალს ვადიანობიდან, საანგარიშო თარიღისთვის არსებული ბაზრის კვოტების მიხედვით:

% p.a.	2019			2018		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
აქტივები						
ფული და ფულის ექვივ.	2.0%	1.7%	-	0.2%	1.0%	-
ფულადი სახსრები სებ-ში	-	1.3%	-0.7%		0.8%	-0.6%
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	11.5%	-	-	-	-	-
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	7.7%	11.0%	-	8%	-	-
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	11.6%	8.4%	5.9%	11.7%	8.7%	6.2%
ვალდებულებები						
სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულ.	9.3%	-	1.0%	7.1%	5.3%	1.6%
კლიენტთა ანგარიშები	7.6%	3.4%	1.5%	7.3%	3.5%	1.6%
- მიმდ და ანგარიშსწ ანგარ	7.0%	1.9%	1.4%	7.0%	3.4%	1.3%
- ვადიანი დეპოზიტები	8.2%	3.6%	1.5%	7.7%	3.6%	1.7%
სხვა ნასესხები სახსრები	12.2%	5.5%	3.0%	12.4%	6.0%	3.4%
საიჯარო ვალდებულ.	10.0%	6.0%	-	-	-	-
სუბორდინირ. ვალი	-	7.0%	-	-	-	-

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში „-“ ნიშანი ნიშნავს, რომ ჯგუფს შესაბამის ვალუტაში არ აქვს აქტივები და ვალდებულებები.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის წინაშე დგას წინასწარ დაფარვის რისკი, რადგან ის ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების მქონე სესხებს გასცემს, მათ შორის იპოთეკურ სესხებს, რაც მსესხებელს უფლებას აძლევს, ადრე დაფაროს სესხი. ჯგუფის მიმდინარე წლის მოგებაზე და მიმდინარე საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ კაპიტალზე წინასწარ დაფარვის სიდიდის ცვლილებები არსებით ზეგავლენას ვერ მოახდენს, რადგან ეს სესხები ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, წინასწარ დაფარვის უფლება კი უდრის ან უახლოვდება კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ამორტიზებულ ღირებულებას (2018: არსებითი ზეგავლენა არ ყოფილა).

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა რეგულირდება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის (ALM) პოლიტიკით. რისკების მართვის დეპარტამენტი რეგულარულად ამზადებს საპროცენტო მგრძნობელობის გეპის ანგარიშს გადაფასების პერიოდების მიხედვით. ამ ანგარიშის გამოყენებით ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მოგებაზე. ანგარიშში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების სტრუქტურის სიდიდე (რომელიც საბაზისო პუნქტებით გამოიხატება), რომელსაც რისკების მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს შესაბამის ვალუტებზე დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთების რყევების მიხედვით. ბანკის მოგებაზე დასაშვები შესაძლო გავლენის ლიმიტი განისაზღვრება საზედამხედველო კაპიტალის 1%-მდე ოდენობით.

გეოგრაფიული რისკების კონცენტრაცია. ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

(OECD ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია)

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	86,630	-	161,941	129	248,700
ფულადი სახსრები სებ-ში	177,989	-	-	-	177,989
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7,186	-	-	-	7,186
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	202,569	-	-	-	202,569
ინვესტიციები წილობრ ფას ქაღ	63	-	-	-	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანს	962,387	376	18	22,213	984,994
კლიენტებზე გაც ფინანსური იჯარა	3,126	-	-	-	3,126
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები	8,798	-	-	-	8,798
სხვა ფინანსური აქტივები	795	150	226	33	1,204
ფინანსური აქტივები სულ	1,449,543	526	162,185	22,375	1,634,629
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკ მიმართ	183,984	-	-	-	183,984
კლიენტთა ანგარიშები	728,016	21,770	2,094	16,990	768,870
სხვა ნასესხები სახსრები	-	42,972	335,040	50,914	428,926
საიჯარო ვალდებულებები	3,737	-	-	-	3,737
სადაზღვევო ვალდებულებები	8,828	-	-	-	8,828
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,537	19	1	-	2,557
სუბორდინირებული ვალი	-	14,410	-	-	14,410
ფინანსური ვალდებულებები სულ	927,102	79,171	337,135	67,904	1,411,312
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	522,441	(78,645)	(174,950)	(45,529)	223,317
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ	144,745	2,929	23	317	148,014

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

აქტივები, ვალდებულებები და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები ზოგადად იმ ქვეყანას ეხება, რომელშიც კონტრაგენტი მდებარეობს. ნაშთები კონტრაგენტებთან, რომელიც იმ კომპანიებისთვისაა გადასახდელი, ან მათგან მისაღები, რომლებსაც საბოლოო ჯამში ჩინეთში განლაგებული ბიზნესერთეულები აკონტროლებს, გაერთიანებულია სათაურში „ჩინეთი“. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოცემულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად იმყოფება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	68,843	8	1,056	62,593	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ფას ქად	175,690	-	-	-	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქად	63	-	-	-	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანს	900,803	-	-	-	900,803
კლიენტებზე გაც ფინანსური იჯარა	89	-	-	-	89
დაზღვევიდან მისაღ შემოს	4,194	-	-	-	4,194
სხვა ფინანსური აქტივები	783	-	-	-	783
ფინანსური აქტივები სულ	1,320,908	8	1,056	62,593	1,384,565
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	100,196	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები	647,067	80,354	-	-	727,421
სხვა ნასესხები სახსრები	-	91,527	247,810	6,445	345,782
სადაზღვევო ვალდებულებები	4,531	-	-	-	4,531
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,822	-	-	-	1,822
ფინანსური ვალდებულებები სულ	753,616	171,881	247,810	6,445	1,179,752
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	567,292	(171,873)	(246,754)	56,148	204,813
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ	154,212	2,414	-	-	156,626

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, როდესაც დაწესებულება წააწყდება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების სირთულეს. ჯგუფი ყოველდღიურად აწყდება მოთხოვნას ფულად რესურსებზე: ერთდღიან დეპოზიტებზე, მიმდინარე ანგარიშებზე, დაფარვის ვადას მიახლოებულ დეპოზიტებზე, სესხების ათვისებაზე, გარანტიებზე, მარჟაზე, ასევე სხვა მოთხოვნებს ფულით გაქვითვად წარმოებულ ინსტრუმენტებზე. ჯგუფს არ აქვს ფულადი რესურსები ყველა ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან გამოცდილება აჩვენებს, რომ დაფარვის ვადას მიახლოებულ სახსრებზე ახალი ინვესტიციის მინიმალური დონე შეიძლება წინასწარ განისაზღვროს მაღალი სიზუსტით. ლიკვიდობის რისკს ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების კომპიტეტი მართავს.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ შესაბამისად, რომლებშიც ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიმიტების სისტემა აღწერილი. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე, ხოლო ლიკვიდობის ყოველდღიური მართვა ევალება ხაზინის დეპარტამენტს.

ჯგუფი ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებებისგან, კორპორაციული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. ჯგუფი სახსრების ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ჰქონდეს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნებზე.

ჯგუფის მიერ ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს ლიკვიდური აქტივების იმ დონეს, რომელიც აუცილებელია ვადადამდგარი ვალდებულებების შესასრულებლად, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროს შესანარჩუნებლად, გაუთვალისწინებელი გეგმებისთვის სახსრების შესანარჩუნებლად და საზედამხედველო მოთხოვნების შესასრულებლად აუცილებელი ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგისთვის.

ლიკვიდობა ცალკე ანგარიშდება და ფასდება. ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ანგარიშობს ყოველდღიურად, სეზონის მოთხოვნის შესაბამისად. ეს კოეფიციენტებია:

- საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი, რომელიც გამოითვლება როგორც ლიკვიდური აქტივების შეფარდება ვალდებულებებთან და ექვს თვეზე ნაკლები ვადიანობის მქონე ნასესხებ სახსრებთან და გარეგანსურ ვალდებულებებთან. კოეფიციენტში დასაშვები მინიმუმი დაწესებულია ყოველთვიურ 30% ზე.
- ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი (LCR), რომელიც იანგარიშება შემდეგნაირად: მაღალხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები იყოფა წმინდა ფულადი ნაკადების გადინებებზე 30-დღიანი სტრესის პერიოდში. მაღალხარისხიანი ლიკვიდურ აქტივებში შეტანილია მხოლოდ მაღალი პოტენციალის მქონე აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულად.

	2019	2018
საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი $\geq 30\%$	58%	51%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი	164%	171%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (ლარი)	172%	198%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (უცხო ვალ)	153%	153%

ხაზინის დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ. შემდეგ დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც ძირითადად მოკლევადიანი ლიკვიდური სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებში განთავსებული დეპოზიტებისგან და სხვა ბანკთაშორის სესხებისგან შედგება. ის უზრუნველყოფს, რომ მთელ ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდობა უნარჩუნდება.

ხაზინის დეპარტამენტი ასრულებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და აკეთებს რეგულარულ ლიკვიდობის სტრეს-ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით როგორც ბაზრის ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ პირობებში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადიანობით. ვადიანობის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების ოდენობა სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების, მათ შორის მთლიანი ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები (მომავლის დაფინანსების ხარჯების გამოკლებამდე), მთლიანი სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხისგან, რადგან ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხა დისკონტირებულ ფულად ნაკადებზეა აგებული. ფინანსური დერივატივები შეტანილია მისაღები ან გადასახდელი სახელშეკრულებო თანხებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მოელის, რომ დერივატივის პოზიციას მისი ვადიანობის თარიღამდე დახურავს. ასეთ შემთხვევაში დერივატივი შეტანილია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით. ვადიანობის ანალიზის მიზნებისთვის, ჩართული წარმოებულები არ ცალკევდება ჰიბრიდული (კომბინირებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისგან.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზი მათი საბალანსო ღირებულებით და სახელშეკრულებო ვადიანობების მიხედვით, გარდა იმ აქტივებისა, რომლებიც მზა სახით გაყიდვადია, თუ აუცილებელია ფინანსურ ვალდებულებებზე ფულადი ნაკადების გადინების დაკმაყოფილება. ამგვარი ფინანსური აქტივები შეტანილია ვადიანობის ანალიზში მათი რეალიზაციის მოსალოდნელი თარიღის მიხედვით. გაუფასურებული სესხები შეტანილია მათი საბალანსო ღირებულებით ფულადი ნაკადების შემოძინების მოსალოდნელი დროების მიხედვით.

როცა გადასახდელი თანხა არა ფიქსირებული, ნაჩვენებია თანხა განისაზღვრება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების მიხედვით. უცხოური ვალუტით გადახდები კონვერტირდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	მოთხოვნა მდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემო	სულ
<i>ათასი ლარი</i>						
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალ	248,700	-	-	-	-	248,700
ფულადი სახსრები სებ-ში	177,989	-	-	-	-	177,989
მოთხ.სხვა ბანკ მიმართ	-	287	6,899	-	-	7,186
ინვესტიციები სავალო ფას ქალ	28,836	6,256	50,809	105,660	11,008	202,569
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქალ	-	-	-	-	63	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები	44,731	118,559	168,008	397,040	256,656	984,994
კლიენტებზე გაც ფინანს იჯარა	-	20	129	2,977	-	3,126
დაზღვევიდან მისაღები შემოს	8,798	-	-	-	-	8,798
სხვა ფინანსური აქტივები	575	20	466	-	143	1,204
სულ	509,629	125,142	226,311	505,677	267,870	1,634,629
ვალდებულებები						
ვალდებ სხვა ბანკების მიმართ	183,984	-	-	-	-	183,984
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	149,335	54,233	85,976	45,679	5,093	340,316
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	246,700	71,205	102,264	19,217	576	439,962
სხვა ნასესხები სახსრები	6,505	161,947	68,457	226,788	5,020	468,717
საიჯარო ვალდებულებები	101	433	434	1,795	974	3,737
სადაზღვევო ვალდებულებები	4,189	630	4,009	-	-	8,828
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,219	338	-	-	-	2,557
სუბორდ ვალი	-	492	492	3,934	15,527	20,445
ფინანსური გარანტიები	-	5,363	5,681	42,551	4,263	57,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	65,965	-	-	-	-	65,965
აკრედიტივები	600	516	-	-	-	1,116
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	659,598	295,157	267,313	339,964	31,453	1,593,485
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეპი	(149,969)	(170,015)	(41,002)	165,713	236,417	41,144

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

გარანტიებზე მოთხოვნის და standby აკრედიტივების მხარდამჭერი ლიკვიდობის მოთხოვნები ბევრად ნაკლებია, ვიდრე ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზში მოცემული ვალდებულების ოდენობა, რადგან ჯგუფი ზოგადად არ მოელის, რომ მესამე მხარე შეთანხმების ფარგლებში მოახდენს სახსრების გატანას. კრედიტის გაცემის ვალდებულების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა, რომელიც ზემო ცხრილშია მოცემული, არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნას ფულზე, რადგან ამ ვალდებულებებიდან ბევრს ვადა გაუვა ან შეწყდება დაფინანსების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა მდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	132,500	-	-	-	-	132,500
ფულადი სახსრები სებ-ში	170,443	-	-	-	-	170,443
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	6,021	27,114	52,592	89,963	-	175,690
ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ	-	-	-	-	63	63
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები	16,650	119,118	169,500	370,532	225,003	900,803
კლიენტებზე გაც ფინანსური იჯარები	-	-	89	-	-	89
დაზღვევიდან მისალ შემოს	-	-	4,194	-	-	4,194
სხვა ფინანსური აქტივები	507	-	142	-	134	783
სულ	326,121	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,565
ვალდებულებები						
ვალდებ სხვა ბანკების მიმართ	65,400	34,796	-	-	-	100,196
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	123,154	51,585	70,663	26,742	2,410	274,554
კლიენტთა ანგარიშები -სხვა	287,796	49,664	94,555	34,250	589	466,854
სხვა ნასესხები სახსრები	5,353	87,038	114,003	157,486	10,595	374,475
სადაზღვევო ვალდებულებები	-	4,531	-	-	-	4,531
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,588	234	-	-	-	1,822
ფინანსური გარანტიები	55,573	-	-	-	-	55,573
სხვა ფინანსური ვალდებ	77,771	-	-	-	-	77,771
მთლიანი შესაძლო სამომავლო გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე	616,635	227,848	279,221	218,478	13,594	1,355,776
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან წარმოშობილი ლიკვიდობის გეპი	(290,514)	(81,616)	(52,704)	242,017	211,606	28,789

ბრუტო ფორვარდებთან დაკავშირებული გადახდებს თან ახლავს შესაბამისი ფულადი ნაკადები. კლიენტთა ანგარიშები ზემოთ მოყვანილ ანალიზში მოცემულია სახელშეკრულებო ვადიანობით. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ, მათი დეპოზიტები გამოიტანონ ვადის დადგომამდე, თუ უარს იტყვიან მათ უფლებაზე, ისარგებლონ დაგროვილი პროცენტით.

38 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ვალდებულებებთან მიმართებაში ლიკვიდობის სამართავად ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელ ვადიანობას და არა საკონტრაქტო ვადიანობას. შესაბამისი მოსალოდნელი ლიკვიდობის გეპი მოცემულია ცხრილში:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდ ე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2019						
ფინანსური აქტივები	509,629	125,141	226,311	505,677	267,870	1,634,628
ფინანსური ვალდებულებები	285,597	306,310	267,122	394,318	215,202	1,468,549
ფინანსური და ეფექტ გარანტიები	640					640
აკრედიტივი	600	516	-	-	-	1,116
აუთვისებელ კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	6,596					6,596
წმინდა ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ.	216,196	(181,685)	(40,811)	111,359	52,668	157,727
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ.	216,196	34,510	(6,301)	105,058	157,727	
31 დეკემბერი 2018						
ფინანსური აქტივები	326,120	146,232	226,517	460,495	225,200	1,384,564
ფინანსური ვალდებულებები	169,088	246,422	285,521	323,456	197,944	1,222,431
ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტი	374	-	-	-	-	374
აუთვისებელ კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	7,777	-	-	-	-	7,777
წმინდა ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ.	148,881	(100,190)	(59,004)	137,039	27,256	153,982
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხ.	148,881	48,691	(10,313)	126,726	153,982	

ფინანსური და ოპერაციული გარანტიების თანხები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები ნაჩვენებია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადინების მიხედვით.

ჯგუფის მენეჯმენტისთვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობების და საპროცენტო განაკვეთების თანხვედრას და/ან კონტროლირებულ შეუსაბამობას. ბანკებისთვის უჩვეულოა ბოლომდე თანხვედრა, რადგან ბიზნეს-ტრანზაქციები ხშირად განუსაზღვრელივადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიციამ შეიძლება გაზარდოს მომგებიანობა, მაგრამ შეიძლება ასევე გაზარდოს დანაკარგების რისკი. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა და ვადადამდგარი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვალდებულებების მისაღები ღირებულებით ჩანაცვლების შესაძლებლობა ჯგუფის ლიკვიდობის და საპროცენტო განაკვეთების და ვალუტის კურსების ცვლილებებისადმი მისი პოზიციის შეფასების მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

მენეჯმენტს სჯერა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტთა ანგარიშების დიდი ნაწილი მოთხოვნამდე ხასიათისაა, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მენაზრების რაოდენობის და ტიპების მიხედვით და ჯგუფის წარსული გამოცდილება იმას ადასტურებს, რომ ამ კლიენტთა ანგარიშები ჯგუფის დაფინანსების გრძელვადიანი და სტაბილური წყაროა.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მენეჯმენტს სჯერა, რომ შეძლებს ლიკვიდობის გეპის დახურვას სებ-ისგან ან სხვა ბანკებისგან ნასესხები სახსრების მოზიდვით, დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში, როცა ამის საჭიროება იქნება.

39 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანებია: 1) სეზ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების შესრულება, 2) დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, და 3) შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა, რათა მიაღწიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს ბაზელის შეთანხმების თანახმად, სულ მცირე ნასესხები სახსრების შეთანხმებებში მითითებული მინიმალური დონის ზემოთ.

სეზ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დაცვა ყოველდღიურად კონტროლდება. შესაბამის ანგარიშებს, რომელშიც ამ კოეფიციენტების გაანგარიშებაა ახსნილი, იხილავს და ხელს აწერს გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების სფეროში. კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანები ყოველკვარტალურად ფასდება.

ბაზელი 3-ის სისტემაზე გადასვლის პროცესში, გამჭვირვალობის და შედარებითობის გაზრდის მიზნით და არსებული კაპიტალის ინსტრუმენტების სეგრეგაციისთვის, ასევე შესაძლო რისკების დასაფარად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სეზ) 2017 წლის დეკემბერში ცვლილებები შეიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში და პილარი 1-ით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად შემოიღო ახალი პილარი 1 და პილარი 2-ის ბუფერები:

პილარი 1-ის ბუფერები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%; მისი მიზანია სტრესის შემთხვევაში დანაკარგების გადაფარვა; მანამდე მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებში იყო შეტანილი;
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი - შემოღებულ იქნა ბაზელი 3-ის სისტემით და მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია; ამჟამად მისი განაკვეთი 0%-ია.
- სისტემური ბუფერები - ცალცალკე წესდება თითო კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემისთვის მნიშვნელოვან ბანკად მიიჩნევა (არ ეხება ბაზისბანკს).

პილარი 2-ის ბუფერები:

- არაჰეჯირებული სავალუტო რისკის ბუფერი (CICR)
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელსაც თან ახლავს სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერები;
- წმინდა სტრესტესტის ბუფერი, რომელიც შემოღებული იქნება სეზ-ის მიერ ადმინისტრირებული სტრესტესტის შედეგების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც სეზ-ის რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის მოთხოვნის შეფასების მიხედვით დაწესდა;

სეზ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ამჟამად არსებული მოთხოვნების თანახმად, ბანკები ვალდებული არიან შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (კაპიტალის კოეფიციენტი) გაწერილი მინიმალური დონის ზემოთ. მთავარი მენეჯმენტისთვის მიწოდებული შიდა ინფორმაციის თანახმად, ჯგუფის მიერ მართული კაპიტალის რაოდენობა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 240,567 ათასი ლარი იყო. (2018: 218,933 ათასი ლარი). ბანკის საზედამხედველო კაპიტალი 258,633 ათასი ლარია (2017: 221,981 ათასი ლარი). ჯგუფმა და ბანკმა 2019 და 2018 წლებში დაკისრებული ყველა კაპიტალის მოთხოვნა შეასრულეს.

სეზ-ის სტანდარტების თანახმად, კაპიტალის ადეკვატურობის ეს ანგარიში ცალკე მზადდება:

39 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი i</i>	2019 პილარი I/II	2018 პილარი I/II
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	16,181	16,138
საემისიო შემოსავალი	76,413	75,784
გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგულაციის თანახმად	113,630	82,129
გადაფასების რეზერვი	9,513	9,653
მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგულაციის თანახმად	24,830	35,230
პირველადი კაპიტალი		
კორექციამდე	240,567	218,934
პირველადი კაპიტალის კორექტირება	(11,546)	(11,017)
მთლიანი პირველადი კაპიტალი კორექტირების შემდეგ	229,021	207,917
მეორადი კაპიტალი		
სუბორდინირებული ვალი	14,052	-
გენერალური რეზერვი	15,560	14,064
მთლ მეორადი კაპიტალი	29,612	14,064
მთლ საზედამხედველო კაპიტალი	258,633	221,981
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, რომელიც მოიცავს საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციულ რისკებს	1,359,786	1,215,027
მინიმალური პირველადი კოეფიციენტი	<u>10.7%</u>	<u>11.1%</u>
პირველადი კოეფიციენტი	16.8%	17.11%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	19.0%	18.27%

40 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო საქმეები. პერიოდულად, ბიზნესის ჩვეულებრივ რეჟიმში მუშაობისას, შეიძლება წარმოიშვას მოთხოვნები ჯგუფის მიმართ. საკუთარი შეფასებით და შიდა პერსონალის პროფესიონალური კონსულტაციით, მენეჯმენტი იმ აზრისაა, რომ ამ მოთხოვნებთან დაკავშირებით ბანკს არ მიადგება რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ზარალი, შესაბამისად, წინამდებარე დოკუმენტი არ ითვალისწინებს შესაბამის რეზერვს მასთან მიმართებაში.

გაუთვალისწინებელი საგადასახადო სიტუაციები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა, რომელიც შემუშავდა, ან ძირითადად შემუშავდა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, სხვადასხვა ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა, როცა ჯგუფის ტრანზაქციებსა და საქმიანობას მიესადაგება. შესაბამისად, მენეჯმენტის მხრიდან გადასახადებთან და თანხლებ ოფიციალურ დოკუმენტებთან დაკავშირებით დაკავებულ პოზიციას საგადასახადო ორგანოები შეიძლება არ დაეთანხმონ. საგადასახადო წელიწადი მიყოლებით სამი კალენდარული წლის განმავლობაში ექვემდებარება განხილვას საგადასახადო ორგანოების მიერ. თუმცა, გარკვეულ სიტუაციებში, საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღია.

საგადასახო ორგანოები ბანკს ამოწმებს 2015 წლის 1 აპრილიდან 2018 წლის 31 აგვისტომდე საგადასახადო პერიოდით. საგადასახადო დასვა კითხვები გარკვეულ საკითხებზე, ბანკი არ დაეთანხმა მათ შეფასებებს, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ შორის კამათი მოგვარებული არ იყო. საგადასახადო ინსპექტირება გრძელდება და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯერ არ არის დასრულებული. ამ შემთხვევისთვის სპეციალური რეზერვი არ შექმნილა, რადგან ჯგუფის მენეჯმენტს სჯერა, რომ ბანკს მნიშვნელოვანი ზარალი არ მიადგება.

საქართველოს კანონი ტრანსფერ ფრაისინგის შესახებ ძირითადად „ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის“ (OECD) მიერ შემუშავებული საერთაშორისო ტრანსფერ ფრაისინგის პრინციპების შესაბამისია, თუმცა სპეციფიკური მახასიათებლებიც აქვს. ეს კანონმდებლობა ითვალისწინებს კონტროლირებად ტრანზაქციებზე დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას (დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები და გარკვეული ტრანზაქციები ურთიერთდაუკავშირებულ მხარეებს შორის), თუ ასეთი ტრანზაქციები არ არის მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპის შესაბამისი. ტრანსფერ ფრაისინგის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მენეჯმენტმა განახორციელა შიდა კონტროლი.

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებების შესრულება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისეულ ინტერპრეტაციაზე დაყრდნობით. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული იყოს და მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს ფინანსურ პოზიციაზე, თუ ეს ორგანოები წარმატებით შეასრულებდნენ ამ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფი რეგულარულად მართავს კონსულტაციებს კვალიფიციურ გარე საგადასახადო მრჩეველებთან.

საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის. თუ ჯგუფი არის მოიჯარე, მომავალი მინიმალური ლიზინგის დაფარვები არაგაუქმებადი საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით 2018 წლის 31 დეკემბრის არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2019	2018
არაუგვიანეს 1 წლისა	17	327
მთლიანი საოპერაციო ლიზინგის ვალდებულებები	17	327

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფს საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით აღებული აქვს რამდენიმე შენობის ნაწილი აღჭურვილობის (ბანკომატების) განთავსების მიზნით, რაც არაა შეტანილი გამოყენების უფლების მქონე აქტივების მუხლში. ლიზინგის თავდაპირველი ვადა, როგორც წესი, 1-დან 5 წლამდე პერიოდია, განახლების შესაძლებლობით. ბაზარზე არსებული ფასების გათვალისწინებით, იჯარის გადახდები წლიდან წლამდე როგორც წესი იზრდება.

საერთაშორისო ხელშეკრულებების პირობების (კოვენანტების) შესრულება. ჯგუფს დადებული აქვს რამდენიმე საერთაშორისო ხელშეკრულება, რომლებიც ძირითადად მის ნასესხებ სახსრებთანაა დაკავშირებული. ასეთი ხელშეკრულებების პირობების შეუსრულებლობა ჯგუფისთვის უარყოფით შედეგებს გამოიწვევს, მათ შორის ნასესხები სახსრების ხარჯების ზრდასა და დეფოლტის განცხადებას. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი საერთაშორისო შეთანხმებების პირობებს ასრულებს.

ბანკი ასევე ასრულებს სასესხო შეთანხმებების კოვენანტებით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს, რომელიც გაანგარიშებულია ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების თანახმად, როგორც ეს განსაზღვრულია კაპიტალის გაანგარიშების და კაპიტალის სტანდარტების საერთაშორისო კონვენციით (განახლდა 1998 წლის აპრილში) და „ბაზელის შეთანხმების“ გადამუშავებულ ვერსიაში, რომელშიც შეტანილ იქნა საბაზრო რისკები (განახლდა 2005 წლის ნოემბერში), და ბაზელი II-ის სახელითაა ცნობილი. ბანკმა შეასრულა ამ სესხის შესახებ კოვენანტი.

ჯგუფის კაპიტალის კომპოზიცია ბაზელის შეთანხმების შესაბამისად ასეთია:

ათასი ლარი	2019	2018
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	90,980	90,980
გაუნაწილებელი მოგება	178,499	146,999
მთლიანი პირველადი კაპიტალი	269,479	237,979
მეორადი კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვები	9,165	9,372
სუბორდინირებული ვალი	14,410	-
საერთო რეზერვი	3,662	4,483
მთლ მეორადი კაპიტალი	27,237	13,767
მთლიანი კაპიტალი	296,716	251,746

მეორად კაპიტალში შედის საერთო რეზერვი, რომელიც განისაზღვრება როგორც მინიმალური თანხა ამ ორი ფაქტორიდან: ა) IFRS სესხებზე შექმნილი რეზერვები გაუფასურების ნიშნების გარეშე და ბ) გაუფასურების გამომწვევი მოვლენის გარეშე არსებული სესხების 2%.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანი იმის უზრუნველყოფაა, რომ როცა დასჭირდება, კლიენტზე გასაცემი სახსრები არსებობს. გარანტიები და standby აკრედიტივები წარმოადგენს იმის მყარ გარანტიას, რომ კლიენტის მიერ მესამე მხარისთვის წინაშე არსებული ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს. გარანტიებს და standby აკრედიტივებს იგივე საკრედიტო რისკი აქვს, რაც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები არის ჯგუფის მიერ კლიენტის სახელზე დაწერილი პირობები, რომელიც მესამე მხარეს უფლებას აძლევს, გაიტანოს ჯგუფიდან თანხები გარკვეულ ლიმიტამდე და გარკვეული პირობებით. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივების უზრუნველყოფად ითვლება საქონლის ის პარტია, რომლებსაც ისინი ეხება ან ფულადი დეპოზიტები და ამიტომ ნაკლები რისკი აქვს, ვიდრე პირდაპირ სესხებას.

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის მიცემის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების ფორმით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფის წინაშე შესაძლოა იდგას ზარალის რისკი იმ ოდენობით, რომელიც უდრის მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებას, თუ აუთვისებელი თანხები ათვისებული უნდა ყოფილიყო. თუმცა, ზარალის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კრედიტის კონკრეტული სტანდარტების დაცვაზე.

ჯგუფი აკვირდება კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ვადის დადგომამდე დარჩენილ პერიოდს, რადგან შედარებით გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად მეტი საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე შედარებით მოკლევადიანებს.

კრედიტთან დაკავშირებული დაუფარავი ვალდებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
გაცემული ფინანსური გარანტიები		57,858	55,573
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები		65,965	77,771
იმპორტის აკრედიტივი	22	1,118	
მთლ სასესხო ვალდებულებები		124,941	133,344
გამოკლ: ფინანსური გარანტიების რეზერვი	26	(349)	(95)
გამოკლ: სასესხო ვალდებულებების რეზერვი	26	(292)	(262)
გამოკლ: იმპორტის აკრედიტივების რეზერვი		(11)	-
გამოკლ: ფულადი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი ვალდებულება		(17,811)	(24,422)
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები სულ, რეზერვების და ფულით დაფარული პოზიციების გარდა		106,478	108,565

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური გარანტიის რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ .პერ. ECL for SICR- ისთვის)	მთლ რეზერვი	ბრუტო გარანტირებული თანხა
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	51	44	95	55,573
<i>პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე</i>				
ტრანსფერები				
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(268)	268	-	-
- 12 თვიანი ECL (ეტაპი 2 და ეტაპი 3 -დან ეტაპი 1-ზე)	5	(5)	-	-
გაცემული გარანტიები	336	-	336	40,559
პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი	(46)	(40)	(86)	(37,973)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	27	223	250	2,586
<i>ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე</i>				
უცხ ვალ ცვლილებები	3	-	3	(300)
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბერი	81	267	348	57,859

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	მთლ რეზერვი	ბრუტო გარანტირებული თანხა
<i>ათასი ლარი</i>				
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	77	1	78	30,978
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები				
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(44)	44	-	-
გაცემული გარანტიები	95	-	95	49,887
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი	(77)	(1)	(78)	(25,380)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	(26)	43	17	24,507
<i>ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე უცხ ვალ ცვლილებები</i>	-	-	-	88
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერი	51	44	95	55,573

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სასესხო ვალდებულებების რეზერვების ცვლილებები შემდეგი იყო:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ..პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ..პერ. ECL საკრ რისკ გაუფას)	მთლიანი რეზერვი	ბრუტო ვალდ თანხა
საკრედიტო ვალდებულების რეზერვი 31 დეკემბერი 2018	124	139	-	263	77,771
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე					
ტრანსფერები					
- - არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(13)	13	-	-	-
- საკრ. რისკ. გაუფას. (ეტაპი 1 და ეტაპი 2-დან ეტაპი 3-ზე)	(101)	(3)	104	-	-
- 12-თვიანი ECL-ზე (ეტაპი 2 და ეტაპი 3-დან ეტაპი 1-ზე)	1	(1)	-	-	-
გაცემული სასესხო ვალდ	189	35	-	224	55,228
პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი	(112)	(93)	-	(205)	(67,234)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	(36)	(49)	104	19	(12,006)
ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე					
უცხ ვალ ცვლილებები	10	-	-	10	200
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბერი	98	90	104	292	65,965

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ რისკ გაუფას)	მთლიანი რეზერვი	ბრუტო ვალდ თანხა
<i>ათასი ლარი</i>					
სასესხო ვალდ რეზერვი 2018 წლის 1 იანვ	108	155	34	297	50,476
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე					
ტრანსფერები					
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(53)	53	-	-	
გაცემული სასესხო ვალდ	137	12	-	149	56,428
პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილი	(71)	(83)	(34)	(188)	(29,204)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	13	(18)	(34)	(39)	27,224
ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე					
უცხ ვალ ცვლილებები	3	1	-	4	71
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერი	124	138	-	262	77,771

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 42-ში.

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით რისკის კატეგორიების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ გაუფას.)	სულ
გაცემული ფინანსური გარანტიები				
- ძალიან კარგი	5,090	-	-	5,090
- კარგი	41,387	-	-	41,387
- დამაკმაყოფილებელი	-	11,381	-	11,381
არაღიარებული ბრუტო თანხა	46,477	11,381	-	57,858
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(81)	(268)	-	(349)
სასესხო ვალდებულებები				
- ძალიან კარგი	2,326	603	-	2,929
- კარგი	55,214	5,884	-	61,098
- დამაკმაყოფილებელი	-	1,196	-	1,196
- სპეც. მონიტორინგს	-	401	-	401
დაქვემდებარებული	-	-	341	341
- დეფოლტი	-	-	-	-
არაღიარებული ბრუტო თანხა	57,540	8,084	341	65,965
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(98)	(90)	(104)	(292)

ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკების კატეგორიების და ECL მიდგომით გაანგარიშების შესახებ ინფორმაციისთვის, ასევე კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში დეფოლტის და SICR-ის განსაზღვრების შესახებ იხ. განმარტება 38.

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების, აკრედიტივების და გარანტიების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნებს ფულზე, რადგან ეს ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება ისე შეწყდეს ან გაუვიდეს ვადა, რომ არ იქნას დაფინანსებული. კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 321 ათასი ლარი (2018: 638 ათასი ლარი).

შესრულების გარანტიები. შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით საკრედიტო რისკის გადაცემა არ ხდება. ეფექტიანობის გარანტიების კონტრაქტში არსებული რისკი იმის შესაძლებლობაში მდგომარეობს, რომ დაზღვეული მოვლენა (ანუ სხვა მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულების შეუსრულებლობა) მოხდება. ჯგუფის წინაშე მდგარი მთავარი რისკები ამ კონტრაქტებით გათვალისწინებული დაფარვების სიხშირის და სიმძიმის მნიშვნელოვანი ცვლილებებებია, მოლოდინთან შედარებით. ასეთი დაფარვების პროგნოზირებისთვის ჯგუფი იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და სტატისტიკურ მეთოდებს. მოთხოვნების წაყენება ხელშეკრულების ვადის დადგომამდე უნდა მოხდეს.

40 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ამ მოთხოვნების უმეტესობის დაკმაყოფილება მოკლე ვადაში ხდება. ეს ჯგუფს საშუალებას მალაღი ხარისხის სიზუსტით განსაზღვროს მოსალოდნელი დაფარვები და შესაბამისად, მომავალი ფულადი ნაკადები. ჯგუფი ასეთ რისკებს მართავს ასეთ პროდუქტებზე დაფარვების მუდმივად დაკვირვებით და საშუალება აქვს მომავალში მისი საკომისიოების კორექტირება მოახდინოს და ამაში ასახოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების გამოცდილებაში მომხდარი ცვლილება. ჯგუფს აქვს მოთხოვნების დაკმაყოფილების თხოვნების მართვის პროცესები, რომლებიც გულისხმობს მოთხოვნის განხილვის და თაღლითური ან შეუსაბამო თხოვნების დაუარების უფლებას.

შესრულების გარანტიების პოზიცია და კონცენტრაცია, გამოხატული გარანტირებული თანხებით, ასეთია:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
მშენებლობა		13,183	14,216
ენერგეტიკა		4,330	-
ვაჭრობა		1,968	747
უმრ ქონ მართვა და განვითარება		1,832	-
მომსახურება		956	1,454
სხვა		1,747	6,865
მთლიანი გარანტირებული თანხები		24,016	23,282

შესრულების გარანტიის რეზერვების ცვლილება ასეთია:

ათასი ლარი	განმარტება	2019	2018
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს		17	179
გაცემული შესრულების გარანტიების თავდაპირველი აღიარება		274	9
რეზერვის ათვისება		(10)	(171)
უცხ ვალ ცვლილებები		10	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს		291	17

გირაოში ჩადებული და შეზღუდული აქტივები. ჯგუფს ჰქონდა უზრუნველყოფის სახით გირაოში ჩადებული აქტივები შემდეგი საბალანსო ღირებულებით:

ათასი ლარი	განმ	31 დეკ 2019		31 დეკ 2018	
		გირაოში ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ	გირაოში ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში AC-ით	9, 23	99,855	94,862	40,427	38,153
სებ-ში დაგირ. იპოთ. სესხ. პორტფ.		60,492	48,138	27,309	21,847
სულ		160,347	143,000	67,736	60,000

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფულადი ნაშთები არის 143 ათასი ლარის ნაშთები (2018: 134 ათასი ლარი), რომლებიც საერთაშორისო საგადახდო ბარათების ტრანზაქციების გადასაფარადაა გამოყენებული. ნამასთან ერთად, სებ-ში რიცხული ფულადი სახსრები 177,444 ათასი ლარია (2018: 170,443 ათასი ლარი), რაც სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს წარმოადგენს და მათით არ შეიძლება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დაფინანსება, როგორც ეს მე-8 განმარტებაშია გამჟღავნებული.

41 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ურთიერთგადაფარვას, ურთიერთჩათვლის შეთანხმებებს და მსგავს ღონისძიებებს.

42 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონის მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება შემდეგი სახით: (1) 1-ლი დონე გულისხმობს მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კვოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს, (2) მე-2 დონის გაანგარიშებები წარმოადგენს შეფასების ტექნიკას, რომლებიც იყენებს აქტივებზე ან ვალდებულებებზე პირდაპირ (ანუ ფასების) ან არაპირდაპირ (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვების ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (3) მე-3 დონის შეფასებები ის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვების საბაზრო მონაცემებს (ანუ ეფუძნება არადაკვირვების მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიების განსაზღვრისას მენეჯმენტი იყენებს შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ისეთი დაკვირვების მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებას საჭიროებს, ამგვარი შეფასება მე-3 დონის შეფასებაა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა განისაზღვრება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიხედვით.

ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები

აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები ის შეფასებებია, რომელთა განხორციელებაც სავალდებულო ან ნებადართულია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები შემდეგ დონეებზე კატეგორიზდება:

	31 დეკ 2019				31 დეკ 2018			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
აქტ სამართლ ღირ								
ფინ აქტ								
<i>ინვესტიციები საემისიო ფას ქაღ</i>								
- კორპორაციების აქციები	-	63	-	63	-	63	-	63
არაფინანსური აქტივები								
- შენობა-ნაგებობები და მოწყობ	-	-	21,246	21,246	-	-	21,345	21,345
მთლიანი აქტივები სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებით	-	63	21,246	21,309	-	63	21,345	21,408

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები იზომება FV-ით, გამოკლებული გაყიდვის ხარჯი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება სამართლიანი ღირებულების იერარქიით მიეკუთვნება მე-3 დონის შეფასებას. სამართლიანი ღირებულება 979 ათასი ლარია (2018: 6,301 ათასი ლარი).

მე-3 დონის შეფასებისას სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასების ტექნიკა და მონაცემები და ამ მონაცემებში გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი მგრძნობელობა 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

42 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

ათასი ლარი	სამართ ღირ 31 დეკ		შეფასების ტექნიკა	გამოყენებული მონაცემები	მონაცემთა დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)
	2019	2018			
აქტივების სამართ. ღირებულ.					
არაფინანსური აქტივები			საბაზ	კომერც ფართი 3,640-10,831	
			შესადარისი კვადრატული	საოფისე ფართი 2,460-4,100	
- შენობები	21,246	21,345	აქტივები მეტრის ფასი	გარაჟი 1,179-1,591	(3,568)
მთლიანი ერთჯერადი სამართლიანი ღირებულების შეფასება მე-3 დონეზე	21,246	21,345			

(გ) (აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც მჟღავნდება;

სამართლიანი ღირებულების ანალიზი იერარქიების დონეების მიხედვით და აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ შეფასებულა სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი	31 დეკ 2019				31 დეკ 2018			
	დონე 1 სამ ღირ	დონე 2 სამ ღირ	დონე 3 სამ ღირ	საბალ ღირ	დონე 1 სამ ღირ	დონე 2 სამ ღირ	დონე 3 სამ ღირ	საბალ ღირ
აქტივები								
ფული და ფულის ექვივალენ.								
- ნაღდი ფული	37,439	-	-	37,439	32,099	-	-	32,099
- ფულადი სახს სებ-ში	-	41,859	-	41,859	-	31,750	-	31,750
- საკორ ანგ და ერთდღ განთავსებ.	-	56,064	-	56,064	-	68,650	-	68,650
- განთავსებები სხვა ბანკ <3 თვე	-	113,339	-	113,339	-	-	-	-
მოთხოვნ სხვა ბანკ მიმ								
- მოკლევად განთავს სხვა ბანკ <3 თვე	-	7,186	-	7,186	-	-	-	-
ფულადი სახსრები სებ-ში	-	177,989	-	177,989	-	170,443	-	170,443
კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები								
- კორპორაც სესხ	-	-	805,945	784,485	-	-	679,068	683,919
- იპოთეკ სესხ	-	-	137,497	136,223	-	-	142,684	134,980
- სამომხმ სესხ	-	-	64,314	60,172	-	-	82,602	77,245
- საკრედი ბარათები	-	-	4,623	4,112	-	-	4,659	4,659
- ფინანსური იჯარა	-	-	3,126	3,126	-	-	89	89
ინვესტიციები სავალო ფას ქალ AC								
- საქ მთავრ სახაზ ობლიგ	-	141,151	-	145,160	-	107,067	-	106,109
- საქ მთავრ სახაზ ვალდ	-	45,412	-	45,623	-	66,948	-	66,850
- კორპორაც ობლიგ	-	14,410	-	11,785	-	-	-	-
- სებ-ის სადეპოზ სერტ	-	-	-	-	-	2,731	-	2,731
დაზღვევიდან მისალ შემ	-	8,798	-	8,798	-	4,194	-	4,194
სხვა ფინანს აქტივები	-	1,204	-	1,204	-	783	-	783
არაფინ აქტივები								
- საინვესტიციო ქონება	-	-	2,011	959	-	-	3,972	1,572
სულ	37,439	607,412	1,017,516	1,635,523	32,099	452,566	913,074	1,386,072

42 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში დონების მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არაა შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ 2019				31 დეკ 2018			
	დონე 1 სამ ლირ	დონე 2 სამ ლირ	დონე 3 სამ ლირ	საბალ ლირ	დონე 1 სამ ლირ	დონე 2 სამ ლირ	დონე 3 სამ ლირ	საბალ ლირ
ფინანსური ვალდებულებები								
<i>ვალდ სხვა ბანკ მიმართ</i>								
- სხვა ბანკების საკორ ანგ და ერთდღ განთავსებები	-	1	-	1	-	1	-	1
- სხვა ბანკების მოკლევად განთ	-	40,838	-	40,838	-	50,155	-	50,155
- სეზ-ის მოკლევად სესხ	-	143,145	-	143,145	-	50,039	-	50,039
<i>კლიენტთა ანგარიშები</i>								
- სახელმწ და საჯარო ორგ მიმდ/საანგარიშსწ ანგ	-	82,519	-	82,519	-	128,789	-	128,789
- სახელმწიფო და საჯარო ორგ ვად დეპოზ	-	-	46,203	44,381	-	-	35,638	35,137
- სხვა იურ პირ მიმდ/საანგარიშსწ ანგარ	-	154,936	-	154,936	-	135,716	-	135,716
- სხვა იურ პირ ვად დეპოზიტები	-	-	156,305	155,118	-	-	163,226	161,995
- ფიზ პირების მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშ.	-	130,079	-	130,079	-	109,751	-	109,751
- ფიზ პირების ვადიანი ანგარიშები	-	-	210,237	201,837	-	-	159,211	156,033
<i>სხვა ნასესხები სახსრები</i>								
- საერთაშ საფინ ინსტ ნასესხები სახსრ.	-	468,718	-	428,926	-	374,476	-	345,782
<i>სადაზღვევო ვალდებ</i>	-	8,828	-	8,828	-	4,531	-	4,531
<i>სხვა ფინ ვალდებულ</i>	-	2,556	-	2,556	-	1,822	-	1,822
<i>სუბორდინირებული ვალი</i>								
- სუბორდინირებული ვალი	-	20,445	-	14,410	-	-	-	-
სულ	-	1,052,065	412,745	1,407,574	-	855,280	358,075	1,179,751

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასების ტექნიკით. მცურავი კურსის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, წინასწარ განისაზღვრა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ შეფასდა პროგნოზირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია და რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით.

ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა ჯგუფის საკუთარი მზარდი სასესხო განაკვეთით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა იმ პირველივე დღიდან, როცა ჯგუფს შეიძლება მოეთხოვოს თანხის გადახდა.

კლიენტების მიმართ ჯგუფის ვალდებულებები დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემაშია შეტანილი, როგორც განმარტება 0-შია მოცემული. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ამ კრედიტის გაუმჯობესებას ასახავს.

ჯგუფის ვალდებულებები მისი კლიენტების მიმართ სახელმწიფო დაზღვევის სქემაში შედის, როგორც ეს განმარტება 1-შია აღწერილი. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ან საკრედიტო გაფართოებებს ასახავს.

43 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნით, IFRS 9-ში “ფინანსური ინსტრუმენტები” ფინანსური აქტივები დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVTPL-ით (დ) ფინანსური აქტივები AC-ით. ფინანსური აქტივები FVTPL-ით იყოფა ორ ქვეკატეგორიად: (ა) აქტივები, რომელთა FVTPL-ით გაზომვა სავალდებულოა და (ბ) აქტივები, რომლებსაც თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდეგ ასეთი დანიშნულება აქვს მინიჭებული. გარდა ამისა, ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები ცალკე კატეგორიას ქმნის.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების რეკონსილიაცია შეფასების კატეგორიების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	წილობრ ინსტრ FVOCI	AC ფინანსური იჯარ. მისაღ. შემოსავალ.	სულ
აქტივები			
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები</i>	-	248,700	- 248,700
<i>ფულადი რეზერვები სებ-ში</i>	-	177,989	- 177,989
<i>მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ</i>	-	7,186	- 7,186
<i>ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში</i>	-	202,569	- 202,569
- საქ მთავრ სახაზინო ობლიგ	-	145,160	- 145,160
- საქ მთავრ ხაზინა	-	45,623	- 45,623
- კორპორაციების ობლიგაციები	-	11,785	- 11,785
<i>ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ</i>	63	-	- 63
<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები</i>	-	984,994	- 984,994
- სტანდარტული დაკრედიტება	-	784,486	- 784,486
- იპოთეკური სესხები	-	136,223	- 136,223
- სამომხმარებლო სესხები	-	60,172	- 60,172
- საკრედიტო ბარათები	-	4,112	- 4,112
<i>ფინანსური იჯარა</i>	-	-	3,126 3,126
<i>დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები</i>	-	8,798	- 8,798
<i>სხვა ფინანსური აქტივები</i>	-	1,204	- 1,204
მთლიანი ფინანსური აქტივები	63	1,631,440	3,126 1,634,629

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების რეკონსილიაცია შეფასების კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	წილობრ ინსტრ FVOCI	AC ფინანსური იჯარ. მისაღ. შემოსავალ.	სულ
აქტივები			
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები</i>	-	132,500	- 132,500
<i>ფულადი სახსრები სებ-ში</i>	-	170,443	- 170,443
<i>ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ</i>	-	175,690	- 175,690
- საქ მთავრ სახაზინო ობლიგაციები	-	106,109	- 106,109
- საქ მთავრობის ხაზინა	-	66,850	- 66,850
- სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკ	-	2,731	- 2,731
<i>ინვესტიციები წილობრივ ფას ქაღ</i>	63	-	- 63
<i>კლიენტებზე გაც სესხები და ავანსები</i>	-	900,803	- 900,803
- სტანდარტული დაკრედიტება	-	683,919	- 683,919
- იპოთეკური სესხები	-	134,980	- 134,980
- სამომხმ სესხები	-	77,246	- 77,246
- საკრედიტო ბარათები	-	4,659	- 4,659
<i>ფინანსური იჯარა</i>	-	-	89 89
<i>დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები</i>	-	4,194	- 4,194
<i>სხვა ფინანსური აქტივები</i>	-	782	- 782
მთლიანი ფინანსური აქტივები	63	1,384,412	89 1,384,564

44 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან ან ერთ მხარეს აქვს მეორის კონტროლის შესაძლებლობა ან ერთ მხარეს შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს მეორე მხარის ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. სავარაუდო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ცალკე ანგარიშის მუხლში „ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში“ მოცემულია ინვესტიციები შემდეგ ბიზნესერთეულებში:

ათასი ლარი	სახელწოდება	მთავარი საქმიანობა	2019		2018	
			ინვესტიცია	აკუმულ მოგება/ზარალი	ინვესტიცია	აკუმულ მოგება/ზარალი
	შპს ბაზის ესეთ მენეჯმენტ ჰოლდინგი	აქტ მართვა	3,797	36	3,796	(52)
	სს ჰუალინგ დაზღვევა	დაზღვევა	4,300	1,789	4,300	1,470
	სს BHL ლიზინგი	ლიზინგი	5,000	(14)	2,000	(3)
	სულ		13,097	1,811	10,096	1,415

2019 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
სესხები და ავანსები კლიენტებზე (სახელშეკრ. საპრ. გან. 4% 16 %)	-	461	-	63	815	9,464	2,610
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკ. მდგ.	-	-	-	-	(3)	(21)	(1)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრ. საპრ. გან. 2% 12%)	410	1,884	229	1,005	3,631	26,374	5,195
სუბორდინირებული ვარლი (სახელშ. საპრ. გან: 7%)	-	-	14,410	-	-	-	-

დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუხლები 2019 წელს შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	1	21	-	4	69	810	408
საპროცენტო ხარჯი	(24)	(67)	(166)	(35)	(224)	(880)	(122)
საკრედიტო ზარალის რეზერ	-	(1)	-	(1)	7	(160)	3
უცხ ვალ ვაჭრ მოგებას გამოკლ დანაკარგ	-	4	12	2	(4)	375	4
უცხ ვალ კონვერტ მოგ და დანაკ	2	(73)	(685)	(39)	(5)	(2,643)	304
საკომისიო შემოსავალი	-	-	-	-	-	5	-
ადმინისტრ და სხვა საოპ ხარჯ	-	-	-	-	-	-	110

44 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონე რი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვა ლყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები	-	-	-	-	-	667	-
წლის ბოლოს ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	-	-	1,605	-
აუთვისებელი საკრ ხაზ ვალდ	50	44	-	106	1,064	740	139

2019 წლის განმავლობაში მხარეთათვის გასესხებული და მხარეთა მიერ დაფარული აგრეგირებული თანხები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონე რი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყ ურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
დაკ მხარეთათვის ნასესხ თანხ წლი	-	1,251	-	60	2,191	12,766	390
წლის განმავლ დაკ მხარეთა მიერ დაფარული თანხა	-	1,095	-	60	2,630	4,839	3,601

2018 წლის 31 დეკემბრის, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონე რი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალ ყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
სესხები და ავანსები კლიენტებზე (სახელშეკრ. საპრ. გან. 4.7% 16 %)	-	23	-	7	676	261	195
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკ. მდგ.	-	(1)	-	-	(15)	(9)	(4)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრ. საპრ. გან. 2% 10%)	386	1,241	9,800	560	2,288	37,486	829

44 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2018 წელს დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუხლები, გარდა მთავარი მენეჯმენტის ანაზღაურების გარდა, იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალ ყურეო საბჭო	დირექ ტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	-	6	-	21	59	1,455	20
საპროცენტო ხარჯი	(22)	(33)	(230)	(42)	(145)	(1,649)	(49)
საკრედიტო ზარალის რეზერ	-	-	-	1	(3)	4	1
უცხ ვალ ვაჭრ მოგებას გამოვლ დანაკარგ	-	5	-	4	-	597	-
უცხ ვალ კონვერტ მოვ და დანაკ	-	(23)	(236)	33	(90)	1,498	(16)
საკომისიო შემოსავალი	-	-	-	-	-	5	-
ადმინისტრ და სხვა საოპ ხარჯ	-	-	-	-	(2)	-	(86)

2018 წლის 31 დეკემბრის დაკავშირებულ მხარეებთან სხვა უფლებები და მოვალეობები შემდეგი იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალ ყურეო საბჭო	დირექ ტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
ეფექტიანობის გარანტიები ჯგუფის მიერ გაცემული წლის ბოლოს	-	-	-	-	-	1,065	-
ჯგუფის მიერ წლის ბოლოს გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	-	-	-	-	1,536	-
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზ ვალდ	-	295	-	160	496	739	18

2018 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და მათ მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	სხვა აქციონე რი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალ ყურეო საბჭო	დირექტ ორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტრ. ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
დაკ მხარეებზე გაცემული სესხები წლის განმავლ	-	1,042	-	849	332	3,613	-
დაკ მხარეთა მიერ წლის განმავლ დაფარული თანხები	-	(1,364)	-	(1,253)	(626)	(41,234)	(114)

პირი დაკავშირებულ მხარედ ითვლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას აქვს კონტროლი, ერთობლივი კონტროლი ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ბანკზე ან ჯგუფზე, არის ჯგუფის ან მისი მშობელი კომპანიის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრი.

44 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

იურიდიული პირი დაკავშირებულ მხარედ ითვლება, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები: პირი და მისთვის ანგარიშგების წარმდგენი პირი არიან ერთი და იგივე ჯგუფის წევრები (რაც ნიშნავს, რომ თითოეული მშობელი კომპანია, შვილობილი კომპანია და თანაშვილობილი კომპანია დაკავშირებულია დანარჩენებთან). ერთი პირი მეორის ასოცირებული კომპანია ან ერთობლივი საწარმოა (ან იმ ჯგუფის წევრის ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმოა, რომლის წევრიცაა მეორე პირი); საწარმო ექვემდებარება შემდეგი ფიზიკური პირების კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს: ბანკზე კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენის მქონე პირის, ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრის, ჯგუფის ან მისი მშობელი კომპანიის, ასევე მათი ოჯახის წევრების. სხვა დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან იმ პირების და/ან ოჯახის წევრის კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან და ბანკზე ან ჯგუფზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ.

ქვემოთ წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2019		2018	
	ხარჯი	დარიცხვალდ	ხარჯი	დარიცხვალდ
მოკლევადიანი ბენეფიტები: - ხელფასები	475		173	
სულ	475		173	

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2019		2018	
	ხ ა რ ჯ ი	დარიცხვალდ	ხარჯი	დარიცხვალდ
მოკლევადიანი ბენეფიტები: - ხელფასები - მოკლევადიანი ბონუსები	1,280 2,416	1,257	838 1,360	- 837
წილობრივი კომპენსაცია: - კაპიტ გაქვით წილობრ კომპენსაცია	483		488	-
სულ	4,179	1,257	2,686	837

მოკლევადიანი ბონუსების მთლიანი გადახდის დრო იმ პერიოდის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში მოდის, როცა მენეჯმენტმა შესაბამისი მომსახურება გასწია. მენეჯმენტის მთავარი პერსონალი გულისხმობს მენეჯმენტის საბჭოს წევრებს.

45 საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდგომი მოვლენები

2019 წლის ბოლოს ჩინეთიდან პირველად გავრცელდა ინფორმაცია COVID-19 კორონავირუსის შესახებ. წლის ბოლოს მდგომარეობით, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ უცნობი ვირუსის რამდენიმე შემთხვევა დააფიქსირა. 2020 წლის პირველ თვეებში ვირუსი მთელ მსოფლიოში გავრცელდა და მისმა ნეგატიურმა ზეგავლენამ ყველაფერი მოიცვა. მენეჯმენტი ამ შემთხვევას მიიჩნევს ბალანსის შედგენის შემდგომ არაკორექტირებად მოვლენად. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების დროს ინფექციის გავრცელება კვლავც მიმდინარეობს. მას ჯგუფის ან ბანკის ფინანსურ მაჩვენებლებზე რაიმე აღქმადი ზეგავლენა არ მოუხდენია, თუმცა სამომავლო ეფექტების წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია. მენეჯმენტი განაგრძობს შესაძლო ზეგავლენის მონიტორინგს და ყველა შესაძლო ნაბიჯს გადადგამს მის შესამცირებლად.

46 აბრევიატურები

ქვემოთ მოცემულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოყენებული აბრევიატურები:

აბრევიატურა	სრული სახელწოდება
AC	ამორტიზებული ღირებულება
CCF	კრედიტის კონვერსიის ფაქტორი
EAD	რისკი დეფოლტის შემთხვევაში
ECL	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
EIR	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
FVOCI	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლით
FVTPL	სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალით
FX, Forex	უცხოური ვალუტის გაცვლა
IFRS	ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი
IRB system	რისკზე დაფუძნებული შიდა სისტემა
L&R	სესხები და მისაღები შემოსავლები
LGD	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში
LTV	სესხის ღირებულება შეფარდებული უზრუნველყოფის ღირებულებასთან
PD	დეფოლტის ალბათობა
POCI financial assets	შეძენილი ან წარმოშობილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები
ROU asset	გამოყენების უფლების მქონე აქტივი
SICR	საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა
SME	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები
SPPI	მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდები
SPPI test	შეფასება იმისა, ფინანსური ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობა წარმოადგენს თუ არა ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს

თბილისი, ქეთევან წამებულის გამზ. 1
ტელ.: +995 322 922 922
www.basisbank.ge